

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จฯ ทรงนำข้าราชการและ นนร.ชั้นปีที่ ๔ เดินทางไปทัศนศึกษา ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ยศ ชื่อ สกุล พลโท ธีรวุฒิ ชุณหะวัณ
ตำแหน่ง ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ที่อยู่ปัจจุบัน ๙๙ รร.จปร. ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑

๑. ประวัติย่อ

- เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๐๔

๒. การศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๒๐ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (มศ.๔)
- พ.ศ. ๒๕๒๒ โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๑
- พ.ศ. ๒๕๒๗ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๓๒

การศึกษาเมื่อเข้ารับราชการแล้ว

- พ.ศ. ๒๕๒๖ หลักสูตรส่งทางอากาศ รร.สพศ. ศสพ.
- พ.ศ. ๒๕๓๐ หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า ร. รุ่นที่ ๓๖
- พ.ศ. ๒๕๓๗ หลักสูตรหลักประจำ รร.สธ.ทบ. รุ่นที่ ๗๓
- พ.ศ. ๒๕๒๗ หลักสูตรการรบแบบจู่โจม รร.สพศ.ศสพ.
- พ.ศ. ๒๕๓๔ หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า ร. รุ่นที่ ๕๔
- พ.ศ. ๒๕๕๙ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙

๓. ตำแหน่ง

- พ.ศ. ๒๕๒๘ ผบ.มว.พล.ร้อย.อว.ร.๑๗ พัน.๔
- พ.ศ. ๒๕๓๑ ผบ.ร้อย.บ.ก.ร.๑๗ (อัตรา ร.อ.)
- พ.ศ. ๒๕๓๗ ผบ.ร้อย.ร.๑๗
- พ.ศ. ๒๕๓๘ รอง ผบ.ร.๑๗ พัน.๔
- พ.ศ. ๒๕๔๒ ทน.ฝยก.พล.ร.๔
- พ.ศ. ๒๕๔๕ ผบ.ร.๑๗ พัน.๒
- พ.ศ. ๒๕๔๘ เสธ.ร.๑๗
- พ.ศ. ๒๕๔๙ รอง ผอ.กย.ก.ท.๓
- พ.ศ. ๒๕๕๒ ผบ.กรม นร.รร.ตท.สพท.
- พ.ศ. ๒๕๕๔ ผบ.ร.๑๗
- พ.ศ. ๒๕๕๗ รอง ผบ.พล.ร.๑๗
- พ.ศ. ๒๕๖๑ รอง มท.๓
- พ.ศ. ๒๕๓๑ ผบ.ร้อย.อว.ร.๑๗ พัน.๔
- พ.ศ. ๒๕๓๔ ผบ.ร้อย.บ.ก.ร.๑๗ (อัตรา พ.ต.)
- พ.ศ. ๒๕๓๗ ประจำ รร.สธ.ทบ.สบส.
- พ.ศ. ๒๕๔๐ ผช.ทน.ฝยก.พล.ร.๔
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ผบ.ร.๑๗ พัน.๔
- พ.ศ. ๒๕๔๗ ทน.ยก.มท.๓๒
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ผบ.กรม.ทพ.๓๑
- พ.ศ. ๒๕๕๑ ผบ.กรม.รร.ตท.
- พ.ศ. ๒๕๕๓ ผอ.กย.ก.ท.๓
- พ.ศ. ๒๕๕๕ เสธ.พล.ร.๑๗
- พ.ศ. ๒๕๕๙ ผบ.พล.ร.๑๗
- พ.ศ. ๒๕๖๒ ผบ.รร.จปร.

๔. ราชการพิเศษ

- ปฏิบัติหน้าที่ราชการชายแดนในการป้องกันประเทศ ศปก.ท.๓
- ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น นายทหารราชองครักษ์
- ปฏิบัติหน้าที่ราชการสนามในศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ชายแดนภาคเหนือ

๕. เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๕ ธ.ค. ๓๓ จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก
- ๕ ธ.ค. ๔๐ เหรียญจักรมาลา
- ๕ ธ.ค. ๕๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- ๒๘ ก.ค. ๖๐ ประถมาภรณ์ช้างเผือก
- ๕ ธ.ค. ๓๖ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- ๕ ธ.ค. ๔๒ ตริตาภรณ์ช้างเผือก
- ๕ ธ.ค. ๕๕ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

๒๓ ตุลาคม ลี ก

- น้าตาไทยไทรลนทุกถิ่นที่
เมื่อหนึ่งร้อยเก้าปีที่เลยล่วง
ยี่สิบสามตุลาคมระทมทรวง
ช ผ่านท้วงสู่วรวงฟ้าภาลัย
- สมเด็จพระปิยมหาราช
ทรงเป็รื่องปราดมามันทันสมัย
มีพระปรีชาญาณเห็นการณ์ไกล
พิทักษ์ไทยให้เป็นไทยสืบอารัง
- ช ทรงวางรากฐานงานน้อยใหญ่
ลูกหลานไทยทั่วหน้าอย่าลืมหลง
ช่วยรักษามรดกไว้ให้พระองค์
สืบพระราชประสงค์องค์ราชันย์
- เหล่านักเรียนนายร้อย จปร.
ไม่ย่อหย่อนยามเล่าเรียนเพียรขยัน
สมพระราชเจตนาสร้างสถาบัน
ได้เจ้าไว้ใช้ป้องกันอธิปไตย
- น้อมสำนึกในพระปรีชาชาญ
พระบุญญาธิการเกินขานไช
ทรงรักษาเอกราชของชาติไทย
พันโพยภัยมหาอำนาจชาติหลอกลวง
- ลมหนาวมาตุลาคมลมฝนหยุด
ถวายบังคมพระพุทธรเจ้าหลวง
ช สถิตในดวงใจไทยทั้งปวง
ใจทุกดวงยังจงรักเฝ้ารักกิติ

พ.อ.จระ เหล่าจිරองกูร ร้อยกรอง

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะวัณ

รองผู้อำนวยการ

พล.ต.เอกภรณ์ ช้างแก้ว

พล.ต.ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์

พล.ต.วิชาญ เยี่ยมไพจิตร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต.ศุภชัย ศรีหอม

พล.ต.ประมวล จันทร์ศรี

ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พันนิยาศาสตร์

พล.ท.ศ.สมชาย สิงห์โต

พล.ต.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก

พล.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

พล.อ.อำนาจ แยมผกา

พล.อ.นันทยศ บุชา

พล.อ.อนุสรณ์ สิทธิสกุลรัตน์

พล.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

พล.อ.ณรงค์ ภักดีศุภผล

พล.อ.กิตติพงษ์ ระมาศ

เลขานุการ

พล.อ.ตรีบัณฑิต จิตรีศรีอร่าม

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พล.ต.หญิง กฤตยา ไม้รอด

พล.อ.จิระ เหล่าจิระอังกูร

ประจำกองบรรณาธิการ

พล.อ.หญิง อโนมา คงตะแบก

พล.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโหด

พล.อ.หญิง บุญมาศ ทรรทรานนท์

พล.อ.หญิง จิรัชยา ประสิทธิ์ผล

พล.ท.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภณพันธุ์

พล.ต.หญิง อนันชพร ยอดเพชร

ร.อ.หญิง ฉัตรแก้ว ยูวพรหม

ฝ่ายศิลป์

พล.อ.ศึกษา วรภักษ์

ฝ่ายกฎหมาย

พล.ท.สุวัฒน์ กฤษณะสมิต

ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนจงาม

กองจัดการ

ผู้จัดการ

พล.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

ผู้พิมพ์และโฆษณา

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

เหรียญ

พล.อ.รณชัย เปลี่ยนภักดี

ผู้ช่วยเหรียญ

ร.ต.หญิง นัฐภัทร พันผา

ฝ่ายจัดส่ง

พล.ท.ไวพจน์ ปาจะกัง

จ.ส.อ.สมศักดิ์ วีระสะ

ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นางนันทวดี บุญสะอาดศรี

น.ส.กนกนันท์ ปาจันทร์

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาษา

ฝ่ายธุรการ

ร.อ.หญิง ชนิศ รัตนสิน

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พจมาลย์ ยิ่งขวัญ

น.ส.อรสา ทองศิเรียน

นายปฐม กอบแก้ว

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง

จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : senacma@gmail.com

✳️ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารดิจิทัลจ่าย ปรณ.พร.จปร. ในนาม เหรียญ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๑๐๔, ๖๒๗๕๓, ๐๕๗ - ๐๐๕๕๓๙๘ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญ

✳️ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

✳️ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี (๑ เล่ม ๖ ตอน) ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผกง.ของหน่วย

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์และโฆษณา พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

บรรณาธิการแถลง เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๔ เดือนกันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๒

สวัสดิ์ศรับ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

ตอนนี้ย่างเข้าสู่ฤดูหนาวอากาศบ้านเราเริ่มหนาวเย็น คนไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ก็เริ่มทยอยกันไปท่องเที่ยวที่ภาคเหนือสัมผัสอากาศบริสุทธิ์ และความสวยงามตามธรรมชาติ รัฐบาลเองก็ส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยวภายในประเทศ ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมมากมาย ผมได้มีโอกาสไปร่วมงานวันสถาปนาค่ายฝึกการรบพิเศษประตูผา อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง เมื่อวันที่ ๗ พ.ย.๖๒ (ครบรอบ ๕๐ ปี) ผมเคยรับราชการอยู่ที่นี้ระหว่างปี ๒๕๒๗ - ๒๕๓๑ และได้ถือโอกาสท่องเที่ยวภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๗-๑๒ พ.ย.๖๒ นอกจากได้เห็นความงามธรรมชาติที่กล่าวไปแล้ว ก็ยังรู้สึกดีใจที่ได้เห็นต้นสักขนาดใหญ่ในพื้นที่รับผิดชอบของค่ายฝึกฯ และบริเวณใกล้เคียงยังมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ยังจำได้ว่าพวกเราต้องลาดตระเวน ตรวจค้นและสกัดกั้นการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้อยู่เป็นประจำ ซึ่งความจริงก็เป็นหน้าที่ของทหารอีกอย่างหนึ่งที่ทุกค่ายจะต้องช่วยกันรักษาป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติของประเทศที่มีอยู่มากมาย ก็ถือว่าได้ตอบคำถามที่มีผู้ถามว่า มีทหารไว้ทำไมหรือเพื่ออะไรได้ ๑ ข้อ

บทความเล่มนี้ เริ่มด้วย **สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน ศาสตร์และศิลป์แห่งความมั่นคง** กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - จีน ที่มีมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะความผูกพันระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยกับผู้นำของสาธารณรัฐประชาชนจีน และชาวจีนในประเทศ นับว่าเป็นประโยชน์ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่ส่งเสริมความมั่นคงให้ประเทศไทยอีกด้านหนึ่ง **ปวงประชาเป็นสุขสานต์** เป็นพระมหากษัตริย์คุณของ ร.๑๐ ที่ต่อยอด ร.๙ เพื่อสร้างความผาสุกให้คนไทย โครงการจิตอาสาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้านการปลูกจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมด้วยความเสียสละ และสามารถคืนให้กับคนในชาติ **นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้** โดย พล.อ.มณูฯ จปร.๑๕ ท่านเขียนบทความให้เสนาศึกษามาอย่างต่อเนื่องเกือบ ๑๐ ปีแล้ว ท่านเป็นคนตั้งชื่อบทความนี้ตั้งแต่เริ่มแรก เล่มที่ ๗๘ ตอนที่ ๑ (ม.ค.-ก.พ. ๒๕๕๕) ท่านป่วยไม่ได้เขียน ๒ ตอน ถ้ารวมถึงเล่มนี้แล้ว ท่านเขียนบทความส่งมาให้เสนาศึกษาตีพิมพ์เป็นจำนวนถึง ๔๕ ตอน เฉลี่ยตอนละ ๔ หน้า กระดาษ A4 รวมเป็น ๑๘๐ หน้า เสนาศึกษาได้มีการจัดทำบทความรวมเฉพาะนักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้ ไว้ในเว็บไซต์ของเสนาศึกษา นักเรียนนายร้อย และนายทหารจะได้ใช้ประโยชน์ เล่มนี้ท่านบอกว่าท่านปวดตามาก ผมได้โทรหาท่านก็เพื่อถามอาการ แต่ท่านกลับบอกว่ากำลังจะส่งต้นฉบับเล่มต่อไปมาให้กำลังตรวจทานอยู่ ขนาดมีปัญหาเรื่องสายตารายมากแต่ท่านก็ยังม่แก็ใจที่จะมอบความรู้และประสบการณ์ให้กับน้อง ๆ ได้ศึกษา ขอขอบคุณพี่มณูฯ แทนน้อง ๆ ด้วยครับ ขอต้อนรับนักเขียนหน้าใหม่ที่เป็นบุตรสาวของ พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก มือพิสูจนอักษรของเสนาศึกษา ที่มีความชำนาญเป็นเลิศด้วยบทความคือ **Flint สายน้ำแห่งมรณะ** นักเขียนใหม่อีกท่าน ศ. ศิลาแลง ใหม่ที่เสนาศึกษา แต่ผลงานมากมายหลายสิบปีทั้งเป็นครูบาอาจารย์ ผู้บรรยายรายการทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ด้วยบทความเรื่อง **ครุฑดำ** ต้องอ่านให้ได้นะครับ จะได้ช่วยกันหาคำตอบว่าทำไมคนดี ๆ อย่าง หลวงไกรพิชิต หัวหน้าครุฑดำจึงถูกประหารชีวิต เรื่อง**คลองกระษ** ผู้เขียนยืนยันว่าจะเป็นโครงการที่สามารถสร้างรายได้เข้าประเทศไทยอย่างแน่นอน อ่านดูนะครับ เล่มต่อไปท่านจะขยายความให้เห็นภาพว่าเงินจะเข้ามาจากทางไหนบ้าง เรื่องอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวถึงก็ดีมีสาระ อ่านกันด้วยนะครับ

ก่อนจบขอขอบคุณหน่วยที่ส่งเงินค่าสมาชิกและรายชื่อสมาชิกประจำปี ๖๓ มาให้เสนาศึกษา ส่วนหน่วยที่ยังไม่ส่ง รีบส่งมาด้วยครับ แล้วอย่าลืมส่งหลักฐานยืนยันหน่วยที่โอนเงินมาด้วยครับ เรื่องนี้สำคัญมาก ขออย่าเพื่อความอยู่ของนิตยสารเสนาศึกษาที่จะมีอายุยืนยาวถึง ๑๐๕ ปี ในปี ๒๕๖๓ และนิตยสารเสนาศึกษา รร.จปร. ก็มีรายได้มาจากสมาชิกลูกจปร. นายทหารใน รร.จปร. นนร. และ นตท.ทบ. และสมาชิกนอก กท. อีกไม่กี่ท่านเพียงเท่านั้น โดยไม่มีเงินรายได้จากสปอนเซอร์เช่นเดียวกับนิตยสารอื่น ๆ อีกเลย

สวัสดิ์ศรับ

พล.ต. รัชพล ไม้รอด

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

๑๕

สายสัมพันธ์ สองแผ่นดิน

ศาสตร์และศิลป์แห่งความมั่นคง

สารบัญ

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๕ ตอนที่ ๕ เดือนกันยายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๒

★ ปฏิทินกิจกรรม รร.จปร.ประจำเดือน กันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๒	๑๓
★ ปวงประชาเป็นสุขคานต์.....	๒๓
★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้.....	๒๖
★ การพัฒนาบ้านเมืองสมัยรัชกาลที่ ๕.....	๒๙
★ ความรู้สมัยใหม่ ทักษะ และศีลธรรม : ๓ ประสานสู่การมีอาชีพ และเป็นพลเมืองดีของการศึกษาบรูไน	๓๕
★ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ	๔๖
★ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิกับความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจของคนไทยทั้งชาติ	๕๗
★ “Flint” พลันที่สายน้ำแห่งภรณ์ฯ	๖๑
★ ภาษาอังกฤษ	๖๖
★ เกมส์.....	๖๘
★ ครูทดำ.....	๗๑
★ สร้างคลองกระ...วันนี้สร้างรายได้ให้คนไทยและประเทศไทยทันที	๗๘
★ อาการบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย	๘๕
★ ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช.....	๙๑
★ ไฟรักไฟสงคราม	๙๗
★ มีของดีมาฝาก.....	๑๐๑
★ ความเข้าใจเรื่องศรัทธา	๑๐๔
★ ใคร อะไร ที่ไหน	๑๐๙

๕๑ อากาศยานไร้คนขับหรือยูเอวี (UAV) ชื่อนำของโลก

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์

พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จฯ ทรงนำข้าราชการและ นนร.ชั้นปีที่ ๔ เดินทางไปทัศนศึกษา ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์
เมื่อ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์

พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จ มาทรงเป็นประธาน ในพิธีเกี่ยวข้าว ประจำปี ๒๕๖๒
ณ แปลงสาธิตการเกษตร รร.จปร. เมื่อ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

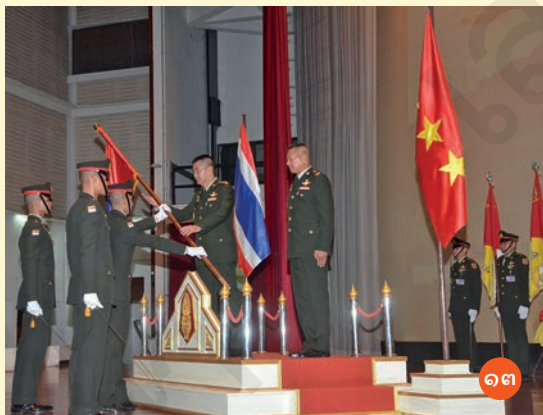
๑ - ๓ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครบรอบ ๑๖๖ ปี (๒๐ กันยายน ๒๕๖๒) และวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ครบรอบ ๙๔ ปี (๒๐ กันยายน ๒๕๖๘) ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒

๔ - ๗ พิธีสวนสนามเทิดเกียรติและอำนวยการชีวิตราชการทหารของนายทหารชั้นนายพล โดยกองทัพบก ประจำปี ๒๕๖๒ ณ ลานหน้ากองบัญชาการ รร.จปร. เมื่อ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

๘ - ๑๐ พิธีเปิดเกียรติและมอบของที่ระลึก แก่ นายทหารชั้นนายพลที่อำนวยการชีวิตราชการทหาร โดยมี พล.อ. อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผบ.ทบ. เป็นประธานในพิธี ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

๑๑ - ๑๔ พิธีรับและส่งหน้าที่ ผบ.รร.จปร. โดย พล.อ. สิทธิพล ชินสำราญ ปช.พิเศษ ทบ. (ผบ.รร.จปร. ท่านเดิม) ส่งมอบหน้าที่การบังคับบัญชาให้กับ พล.ท. ณัฐวุฒิ ชุณหะนนท์ ผบ.รร.จปร. (ท่านใหม่) ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

๑๕

๑๖

๑๗

๑๘

๑๕ - ๑๘ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนันท์ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลถวายเป็นพระราชกุศล ครบรอบ ๓ ปี วันสวรรคต (๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙) พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

๑๙

๒๐

๑๙ - ๒๑ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนันท์ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีวางพวงมาลา เนื่องในวันปิยมหาราช โดยมีนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ข้าราชการ นนร. และส่วนราชการจังหวัดนครนายก ร่วมพิธี ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ หน้ากองบัญชาการ รร.จปร. เมื่อ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒๑

๑ - ๒ พล.ต.ณรงค์ พฤษการุ่งเรือง รอง ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับคณะ นนร. รร.นายร้อยกัมพูชา ในโอกาสเดินทางมาดูงานและศึกษากิจการ ตามโครงการแลกเปลี่ยน นนร. ต่างประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒ ณ ห้องรัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

๓ - ๔ พล.ต.วิชาติ เอี่ยมไพจิตร เสธ.รร.จปร. ให้การต้อนรับคณะ นนร. รร.นายร้อยออสเตรเลีย ในโอกาสเดินทางมาดูงานและศึกษากิจการ ตามโครงการแลกเปลี่ยน นนร. ต่างประเทศ ประจำปี ๒๕๖๒ ณ ห้องศรีอยุธยา บก.รร.จปร. เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

๕ - ๗ พล.ท. ณัฐวุฒิ ชุณหะนันท์ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ พล.ร.จ. Peter Jame Leavy ผบ.รร.นายร้อยรวมเหล่า อต.(Australian Defence Force Academy - ADFA) ในโอกาสเยี่ยมชมค่านับและเยี่ยมชมกิจการโรงเรียน ณ ห้องรัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

ปฏิทินกิจกรรม รร.จปร. ที่สำคัญ

ห่วงเดือน กันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๒

๑. ห่วงเดือน กันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน หัวข้อพิเศษทางประวัติศาสตร์ เอเชียใต้ศึกษา และ วิชาไทยศึกษา ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในวันที่ ๑๒, ๑๓, ๑๙, ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ และ ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒. ห่วงวันที่ ๔ – ๖ กันยายน ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติฯ เสด็จฯ มาประทับแรม และทรงฝึกทางทหารเบื้องต้น ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๓. วันพุธที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒

แม่ทัพภาค ๑ เป็นผู้แทนผู้บัญชาการทหารบก เฝ้าฯ รับเสด็จฯ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติฯ เสด็จฯ มาประทับแรม และทรงฝึกทางทหารเบื้องต้น ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๔. วันพุธที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธีทำบุญถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาส วันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครบรอบ ๑๖๖ ปี และวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ครบรอบ ๙๔ ปี ณ พุทธศาสนสถาน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๕. วันศุกร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธีมอบของที่ระลึกให้แก่ ผู้ที่เกษียณอายุราชการ และผู้ที่ประจำเพื่อรอเกษียณอายุราชการ ประจำปี ๒๕๖๒ ณ ห้องรับรองสุโขทัย กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๖. วันศุกร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการทหารบก เดินทางมาเป็นประธานในพิธีเปิดเกียรติและอำนวยการชีวิตราชการทหารของ นายทหารชั้นนายพล ประจำปี ๒๕๖๒ ณ รร.จปร.

๗. ห่วงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒ – ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน

- เสด็จฯ ไป เทียวบินพีจี ๑ ในวันเสาร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๙๓๐ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

- เสด็จฯ กลับ เทียวบินพีจี ๑ ในวันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๖๒๐ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

- ในการนี้ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และคณะผู้บังคับบัญชา เข้าเฝ้าฯ รับ – ส่งเสด็จฯ

๘. วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เสนาธิการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นผู้แทน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้การต้อนรับคณะนักเรียนนายร้อยออสเตรเลีย จำนวน ๕ นาย เนื่องในโอกาส เดินทางมาเยือนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อดูงาน และศึกษากิจการ ณ ห้องรับรองศรีอยุธยา กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๙. วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

พิธีรับ – ส่งหน้าที่ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ระหว่าง พลเอก สิทธิพล ชินคำราญ และ พลโท ณัฐวุฒิ ชุณหะนันท์ ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๐. วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงนำข้าราชการ และนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๔ รวมจำนวน ๕๕ นาย เดินทางไปทัศนศึกษา ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๑๑. วันศุกร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเกี่ยวข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๒. วันศุกร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะนายทหารสัญญาบัตร และภริยา เข้าเฝ้าฯ กราบบังคมทูลในโอกาสพันตำแหน่งหน้าที่ และในโอกาสเข้ารับหน้าที่ ใหม่ จำนวน ๔ นาย ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๓. วันอาทิตย์ที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในการจัดกิจกรรมพิธีทำบุญถวายเป็นพระราชกุศล ครบรอบ ๓ ปี วันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ พุทธศาสนสถาน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๔. วันพุธที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธี วางพวงมาลาถวายสักการะ เนื่องในวันปิยมหาราช ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ หน้ากองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๕. วันจันทร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้การต้อนรับคณะผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยรวมเหล่าออสเตรเลีย เนื่องในโอกาส เดินทางมาเยือนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อดูงาน และศึกษากิจการ ณ ห้องรับรองรัตนโกสินทร์ กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๖. วันจันทร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ให้การต้อนรับคณะนักเรียนนายร้อยฟิลิปปินส์ เนื่องในโอกาส เดินทางมาเยือนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อดูงานและศึกษา กิจการ ณ ห้องรับรองศรีอยุธยา กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

สายสัมพันธ์ สองแผ่นดิน

ศาสตร์และศิลป์แห่งความมั่นคง

พันโทธนัส มานวงศ์

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

การสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยพื้นฐานจากวิทยาการอันหลากหลาย ความสามารถอย่างรอบด้าน จิตสำนึกแห่งการมีคุณธรรม และระเบียบวินัยของคนในชาติ รวมทั้งวิสัยทัศน์ของผู้นำแต่ละประเทศ ครั้นแต่เดิมสยามประเทศของเราเคยปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ อันมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำและทรงสร้างให้แผ่นดินชาติบ้านเมืองเจริญวัฒนามาโดยลำดับ อย่างไรก็ตาม สยามประเทศต้องเผชิญภัยคุกคามต่อความมั่นคงจากชาติมหาอำนาจตามกรอบคิดของลัทธิจักรวรรดินิยม การก้าวข้ามผ่านพ้นอุปสรรคจากเหตุการณ์สำคัญในครั้งนั้น ล้วนเกิดจากการที่สยามประเทศมีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นปราชญ์ และทรงใช้วิธีการอันแยบคายในการแก้ไขปัญหาที่ปราศจากความรุนแรง ด้วยพระราชวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการสถานการณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ จึงยังผลให้ประเทศไทยมีเอกราชสืบมาจวบจนทุกวันนี้

การดำเนินการที่สำคัญในการต่อสู้เพื่อธำรงเอกราชของสยามประเทศโดยพระประมุข ได้แก่

การดำเนินการด้านวิเทศব্য ด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับนานาอารยประเทศ เพื่อเป็นการสร้างดุลแห่งอำนาจ โดยใช้ “มิตรสัมพันธ์” เป็นเกราะป้องกัน ความรุนแรงและความสับสนต่อการเกิดสงครามได้อย่างชาญฉลาด นอกจากนี้การดำเนินการดังกล่าว ยังถือเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความเจริญของชาติบ้านเมืองซึ่งทัดเทียมกับอารยประเทศ ที่อาศัยความรู้ ความสามารถ และชั้นเชิงทางการทูต ในการต่อรอง ได้ตอบ รวมถึงตอบโต้กับเงื่อนไขทางการเมืองของประเทศมหาอำนาจในขณะนั้น ทั้งนี้ประจักษ์พยานที่ปรากฏเป็นรูปธรรมในเรื่องดังกล่าว อันเป็นการย้ำเตือนทุกท่านให้ตระหนักในพระมหากษัตริย์คุณและพระปรีชาญาณของบูรพมหากษัตริย์ที่ได้ทรงเลือกใช้วิธีการทูลเกล้าถวายเครื่องราชบรรณาการแต่ประมุขของประเทศมหาอำนาจ รวมทั้งการพระราชทานสิ่งของสำคัญแก่พระบรมวงศานุวงศ์ต่างชาติ เพื่อสร้างนัยยะแห่งสัมพันธไมตรีกับนานาอารยประเทศ ตั้งแต่ครั้งแผ่นดินกรุงศรีอยุธยาจนถึงแผ่นดินสยาม สืบต่อจนมาถึงการเปลี่ยนแปลงประเทศให้เป็นราชอาณาจักรไทยในปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าบรมโกศได้แต่งตั้งทูตมาแลกเปลี่ยนหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖ และได้ทูลเกล้าถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลเยอง ดอนเนอร์ และพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) เสด็จออก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในหมู่พระอภิเนาว์นิเวศน์ ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ เพื่อทรงรับราชทูตฝรั่งเศสอีกคณะหนึ่ง จึงทรงสายสะพายเลเยอง ดอนเนอร์พร้อมดารา เพื่อเป็นเกียรติยศแด่ชาวฝรั่งเศส (ภาพจากหนังสือ สมุดภาพเหตุการณ์สำคัญของกรุงรัตนโกสินทร์)

จากบันทึกเรื่องราวในจดหมายเหตุที่เซอร์วาเลีย เดอโชมองได้แต่งไว้ คราวพระเจ้ากรุงสยาม (สมเด็จพระนารายณ์มหาราช) ส่งเครื่องราชบรรณาการไปถวายพระเจ้ากรุงฝรั่งเศส (พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔) เพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างสองดินแดน ซึ่งนับเป็นการเจริญสัมพันธไมตรีในรูปแบบการทูตอย่างเป็นทางการ เพื่อแสดงให้เห็นพระราชวิสัยทัศน์ในการดำเนินการด้านวิเทศব্যกับประเทศมหาอำนาจฝั่งตะวันตก รวมถึงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะราชทูตนำพระราชสาส์นและเครื่องมงคลบรรณาการไปเจริญสัมพันธไมตรีกับสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย พระบรมราชินีแห่งประเทศอังกฤษ รวมทั้ง พระเจ้านโปเลียนที่ ๓ แห่งประเทศฝรั่งเศส และทรงได้รับการทูลเกล้าถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลเยอง ดอนเนอร์จากพระเจ้ากรุงฝรั่งเศส เพื่อเป็นเครื่องยืนยันต่อการเป็นมิตรสัมพันธ์และการยอมรับในพระปรีชาสามารถของพระเจ้ากรุงสยาม เป็นต้น

ประเด็นสำคัญของการชวนรำลึกถึงเหตุการณ์ในครั้งประวัติศาสตร์พอสังเขปข้างต้น คือการแสดงให้เห็นถึงธรรมเนียมการปฏิบัติทางการทูตในระบอบราชาณาจักร ที่มีการทูลเกล้าถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เพื่อแสดงถึงมิตรไมตรีระหว่างประเทศที่มีต่อกัน ซึ่งการแสดงมิตรไมตรีในลักษณะดังกล่าวนอกจากเป็นประจักษ์พยานที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์แล้ว ยังเป็นต้นทางของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในปัจจุบันและอนาคตได้อีกด้วย

ทั้งนี้เป็นที่ทราบดีว่า ปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนชั่วอำนาจ ประเทศที่เรื่องอำนาจมิได้อยู่ในฝั่งตะวันตกเพียงฝั่งเดียวอีกต่อไป ดินแดนฝั่งตะวันออกโดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีบทบาทบนเวทีโลกมากยิ่งขึ้น ความแข็งแกร่งของประเทศอันมีรากเหง้ามาจากการมีอารยธรรมที่ยาวนานผนวกกับความเป็นหนึ่งเดียวภายใต้ระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ในมิติใหม่ ทำให้สาธารณรัฐประชาชนจีนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจที่ต้องจับตามอง แม้ความเป็นมาของ

สาธารณรัฐประชาชนจีนเคยมีระบบจักรพรรดิอันยิ่งใหญ่ แต่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในประเทศทำให้กรอบและระบบความคิดได้เปลี่ยนไปจากเดิม แต่อย่างไรก็ดี การรักษานขนบธรรมเนียมและอารยะแห่งการทูตไม่ได้ขาดหายไป การสถาปนาความสัมพันธ์ของประเทศจีน ที่ผ่านการเลือกสรรอย่างประณีตและเจาะจงเพื่ออ้างผลประโยชน์แห่งรัฐย่อมเป็นเรื่องปกติในการเจริญสัมพันธ์ไมตรีทางการทูต แต่กรณีที่ดีถือว่าเป็นกรณีเฉพาะที่พิเศษนั่นคือ ความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับราชอาณาจักรไทย ที่มีสัมพันธ์ไมตรีอันแนบแน่นผ่านสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงเป็นสิ่งที่นักทฤษฎีการเมืองของพสกนิกรชาวไทยและประชาชนของประเทศจีน สิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างมากคือ สายสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับราชอาณาจักรไทยนั้น มิได้เป็นความสัมพันธ์ที่หวังผลทางเศรษฐกิจและการสร้างผลประโยชน์เฉกเดียวกับชาติอื่น ๆ หากเป็นความสัมพันธ์ทางจิตใจที่ลึกซึ้งจากพระมหากษัตริย์คุณของสถาบันพระมหากษัตริย์กับจิตวิญญาณของชนชาวจีน

ในการเฉลิมฉลองครบรอบ ๗๐ ปี ของการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา สาธารณรัฐประชาชนจีนได้จัดพิธีเฉลิมฉลองและแสดงแสนยานุภาพอย่างยิ่งใหญ่ เพื่อให้ทั่วโลกประจักษ์ในการเป็นมหาอำนาจของตน นอกจากนี้ยังจัดพิธีสำคัญขึ้นในวาระดังกล่าว เพื่อเป็นการยกย่องชื่นชมบุคคลตัวอย่างที่มีคุณูปการสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมและเผยแพร่จิตวิญญาณแห่งชาติจีนและยุคสมัยปัจจุบันที่ประชุมสภาประชาชนจีนชุดที่ ๑๓ ครั้งที่ ๑๓ ได้มีมติให้มอบ/ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องอิสริยาภรณ์แห่งชาติ เครื่องอิสริยาภรณ์ “รัฐมิตราภรณ์” และการเชิดชูเกียรติระดับชาติ ตามประกาศของประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน สี จิ้นผิง ในวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

“เครื่องอิสริยาภรณ์แห่งชาติ” ได้แก่ ๑) นายหยู หมิ่น ๒) นางเฉิน จี้หลาน ๓) นายซุน เจียตัง ๔) นายหลี่ เหยียนเหนียน ๕) นายจาง ฟู่ซิง ๖) นายหยวน หลงผิง ๗) นายหวง ชวีหัว และ ๘) นางถู

โยวโยว ซึ่งล้วนเป็นคนจีนทั้งสิ้น

“เครื่องอิสริยาภรณ์ รัฐมิตราภรณ์” ได้แก่ ๑) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ราชอาณาจักรไทย) ๒) นาย Raul Castro (คิวบา) ๓) นาย Salim Ahmed Salim (แทนซาเนีย) ๔) นาง Galina Kulikova (รัสเซีย) ๕) นาย Jean Pierre Raffarin (ฝรั่งเศส) และ ๖) นาง Isabel Crook (แคนาดา)

เชิดชูเกียรติผู้ที่มีคุณูปการอย่างสูงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

“นักวิทยาศาสตร์ของประชาชน” ได้แก่ ๑) นายเย่ เผยเจี้ยน ๒) นายอู๋ เหวินจิ้น ๓) นายหนาน เหวินตง (ชาวแมนจู) ๔) นายกู่ ฟิงโจว และ ๕) นายเจิง ไคเจี๋ย

“นักการศึกษาของประชาชน” ได้แก่ ๑) นางหยู อี้ ๒) นายเว่ย ซิงหัว และ ๓) นายเกา หมิงชว่น

“ศิลปินของประชาชน” ได้แก่ ๑) นายหวัง หมิง ๒) นางฉิน อี้ และ ๓) นางกั๋ว หลานอิง

“วีรบุรุษของประชาชน” ได้แก่ ๑) นายอ้าย รื่อหม่าถี้ มาหมู่ถี้ ๒) นายเชิน เลียงเลียง ๓) นายไม่ เลียงเต๋อ และ ๔) นายจาง เซา

“แบบอย่างของประชาชน” ได้แก่ ๑) นายหวัง เหวินเจี๋ย ๒) นายหวัง ไห่ยว่เต๋อ (ชาวฮุย) ๓) นายหวัง ฉีหมิง ๔) นายหวัง จี้ฉาย ๕) นางปู้หู หม่าอัน เหม่าเล่อตั้ว (ชาวเคอเอ๋อเค่อมู่) ๖) นายจู่เหยียนฟู ๗) นายหลี่ เป่ากั๋ว ๘) นางตู กุ้ยมา (ชาวมองโกล) และ ๙) นายเกา เต๋อหรง (ชาวตู่หลง)

“ผู้มีคุณูปการอย่างสูงต่อความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติ” ได้แก่ นายเรอตั๊ (ชาวทิเบต)

“ผู้มีคุณูปการอย่างสูงต่อหลักการหนึ่งประเทศสองระบบ” ได้แก่ นายต่ง เจี้ยนหัว

“ผู้มีคุณูปการอย่างสูงต่อกิจการด้านการทูต” ได้แก่ นายหลี่ เต้ายู่

“ผู้มีคุณูปการอย่างสูงต่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ” ได้แก่ นางฟ่าน จิ้นซือ

จากการทูลเกล้าฯ ถวาย/มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แห่งชาติ เครื่องอิสริยาภรณ์ “รัฐมิตราภรณ์” และการเชิดชูเกียรติระดับชาติ สังเกตได้ชัดเจนว่า แม้ประเทศจีนไม่มีระบบสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว แต่ก็ยังคงธรรมเนียมแห่งความเป็นอารยะในการทูลเกล้าฯ ถวาย/มอบเครื่องหมายอันเป็นสิ่งแสดงความสัมพันธ์ ยังคงดำรงอยู่ โดยมีความแตกต่างระหว่างคำที่ต้องใช้ “เครื่องอิสริยาภรณ์” แทนคำว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์” พร้อมกับการใส่ความหมายอันเป็นเอกลักษณ์ในความเป็นวัฒนธรรมการปกครองของจีนในปัจจุบัน ที่เน้นการปลูกฝังอุดมการณ์แห่งชาติ และการดำเนินนโยบายจีนเดียว โดยพยายามผสมผสานความแตกต่างของชนชาติและวัฒนธรรมจากถิ่นต่าง ๆ ภายในประเทศให้อยู่ในร่มวัฒนธรรมเดียวกัน

เครื่องมือทางวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่แข็งแกร่ง และสามารถหยิบใช้ได้ทั้งการแสดงมิตรไมตรีและอำนาจอย่างเด่นชัด อนึ่งเมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับราชอาณาจักรไทย โดยผ่านสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว ย่อมพบสายสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกว่าชาติอื่น ๆ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากสถาบันพระมหากษัตริย์ จากการที่พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ต่างก็ทรงให้ความสำคัญและทรงใส่พระทัยต่อความสัมพันธ์ฉันมิตรที่มีต่อจีน ส่งผลสำคัญต่อการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้ยิ่งใกล้ชิดแน่นแฟ้น โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงระหว่างสองประเทศ ผ่านการเสด็จพระราชดำเนินเยือนจีนของพระบรมวงศานุวงศ์ ได้แก่

๑) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง (สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ) ได้เสด็จฯ เยือนจีนอย่างเป็นทางการในฐานะผู้แทนพระองค์ฯ ซึ่งถือเป็นการเสด็จฯ เยือนต่างประเทศอย่างเป็นทางการในรอบหลายสิบปี ระหว่างวันที่ ๑๖-๓๑ ตุลาคม

๒๕๔๓ เพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปีของความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน โดยมีสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามเสด็จ ในคราวนั้นด้วย

๒) พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร) เสด็จ เยือนจีนแล้วหลายครั้ง

๓) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) เสด็จ เยือนจีนครบทั้ง ๓๑ มณฑลและมหานคร ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลในฐานะทูตสันถวไมตรี

จากหน่วยงานของจีนหลายรางวัล และเป็นเจ้าฟ้าพระองค์แรกของโลกที่ทรงศึกษาภาษาจีนในมหาวิทยาลัยปักกิ่งเป็นเวลา ๑ เดือน

๔) สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี (สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี) ก็เสด็จเยือนจีนบ่อยครั้ง และทรงเป็นเจ้าฟ้าพระองค์แรกที่ทรงแสดงดนตรี “สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน” ในประเทศจีน

นอกจากนี้ พระราชวงศ์พระองค์อื่น ๆ ก็ได้เสด็จ เยือนจีนอยู่เสมอ จึงเป็นประจักษ์พยานใน

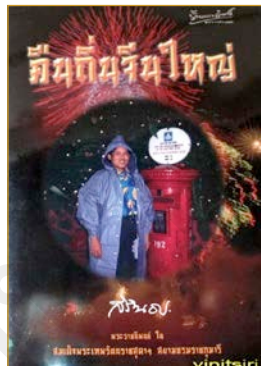
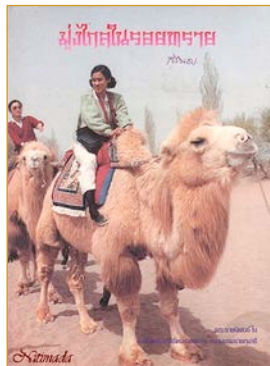

ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศที่สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยได้ทรงเจริญสัมพันธไมตรี เพื่อให้ความหมายของคำว่า “มิตรประเทศ” มีสายสัมพันธ์ที่ยาวนานและแน่นแฟ้น

อนึ่ง พระมหากษัตริย์องค์แห่งองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสร้างความสัมพันธ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีนทั้งเชิงศาสตร์และเชิงศิลป์อย่างน่าภาคภูมิใจกว่าสี่ทศวรรษที่ผ่านมา จากการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการ และเป็นการส่วนพระองค์อย่างต่อเนื่อง โดยทรงแสดงพระองค์เป็นปราชญ์แห่งการเรียนรู้วัฒนธรรมจีนอย่างลึกซึ้ง เห็นได้ชัดจากการที่ทรงมีทักษะด้านภาษาจีนอย่างรอบด้าน การที่ทรงมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวิถีแห่งวัฒนธรรมจีน ด้วยทรงศึกษาและทรงใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงประจักษ์เป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจ และเข้าถึงประชาชนชาวจีนได้อย่างแนบแน่น ทั้งยังทรงมีกระบวนการเรียนรู้อย่างใส่ใจ

พระทัย ที่ทรงศึกษาศิลปวิทยาการต่าง ๆ ผ่านอารยธรรมจีน ดังที่พระองค์ได้พระราชทานสัมภาษณ์ว่า “ครั้งหนึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เคยมีพระราชดำรัสว่า ชาวจีนเป็นผู้ที่ชอบหนังสือ ชอบวิชาการ ฉะนั้นการรู้ภาษาจีนทำให้มีโอกาสมีความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งก็เป็นเช่นนั้นจริง ๆ” ซึ่งพระองค์ก็ได้ทรงเรียนรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ผ่านอารยธรรมจีน จนทรงสามารถสื่อสารภาษาจีนออกมาให้เกิดเป็นประจักษ์พยานแห่งการสานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่สำคัญที่สุดได้

ความผูกพันที่ชาวจีนมีต่อสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีอีกประการหนึ่งก็คือ การสำนึกในพระมหากษัตริย์องค์ที่พระองค์ทรงได้ก่อตั้งโรงเรียนที่ประสบภัยจากแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ ในเมืองเหมียนหยาง อำเภอเวินชวณ ผลจากแผ่นดินไหวครั้งนั้นทำให้โรงเรียนพังเสียหายจนเด็ก ๆ ไม่สามารถเรียนหนังสือได้ หากด้วยพระมหากษัตริย์องค์เป็นล้นพ้นจึงพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ในการ

สร้างโรงเรียนแห่งนี้ขึ้นมาใหม่ จนเด็ก ๆ กลับมาเรียนหนังสือได้อีกครั้ง คนที่นั่นจึงนำพระนามมาตั้งชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนเหมือนหยางเขียนเพิงลู่อิรินธร” เพื่อรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณและสืบสานสายสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นไปอีก ทั้งนี้ การที่พระองค์ทรงทำนุบำรุงการศึกษาโดยมิได้เลือกว่าต้องเป็นเพียงพสกนิกรชาวไทยยังมีอีกหลายกรณี ดังเช่นการที่พระองค์ทรงสนับสนุนการศึกษาในประเทศกัมพูชาและประเทศลาว ซึ่งทำให้พระเจ้าจักรพรรดิองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสร้างศาสตร์และศิลป์เพื่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน การพระราชทานความช่วยเหลือด้านการศึกษา จึงเป็นการสานความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การพัฒนาของประชาชนในชาติหนึ่ง ๆ ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ บทพระราชนิพนธ์จากการเสด็จเยือนประเทศจีน ที่ทรงถ่ายทอดข้อมูลความรู้และประสบการณ์ในการเสด็จเยือนประเทศจีนผ่านภาษา เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้อ่านและเรียนรู้ที่น่าสนใจ อาทิ พระราชนิพนธ์ท่องเที่ยว “ย่าแดงมังกร” และ “มั่งไถลในรอยทราย” และอีกหลากหลายเรื่องที่เป็นบทพระราชนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับแผ่นดินจีน ล้วนทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างชาวไทยและชาวจีน โดยทรงใช้เรื่องราวที่พระองค์ทรงประสบพบเจอ มาเป็นแนวทางสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ในความรู้สึกจากการอ่าน วิถีชีวิต

ที่ถูกเชื่อมต่อกันงานพระราชนิพนธ์ จึงนับเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความมั่นคงบนพื้นฐานความเข้าใจบนความหลากหลายของวัฒนธรรม

ทั้งนี้ ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่า ชาวจีนล้วนให้ความสำคัญต่อสายสัมพันธ์ผ่านสายเลือดหรือเชื้อชาติมาตั้งแต่อดีต ความรู้สึกของชาวไทยเชื้อสายจีนกับชาวจีนที่มีความผูกพันทางสายเลือด โดยสืบสานผ่านวัฒนธรรม ประเพณี ล้วนเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน ในประเด็นนี้ชาวไทยจีนล้วนสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณแห่งองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อยู่เสมอ เนื่องจากได้รับพระมหากษัตริย์คุณในการเสด็จฯ ทรงร่วมงานในประเพณีตรุษจีนที่ถนนเยาวราช ซึ่งถือเป็นถนนสายเอกลักษณ์ของชาวจีนอย่างเป็นทางการ ทำให้เกิดความเป็นสิริมงคลและความรู้สึกยินดีแก่ชาวไทยเชื้อสายจีนอย่างมาก ความรู้สึกดังกล่าวย่อมส่งทอดถึงชาวจีนแผ่นดินใหญ่ว่าพระองค์ทรงให้ความสำคัญกับพี่น้องเชื้อสายจีนที่เข้ามาพึ่งในพระบรมโพธิสมภารตั้งแต่ครั้งยังเป็นสยามประเทศสืบมา

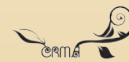
ด้วยพระมหากษัตริย์คุณกอปรด้วยพระปรีชาญาณแห่งองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่กล่าวมาโดยสังเขป ย่อมแสดงให้เห็นถึงสายพระเนตรที่กว้างไกลในการสร้างมิตรสัมพันธ์ที่ดีกับสาธารณรัฐประชาชนจีน อันเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ที่เกิดคุณูปการต่อทั้งสองแผ่นดิน ความรู้สึกรักและ

ความอบอุ่นจากความเป็นมิตร ซึ่งก่อให้เกิดห่วงโซ่แห่งความสัมพันธ์ ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการหวังประโยชน์เพียงฝ่ายเดียว คือประจักษ์พยานและบทเรียนที่ดีต่อการสร้างความมั่นคง การผูกไมตรีจากการให้และความปรารถนาดี พร้อมด้วยการศึกษา เรียนรู้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันและกัน ถือเป็นกุญแจสำคัญที่สามารถไขปริศนาแห่งความต่างของวัฒนธรรมได้ดีที่สุด

“เครื่องอิสริยาภรณ์ รัฐมิตรภาพรณ์” อันเป็นสัญลักษณ์เชิดชูความงามแห่งมิตรภาพของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่เจ็ดจรัสด้วยภาพสะท้อนแห่งพระบารมี เปรียบดั่งประกายของแก้วรัตนานันประเสริฐแห่งเทพดาของราชอาณาจักรไทย ได้ปรากฏและถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ในเหตุการณ์

สำคัญของการเฉลิมฉลองการสถาปนาแผ่นดินมหาอำนาจในสายตาของประชาคมโลก ล้วนเป็นความภาคภูมิใจของทั้งสองแผ่นดิน ความรู้สึกที่ก่อกำเนิดจากมิตรภาพย่อมนำไปสู่ความมั่นคงอย่างยั่งยืนในสายสัมพันธ์ ผู้ที่มีหน้าที่ต่อการสร้างและสืบสานความมั่นคง จึงควรศึกษาและตระหนักรู้โดยพิจารณาดูพระราชกรณียกิจและพระราชปณิธานในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในหลากหลายมิติ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่นำไปสู่ความมั่นคง พร้อมธำรงความเป็นเอกราชได้อย่างภาคภูมิใจ

ปวงประชาเป็นสุขสานต์

ธ ผู้ทรงสืบสานการรักษาสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์สภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมทั้งบนบกและทางทะเลในปัจจุบันกำลังเข้าขั้นวิกฤต นักวิทยาศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมได้สำรวจความรุนแรงที่โลกกำลังเผชิญ โดยพบว่าปัญหาความรุนแรง ๓ ลำดับแรก ได้แก่

๑. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพที่เกิดจากการสูญพันธุ์ของพืชและสัตว์ทั่วโลก เช่น เต่าทะเล พะยูน โลมาและวาฬ โดยกรมทรัพยากรทางทะเลเปิดเผยว่า ค่าเฉลี่ยของเต่าทะเลและโลมาเกยตื้นร้อยละ ๒-๓ เกิดจากการกินขยะทะเลเข้าไปสะสมอยู่ในระบบทางเดินอาหาร

๒. การจัดการไนโตรเจน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้ปุ๋ย และสารเคมีทางการเกษตร ที่ปนเปื้อนทั้งดินและน้ำ โดยผู้ใช้ค้ำหนึ่งถึงเพียงปริมาณผลผลิตอันก่อให้เกิดรายได้ ขาดความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบในระยะยาวที่จะเกิดขึ้น

๓. วิกฤตภูมิอากาศหรือภาวะโลกร้อน มีสาเหตุมาจากการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม การอุปโภค บริโภคเพื่อความสะดวกสบายของมนุษย์ในปัจจุบัน

เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา มีข่าวใหญ่ที่กระตุ่นเตือนผู้คนให้ตื่นตัวรับรู้ต่อความรุนแรงของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งการสูญเสียพะยูน

มาเรียม เต่าทะเลเกยตื้นจำนวนมาก และไฟไหม้ป่าอเมซอน สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นและมองข้ามอย่างเนิ่นนาน

ขยะคือจุดเริ่มต้นของปัญหาความรุนแรงของสภาพแวดล้อมทั้งปวง ทั้งการสูญพันธุ์ของพืชและสัตว์ ปัญหาไนโตรเจน และปัญหาโลกร้อน ดังนั้นมนุษย์จึงควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบจัดการปัญหามลพิษ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานพระราชดำริสเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในหนังสือที่ระลึกในพิธีรับมอบเรือขจัดคราบ

น้ำมัน ซึ่งรัฐบาลเดนมาร์กน้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อกระตุ้นเตือนคนไทยให้ตระหนักถึงปัญหาและร่วมมือกันแก้ไขเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้คืนสู่ภาวะปกติ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ความตอนหนึ่งว่า

“ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมอันเนื่องมาจากมลพิษ หรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในที่หนึ่งที่ใดก็ตาม ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงที่อื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ทุกคนทุกประเทศในโลกจึงย่อมมีส่วนร่วมรับผิดชอบอยู่ด้วยกัน ทั้งในการแก้ไข ลดปัญหา และปรับปรุงสร้างเสริมสภาวะแวดล้อมให้กลับคืนมาสู่สภาพอันจะเอื้อต่อการมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขของตนเองและเพื่อนมนุษย์”

พระองค์ทรงมีพระวิสัยทัศน์ในการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม โดยได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแนะนำคนไทยให้เตรียมรับมือ และเร่งแก้ไขปัญหาคอนกรีตของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสมอมา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้ทรงสืบสานพระราชดำริด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทรงสืบสาน รักษา ต่อยอด ทั้งแนวพระราชดำริและโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศรฯ เพื่อความผาสุกแห่งพสกนิกร มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ ซึ่งถือเป็นรากฐานที่มั่นคงในการสร้างแนวทางสำหรับส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากการจัดงานอุ่นไอรัก คลายความหนาว ภายในงานร้านค้าจะไม่ให้มีการใช้ถุงพลาสติกและผู้มาร่วมงานจะต้องแยกขยะก่อนทิ้ง นอกจากนี้พระองค์ยังทรงสนับสนุนการใช้ถุงผ้า

มีพระราชดำริให้นำผ้าฝ้ายฝีมือประชาชน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดทำ “กระเป๋าจิตอาสา” โดยมีพระราชประสงค์ให้เป็นกระเป๋าที่มีความสวยงาม มีความทนทาน และเคลือบด้วยวัสดุกันน้ำอย่างดี ซึ่งประชาชนสามารถนำมาใช้งานได้อย่างหลากหลาย อาทิ การเรียน การจับจ่ายใช้สอย การกีฬา หรือในงานด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นการแสดงถึงพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกล ที่จะช่วยเสริมอาชีพให้กับราษฎรให้มีรายได้เพิ่ม และลดปริมาณขยะอันเป็นสาเหตุใหญ่ของปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการนำกระเป๋าจิตอาสาที่จัดทำขึ้นมาจำหน่ายในงาน อุ้มไอรัก คลายความหนาว ซึ่งจะทรงนำรายได้ไปใช้ในการพระราชกุศลบำบัดทุกข์ บำรุงสุขช่วยเหลือราษฎรผู้ด้อยโอกาสผู้ได้รับความเดือดร้อนจากภัยพิบัติ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

นอกจากจะทรงสนับสนุนให้ประชาชนงดสร้างขยะด้วยวิธีการดังกล่าวแล้ว ยังทรงสร้างแรงจูงใจด้วยการพระราชทานถ้วยรางวัล “โครงการชุมชนปลอดขยะ Zero Waste” ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมการลดปริมาณขยะตั้งแต่ระดับชุมชนเพื่อ

ขยายผลไปสู่ระดับประเทศ อีกทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติฯ ทรงเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมด้านจิตอาสา เพื่อเป็นแบบอย่างแก่เยาวชนในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างในการสร้างขวัญกำลังใจแก่พลสกนิกรผู้ทำความดีมีจิตอาสาอยู่เป็นนิจ

ดังนั้น สิ่งที่คนไทยพึงปฏิบัติเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อวิกฤตปัญหาสภาพแวดล้อมคือ การสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ทุกคนมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำพระราชดำริและพระราชจริยวัตรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้ ทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมการงดใช้พลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single use) เช่น ถุงพลาสติก แก้วพลาสติก และหลอด การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง การชวนชมผู้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมใน

ทุกด้าน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ประชาชนได้ร่วมมือกันรักษาสภาพแวดล้อมทั้งดิน น้ำ และอากาศ ให้กลับสู่สภาวะปกติ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไว้ใช้ในการดำรงชีวิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

<https://crime.tnews.co.th/index.php/royal/413712>

<https://www.thaipost.net/main/detail/23893>

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม,โครงการชุมชนปลอดขยะ Zero Waste ปี ๒๕๖๑.

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (๒๕๖๒). สถิติการเกยตื้นของสัตว์ทะเลหายาก, สืบค้นเมื่อ ๒๐ ตุลาคม

๒๕๖๒. จาก. <https://www.dmcr.go.th/detailAll/24441/nws/141>

นักเรียนนายร้อย

อ่านตรงนี้

พล.อ.มนู สಾಯัณห์นิโครช

ฉบับนี้ถือเสมือนเป็นชั่วโมงอบรมประจำสัปดาห์หรือประจำเดือนของนายทหารปกครอง เพื่อเป็นการอบรมป่มนิสัย และเป็นการกล่อมเกล่าปลูกฝังความเป็นสุภาพบุรุษ จปร. คำว่าสุภาพบุรุษ จปร. นี้มีความหมายมาก คนไม่คิดก็ไม่เป็นไร แต่สำหรับคนที่สำนึก จะตระหนักและยึดถือว่า เราสำเร็จการศึกษาจาก รร.จปร. เราสมควรที่จะวางตัวอย่างไร จะพูดจาอย่างไร เพราะหลายคนมีการวางตัวไม่เหมาะสม พูดจาใหญ่โตคับบ้านคับเมือง บางคนถึงต่ำเสียจนฟังไม่ไหว นี่ยกตัวอย่างแค่การพูดจา ส่วนทางกายเรื่องของกิริยามารยาทการวางท่าทางนั้น มันมักจะประกอบพร้อมเพรียงไปในแนวเดียวกับคำพูด

ศาสนาพุทธ สอนชัดเจนว่า กาย วาจา ใจ สามสิ่งนี้เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ มโนทุจริตเมื่อบังเกิดขึ้นแล้ว วจีทุจริตจะติดตามมา ผสมด้วยกิเลส โภจร หลง กายทุจริตเป็นกรรมสุดท้ายที่บังเกิด เป็นการทุจริตครบถ้วน ๓ ประการ ก็เป็นไปตามสำนวนไทยประกอบคำพระที่ว่า “ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว”

หัวข้อฉบับนี้จึงขอเสนอว่า “เสียบเป็นต่อ” ถ้าไม่พูดจาจะชนะทุกอย่าง คนไม่พูดเป็นคนเหนือชั้น

ภาษาหนึ่งจิ้งก่ากำลังภายในได้ยินบ่อย ๆ “เพียงเราไม่เอ่ยวาจา ผู้ใดจะล่วงรู้ใจเรา และย่อมไม่รู้ว่าเมื่อใดเราจะลงมือ”

คนเงียบไม่พูด และหากสงวนท่าที รักษาอาการเรียบร้อย สีหน้าและแววตาเป็นปกติ ย่อมเป็นคนที่มีลึกลับ จะเป็นนักรบ นักวางแผน ผู้ค้าขาย ทนายความ หรืออาจกล่าวได้ว่า สายอาชีพทั้งหมด หากได้ฝึกฝนตนให้สงบนิ่งได้ เขาก็ความได้เปรียบอยู่ในมือไปเกินกว่าครึ่ง ยิ่งนักการทหารยิ่งมีความจำเป็นจะต้องฝึกตนเอง ให้มีบุคลิกภาพสงบเยือกเย็นนี้ให้มาก สายตาผู้อื่นที่มองเห็นความสุภาพเรียบร้อยของเรา เขาย่อมตระหนักถึงความอดทน ความหนักแน่นของเรา คุณลักษณะนี้เป็นที่เคารพยำเกรงของผู้คนทั่วไป ผู้คนจะเชื่อถือมากกว่าคนที่พูดจาโผงผาง เสียงดัง ซึ่งจะลงเอยในสองลักษณะคือ ดันทุรังไปจนเกิดความเสียหาย หรือไม่ก็ถลันล้มเสียคือ ๆ

เมื่อใดที่เราฝึกตัวเองให้พูดน้อย พูดเมื่อจำเป็น พูดเพียงเพื่อตอบคำถาม อีกด้านหนึ่งของกำลังภายใน จะมีแรงมูมานะสูง มันอาจจะเกิดจากความอดอั้นที่ระงับการพูด ด้วยความอดทน อดกลั้น ที่มีอยู่ จะสร้างแรงหรือพลังมูมานะขึ้นอย่างสูง เป็น

พลังที่รอการเริ่มกระทำ ถึงเวลาเมื่อใด พลังมูมานะ ที่มีอยู่ จะสามารถต่อสู้กับปัญหาที่โหดหินได้

การอดทนไม่พูด หรือฝึกตนที่จะพูดน้อยลง มิให้กระทำโดยใช้ความเข้มนงวอดหรือความเครียด แต่ให้ฝึกและกำหนดจิตใจว่า เรากำลังยึดหยุ่น หรือเดินฟุตบอลเวิร์ค และรอจังหวะในการปล่อยหมัด กำหนดจิตแบบนี้มันจะไม่เครียด มีความทนทานในการมีชีวิตอยู่มากขึ้น ถึงแม้การหันเหความคิดจะ เหมือนกับการหลอกตัวเอง หรือกับการที่เราต้องการ จะพูดจะอธิบายเป็นสิ่งที่เราอยากจะทำเหลือเกิน ก็ขอให้นึกถึงการเรียนวิชาทหารที่อาจารย์มักพร่ำสอน อยู่บ่อย ๆ ว่า “ณ เวลาและตำบลที่ต้องการการ แดกหัก” วลีดังกล่าวนี้สอนให้ปฏิบัติในการสู้รบ เห็น ความสำคัญถึง วัน - เวลา และที่หมายที่จะทำให้ เราบรรลุภารกิจได้ ดังนั้นในเมื่อเวลาและสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวย อย่ปากพูดอะไรออกไปก็ไร้ค่า เคย เขียนในหนังสือเสนาศึกษานี้มานานแล้ว กับประโยคที่ว่า “เมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย จะทำอะไรมันก็ถูก ต้องเป็นผลสำเร็จไปเสียแทบทุกอย่าง แต่ในบาง สถานการณ์ที่ไม่มีปัจจัยเกื้อกูล หรือแม้จะมีก็ไม่ สำเร็จเลยสักเรื่อง ทำอะไร พูดอะไร มันก็ไม่เข้าท่า ไปหมด” ยิ่งโตขึ้นไปทำงานมาก ๆ ขึ้น ยศสูงขึ้น จะ มองเห็นสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวไปแล้วอย่างชัดเจน

นอกเหนือไปจากการไม่พูด หรือพูดน้อยแล้ว การซ่อนเร้น ซ่อนพราง และการกำบังในวิชาทหาร ก็จำเป็นจะต้องนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน อะไรที่ไม่ จำเป็นจะต้องเปิดเผย กระทำได้โดยการไม่พูดเป็น ลำดับแรก ขอยกตัวอย่างที่ดีสักเรื่องหนึ่ง ผู้เขียนไป เยี่ยมเพื่อนสนิทคนหนึ่งที่บ้านของเขา เพื่อนคนนี้ดื่ม สุราเก่ง แต่ไม่ค่อยมีโรคภัยอะไร ความดัน เบาหวาน ก็ไม่เป็น เป็นคนชอบออกกำลังกาย แต่ทานเหล้า เก่ง วันนั้นเขาสั่งให้ลูกชายของเขาโทรศัพท์ไปสั่งหมู กระทะ ให้มาส่งที่บ้าน เสียงลูกชายของเขาโทรศัพท์ ของ กับพูดนัดแนะผู้ที่จะมาส่งว่า ให้ขับรถมา อย่งไร เลี้ยวทางไหน แล้วตัวเขาจะยืนรอรับ “นุ่ง กางเกงยีนส์ เสื้อคอกกลมสีแดงนะ”

ตรงนี้แหละที่ผู้เขียนฟังแล้วเห็นว่า จะต้อง หยิบเรื่องราวนี้ มาเขียนให้นักเรียนได้อ่าน เพราะที่ เขาพูดไปในแง่ทางทหาร เขาเปิดเผยตัวตนหมด เปลือก แต่ไม่ถามเลยสักคำว่า คนที่จะนำมาส่งนั้น แต่งกายอย่างไร มีข้อสังเกตอะไรบ้าง เขาไม่ถาม เลย แต่บอกรายละเอียดตัวเองไปหมด เรื่องอย่างนี้ ต้องคิด ต้องฝึกให้รอบคอบ

อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญต่อพวกเราเป็นอย่างยิ่ง มาณะของข้าราชการทหาร มีเงินเดือนพอเลี้ยงชีพได้ โดยไม่ขัดสน ถ้า “รู้จักอดออม” ชีวิตของข้าราชการ นั้นจะต้องรู้ประหยัด รู้การเก็บหอมรอมริบ ผู้เขียน เริ่มรับราชการในยศร้อยตรี ก็ฝากเงินกับ ธ.ออมสิน (เพราะ ผบ.พันท่านบังคับ) ฝากเรื่อยมาจนเกษียณ อายุ ถึงแม้จะได้ดอกเบี้ยไม่มากนักก็ไม่วิตกที่ ธนาคารจะล้มเลิกกิจการ ยิ่งในชั้นยศสูงมีเงิน ประจำตำแหน่ง ก็นำฝากทั้งหมด ในชีวิตไม่เคยคิด จะหยิบยืมเอ่ยปากร้องขอความช่วยเหลือจากใคร อย่งไรก็ได้อะไรก็เก็บเงินซื้อ กว่าจะเก็บได้ สิ่งของ ที่ต้องการราคาเขียบสูงขึ้นเล็กน้อย แต่มีคุณภาพสูง กว่ารุ่นที่อยากได้แต่แรกเสียอีก มีที่ต้องผ่อนส่งอยู่ อย่างเดียวคือรถยนต์ เพราะเขาไม่ขายเงินสด ผู้ เขียนคำนวณดูแล้ว ใช้เงินสดซื้อแล้วผ่อนส่งตัวเอง ได้เงินคืนสูงกว่าไปผ่อนเขาเสียอีก แต่ธุรกิจสมัยนี้ เขามีห่วงลูกโซ่ผูกพันกันหลายชนิด บริษัทขาย รถยนต์ก็ผูกติดกับประกันภัย อุซอมรถ คุ้มครอง ชดสี ฯลฯ ในห้วงเวลาผ่อนส่งก็เป็นภาคบังคับที่ต้องใช้ บริการเสริมที่เขาจัดให้ตามข้อผูกมัดหลายประการ จะขับรถก็ประหยัดความเร็ว ทำให้ประหยัดน้ำมัน ไปด้วย

การมีเงินเก็บภายหลังเกษียณอายุแล้ว สำคัญ มาก เงินบำนาญที่ได้รับจะลดค่าลงไปทุกวัน ขณะที่ ผู้เขียนเกษียณอายุได้ ๑๔ ปี เงินบำนาญศ พลเอก ที่ได้รับเท่ากับเงินเดือนของ พ.ท. - พ.อ. ใน ปัจจุบัน นี้ถ้าอยู่ต่ออีกสัก ๑๐ ปี ค่าของเงินบำนาญ ก็ต้องลดลงไปอีก ยิ่งดีที่มีเงินเก็บพอเลี้ยงตัวเองไป ได้ไม่ขัดสน แต่ก็ไม่ฟุ้งเฟ้อ เกิดมาจนไม่มีไร่นา

ไม่มีมรดก เกษียณแล้วมีเงินเก็บ ๖ - ๗ ล้านบาท ก็เก่งมากแล้ว อ้ายที่จะมีทรัพย์สินเป็น ๕๐ - ๑๐๐ ล้านอย่างคนอื่นเขามันเป็นเรื่องเหลือเชื่อ ถ้าเป็นจริง แสดงว่าเทวดาไม้เก่งแก๊งช่วยเรา แต่ที่เทวดาท่านถือศีล ครอบธรรม ท่านก็ปลงตกกับเราเท่านั้นเอง

ทุกสิ่งทุกอย่างต้อง อดทน อดกลั้น อดออม ถ้าทนอะไรไม่ได้มันก็เกิดทุกข์ ที่เป็นทุกข์ก็เพราะมันทนไม่ไหว มันก็ลุ่มใจ มันอยากแต่ไม่สมอยาก มันเกลียดและไม่ชอบ แต่อ้ายที่เกลียดที่ไม่ชอบมันรุ่ม ทำร้ายอยู่ทุกวัน ตัดหน้า นั่นเอง ความพอใจและความไม่พอใจ ในสารพัดเรื่องนี้แหละ คือตัวความทุกข์ อีกหน่อยจะรู้ มีก็ทุกข์ ไม่มีก็ทุกข์ มันยุ่งจริง ๆ ความเป็นมนุษย์ ยิ่งสังคมพัฒนาไปเท่าใด ความทุกข์ก็มีมากขึ้น มันปรับตัวจนเราตามไม่ทัน เมื่อ

ตามไม่ทัน ก็หยุด หยุดคิด หยุดพูด หยุดทำ ในเรื่อง ความอยากทั้งหลาย ขอให้ คิด พูด และทำในหน้าที่ของเราเท่านั้น ชีวิตจะมีความสุข นะ นักเรียน นายร้อย

อีกไม่นานคงจะหยุดเขียนหนังสือมาให้อ่าน เพราะสายตาเสียมาก ต้องเขียน ๆ หยุด ๆ เป็นพัก ๆ แต่ก่อนแค่ปวดตา เดี่ยวนี้ชักเริ่มปวดศีรษะด้วย นี่แหละเราทุกคน ไม่ล่วงพัน ความแก่ ความเจ็บ ความตายไม่ได้ จริงแน่แท้ ที่จริงอีกเรื่องหนึ่งก็คือ เวลาที่ยืน มองศูนย์ชัด เห็นยาวไกลไปเรื่อย ๆ เท่านั้นเอง

เสนาศึกษา

การพัฒนาบ้านเมืองสมัยรัชกาลที่ ๕

หมายเหตุเสนาศึกษา/พลาติศัย สิทธิธัญกิจ

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

การศาลและกฎหมายอย่างประเทศตะวันตก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้ปรับปรุงกฎหมายและการพิพากษาคดีของศาลไทยให้เป็นที่เชื่อถือของชาวต่างประเทศ ที่ไม่ยอมให้คนของเขาขึ้นศาลไทย เป็นเหตุให้ไทยเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต มีอำนาจศาลกงสุลเข้ามามีอำนาจเหนือการปกครองของเจ้าของประเทศ โดยใช้กฎหมายบ้านเมืองอื่นมาตัดสินคดีพิพาท จนทำให้ชาวจีนชาวญวนและชาติอื่น ๆพากันไปขึ้นทะเบียนเป็นคนในบังคับฝรั่ง เพื่อไม่ต้องขึ้นศาลไทยเวลามีคดีพิพาท พระองค์จึงโปรดให้แยก ศาลออกจากอำนาจการบริหารมารวมไว้ที่ กระทรวงยุติธรรมแห่งเดียว

พระองค์ทรงโปรดให้ตราพระราชบัญญัติ

จัดการศาลใน สนามสถิตยุดิธรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ แก้ไขธรรมเนียมรับฟ้องและเพิ่มศาลให้เพียงพอแก่การพิจารณาคดี มีการจัดตั้งศาลไต่สวน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ มีหน้าที่พิจารณาคดีลหุโทษต่าง ๆ ให้รวดเร็ว และตราพระราชธรรมนูญศาลหัวเมืองขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๙ โดยตั้งข้าหลวงพิเศษจัดระเบียบศาลให้เป็นระบบเดียวกัน ได้ประกาศจัดตั้งศาลมณฑลอยุธยา ขึ้นเป็นมณฑลแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ แล้วขยายไปสู่มณฑลอื่น ๆ ตามลำดับ

สำหรับกฎหมายไทยที่ยังล้าหลังสืบสนอยู่ นั้น พระองค์ทรงโปรดให้พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เสด็จไปศึกษาวิชาการกฎหมายยังต่างประเทศ ทรงรวบรวมนักกฎหมายไทยและชาวต่างประเทศเร่งรัดทำประมวลกฎหมายหลัก ๆ

ขึ้นใช้บังคับ ใน พ.ศ. ๒๔๕๑ พระองค์จึงได้ตราพระราชบัญญัติธรรมนูญสมณยุติกษัตริย์ธรรมนูญนิติวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลอาญาขึ้นใช้ ทำให้สามารถปรับขอบเขตการยุติธรรมและกฎหมายไทยเป็นสากลได้สำเร็จ

ส่วนบทลงโทษตามแบบจารีตนครบาล ที่ใช้วิธีทรมานผู้ร้ายให้เจ็บปวดโดยการตอกเล็บ บีบขมับ เอาผู้ร้ายใส่ตะกร้อยักษ์ให้ช่างเตะกลิ้งไปมา หรือการให้คุมผู้ร้ายเดินประจานทั่วเมือง และการลงโทษตัดคอประหารชีวิตนั้น พระองค์ทรงโปรดให้เลิกวิธีดังกล่าวเสีย

การอุตสาหกรรมและห้างร้านบริษัทชาวต่างชาติ ในสมัยของพระองค์นั้นมีชาวต่างประเทศพากันเข้ามาลงทุนค้าขายและเข้ารับราชการ ซึ่งจำเป็นต้องพึ่งพากรู้ของชาวต่างประเทศนั้น ซึ่งมีการดำเนินการด้านอุตสาหกรรมและตั้งหลักแหล่งดำเนินกิจการค้าขายในกรุงเทพฯหลายแห่ง เช่น กิจการโรงสีโรงเลื่อย มีโรงสีของห้างมาแก้ว กิจการต่อเรือ มีอยู่บางกอกติดต่อกันที่ต่อเรือและจำหน่ายเครื่องจักร เครื่องยนต์ที่ใหญ่ที่สุด บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เช่น ห้างหลุยส์ ที. ลีโอ โนเวนส์ บริษัทบอมเบย์ เบอร์มา ห้างวินเซอร์ ห้างคล๊าก เป็นต้น ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนใต้ สำหรับในพระนครนั้นมี ห้างแรมเซย์ ของอังกฤษ ห้างแบดแมนห้างสินค้าที่ใหญ่ที่สุด ห้างบี.กริมแอนโก ของนายมุลเลอร์ พ่อค้าชาวเยอรมัน เป็นต้น

เมื่อมีอุตสาหกรรมและห้างร้านในกรุงเทพฯมากมาย ทำให้มีการก่อสร้างอาคารสถานที่ และที่พักอาศัย ตามแบบอย่างสถาปัตยกรรมของชาวต่างประเทศขึ้นในพื้นที่บางกอก

การนำความรู้ทางช่างและศิลปะตะวันตก ด้วยเหตุที่อาณาจักรสยามขาดวิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะการช่างฝีมือ จึงทำให้มีชาวยุโรปมาเข้ารับราชการในกรุงเทพฯเป็นจำนวนมาก มีช่างสถาปนิก

ช่างช่างวิศวกรโยธา วิศวกรไฟฟ้า วิศวกรประปา ช่างสำรวจ ช่างศิลป์ จิตรกรรม และประติมากรรม ช่างตกแต่งภายใน และช่างก่อสร้าง ส่วนใหญ่เหล่านั้นได้ถูกจ้างเข้ามารับราชการในกรมรถไฟ กรมโยธาธิการ กรมสุขาภิบาล กรมทหารหน้า เป็นต้น ดังนั้นความรู้ของช่างชาวตะวันตกดังกล่าวจึงทำให้มีการก่อสร้างอาคารของทางราชการ พระราชวัง วังเจ้านาย ตลอดจนบ้านของขุนนางผู้ใหญ่ และพ่อค้าที่มีฐานะดี ดังนั้นรูปแบบอาคารตามแบบอย่างศิลปะตะวันตกจากช่างที่มีความชำนาญเหล่านั้นเกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น โรงพยาบาลศิริราช สภาอุณาโลมแดง กรมไปรษณีย์โทรเลข พิพิธภัณฑสถาน พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระที่นั่งบรมพิมาน พระราชวังบางปะอิน พระรามราชนิเวศน์ พระราชวังดุสิต พระที่นั่งอนันตสมาคม พระตำหนักพญาไท วังบูรพาภิรมย์ วังกรมพระสมมตอมรพันธุ์ วังบางขุนพรหม พระตำหนักปารุสกวัน วังสระปทุม สนันทาลัย (โรงเรียนราชินี) เป็นต้น ช่างที่มีชื่อเสียงในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้แก่ ยอห์น คลูนิช (JOHN CLUNICE) สถาปนิกอังกฤษ ผลงานมีพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท โยคิม กราซี (JOACHIM GRASSI) สถาปนิกชาวอิตาลี ผลงานมีวังบูรพาภิรมย์ วัดนิเวศน์ธรรมประวัติ อาคารกระทรวงกลาโหม อาคารศุลกากร (โรงภาษี) โบสถ์และหอรบะซัง วัดนักบุญโยเซฟ หอรบะซังโบสถ์ วัดคอนเซ็ปชัน ซี ซันเดรซกี (C.SANDRECZKI) สถาปนิกเยอรมัน ผลงานมี กระทรวงธรรมการ พระราชวังดุสิต พระที่นั่งบรมพิมาน มาริโอ ตามาโย (MARIO TAMAGNO) สถาปนิกอิตาลี ผลงานมีพระที่นั่งอนันตสมาคม คาร์ล ดือห์ริง (KARL DOHRING) สถาปนิกชาวเยอรมันผลงานมี ตำหนักใหญ่ ตำหนักสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในวังบางขุนพรหม พระรามราชนิเวศน์ เป็นต้น

ดังนั้นในพระนครจึงมีอาคารแบบสถาปัตยกรรมแบบเรอเนซองส์ของอิตาลี (ITALIAN RENAISSANCE) ที่มีได้รับอิทธิพลจากสถาปนิกอิตาลี

ANDREA PALLADIO และ VIGNOLA และอาคารแบบสถาปัตยกรรมแบบโกธิค (GOTHIC) กล่าวคืออาคารนั้นจะมีลักษณะสำคัญคือ สร้างใช้ช่องโค้งครึ่งวงกลม (ROUND ARCH, SEMI CIRCULAR ARCH) ที่ผนังภายนอกมีระเบียงหรือทางเดินที่มีเสาเรียงกันเป็นแถว (COLONADE) ระหว่างช่องโค้งนั้นมีหลังคาหอคมมีลูกกรงระเบียงโปร่ง ๆ เป็นลูกมะหวดปูนปั้น อาจมีมุขเป็นจั่วรูปสามเหลี่ยม (PEDIMENT) ด้านหน้าอาคารนั้นมีการใช้เสาที่มี หัวเสาแบบกรีกและโรมัน เหนือหน้าต่างมีจั่วสามเหลี่ยมหรือรูปโค้งประกอบ มีบัวปูนปั้นรอบขอบหน้าต่างประตู ตลอดจนมีเสาอิง (PILASTER) บนผนังสลักระหว่างช่องหน้าต่าง เป็นต้น

สำหรับบ้านพักที่อยู่อาศัยในระยะแรกนั้นมีการนำบางส่วนของศิลปะตะวันตกไปประกอบบ้าน เช่น มีหอคอย มีหลังคาชุกยอดโดม มีปล่องควัน มีห้องใต้ดิน ต่อมาไม่เหมาะสมกับลักษณะของดินฟ้าอากาศจึงมีการพัฒนาเป็นสร้างบ้านที่มีกันสาดกันแดด กันฝน มีระเบียงรอบ มีประตูหน้าต่างบานเกล็ด ช่องลมระบายอากาศ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจมากมาย ล้วนแล้วแต่เป็นคุณเอนกอนันต์แก่อาณาประชาราษฎร์ พระองค์ทรงมีพระราชหฤทัยผูกพันอยู่กับพระราชกิจเหมือนดังพระราชปราชญ์ในพระราชหัตถเลขาที่มีไปถึง พระยาสุขุมนัยพินิต (ปั้น สุขุม) มีความตอนหนึ่งว่า

“การงานอะไรก็ค้างค้ำไปหมด ไม่มีเวลาจะทำ ใคร ๆ เขานอนเล่นสบาย เจ้าแผ่นดินตะกายไปคนเดียวเช่นนี้ หากตายเสียใครจะทำ...” และ

“ตัวข้าไม่ได้เยอหยิ่งอะไรในใจ ว่าได้ทำอะไรวิเศษหนักหนา มันยังล้าหลังอยู่กับเมืองไหน ๆ เขาร้อยโยชน์ แสนโยชน์ และจะเชื่อความมั่นในยศศักดิ์ และที่ตั้งของบ้านเมืองก็ไม่แน่นอนอะไร ไม่ได้กำเร็บเสิบสานในใจ มีแต่จะเหี่ยวเกินไปจนต้องผืน...”

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นสมเด็จพระมหากษัตริย์ราชที่ครองราชสมบัติสืบสันตติวงศ์ยาวนานยิ่งกว่าสมเด็จพระมหากษัตริย์ราช พระองค์อื่น ๆ ในขณะนั้นถือว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ แห่งกรุงศรีอยุธยา ทรงครองราชย์ ๔๐ ปี ดังนั้นเมื่อถึงอภิจักร์กษัตริย์ที่พระองค์ทรงครองราชย์เป็นพระราชกุศลสมภาคสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ อันเป็นอภิเษกปรารภความเจริญกำไรแห่งราชสมบัตินั้น พระองค์จึงมีกระแสพระราชดำริว่า

“ในรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๖ ปี ในรัชกาลจะเต็มครบ ๓๙ ปี อย่างขึ้นเป็นที่ ๔๐ เสมอด้วยรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ซึ่งได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติยืนนานกว่า พระเจ้าแผ่นดินทุกพระองค์ในสยามประเทศ สมควรที่จะขึ้นไปทำการกุศลสักการบูชา พระเจ้าแผ่นดินที่ได้ถวัลยราชในกรุงเก่า เป็นการพิเศษครั้งหนึ่ง”

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้ทรงคิดชื่อพระราชกุศลและพระราชพิธี เพื่อราชสมบัติ ๔๐ ปี ไว้หลายชื่อ เช่น รัชชาติลัย รัชชาติสยาภิเษก รัชวุฒิ รัชวุฒยาภิเษก รัชมงคล รัชมังคลาภิเษก ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพิจารณาเลือก และพระองค์ได้มีความเห็นให้ใช้ชื่อ

พระราชกุศลรัชมงคล ในวโรกาสที่พระองค์ทรงครองราชย์เท่ากับ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ในวโรกาสที่พระองค์ทรงครองราชย์ยืนนานกว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ และพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในประวัติศาสตร์ไทย

ดังนั้น พระราชพิธีสำคัญ ดังกล่าว จึงได้มีการจัดเฉลิมฉลองเป็น ๒ ระยะ คือ

พระราชกุศลรัชมงคล ได้จัดในระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน - วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ.

๒๕๕๐ ณ พระที่นั่งสรรเพชญปราสาท ใน พระบรมมหาราชวังกรุงศรีอยุธยาเก่า เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชอุทิศถวายแด่ พระมหากษัตริย์ราชเจ้ากรุงศรีอยุธยาและกรุงธนบุรี

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ได้จัดวันที่ ๑๑ - ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นพระราชพิธีสมโภชราชสมบัติครบ ๔๑ ปี

พระราชกุศลรัชมงคล ที่กรุงศรีอยุธยา นั้น มี ดังนี้

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถไฟพระที่นั่งไปมณฑลกรุงเก่า เสด็จประพาสในกรุงเก่า และประทับแรมที่พลับพลาเกาะลอย

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน เวลา ๑๖.๐๐ น. เศษพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือกลไฟ เสด็จขึ้นทรงพระราชยานที่ ท่าวาสุกรี พระราชดำเนินเป็นกระบวนราบบเข้าไปในพระราชวังหลวง เสด็จประทับบนพระที่นั่งสรรเพชญปราสาท เจ้าคณะมณฑลอ่านคำถวายพระพรการเสด็จพระราชดำเนินกลับจากประพาสยุโรป พระองค์มีพระราชดำรัสตอบ แล้วเสด็จออกประทับยังรัตนสิงหาสน์ที่หน้าพระที่นั่ง ตั้งเครื่องราชูปโภค ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่า อ่านคำถวายไชยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบ โปรดเกล้าฯ ให้แจกเหรียญเสมาแก่ราษฎรพระราชทานเหรียญรัชมังคลาภิเษกแก่พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการทั้งฝ่ายหน้าและฝ่ายใน แล้วเสด็จประทับทอดพระเนตรมหรสพ พระองค์ประทับแรมอยู่ถึงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยพระองค์ทรงเสด็จประทับพระที่นั่งสรรเพชญปราสาทและทอดพระเนตรการมหรสพทุกวัน

วันสุดท้ายพระองค์ เสด็จทอดพระเนตรสถานที่โบราณสถาน ในพระราชวังกรุงเก่าครั้นถึงวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัว เสด็จกลับพระนครโดยรถไฟพระที่นั่ง สำหรับ**พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก** ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๕๕๑) นั้นได้จัดพระราชพิธีในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงราชสมบัติมาเป็นเวลายาวนานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ๆ ในประวัติศาสตร์ พระราชพิธีครั้งนี้จึงนับว่าเป็นพระราชพิธีที่ถือว่ายิ่งใหญ่ที่สุด กล่าวคือ

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษกได้จัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีกิจกรรมสำคัญในพระราชพิธีมากมาย และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้สร้างเหรียญรัชมังคลาภิเษก ร.ศ. ๑๒๗ โดยสั่งทำจากประเทศฝรั่งเศส และได้จัดตั้งทำตราไปรษณียากรเนื่องในวันสำคัญวันนี้ด้วย

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์ก่อรากพระที่นั่งอนันตสมาคม ที่หน้าลานพระราชวังดุสิต ในการก่อสร้างพระที่นั่งองค์นี้ มีสเตอร์ เอ็ม ตมานโย (M.TAMANGO) ช่างชาวอิตาลี เป็นผู้ออกแบบตามพระบรมราชโองการโดยมี มีสเตอร์เอริโกติ (A.RIGOTTI) นายช่างใหญ่เป็นผู้ช่วยและ มีสเตอร์ซี อัลเลกรี (C.ALLEGRI) กับ มีสเตอร์อี ยี กอลโล (E GE GALLO) เป็นวิศวกรเจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นแม่กองสร้างเพื่อใช้เป็นท้องพระโรงในพระราชวังดุสิต และเป็นพระที่นั่งที่สง่างามอยู่ปลายถนนราชดำเนิน

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกพลับพลาหน้าพระลาน ทรงชักเชือกเปิด **พระบรมรูปทรงม้า** พระบรมราชานุสาวรีย์ที่ข้าราชการและมวลาราษฎรได้พร้อมใจกันบริจาคเงินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สร้างถวายเป็นอนุสรณ์ในวันมหามงคล พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก พระบรมรูปทรงม้านี้ สร้างขนาดโตกว่าของจริง เป็นรูปพระองค์นี้ประทับบนม้ายืนแทน ทำด้วยโลหะขนาด ๓ ๑/๒ เมตร วางบนแท่นศิลาอ่อนสูง ๖ เมตร

กว้าง ๒ ๑/๒ เมตร ยาว ๕ เมตร ในพิธีพระองค์ทรงพระราชทานธงไชยเฉลิมพลและตรึงตะปฐงทหารให้กับนักเรียนนายร้อยและกองทหาร ๑๒ กอง ตอนค่ำมีงานประชุมพระราชทานเลี้ยงที่พลับพลาในสวนแป๊ะเต่ง โดยมีพระบรมวงศานุวงศ์ผู้ใหญ่ ข้าทูลละอองธุลีพระบาทและพ่อค้าวานิช จำนวน ๑๖๗ ที่พร้อมกับได้จัดมีการตกแต่งบ้านเรือนและประทีปโคมไฟ ตั้งแต่วันนี้ไป จนถึงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๑

สำหรับกิจกรรมอันเนื่องในพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก นั้น ได้มีการจัดงานอีก ดังนี้

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน เวลา ๑๖.๐๐ น. เศษพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จทรงเปิดถนนประแจจีนและสะพานเฉลิม ๕๕ และมีการแห่ขบวนรถมอเตอรคาร์จำนวน ๑๑๒ คัน ตกแต่งประดับประดาด้วยดอกไม้ใบไม้เป็นรูปสัตว์จุฬาภริยาสำหรับรถพระที่นั่งนั้นได้แต่งเป็นรูปพระนารายณ์ทรงครุฑไว้ที่หน้ารถ พระองค์เสด็จประทับรถพระที่นั่งข้ามสะพานไปตามถนนพระราชดำริ ผ่านถนนหัวลำโพง ถนนสีลม ถนนเจริญกรุง เลี้ยวถนนสนามไชย ถนนราชดำเนินถึงสะพานพระลาน ตอนค่ำเสด็จออกพลับพลาในสวนแป๊ะเต่ง ประชุมพระราชทานเลี้ยง ๒๑๘ ที่ แล้วเสด็จทอดพระเนตรกรรมหรรสพและดอกไม้เพลิง

วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ได้มีการจัดกระบวนแห่เฉลิมพระเกียรติของกระทรวง มณฑลที่มีการตกแต่งด้วยเครื่องหมายสรรพกิจการและสรรพวัสดุ (โฆษณาสินค้าหรือกิจการ) ที่เกิดในรัชกาลนี้

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระองค์เสด็จประทับพลับพลาทอดพระเนตรกระบวนแห่เฉลิมพระเกียรติที่หน้าพระลาน รถกระบวนนั้นให้นำไปไว้ในประรำที่สนามไชย เพื่อให้ประชาชนทั้งหลายชมจนถึงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ตอนค่ำพระองค์เสด็จออกพลับพลาในสวนแป๊ะเต่ง ประชุมพระราชทานเลี้ยง ๒๑๘ ที่แล้วเสด็จทอดพระเนตรมหรสพและดอกไม้เพลิง ณ พระลาน

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน เวลา ๐๗.๐๐ น. เศษพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จทอดพระเนตรการเลี้ยงพระสงฆ์ตามประรำต่าง ๆ และถวายพระราชกุศล ณ พลับพลาหน้าพระลาน

เวลา ๑๖.๐๐ น. เศษ พระองค์เสด็จโดยรถพระที่นั่งจากพระราชวังสวนดุสิตไปตามถนนราชดำเนิน เข้าสู่พระบรมมหาราชวัง เพื่อประกอบพิธีสถาปนาพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ซึ่งอันเชิญพระโกศอัฐิออกมาประดิษฐานบนพระที่นั่งเศวตฉัตร ในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระองค์เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถมอเตอรคาร์ไปตามถนนพระพิพิธ ถนนพระพิทักษ์ ถนนพายุหัด เลี้ยวถนนมหาไชย ถนนเยาวราช ถนนจักรวรรดิ และทรงเสด็จขึ้นพระราชยานตรงถนนสำเพ็ง เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการตกแต่งของพ่อค้าจีนที่จัดเครื่องบูชาฉลองพระเดชพระคุณ ไปตลอดแนวถึงถนนทรงวาด

เวลา ๒๐.๐๐ น. พระองค์เสด็จไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ถวายบังคมพระบรมอัฐิ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๔ รัชกาล ทรงศีลและถวายพระราชกุศลในพระบรมมหาราชวัง

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ได้จัดพิธีเลี้ยงพระสงฆ์และอันเชิญพระบรมอัฐิ กลับประดิษฐานที่เดิม

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระองค์เสด็จโดยรถพระที่นั่งไปทอดพระเนตรรถกระบวนแห่ที่อยู่ในประรำที่สนามไชยจนทั่ว

เวลา ๒๐.๐๐ น. เศษ พระองค์เสด็จบำเพ็ญพระราชกุศล ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เพื่อเปลี่ยนฉลองพระองค์เป็นทรงพระภูษาและทรงพระพักตร์ขาว เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ๕๘ วินาที พระองค์เสด็จสู่พระแท่นสรงด้านตะวันออกแห่งพระที่นั่งฯ ซี่พ้อพราหมณ์ถวายน้ำกรวดน้ำสังข์ตามขัตติยราชประเพณี เมื่อเสร็จการสรงมูรธาภิเษกสนานแล้ว ทรงผลัดพระภูษา ทรงเครื่องแล้ว

ทรงบูชาพระมหาเศวตฉัตรและเครื่องราชกกุธภัณฑ์
พราหมณ์เบิกแว่นเทียนสมโภชฯ

วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ณ เวลาพระฤกษ์
บ่าย ๓ โมง ๕๑ วินาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเสด็จประทับบนพระราชบัลลังก์ ทรงสถาปนา
พระเจ้าลูกยาเธอ พระบรมวงศานุวงศ์ เจ้าพระยา
และพระราชทานเครื่องยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน เวลา ๑๕.๐๐ น. เศษ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จพระราช
ดำเนินกระบวนพยุหยาตรา ตั้งแต่ พระที่นั่งจักรี
มหาปราสาทไปยังประทับแรมหลังวัดพระศรีรัตน
ศาสดาราม พระองค์พระราชดำเนินทรงกระทำ
พระพุทธบูชาในพระอุโบสถ แล้วเสด็จดำเนินกระบวน
พยุหยาตราน้อย กลับสู่พระราชมณเฑียร

วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน เวลา ๑๖.๐๐ น.
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องสนาม
(ฉลองพระองค์ชุดทหาร) เสด็จพระราชดำเนินโดย
กระบวนรถม้า จากพระบรมมหาราชวังสู่สนามหลวง
แล้วพระองค์เสด็จพระราชดำเนินตรวจตลอดแล้ว
ประทับพลับพลาทอดพระเนตรกองทัพแปรกระบวน
และสวนสนามถวายความเคารพด้วยความยินดีใน
พระมหากษัตริย์คุณ ซึ่งมีทหารจากกองพลต่าง ๆ
จากทุกมณฑล นับเป็นการรวมพลสวนสนามที่ยิ่ง
ใหญ่ที่สุดในสมัยนั้น

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ในครั้งนั้น สมเด็จพระ
บรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ (รัชกาลที่
๖) ได้กราบบังคมทูล มีความตอนหนึ่งว่า

“เมื่อข้าพระพุทธเจ้ามารำลึกดูถึงความเจริญ
แห่งกรุงสยาม ในระหว่างสี่สิบปีที่ล่วงมาแล้ว ทำให้

รู้สึกนิยมในพระบรมโพธิสมภารแห่งใต้ฝ่าละอองธุลี
พระบาทหาสิ่งใดเปรียบเสมอเหมือนมิได้ แม้จะหา
สิ่งใดมาชั่งกับประโยชน์ ซึ่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
ได้ทรงบันดาลให้บังเกิดขึ้นแก่ชาติบ้านเมืองแลนิกร
ทั่วไป ให้ได้พอประมาณพอกันก็ได้เลย นับว่าได้
เสด็จจวตารในกาลสมัยอันเหมาะสมยิ่ง กล่าวคือ เวลา
ที่กรุงสยามเพิ่งจะจำเริญยี่สิบตัวขึ้นเป็นเวลาหัวต่อ
ระหว่างเก่ากับใหม่ ถ้ามิได้เอาไศรยพระปรีชาญาณ
สามารถแห่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระมหา
กรุณาชักจูงประชาชนด้วยรัฐสภาภิบาลในบายอัน
สุขุม ให้ดำเนินไปในหนทางอันชอบใช้ เมืองไทยก็
จักหาได้ยั้งขึ้นสู่ความเจริญรุ่งเรืองเช่นนี้ไม่เลย”

ในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระราชดำรัสตอบ ว่า

“การยกย่องความประพฤติของเรา ที่ได้เป็น
ในระหว่าง ๔๐ ปี ประกอบด้วยความพิจารณา
ถ่วงถี่ทั่วถึง ซึ่งเราได้ฟังโดยความจับใจเป็นอันมาก
เราไม่มีความยินดีอันใดยิ่งขึ้นไปกว่าที่ได้ฟังคำ
ยืนยันของท่านทั้งหลาย ว่าผลแห่งความพยายาม
ดำเนินการปกครอง แลทำนุบำรุงแผ่นดินให้เป็นสุข
สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยลำดับ อันเราได้ทำเป็นที่พึงใจ
และพอความปรารถนาของท่านทั้งหลาย มีผลอัน
ท่านทั้งหลายกำหนดเห็นโดยปรากฏชัดเจนเช่นที่
กล่าวมานั้น

- (อ่านต่อเล่มต่อไป) -

เสนาศึกษา

ความรู้สมัยใหม่ ทักษะ และศีลธรรม : ๓ ประสานสู่การมีอาชีพและ เป็นพลเมืองดีของการศึกษาบรูไน

พล.ต.ศ.ดร. ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์*

บทความเรื่อง “วิสัยทัศน์บรูไน ค.ศ. ๒๐๓๕ : แผนพัฒนาประเทศระยะยาว ๓๐ ปี ของบรูไนเพื่อสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ”** ได้กล่าวถึงแผนพัฒนาประเทศระยะยาว ๓๐ ปี ของบรูไนในดารุสซาลาม ซึ่งประกาศใช้เป็นทางการเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. ๒๐๐๘ กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาไว้ ๓ ประการ ได้แก่ การศึกษาดีและทักษะสูง คุณภาพชีวิตที่ดี และเศรษฐกิจที่มีพลวัตและยั่งยืน เป้าหมายสูงสุดคือ การรักษาความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจไว้ ยุทธศาสตร์สำคัญคือการสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ มุ่งลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติคือไฮโดรคาร์บอน (น้ำมันและแก๊สธรรมชาติ) ที่บรูไนกำลังจะหมดไปในไม่ช้า และเพิ่มรายได้จากเศรษฐกิจภาคอื่น ๆ แต่บรูไนตระหนักดีว่าการพัฒนาเศรษฐกิจในโลกยุคปัจจุบันต้องอาศัยความรู้เป็นฐาน (Knowledge-based economy) แต่บรูไน

มีประชากรน้อย (ประมาณ ๔.๓๗ แสนคน) อีกทั้งยังขาดความรู้และทักษะที่จำเป็น บรูไนจึงต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาและทักษะเป็นอันดับแรก ขณะเดียวกันก็ต้องรักษาความมั่นคงทางสังคมและของประเทศตามปรัชญาแห่งชาติ ๓ ข้อ ได้แก่ ความเป็นมลายู (Melayu) อิสลาม (Islam) และราชาธิปไตย (Beraja) ผู้การเป็นรัฐอิสลาม (Zikir nation) ที่ยึดกฎหมายของพระอัลเลาะห์ ปัจจุบันจัดว่า บรูไนเป็นรัฐอิสลามตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายชารีอะห์ (Sharia) ครบถ้วนใน ค.ศ. ๒๐๑๖

การที่บรูไนพยายามพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเตรียมรับสิ่งท้าทายในศตวรรษที่ ๒๑ และปฏิบัติตามปรัชญาแห่งชาติคือ MIB ไปด้วย คือ มีความรู้คู่ทักษะและศีลธรรม ผู้การมีอาชีพและเป็นพลเมืองดี ทำให้เป็นนาคศึกษา รู้ว่า บรูไนจัดการศึกษาทั่วไป (General education)

* ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และอาจารย์พิเศษกองวิชาประวัติศาสตร์ สกศ. รร.จปร.

** พล.ต.ศรศักดิ์ ชูสวัสดิ์ “วิสัยทัศน์บรูไน ค.ศ. ๒๐๓๕ : แผนพัฒนาประเทศระยะยาว ๓๐ ปี ของบรูไนเพื่อสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ.” *เสนาศึกษา*, เล่มที่ ๘๕ ตอนที่ ๓ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๒),: ๗๐-๘๐.

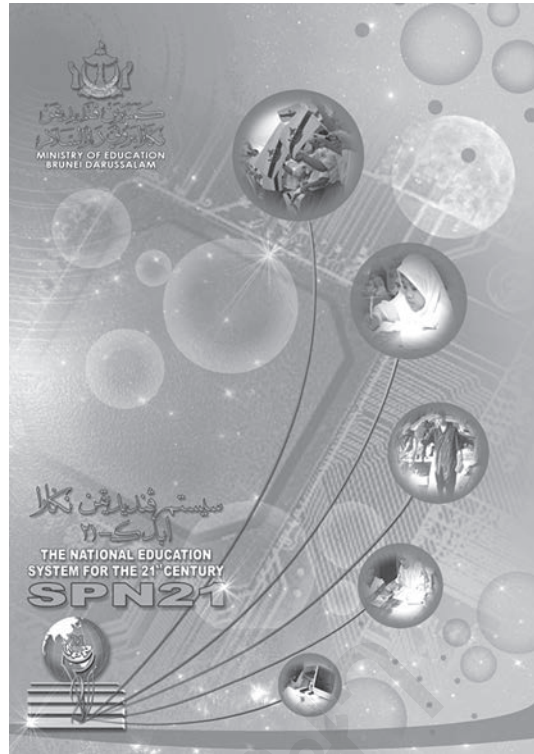
หรือการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างไรให้แก่ผู้เรียนระดับก่อนระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา ซึ่งประเทศไทยอาจนำมาประยุกต์ใช้ได้

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของบรูไนได้อยู่ใต้แผนการศึกษาแห่งชาติสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ (The National Education System for the 21st Century: Sistem Pendidikan Negara Abad ke-21 : SPN21) เริ่มใช้บางส่วนใน ค.ศ. ๒๐๐๘ มี ๒ กระทรวงแยกกันทำหน้าที่ดูแล แต่ประสานงานกัน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาทั่วไปและโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาประเภทนี้ ขณะที่กระทรวงการศาสนาดูแลการจัดการศึกษาศาสนาอิสลามและโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม และโรงเรียนภาษาอาหรับ บทความนี้จะกล่าวถึงการจัดการศึกษาทั่วไปในการดูแลของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก

ประวัติการจัดการศึกษาของบรูไน

บรูไนมีโรงเรียนสอนศาสนามาก่อนแล้ว ก่อนที่จะเริ่มจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนในทศวรรษ ๑๙๑๐ ในสมัยที่ยังเป็นรัฐอารักขาของอังกฤษ ระบบใหม่นี้เริ่มจากการตั้งโรงเรียนประถมศึกษา หลังจากนั้นได้มีพัฒนาการต่อมาจากการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาอยู่เป็นระยะเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศด้านคุณภาพคนและด้านแรงงาน ดังนี้ ทศวรรษ ๑๙๕๐ ขยายชั้นเรียนถึงระดับมัธยมศึกษา ทศวรรษ ๑๙๗๐ เริ่มให้การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา (Technique and Vocational Education: TVE) มี นโยบายจัดการศึกษา ๙ ปี (ประถมศึกษา ๖ ปีและมัธยมศึกษา ๓ ปี) และขยายการศึกษาให้เปล่งจาก ๖ ปี เป็น ๙ ปี นอกจากนั้นยังจัดให้มีการศึกษาถึงระดับหลังมัธยมศึกษาทั้งด้านวิชาการและ TVE

ต่อมาในครั้งหลังทศวรรษ ๑๙๘๐ หลังจากบรูไนเป็นประเทศเอกราชแล้ว มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษา ทำให้การศึกษาระดับประถม

The National Education System for the 21st Century: SPN21

ที่มา : The National Education System for the 21st Century: SPN21, p. Cover.

ศึกษาและมัธยมศึกษาใช้หลักสูตรการศึกษาเดียวกันทั้งประเทศ การศึกษาได้ขยายถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งด้านวิชาการและ TVE มีการตั้งมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาด้าน TVE มีการใช้นโยบายโรงเรียน ๒ ภาษา คือ มลายูและภาษาอังกฤษ ทศวรรษ ๑๙๙๐ เริ่มใช้นโยบายการศึกษา ๑๒ ปี คือรัฐจัดการศึกษาให้ขยายต่อจากมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาตอนต้น ๓ ปีและตอนปลายหรือ TVE ๒ ปี) และให้ความสำคัญกับ TVE มากขึ้น นอกจากนั้น มีการศึกษาภาคบังคับ ๑ ปีสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ บรูไนตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ จึงพยายามปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะความจำเป็นของ

ยุคสมัยด้านเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Communication Technology: ICT) จึงพยายามจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเท่าเทียม แต่ก็ยังยึดปรัชญาแห่งชาติ และใน ค.ศ. ๒๐๐๗ มีการศึกษาภาคบังคับ ให้เด็กอายุมากกว่า ๖ ปีแต่ไม่ถึง ๑๕ ปีต้องเรียนหนังสืออย่างน้อย ๙ ปี

ภายหลังเมื่อบรูไนวางแผนพัฒนาระยะยาว ๓๐ (วิสัยทัศน์บรูไน) ซึ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาและทักษะ กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ทบทวนแผนยุทธศาสตร์กระทรวงฯ ค.ศ. ๒๐๐๗-๒๐๑๑ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จึงต้องปฏิรูปและปรับโครงสร้างที่จำเป็นด้านต่าง ๆ แผนยุทธศาสตร์กระทรวงฯ จึงกลายเป็นแผนการศึกษาฉบับใหม่ขึ้นมา แต่เพื่อให้แตกต่างจากแผนยุทธศาสตร์หรือแผนการศึกษาเดิม จึงเรียกว่า แผนการศึกษาแห่งชาติสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ หรือ SPN21

เป้าหมายของ SPN21

SPN21 มีเป้าหมายสำคัญคือ ๑) เพิ่มมูลค่าและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ๒) เติมเต็มความต้องการและสิ่งที่ท้าทายของการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) พัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ในหมู่นักเรียน และ ๔) รักษาและพัฒนาคุณค่าและทัศนคติที่พึงประสงค์ในหมู่นักเรียนให้สอดคล้องกับ MIB ซึ่งเป็นปรัชญาแห่งชาติ โดยสรุปก็คือ มุ่งส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ตรงกับความต้องการทางสังคมและเศรษฐกิจและความท้าทายของศตวรรษที่ ๒๑ SPN21 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๓ ด้านหลัก คือ โครงสร้างการศึกษา หลักสูตร และการวัดผล สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกระทรวงศึกษาธิการคือ การศึกษาได้คุณภาพ ประเทศมีพลวัต (Quality Education,

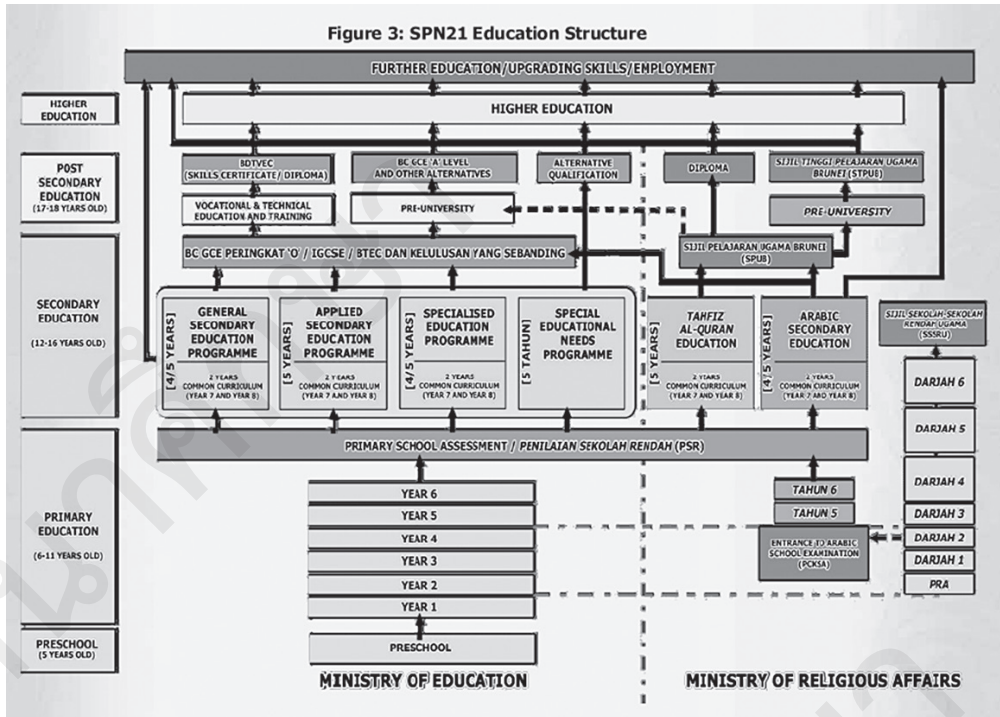
Dynamic Nation) ซึ่งแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ

โครงสร้างการศึกษา (Educational Structure) และการวัดผล

เพื่อตั้งสิ่งที่ดีที่สุดของผู้เรียนออกมากรองทรวงศึกษาธิการบรูไนจึงพยายามจัดการศึกษาให้เข้ากับผู้เรียน สนับสนุนผู้เรียนให้อยู่ในระบบโรงเรียนนานขึ้นก่อนศึกษาต่อหรือออกไปทำงาน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาจาก ๓ ปีเป็น ๕ ปี และจัดโปรแกรมการศึกษาหลากหลายให้ผู้เรียนเลือกได้ตามขีดความสามารถ ความสนใจ ความชอบ การเติบโตและพัฒนาการ ทำให้ SPN21 มีการปรับโครงสร้างการศึกษา แบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ๑) **ก่อนประถมศึกษา** (preschool level) ระยะ ๑ ปี รับนักเรียนอายุ ๕ ขวบ ๒) **ประถมศึกษา** ระยะ ๖ ปี (เรียก Year ๑-๖) รับนักเรียนอายุ ๖ ขวบขึ้นไป ๓) **มัธยมศึกษา** ระยะ ๔-๕ ปี (Year ๗-๑๐ หรือ ๑๑) ๔) **หลังมัธยมศึกษา** (post-secondary หรือ Sixth Form Colleges) ระยะ ๒ ปี และ ๕) **อุดมศึกษา** (Higher education)

การสอบวัดผลในแต่ละระดับมีความสำคัญต่ออนาคตของผู้เรียนมาก เช่น นักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๖ ถ้าสอบได้อักษรระดับ A ๕ ตัวจะได้เรียนทางวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาต่อไป ส่วนระดับมัธยมศึกษา การประเมินผลจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนโปรแกรมการศึกษาที่ต่างกัน บางคนอาจข้ามชั้นทำให้จบระดับมัธยมศึกษาเร็วขึ้น ๑ ปี บางคนอาจต้องเลือกเรียนด้าน TVE และเพื่อให้การศึกษาของบรูไนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล บรูไนใช้วิธีการวัดผลที่เป็นมาตรฐานสากล

กล่าวเฉพาะการจัดชั้นเรียนถึงระดับมัธยมศึกษา ระบบจะเปลี่ยนจาก ๗-๓-๒-๒ (ก่อนประถมศึกษา ๑ ปี ประถมศึกษา ๖ ปี มัธยมศึกษาตอนต้น ๓ ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย ๒ ปี หรือการศึกษา

โครงสร้างการศึกษาของบรูไนจากระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา
ที่มา : The National Education System for the 21st Century: SPN21, p.33.

TVE และก่อนอุดมศึกษา ๒ ปี) เป็น ๓-๕-๒ (ก่อนประถมศึกษา ๑ ปี ประถมศึกษา ๖ ปี มัธยมศึกษา ๕ ปี และหลังมัธยมศึกษา ๒ ปี)

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ การรวมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เหลือเป็นระดับมัธยมศึกษา มีระยะเวลา ๕ ปี แต่ ๒ ปีแรก (ชั้นปีที่ ๗-๘) ทุกคนเรียนเหมือนกันหมด ในชั้นปีที่ ๙ จึงเรียนโปรแกรมต่างกัน โดยพิจารณาจากผลการสอบในชั้นปีที่ ๘ และความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้มี ๔ โปรแกรม ได้แก่

๑) มัธยมศึกษาทั่วไป (General Secondary Education Program) เป็นโปรแกรมสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรเร่งรัด (Express) ๒ ปี และหลักสูตรปกติ (Normal) ๓ ปี

๒) มัธยมศึกษาประยุกต์ (Applied Secondary Education Program) หรือหลักสูตรประสม

หลักสูตร ๓ ปี เป็นโปรแกรมประสมวิชาทางเทคโนโลยีและธุรกิจ มีการเรียนในชั้นเรียนและการฝึกงาน นอกจากนี้ ยังมีโปรแกรมประยุกต์พิเศษ (Special Applied Program) สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ ๙-๑๑ ที่จะศึกษาต่อด้าน TVE มีวิชาเฉพาะทางให้เลือก ได้แก่ ศิลปกรรมและการออกแบบ ธุรกิจ การผลิตสื่อสร้างสรรค์ งานบริการ การใช้ ICT กีฬา และสุนทนาการ ทั้งนี้เพื่อเป็นช่องทางให้ศึกษาต่อไป

๓) การศึกษาพิเศษ (Specialized Education Program) เป็นโปรแกรมสำหรับผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศโดยไม่ต้องฝึกฝนและพัฒนามาก และผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญคือ มีความเป็นเลิศอยู่แต่ต้องฝึกฝนและพัฒนามากกว่า (gifted and talented) เช่น ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ความเชี่ยวชาญด้านกีฬาดนตรี ศิลปะการแสดงและศิลปกรรม

๔) การศึกษาที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ (Special Educational Needs Program) เป็นโปรแกรมสำหรับผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เนื่องจากความบกพร่อง เช่น การเห็น การได้ยิน ร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ จะมีโปรแกรมก่อนอาชีวศึกษา (Pre-Vocational Program) หลักสูตร ๕ ปีให้ด้วย

การขยายเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็น ๕ ปี และมีโปรแกรมทางเลือกที่นั่น ช่วยตอบโจทย์การศึกษาของบรูไน ๓ ข้อ ดังนี้ ๑) ผู้เรียนเรียนระดับมัศึกษานานขึ้นเป็น ๔-๕ ปีจากเดิมอาจเรียนแค่ ๓ ปีคือ จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๒) ผู้ที่มีผลการเรียนดีได้รับการส่งเสริมให้จบชั้นมัธยมศึกษาเร็วขึ้น ใช้เวลา ๔ ปีเร็วกว่าปกติ ๑ ปี ส่วนที่มีความสามารถโดดเด่นเฉพาะทาง เช่น ดนตรี ก็ได้รับการส่งเสริมให้เรียนเฉพาะทางโดยตรง และ ๓) การเพิ่มโอกาสเพิ่มจำนวนนักเรียนด้าน TVE ด้วยการจัดโปรแกรมนี้เป็นทางเลือก

ระดับหลังมัธยมศึกษา (Post-Secondary Education) อายุ ๑๗-๑๘ ปี แบ่งเป็น ๒ สายคือ ๑) ก่อนมหาวิทยาลัย (pre-university) สำหรับผู้ที่จบโปรแกรมมัธยมศึกษาทั่วไปและโปรแกรมมัธยมศึกษาประยุกต์อาชีวศึกษาหลักสูตร ๒ ปี เพื่อที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ และ ๒) การศึกษาและฝึกอบรม เช่น การพยาบาล วิศวกรรม ครุสอนศาสนา และเทคนิค

ระดับอุดมศึกษา คือการศึกษาระดับอนุปริญญา (diploma) ๒ ปี และระดับปริญญา (degree) ตั้งแต่ปริญญาตรีถึงปริญญาเอก ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๔ แห่ง และของเอกชน ๖ แห่ง

กรอบหลักสูตร

SPN21 กำหนดหลักสูตรที่นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาต้องเรียน

คล้าย ๆ กัน เป็นกรอบกว้าง ๆ ให้โรงเรียนสามารถพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนและดำเนินการตามความต้องการและลักษณะของผู้เรียนได้ แต่ก็กำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาหลักสูตร ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์สำคัญของหลักสูตรมี ๓ ข้อ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและค่านิยมที่เหมาะสมที่จะอยู่ร่วมและแข่งขันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ๒) การปลูกฝังแนวคิด MIB และจริยธรรมไว้ในหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญเพื่อปลูกฝังผู้เรียนให้มีสำนึกรักชาติและการเป็นพลเมืองบรูไน และ ๓) การบูรณาการความรู้อิสลามเข้ากับเนื้อหาวิชา

๒. แนวทางการจัดการเรียนการสอน ที่สำคัญมี ๓ ข้อ ได้แก่ ๑) ผู้เรียนเป็นแกนกลางของการเรียนรู้ (core learner) หรือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ๒) การเรียนรู้มีทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ๓) การเรียนการสอนต้องปรับให้เข้ากับผู้เรียนตามความต้องการ ความสามารถและลักษณะการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมเรียนรู้อย่างจริงจัง และได้ผล มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทำได้ (to know and able to do) และเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learner)

๓. เนื้อหาหลักสูตร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ๓ ข้อข้างต้น ได้ให้ความสำคัญกับเนื้อหาหลักสูตรและการบูรณาการความรู้ ดังนี้

๓.๑ ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and understanding) ทักษะ และค่านิยมที่เหมาะสม ข้อนี้เป็นข้อแรกในวัตถุประสงค์ ๓ ข้อข้างต้น ซึ่งแยกเป็น ๓ ข้อย่อย ดังนี้

๓.๑.๑ **ความรู้และความเข้าใจ** มีหมวดวิชาที่ต้องเรียน ๙ หมวด การแบ่งหมวดนี้พิจารณาตามบริบทของบรูไนด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี เพื่อเป็นเป้าหมายให้แต่ละคนมีความสมดุลด้านสติปัญญา จิตวิญญาณ

โมเดลการจัดการศึกษาทั่วไปของบรูไนมีผู้เรียนเป็นแกนกลาง (core) **ที่มา :** The National Education System for the 21st Century: SPN21, p.43.

อารมณ์ และร่างกาย ได้แก่ อิสลามศึกษา (Islamic Religious Education) ความเป็นชาติ (Nationhood Education) ภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลศึกษา และ สุขศึกษา สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปวัฒนธรรม ๕ หมวด แรกนั้นจะเรียนตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษาจนจบระดับมัธยมศึกษา แต่ละหมวดวิชาหวังผล ดังนี้

หมวดการศึกษาศาสนาอิสลาม เช่น ๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาพื้นฐานด้านศาสนาอิสลามแก่นักเรียนมุสลิมให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ทุกวันเป็นวิถีชีวิต ๒) ปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมด้านจิตวิญญาณที่ถูกต้องที่ใช้ศาสนาอิสลามเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตในสังคมเพื่อสร้างประโยชน์แก่ศาสนา ชาติพันธุ์และประเทศชาติ ๓) ปลูกฝังความเชื่อที่ว่าศาสนาอิสลามเป็นวิถีชีวิตทั้งหมด และเป็นกลไกที่แข็งแกร่งถูกต้องในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ และ ๔) ส่งเสริมสังคมที่กลมกลืนไม่ค้ำนึ่งถึงชาติพันธุ์และศาสนา

หมวดความรักชาติ เช่น ๑) ปลูกฝังคุณธรรมที่ควรแก่การยกย่องและค่านิยมทางศีลธรรมเพื่อคงความเป็นปึกแผ่นและความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม ๒) เข้าใจและชื่นชมค่านิยมทางศีลธรรม

ตามแนวปรัชญา MIB ว่าเป็นปรัชญาแห่งชาติ ๓) สร้างความก้าวหน้าแก่สังคม ประเทศชาติด้านศาสนา วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและการเมือง และ ๔) พัฒนาการดำรงชีวิตให้กลมกลืนเป็นชุมชนเดียวไม่ค้ำนึ่งถึงชาติพันธุ์ บรรพบุรุษและความเชื่อ

หมวดภาษา เช่น ๑) สามารถอ่านพูดเขียนทั้งสองภาษา (มลายูและอังกฤษ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระดับการศึกษา ๒) สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและโต้ตอบได้หลากหลายรูปแบบตามความจำเป็น สถานการณ์และวัตถุประสงค์ และ ๓) สร้างและปลูกฝังทัศนคติให้เปิดรับแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รู้จักประเมินและกลั่นกรองข้อมูลที่เป็นประโยชน์

หมวดคณิตศาสตร์ เช่น ๑) พัฒนาทักษะแนวคิด ความเข้าใจ และทัศนคติการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนำไปใช้แก้ปัญหาการคิดคำนวณในชีวิตประจำวันได้อย่างมั่นใจ และ ๒) เข้าใจและพัฒนาวิธีคิดและการหาเหตุผลแบบคณิตศาสตร์

หมวดวิทยาศาสตร์ เช่น ๑) มีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างรับผิดชอบและมีตรรกะ ๒) เข้าใจถึงปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีซึ่งเป็นผลกระทบมาจากวิทยาศาสตร์ รวมถึงผลที่ตามมาที่มีต่อสุขภาพ และการปรับปรุงคุณภาพชีวิต อุตสาหกรรมและธุรกิจ และสภาพแวดล้อม และ ๓) พัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และมีค่านิยมที่เหมาะสม พัฒนาคนให้อยู่ได้ในโลกของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ส่วนหมวดวิชาอื่นกำหนดผลที่ต้องการที่สำคัญ ดังนี้ **หมวดพลศึกษา** เช่น ๑) เพิ่มและรักษาความแข็งแรงของร่างกายและสติปัญญา (mental intelligence) ๒) ปลูกฝัง พัฒนา เพิ่มพูนภาวะที่ดีทางจิตวิญญาณ อารมณ์ และสังคม **หมวดสังคม**

ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เช่น ๑) เรียนรู้การตัดสินใจและความสำเร็จด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และจิตใจของผู้คนต่างวัฒนธรรมตามช่วงเวลาและพื้นที่ ๒) พัฒนาทักษะด้านการวิจัย ความคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมทางสังคม ๓) ใต้ส่วนเหตุการณ์ ความเชื่อ และพลังซึ่งกำหนดอดีต ปัจจุบันและอนาคต เช่น พลังทางเศรษฐกิจ และ ๔) ปลูกฝังความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญทางเศรษฐกิจและอาชีพที่มีต่อชีวิต

หมวดเทคโนโลยี เช่น ๑) อยู่และทำงานในสังคมเทคโนโลยีจากการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เป็นวิทยาศาสตร์ (scientific knowledge) และประสบการณ์ (practical knowledge) และ ๒) พัฒนาลักษณะสร้างสรรค์และนวัตกรรม และ **หมวดศิลปวัฒนธรรม** เช่น ๑) พัฒนากิจกรรม ความรู้และค่านิยมด้านศิลปะจากประสบการณ์ การลงมือทำ และด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ๒) พัฒนาความภูมิใจในชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของตน ๓) ชื่นชมคุณค่าด้านความงามที่แสดงออกผ่านงานทัศนศิลป์ (visual arts) และแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกผ่านงานศิลปะทั้งด้านทัศนศิลป์ วิจารณ์ศิลป์ และศิลปะการแสดง

๓.๑.๒ **ทักษะสำคัญ** (Essential skills) ผู้เรียนต้องมีทักษะต่อไปนี้ การสวด (Worshipping skills) โดยเฉพาะผู้ที่เป็นมุสลิม การสื่อสาร (ฟัง พูด อ่านและเขียน) การคิดคำนวณ ความสามารถด้าน ICT การคิดและการแก้ปัญหา การแข่งขันและการบริหารจัดการด้วยตนเอง การเข้าสังคม สุนทรียศาสตร์ (Aesthetic skills) เพื่อให้มีความคิดริเริ่มที่เปิดกว้าง และสนใจที่จะแสดงความชื่นชมและการให้คุณค่าแก่งานศิลปะและงานสร้างสรรค์

๓.๑.๓ **ทัศนคติและค่านิยม** (Attitudes and values) มี ๑๖ ข้อ ได้แก่ ศรัทธาในศาสนา (piety) รับผิดชอบ (responsibility) พันธกิจ (commitment) ซื่อสัตย์ (honesty) เชื่อถือ

ได้ (trustworthiness) รักชาติ (patriotism) มั่นใจและภูมิใจในตนเอง (confident and self-esteem) เห็นอกเห็นใจ (Empathy) อิสระ (independence) ช่างคิด (thoughtfulness) เคารพซึ่งกันและกัน (mutual respect) ใส่ใจห่วงใยและไวต่อความรู้สึก (care, concern and sensitivity) สุจริต (integrity) ร่วมมือ (cooperation) แข่งขัน (competitiveness) กระตือรือร้น (proactiveness)

๓.๒ **การบูรณาการความรู้** เป็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ ๒ และ ๓ SPN21 กำหนดไว้ ๒ แนวทางสำคัญ คือ การสร้างความรู้และทักษะแบบองค์รวม และการบูรณาการความรู้อิสลามเข้ากับเนื้อหาวิชา

๓.๒.๑ **การสร้างความรู้และทักษะแบบองค์รวม** คือ การผสมผสานความรู้และทักษะในหมวดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ ได้แก่ ๑) ปรัชญาแห่งชาติ MIB ๒) ทักษะการคิด เช่น มีทักษะและความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ มองอย่างมีวิจารณญาณและวิเคราะห์ เชี่ยวชาญและเก่งในการตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผล พัฒนาความกล้าหาญ มั่นใจ และมีทักษะ ทำอย่างมีตรรกะและมีเหตุผล ๓) ความรู้ด้านดิจิทัล ๔) การประกอบการ (entrepreneurship) เพื่อพัฒนาทักษะด้านธุรกิจที่จะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ๕) ทักษะทางสังคม คือพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่นอย่างกลมกลืนและด้วยความเคารพ และ ๖) กิจกรรมประสานหลักสูตร (Co-curricular activities) เพื่อขยายการศึกษาแบบองค์รวม เช่น กีฬาและเกม กลุ่มกิจกรรมในเครื่องแบบ (uniformed groups) เช่น นักเรียนตำรวจ (Police cadets) นักเรียนทหาร (Army cadets) ลูกเสือ เนตรนารี

๓.๒.๒ **การบูรณาการความรู้อิสลามเข้ากับเนื้อหาวิชา** (Islamisation of

Knowledge Concept) มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้ ความรู้อิสลามเข้มข้นขึ้น เป็นการบูรณาการค่านิยม อิสลามและผสมผสานความรู้อิสลามจากคัมภีร์ อัลกุรอานและซุนนะ (Sunnah) หรือวิถีปฏิบัติของ พระนบีมุหะมัด เข้ากับเนื้อหาวิชาที่เรียน

จะเห็นได้ว่า กรอบหลักสูตรข้างต้นไม่เพียง เน้น **ความรู้คู่ทักษะ** ยังประสาน **คุณธรรม** ไว้ด้วย คือ ให้ความสำคัญกับความรู้และทักษะที่ใช้ ประโยชน์ได้จริง ทั้งในแง่วิถีคิดและการกระทำ ขณะ เดียวต้องเป็นพลเมืองดี คือ เมื่อเป็นมุสลิมก็เป็น มุสลิมที่ดี ผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมก็เป็นพลเมืองที่ดี เพื่อร่วม กันพัฒนาประเทศอย่างกลมกลืนและกลมเกลียว ทั้ง ในฐานะปัจเจกและส่วนหนึ่งของสังคม

สาเหตุที่ SPN21 ให้ความสำคัญกับศาสนา อิสลามมาก จนกระทั่งเป็นหมวดวิชาบังคับที่ต้อง เรียนและต้องมีทักษะด้วย มาจาก ๑) ปรัชญาแห่ง ชาติ ๒) พระราชดำริในพระราชธาธิปไตยภิเษกพิธีที่ ทรงเห็นประโยชน์ของศาสนาอิสลาม ทรงเห็นว่ การศึกษาศาสนาอิสลามเป็นยารักษาโรคทางสังคม ที่บรูไนเผชิญอยู่ เช่น ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ ชั่วคราว และพฤติกรรมไม่เหมาะสมอื่น ๆ และ ๓) ผลการศึกษา มีผู้รายงานว่ ปัญหาสังคมของบรูไน มีสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากวัยรุ่นบรูไนขาดการ ตระหนักรู้ทางจิตวิญญาณที่ดี ขาดความรู้เกี่ยวกับ ศาสนาและคำสอนอิสลาม บรูไนจึงให้ความสำคัญ กับการศึกษาศาสนาอิสลามทั้งในแง่ความรู้และ ทักษะ และกำหนดให้เป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร

โดยสรุปก็คือ การจัดการศึกษาของบรูไน มุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกเรื่อง ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก จิตใจ ทศนคติ จิตวิญญาณ การแสดงออกอย่างเหมาะสมในสังคม มีปรัชญาแห่งชาติ โดยเฉพาะศาสนาอิสลามเป็น แนวทางสำคัญ ขณะเดียวกันก็มุ่งให้เป็นพลเมืองดี คือ ภาคภูมิใจในวัฒนธรรมมลายู เคารพพระราชธาธิปไตยและปฏิบัติตามหลักและคำสอนในศาสนา อิสลาม

📖 การดำเนินการที่สำคัญ

บรูไนเริ่มบังคับใช้หลักสูตรบางส่วนกับ นักเรียนชั้นปีที่ ๗ ใน ค.ศ. ๒๐๐๘ ต่อมาในเดือน มกราคม ค.ศ. ๒๐๐๙ เริ่มบังคับใช้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ส่วนระดับมัธยมศึกษา เริ่มใน ค.ศ. ๒๐๑๒ ด้าน TVE เริ่มใน ค.ศ. ๒๐๑๒ เมื่อถึง ค.ศ. ๒๐๑๖ จึงบังคับหลักสูตรตาม SPN21 ได้ทั้งระบบ นอกจากนั้น บรูไนยังดำเนินการเรื่อง สำคัญอื่น ๆ เช่น

๑. **โรงเรียน ๒ ภาษา** บรูไนให้ความสำคัญ กับโรงเรียน ๒ ภาษา ซึ่งเป็นนโยบายที่มีมาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๘๔ เมื่อมีการบังคับใช้ SPN21 ก็ยังคงถือ นโยบายเดิมและเข้มข้นกว่าเดิมคือ กำหนดให้สอน ทุกวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นวิชาภาษามลายู (Bahasa Melayu) ความรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และปรัชญาแห่งชาติ (MIB) นั้นหมายความว่า แม้ เป็นรัฐมุสลิม บรูไนก็เห็นความจำเป็นของภาษาอื่น ที่ไม่ใช่ภาษามลายูเพื่อใช้ประโยชน์ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ภาษาอังกฤษมีความสำคัญยิ่งในการติดต่อ สื่อสาร

๒. **การส่งเสริมการเรียนรู้และการสอน เกี่ยวกับวิชาอังกฤษและคณิตศาสตร์** เริ่มดำเนินการในเดือนมกราคม ค.ศ. ๒๐๑๗ มีวัตถุประสงค์ที่ จะพัฒนาครูและนักเรียน ดังนี้ ๑) ครูสอนภาษา อังกฤษและคณิตศาสตร์ได้อย่างมีคุณภาพสูง ๒) นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งหมดมีความรู้ดีด้านคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ ๓) มีระบบที่มีการปรับปรุงความรู้ทางภาษา และคณิตศาสตร์อย่างยั่งยืน

๓. **การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในโรงเรียน** เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของ กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเพิ่มขีดความสามารถในการ ใช้ ICT ของนักเรียน ครู และผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งบูรณาการ ICT เข้ากับการเรียนการสอน ใน ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการร่วมมือกับกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินโครงการริเริ่ม ๒

โครงการ คือ ๑) ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายโรงเรียนรัฐบาลให้ได้ระดับโลก เพื่อให้โรงเรียนเข้าถึงระบบสารสนเทศ แหล่งดิจิทัลด้านการศึกษา บริการอินเทอร์เน็ต และ ๒) บริการและขยายระบบสารสนเทศด้านการศึกษาแห่งชาติเพื่อสร้างระบบสารสนเทศด้านการศึกษาแบบรวมศูนย์

๔. โรงเรียนสอนภาษาอาหรับและโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนสอนภาษาอาหรับและโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามอยู่ในการดูแลของกระทรวงการศาสนา โรงเรียนภาษาอาหรับเป็นโรงเรียน ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรการศึกษาทั่วไปตามหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรศาสนาอิสลามกับภาษาอาหรับจากอียิปต์ แต่ทั้งสองหลักสูตรก็อิงอยู่กับ SPN21 บรูไนมีโรงเรียนประเภทนี้ ๗ แห่ง เริ่มเรียนในชั้น ๕ (Year ๕ คือ ป. ๕) ในขณะที่นักเรียนชายเรียนได้ถึงระดับเตรียมอุดมศึกษา นักเรียนหญิงเรียนได้ถึงชั้นปีที่ ๑๑ นอกจากนี้ ได้ขยายโรงเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาให้ใหญ่ขึ้นและทันสมัย พร้อมห้องเรียน ๗๒ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ๑๒ ห้อง และห้องคอมพิวเตอร์ ๕ ห้อง รองรับนักเรียนได้ ๑,๘๐๐ คน

สำหรับโรงเรียนสอนศาสนา เดิมไม่ได้บังคับนักเรียนมุสลิมทุกคนต้องเรียนโรงเรียนสอนศาสนา คู่กับโรงเรียนการศึกษาทั่วไป แต่หลังจากใช้ SPN 21 ได้ ๔-๕ ปีจึงมีการเรียนศาสนาอิสลามภาคบังคับ เริ่มใน ค.ศ. ๒๐๑๒ หลังเลิกเรียนจากโรงเรียนปกติ นักเรียนต้องไปเรียนที่โรงเรียนสอนศาสนา ปัจจุบันบรูไนมีโรงเรียนสอนศาสนา ๑๕๙ แห่ง โรงเรียนนานาชาติก็จัดให้มีการศึกษาศาสนาอิสลามเช่นกัน

๕. การศึกษาด้าน TVE บรูไนเริ่มให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านนี้มาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๗๐ มีการตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษา ๒ โรงเรียน อีก ๗ ปีต่อมาตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านเทคนิค (Brunei Technical Training Centre) หลังได้รับเอกราชก็พัฒนามาก

ขึ้น ใน ค.ศ. ๑๙๘๕ ตั้งเป็นวิทยาลัยเทคนิคชื่อ Sultan Saiful Rijal Technical College และตั้งวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์คือ Jefri Bolkiah College of Engineering ปีถัดมามีการตั้งสถาบันการศึกษาด้านนี้อีกหลายแห่งเช่น สถาบันเทคโนโลยีบรูไน (Institut Teknologi Brunei: ITB) เปิดหลักสูตรช่างเทคนิคระดับสูง และ Maktab Jurawat Pengiran Anak Puteri Rashidah Saadatul Bolkiah เปิดหลักสูตรการพยาบาล

ภายใต้ SNP21 มีการตั้งสถาบันการศึกษาด้าน VTE เพิ่มเพื่อตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ เช่น สถาบันบรูไนโพล์เทคนิคใน ค.ศ. ๒๐๑๒ สถาบันการศึกษาด้านเทคนิค (Institute of Brunei Technical Education : IBTE) ใน ค.ศ. ๒๐๑๔ อีก ๒ ปีต่อมาได้ยกฐานะศูนย์ฝึกอบรมด้านเทคนิค ๗ แห่งขึ้นเป็นวิทยาเขตได้ทำการกำกับของสถาบันการศึกษาด้านเทคนิค ตั้งคณะต่าง ๆ (school) มีหลักสูตรสาขาวิชาชีพ เช่น การบิน การโรงแรม วิศวกรรมศาสตร์ การเดินเรือ ธุรกิจ ICT เทคโนโลยีการเกษตร

๖. การศึกษาระดับอุดมศึกษา (Higher education) หลังจากรูไนได้เอกราช ได้ขยายการศึกษาระดับสูงถึงระดับปริญญา ในปัจจุบันมีการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว และมีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๔ แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยบรูไนดารุสซาลาม (Universiti Brunei Darussalam : UBD) (ตั้ง ค.ศ. ๑๙๘๕) สถาบันเทคโนโลยีบรูไน (Institut Teknologi Brunei : ITB) ซึ่งยกสถานะเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี University of Technology, Brunei ใน ค.ศ. ๒๐๐๘ มหาวิทยาลัยอิสลาม คือ Sultan Sharif Ali Islamic University (ตั้ง ค.ศ. ๒๐๐๗) วิทยาลัยระดับมหาวิทยาลัยด้านครุศาสตร์ศาสนาอิสลาม (Seri Begawan Religious Teachers University College) และมีสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ๖ แห่ง

๗. เงินกู้ยืมและทุนการศึกษา รัฐบาลมีทุน การศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศและต่าง ประเทศสำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ขณะ เดียวกันก็มีทุนกู้ยืมค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่าย สำหรับศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเช่นกัน โดย เฉพาะโครงการ Education Loan Facility Scheme ที่ให้กู้ยืมไปศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่ เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและที่ประเทศต้องการ แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของบรูไนไม่ได้จัดให้เปล่า ทั้งหมดจนถึงระดับอุดมศึกษา

๘. โรงเรียนเอกชน แม้เป็นประเทศมุสลิม แต่บรูไนก็เปิดให้มีโรงเรียนเอกชน ปัจจุบันมีทั้งหมด ๓๗ แห่ง มีโรงเรียนของชุมชนชาวจีน ๘ แห่งและ โรงเรียนนานาชาติ ๓ แห่งรวมอยู่ด้วย แสดงให้เห็น การถึงการเปิดกว้างทางการศึกษา ตัวอย่างโรงเรียน จีน เช่น Chung Hwa Middle School (ตั้ง ค.ศ. ๑๙๒๒) เป็นโรงเรียน ๓ ภาษาคือ จีน อังกฤษ มลายู จัดการสอนทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา ส่วนโรงเรียนนานาชาติมี ๓ แห่ง ได้แก่ International School Brunei, Yayasan Sultan Haji Hassanab Bolkiah และ Jerudong International School การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักสูตร ต่างประเทศให้ได้มาตรฐานวิชาการตามเกณฑ์สากล

สรุป

หากแผนการศึกษาแห่งชาติของบรูไนหรือ SPN21 บรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ คนรุ่นใหม่ของ บรูไนซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ ๖๗ เมื่อจบการศึกษาอย่างน้อย ระดับมัธยมศึกษาจะเป็นมุสลิมที่ดีและพลเมืองที่ดี ผู้ที่ไม่ได้เป็นมุสลิมก็จะเป็นพลเมืองที่ดี เพราะต่าง ยึดถือปรัชญาแห่งชาติร่วมกัน คือ รักชาติ ศาสนา พระราชาธิบดี สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ คนรุ่นใหม่ของ บรูไนจะเป็นพลเมืองที่มีวิถีคิด ทักษะคิดและค่านิยม ที่ถูกต้องและเป็นเหตุเป็นผล มีร่างกายแข็งแรง มี

อารมณ์และจิตใจดี สนใจงานศิลปะ มีจิตอาสา รับ ผิดชอบต่อส่วนรวม รักการศึกษาค้นคว้าไปตลอด ชีวิต อีกทั้งมีความรู้ดีทางคณิตศาสตร์ และ ICT และใช้งานได้ดี สามารถพูดอ่านเขียนได้อย่างน้อย ๒ ภาษา ได้แก่ มลายูและอังกฤษ หรืออาจถึง ๓ ภาษา คือ ภาษาอาหรับด้วย หากได้ผลเช่นนั้นย่อม หมายความว่า บรูไนบรรลุเป้าหมายข้อแรกของวิสัยทัศน์บรูไน ค.ศ. ๒๐๓๕ เรื่องการศึกษาและทักษะ ที่ดี ซึ่งก็จะทำให้บรูไนมีศักยภาพพอที่จะแข่งขันใน โลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้ และจะทำให้บรรลุเป้าหมาย ของวิสัยทัศน์ ๒ ข้อหลังด้วย คือ คุณภาพชีวิต และ เศรษฐกิจมีพลวัตและยั่งยืน

การวางแผนการศึกษาแห่งชาติของบรูไน ข้างต้นยืนยันว่า การเป็นรัฐมุสลิมและการรักชาติไม่ ได้หมายความว่า การวางกรอบให้ประชาชนมีความ รู้แค่เรื่องศาสนาเท่านั้น แต่สามารถเปิดกว้างให้ ประชาชนมีความรู้สมัยใหม่และเป็นประโยชน์ที่ใช้งานได้ จริง อีกทั้งให้ประชาชนรู้จักคิดวิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยเปิดใจกว้างที่จะรับรู้ความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เพื่อพัฒนาศักยภาพของ ประชาชนที่มีอยู่ให้ได้ผลเต็มที่ที่สุด พร้อมเป็น พลเมืองดีและร่วมพัฒนาประเทศต่อไป สำหรับบรูไน แล้วคือ การประสานความรู้ ทักษะและศาสนาหรือ ศีลธรรมเข้าด้วยกัน เป้าหมายสูงสุดก็เพื่อให้ประเทศ มีความมั่นคงและมั่นคงตามวิสัยทัศน์บรูไน ค.ศ. ๒๐๓๕ และตามปรัชญาแห่งชาติ คือ ความเป็นมลายู (Melayu) อิสลาม (Islam) และราชาธิปไตย (Beraja)

การจัดการศึกษาของบรูไน ซึ่งเป็นประเทศ เล็ก ๆ มีประชากรไม่ถึง ๕ แสนคน เริ่มเป็นตัวอย่ง หรือกระตุ่นประเทศเพื่อนบ้านบ้างแล้ว แม้แต่ ประเทศมุสลิมที่มีขนาดใหญ่กว่า เช่น มาเลเซีย เมื่อ นายกรัฐมนตรีของมาเลเซียคนปัจจุบันคือ มหาธีร์ โมฮัมหมัด (Mahathir Mohamad) กล่าวชื่นชม หลักสูตรการศึกษาของบรูไนที่ให้ความสำคัญกับ การศึกษาทางวิทยาศาสตร์มากกว่าศาสนา หลัง

จากการเยือนบรูไนอย่างเป็นทางการในเดือนกันยายน ค.ศ. ๒๐๑๘ และไม่กี่เดือนต่อมาคือ เดือนธันวาคม ค.ศ. ๒๐๑๘ ก็ได้กล่าวถึงความคิดจะปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ด้วยเห็นว่า ที่ผ่านมการศึกษาของมาเลเซียทำให้โรงเรียนกลายเป็นโรงเรียนสอนศาสนา นักเรียนอ่อนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ในการหางานทำ ความคิดได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผู้ปกครองที่เคลื่อนไหวเพื่อการศึกษามาเลเซีย (Parent Action Group for Education (PAGE) ซึ่งชี้ว่า การศึกษาศาสนา

อิสลามในบรูไนมีสัดส่วนน้อยกว่ามาเลเซีย บรูไนอยู่ระหว่างร้อยละ ๔-๙ แต่มาเลเซียอยู่ระหว่างร้อยละ ๙-๑๕ ต่อมาในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๑๙ มหาธีร์ได้กล่าวถึงการปรับปรุงนี้อีกครั้ง โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษสอนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จะเห็นได้ว่า คล้าย ๆ กับที่บรูไนดำเนินการอยู่

เอกสารประกอบการค้นคว้า

หนังสือ

เอเชียรายปี ๑๙๙๖/๒๕๓๙. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

Borneo Bulletin Yearbook ๒๐๑๘. Brunei Darussalam : Brunei Press Sdn Bhd, 2018.

E-Documents online

Brunei Darussalam UNESCO Country Strategy ๒๐๑๘-๒๐๒๑.

Petra, Hajah Nur-Ashikin BTE PG Haji. "Creative Teaching of Islamic Religious Knowledge in Secondary Schools." Ph.D. dissertation in Education, Institute of Education, International Islamic University, Malaysia, 2013.

Saim, Hajah Sainah Haji. "Towards a 'Zikir' Nation," *Southeast Asian Affairs*. (2013).

The Ministry of Education Strategic Plan 2012-2017. Brunei Darussalam: Strategic Management Unit, Department of Planning Development and Research, Ministry of Education, 2012.

The National Education System for the 21st Century: SPN21. 2nd Ed. Ministry of Education, Brunei Darussalam, 2013.

Yousif, Ahmad F. "Religious Life and Institutions in Brunei," *ISIM Newsletter*. 5 (June 2000).

เว็บไซต์

"มหาธีร์: 'ลดความคลั่งชาติลงบ้างนะ เรียนรู้ภาษาอังกฤษบ้าง ประเทศจะได้ก้าวหน้า,'" *โพสต์ทูเดย์*. ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒. ที่มา : <https://www.posttoday.com/world/595027> ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

"Even Brunei schools spend more time for Science than religious subjects.'" *The FMT News*, 23 December 2018. Retrieved from <https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2018/12/23/even-brunei-schools-spend-more-time-for-science-than-religious-subjects/> ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒.

เสนาบดีเกษ

เปิด โลกความรู้
เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) ร่วมกับ องค์การ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) จัดการแข่งขัน "THAILAND CANSAT-ROCKET COMPETITION 2019"

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) ร่วมกับ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) จัดการแข่งขัน "THAILAND CANSAT - ROCKET COMPETITION 2019" รอบชิงชนะเลิศ เมื่อวันที่ ๖ - ๘ กันยายน ๒๕๖๒ ณ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ แห่งชาติ จ.ปทุมธานี และสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จ.ลพบุรี เพื่อค้นหาทีมชนะเลิศการประดิษฐ์จรวดเชื้อเพลิงน้ำตาล (Sugar Rocket) และดาวเทียมขนาดเล็ก (Cansat) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายผลปรากฏทีมจากโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาราชวิทยาลัย จ.นครศรีธรรมราช คว่ำรางวัลชนะเลิศไปครอง พร้อมเงิน

รางวัล และร่วมไปดูงานการแข่งขัน Cansat ระดับนานาชาติ ณ สหพันธ์รัฐเซีย ต่อไป

การนี้กำลังครั้งสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือระหว่าง ๒ หน่วยงาน ที่มุ่งส่งเสริมความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผ่านกิจกรรมการแข่งขัน "THAILAND CANSAT-ROCKET COMPETITION 2019" ซึ่งแชมป์ ประเทศไทย เพื่อแข่งขันการประดิษฐ์จรวดประดิษฐ์ (Rocket) และดาวเทียมกระป๋อง (Cansat) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจัดขึ้นในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ ผ่านมา เพื่อคัดเลือกเยาวชนเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศ โดยการแข่งขันในครั้งนี้ มีเยาวชนที่สามารถนำเสนอภารกิจและการออกแบบจรวดประดิษฐ์ และดาวเทียมกระป๋องพิชิต

ใจทีมคณะกรรมการผ่านเข้ารอบ ๑๕ ทีม (๑ ทีม ประกอบด้วยเยาวชน ๖ คน) แบ่งเป็น ภาคกลางและภาคตะวันออก ๘ ทีม ภาคใต้ ๔ ทีม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ ทีม โดยน้อง ๆ จะได้รับการฝึกพร้อมอุปกรณ์กลับไปลงมือประดิษฐ์คิดค้นด้วยฝีมือตนเอง โดยมีระยะเวลา ๑ เดือน ในการเนรมิตเจ้า Cansat - Rocket ของตนเอง เพื่อกลับมานำเสนอภารกิจอันท้าทายต่อหน้าคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิถึง ๘ ท่าน ที่คอยซักถามกับคำถามสุดหิน

ด้วยหลักวิชาการในตำราที่เรียนมากับหลักการปฏิบัติที่ต่างลงมือประดิษฐ์คิดค้น Rocket และเจ้า Cansat จะเป็นไปได้แค่จินตนาการหรือสำเร็จภารกิจตามที่ใจทุ่มเททำมาเพื่อการแข่งขันในครั้งนี้

...กิจกรรมวันแรกของการแข่งขัน

(๖ ก.ย. ๖๒)

เริ่มด้วยพิธีเปิดค้ำฯ โดย พลอากาศตรี ผศ.ดร.สุธิ จันทรพันธุ์ รองผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ รวิญ ระวิวังศ์ ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ร่วมกันกล่าวเปิดการแข่งขัน หลังจากนั้นเป็นการชี้แจงรางวัลต่าง ๆ ที่มีมากถึง ๘ รางวัล โดยแบ่งเป็นรางวัลชนะเลิศ และรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ และ ๒ รวมถึงรางวัลในส่วนของ Cansat และ Rocket และทบทวนกฎกติกาการแข่งขันที่ใช้ในการตัดสินร่วมกัน และเพื่อความปลอดภัยจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความเรียบร้อยของจรวด

ประดิษฐ์ และเจ้าดาวเทียมกระป๋อง จากทีมเจ้าหน้าที่ ทั้ง สทป. และ อพวช. ต่างช่วยกันอย่างขะมักเขม้น หลังจากนั้นเปิดเวทีนำเสนอภารกิจที่ทีมเยาวชนคนเก่ง ได้เตรียมมานำเสนอต่อคณะกรรมการตัดสิน ที่ได้ฟัง การนำเสนอแล้วทั้งกับไอเดียอันบรรเจิด ในจินตนาการ และความคิดของเยาวชนชั้นมัธยมปลายไม่แพ้ผู้ใหญ่ กันเลยทีเดียว โดยเริ่มตั้งแต่ทีมที่ ๑ จนถึงทีมที่ ๑๕ เรียกว่านำเสนอกันตั้งแต่เช้าจนถึงค่ำกันเลยทีเดียว

...กิจกรรมวันที่สองของการแข่งขัน

(๗ ก.ย. ๖๒)

เป็นการเดินทางโดยรถบัส จาก อพวช. ไปยัง สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จ.ลพบุรี พื้นที่ สำหรับใช้ในการแข่งขัน “THAILAND CANSAT – ROCKET COMPETITION 2019” รอบชิงชนะเลิศ เพื่อทดสอบว่าจรวดประดิษฐ์และเจ้าดาวเทียม ที่ เยาวชนเฝ้าฟุ่มพักด้วยสติปัญญาและความสามารถ จะสามารถทำภารกิจพิชิตใจกรรมการได้สำเร็จหรือไม่ โดยทุกทีมเข้าประจำกลุ่มและเริ่มการแข่งขัน โดยใน

ภาคเช้าเป็นการปล่อยดาวเทียมกระป๋อง (Cansat) จากโดรนขนาดใหญ่บรรจุเจ้าดาวเทียมกระป๋องครั้งละ ๓ ชุดทะยานขึ้นตามความสูงในภารกิจที่เยาวชน กำหนดจนเสร็จสิ้นเป็นกลุ่มสุดท้าย จากนั้นภาคบ่าย เป็นการทดสอบยิงจรวดประดิษฐ์ที่เยาวชนทุกทีมจะ โหลดเจ้าดาวเทียมกระป๋องบรรจุในจรวดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๓ นิ้ว จำนวน ๑๕ ชุด โดยมี ทีมนักวิจัย สทป. ทำหน้าที่ประกอบจรวดชุดดินขับ และยิงทดสอบ และวัดระยะความสูง เก็บคะแนน

สูงสุดทั้งในส่วนของการเตรียมกระป๋องและจรวดประดิษฐ์ โดยใช้วิธีการยิงทดสอบครั้งละ ๑ ลูก เรียกว่าความสนุก ความท้าทาย รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ และความเศร้าคร่ำครวญกันไปเลยในการแข่งขันในครั้งนี้ การทดสอบดำเนินไปจนถึงช่วงเย็น นื่อง ๆ เยาวชนทุกทีมก็เดินทางกลับไปยังฐานที่มั่นที่ อพวช. เพื่อเตรียมทำ Present ในวันรุ่งขึ้น

...กิจกรรมวันสุดท้ายของการแข่งขัน (๘ ก.ย. ๖๒)

เยาวชนทุกทีมต้องนำเสนอภารกิจหลังจากที่ได้ทำการทดสอบโดยนำผลที่ได้จัดทำเป็น Presentation นำเสนอต่อหน้าคณะกรรมการตัดสินอีกครั้ง ว่าภารกิจที่ทำการทดสอบสามารถทำได้ตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่ รวมถึงเรียนรู้ข้อผิดพลาดอย่างไร และแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต้องทำอย่างไร ไม่น่าเชื่อว่าจะได้รับคำชื่นชมและเสียงปรบมือจากคณะกรรมการและผู้รับฟังในการนำเสนออย่างมากมาย ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมของเยาวชนทุกทีมที่ผ่านเข้ารอบนี้ ต่อจากนั้นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตัดสินในการรวบรวมผลคะแนนที่ได้

พิจารณาตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายของการแข่งขัน เริ่มต้นพิธีเปิดการแข่งขัน “THAILAND CANSAT – ROCKET COMPETITION 2019” ด้วยการเปิดวีดิทัศน์ประมวลภาพกิจกรรม ๓ วัน ๒ คืน สร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าร่วมพิธีเป็นอย่างมาก ต่อจากนั้นผู้บริหารจากทั้ง ๒ หน่วยงาน ได้แก่ พลอากาศเอก ดร.ปรีชา ประดับมุข ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และ นางกรรณิการ์ ฉิน รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ร่วมกล่าวแสดงความยินดีกับเยาวชนที่สามารถผ่านเข้ามาในรอบชิงชนะเลิศนี้ ก่อนร่วมกันลุ้นผลการตัดสินผลการแข่งขันที่มีเงินรางวัลร่วม ๕๒,๕๐๐ บาทและถ้วยเกียรติยศ โดยประกาศผลคะแนน ดังนี้

๑. รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทีม COSMOS โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย จ.นครศรีธรรมราช ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๑๐,๐๐๐ บาท พร้อมถ้วยเกียรติยศ และเป็นตัวแทนประเทศไทยไปร่วมดูงานการแข่งขัน Cansat ระดับนานาชาติ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
๒. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๑ ได้แก่

ทีม YSP CANSAT-ROCKET จากโรงเรียนยโสธรพิทยาคม จ.ยโสธร ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๗,๕๐๐ บาท

๓. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ ๒ ได้แก่ ทีม E.S.D. ROCKET จากโรงเรียนอัสสัมชัญ จ.กรุงเทพฯ ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

๔. รางวัล The Best Mission Award ได้แก่ ทีม E.E.S.D. ROCKET ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

๕. รางวัล The Best Technique Award ได้แก่ ทีม COSMOS ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

๖. รางวัล The Best Presentation Award ได้แก่ ทีม CANSAT เปิดโลกก็เปลี่ยน จากโรงเรียนขอนแก่น วิทยายน จ.ขอนแก่น ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

๗. รางวัล The Best Aerodynamics Design Award ได้แก่ ทีม YSP CANSAT-ROCKET จากโรงเรียนยโสธรพิทยาคม จ.ยโสธร ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

๘. The Best Deployment Award ได้แก่ ทีม YSP CANSAT-ROCKET จากโรงเรียนยโสธรพิทยาคม จ.ยโสธร ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

๙. รางวัล The Best Parachute Award ได้แก่ ทีม O.D.E. SAT จากโรงเรียนอัสสัมชัญ จ.กรุงเทพฯ ได้รับเงินรางวัล มูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) และองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) เชื่อมันว่า หลังเสร็จสิ้นการแข่งขันเยาวชนทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมจะสามารถเพิ่มพูนความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับจรวดประดิษฐ์ อวกาศ และดาวเทียมกระป๋อง เพราะประสบการณ์ในครั้งนี้จะเป็นการจุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจที่ไม่สามารถหาได้จากในตำราหรือจากห้องเรียน อันจะนำไปสู่การต่อยอดสู่อาชีพนักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอวกาศในอนาคต ทั้งนี้ การแข่งขัน “THAILAND CANSAT – ROCKET COMPETITION 2019” เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของบุคลากร ทั้ง สทป. และ อพวช. ที่ต่างทุ่มเทและตั้งใจช่วยกันทำให้งิจกรรมประสบความสำเร็จลงด้วยดีตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

บทความจาก

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม
Defence Technology Institute Ministry of Defence, The Kingdom of Thailand

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๑ (MQ-1 Predator) ติดตั้งจรวดนำวิถีโจมตีภาคพื้นดินแบบเฮลไฟร์ (AGM-114 Hellfire) จำนวน ๒ ลูก น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑,๐๒๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ ขนาด ๑๑๕ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๒๑๗ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และบินได้นาน ๒๔ ชั่วโมง มีตรประเทศสหรัฐอเมริกา ประจำการ ๔ ประเทศ

เสนาศึกษา

พลเอก ทรงพล ไพนุงศ์

อากาศยานไร้คนขับ หรือยูเอวี (UAV) ชัยนำของโลก

ข่าวกรองทางทหารมีความสำคัญยิ่งในการวางแผนปฏิบัติการทางทหาร เพื่อให้บรรลุภารกิจทางทหาร การหาข่าวกรองทางทหารมีด้วยกันหลายวิธี มีการพัฒนาอย่างมาก หวังสงครามเย็นของสองอภิมหาอำนาจทางทหารของโลก ปัจจุบันมีความขัดแย้งในระดับภูมิภาคที่สำคัญคือภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียคือประเทศอิรัก และได้ขยายตัวไปสู่ประเทศอัฟกานิสถาน อากาศยานไร้คนขับ (UAV) มีกล้องโทรทัศน์ที่ทันสมัยและกล้องอินฟราเรดสามารถทำการบันทึกภาพได้ในเวลาจริง...บทความนี้ กล่าวถึงอากาศยานไร้คนขับ (UAV: Unmanned Aerial Vehicle) ชัยนำของโลกที่ปฏิบัติการทางทหาร

๑. กล่าวทั่วไป

ช่วงสงครามเย็นกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ใช้การหาข่าวฝ่ายข้าศึกหรืออดีตสหภาพโซเวียต ภารกิจนี้ใช้เครื่องบินลาดตระเวนทางยุทธศาสตร์ แบบเอสอาร์-๗๑ (SR-71 Blackbird) นักบิน ๒ นาย ความเร็ว ๓.๓๒ มัค เพดานบิน ๒๔,๐๐๐ เมตร (๘๐,๐๐๐ ฟุต) และพิสัยบิน ๕,๒๓๐ กิโลเมตรไม่มีเครื่องบินขับไล่แบบใดที่ทันสมัยของโลกจะขึ้นบินสกัดกันได้ทัน ข้อมูลที่ได้เกิดขึ้นในเวลาจริงแต่จะนำ

มาประมวลสถานการณ์จะต้องนำเครื่องบินลงจอดที่สนามบินจึงล่าช้า ขณะนั้นนับว่าเป็นข่าวทางทหารที่รวดเร็วที่สุดเพื่อนำมาวางแผนทางด้านยุทธศาสตร์ทางทหารในอนาคต ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ สงครามประเทศเลบานอนกองทัพอากาศอิสราเอลนำอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบสเกาท (Scout) น้ำหนัก ๑๕๙ กิโลกรัม ความเร็ว ๑๗๖ กิโลเมตร ภารกิจลาดตระเวนบริเวณหุบเขาเบก้า (Bekaa

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบเฮอริเมส ๔๕๐ (Hermes 450) กองทัพอากาศสิงคโปร์ นำมาแสดงที่งานสิงคโปร์แอร์โชว์ (Singapore Airshow) ประจำปี ๒๐๑๖ น้ำหนัก บินขึ้นสูงสุด ๔๕๐ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุด ๑๗๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และบินได้นาน ๒๐ ชั่วโมง มีตรประเทศอิสราเอลนำเข้าประจำปี ๑๐ ประเทศ

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) ลาดตระเวนระยะไกลแบบอาร์คิว-๔ (RQ-4 Global Hawk) ขนาดใหญ่ผลิตโดยประเทศสหรัฐอเมริกา น้ำหนัก ๑๔,๖๒๘ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุด ๖๒๙ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๒๒,๗๘๐ กิโลเมตร บินนาน ๓๒ ชั่วโมง และเพดานบินสูง ๑๘,๐๐๐ เมตร กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ประจำปี ๒ กองบิน

Valley) ได้ข่าวกรองที่สำคัญ ต่อมาสามารถจะทำลายฐานยิงจรวดนำวิถีพื้นสู่อากาศของกองทัพซีเรียได้ ๒๘ ฐานยิง ช่วยให้กองทัพอากาศอิสราเอลบรรลุภารกิจในสงครามประเทศเลบานอน เป็นครั้งแรกที่มีปฏิบัติการทางทหารด้วยอากาศยานไร้คนบิน (UAV)

๒. อากาศยานไร้คนบิน (UAV) ในอดีต

๒.๑ อาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer)

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบอาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer) ผลิตจากประเทศอิสราเอล ประจำปี ๑๙๖๙ น้ำหนัก ๒๐๕ กิโลกรัม ระยะปฏิบัติการ ๑๘๕ กิโลเมตร ภารกิจลาดตระเวนทางทหารหาข่าวสารในพื้นที่การรบ สหรัฐอเมริกา ได้นำไปประจำการบนเรือประจัญบานวิสคอนซิน (USS Wisconsin: BB-64) ขนาด ๕๗,๐๐๐ ตัน ภารกิจใช้ปรับการยิงของปืนใหญ่เรือขนาด ๑๖ นิ้ว (จำนวน ๙ กระบอก ระยะยิงไกล ๓๙ กิโลเมตร) ทำการยิงชายฝั่งสนับสนุนหน่วยนาวิกโยธิน ปฏิบัติการในสงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๓๑ อาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer) มียอดผลิต ๑๗๕ เครื่อง อยู่ในช่วงท้ายของประจำปี

๒.๒ เซิร์ดเชอร์ (Searcher)

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบเซิร์ดเชอร์ (Searcher) ผลิตโดยประเทศอิสราเอล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๕ น้ำหนัก ๕๐๐ กิโลกรัม ความเร็ว ๒๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทำการบินนาน ๑๘ ชั่วโมง ภารกิจลาดตระเวนทางทหารหาข่าวสารทางทหารในพื้นที่การรบ ประจำปีอย่างแพร่หลาย มีตรประเทศอิสราเอล ประจำปี ๑๑ ประเทศ กองทัพอินเดียประจำการกว่า ๑๐๐ เครื่อง (กองทัพอากาศและกองทัพเรือ ประจำปีกรุ่น Searcher-II) อาเซียนประจำปี ๒ ประเทศ คือ กองทัพอากาศสิงคโปร์ และกองทัพไทย

๓. ปฏิบัติการทางทหารในสมรภูมิปัจจุบัน

๓.๑ สมรภูมิอัฟกานิสถาน

สหรัฐอเมริกาใช้อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบเอ็มคิว-๙ (MQ-9) ติดตั้งจรวดนำวิถีแบบเฮลไฟร์ ยังทำลายเป้าหมายประสบความสำเร็จ ที่จังหวัดโอรูซกัน (Oruzgan) วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อมาเอ็มคิว-๙ (MQ-9) ได้ทำการโจมตีเป้าหมายด้วยจรวดนำวิถีแบบเฮลไฟร์

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮร์เมส ๔๕๐ (Hermes 450) ทำการบินโดยใช้อุปกรณ์ในการนำส่งขึ้นสู่อากาศเพื่อปฏิบัติการลาดตระเวนหาข่าวในพื้นที่เป้าหมาย

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๙ (MQ-9 Reaper) ติดตั้งจรวดนำวิถีโจมตีภาคพื้นดิน ขณะทำการวิ่งขึ้นจากสนามบินประเทศอัฟกานิสถาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๔,๗๖๐ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุด ๔๘๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง บินได้นาน ๑๔ ชั่วโมง และติดตั้งอาวุธรวม ๗ จุด (AGM-114 Hellfire จำนวน ๔ ลูก)

จำนวน ๑๖ เป้าหมาย เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ออสเตรเลียใช้นาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮร์อน (Heron) รวม ๒ เครื่อง ทำการบินได้ ๑๕,๐๐๐ ชั่วโมงบิน พ.ศ. ๒๕๕๖ สนับสนุนในยุทธการสลลิปเปอร์ (Operation Slipper) เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำการบิน ๒๗,๐๐๐ ชั่วโมงบิน วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ สหรัฐอเมริกาปฏิบัติการด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๑ (MQ-1 Predator) รวม ๒๐,๐๐๐ ชั่วโมงบินเหนืออัฟกานิสถาน และอังกฤษนำอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว (MQ-9 Reaper) ปฏิบัติการทางทหาร ๑,๐๐๐ เที่ยวบิน สนับสนุนยุทธการชาเดอร์ (Operation Shader) เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

สหรัฐอเมริกาใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๙ (MQ-9) ได้ติดตั้งจรวดนำวิถีแบบเฮลไฟร์ (AGM-114 Hellfire) น้ำหนัก ๔๙ กิโลกรัม หัวรบหนัก ๙.๑ กิโลกรัม ความเร็ว ๔๔๕ เมตรต่อวินาที นำวิถีด้วยแสงเลเซอร์ และระยะยิง ๑๑,๐๐๐ เมตร ใช้ยิงต่อต้านเป้าหมายยานยนต์ขณะทำการเคลื่อนที่) ยังทำลายเป้าหมายระดับนำ (รู้จักในชื่อ Jihadi John) ของกองกำลังรัฐอิสลาม (IS) ประสบความสำเร็จ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

๓.๒ สมรรถนะอิรัก

สงครามอ่าวเปอร์เซียระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ - เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ฝูงบินลาดตระเวนที่ ๑๕ สหรัฐอเมริกานำอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๑ (MQ-1 Predator) ปฏิบัติการ ๒,๐๗๓ เที่ยวบิน ทำการบินนาน ๓๓,๘๓๓ ชั่วโมงบิน ลาดตระเวนเป้าหมาย ๑๘,๔๙๐ เป้าหมาย ทำการยิงจรวดเฮลไฟร์จำนวน ๕๙ ลูก ต่อมาได้นำอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๑ (MQ-1 Predator) จำนวน ๑๙๕ เครื่อง และแบบเอ็มคิว-๙ (MQ-9 Reaper) จำนวน ๒๘ เครื่อง ปฏิบัติการทางทหารในอิรักและอัฟกานิสถาน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ทำการยิงจรวดนำวิถีแบบเฮลไฟร์ รวม ๒๔๔ ลูก และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบชาโดว์ (RQ-7 Shadow) ปฏิบัติการทางทหารภารกิจลาดตระเวนสมรรถนะอิรักและอัฟกานิสถานกว่า ๓๗,๐๐๐ เที่ยวบิน

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเอ็มคิว-๙ (MQ-9 Reaper) ขนาดยาว ๑๑.๐ เมตร ช่วงปีก ๒๐.๐ เมตร น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๔,๗๖๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ขนาด ๙๐๐ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๔๘๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๑,๙๐๐ กิโลเมตร และบินได้นาน ๑๔ ชั่วโมง มีตรประเทศสหรัฐอเมริกาประจำการ ๖ ประเทศ

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) ทำการบินขึ้นโดยใช้เครื่องส่งบินขึ้นสู่ท้องฟ้า ขณะปฏิบัติการทางทหารอัฟกานิสถาน

๔. อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ในปัจจุบัน

๔.๑ อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ลาดตระเวน

๔.๑.๑ เฮอร์ออน (Heron)

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮอร์ออน (Heron) วิจัยพัฒนาโดยประเทศอิสราเอล ข้อมูลที่สำคัญ ยาว ๘.๕ เมตร ช่วงปีก ๑๖.๖ เมตร น้ำหนัก ๑,๑๕๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ (Rotax 914) ขนาด ๑๑๕ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๒๐๗ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๓๕๐ กิโลเมตร บินได้นาน ๕๒ ชั่วโมง และน้ำหนักบรรทุก ๒๕๐ กิโลกรัม กองทัพอากาศอิสราเอลประจำการปี พ.ศ. ๒๕๓๗

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เฮอร์ออน (Heron) มีตรประเทศอิสราเอลนำเข้าประจำการรวม ๑๒ ประเทศ อาเซียนนำเข้าประจำการคือ กองทัพอากาศสิงคโปร์ ได้รับมอบปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ประจำการที่ฝูงบินที่ ๑๑๙ แคมป์มูไร (Murai Camp) พร้อมจะปฏิบัติการ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อประจำการทดแทนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) รุ่นเก่าแบบเสิร์ชเชอร์ (Searcher) กองทัพอากาศสิงคโปร์จัดตั้งหน่วยบัญชาการอากาศยานไร้คนขับ (UAV Command) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐

๔.๑.๒ เฮร์เมส 450 (Hermes 450)

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮร์เมส

๔๕๐ (Hermes 450) ผลิตโดยประเทศอิสราเอลปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อมูลที่สำคัญยาว ๖.๑ เมตร ช่วงปีก ๑๐.๕ เมตร น้ำหนัก ๔๕๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ ขนาด ๕๒ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๑๗๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๓๐๐ กิโลเมตร บินนาน ๒๐ ชั่วโมง เพดานบินสูง ๕,๕๐๐ เมตร (๑๘,๐๐๐ ฟุต) ภารกิจลาดตระเวนทางทหารหาข่าวสารในพื้นที่การรบ กองทัพอากาศอิสราเอลประจำการปี พ.ศ. ๒๕๔๑

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) เฮร์เมส ๔๕๐ (Hermes 450) มีตรประเทศอิสราเอลนำเข้าประจำการ รวม ๑๐ ประเทศ กองทัพอาเซียนนำเข้าประจำการคือ สิงคโปร์ (กองทัพอากาศ ฝูงบินที่ ๑๑๖) ฟิลิปปินส์ (กองบินหาข่าวที่ ๓๐๐ กองทัพอากาศ) และไทย (กองพันบินที่ ๒๑ ศูนย์การบินทหารบก จังหวัดลพบุรี)

๔.๑.๓ สแกนอีเกิ้ล (ScanEagle)

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ขนาดเล็กแบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) ผลิตโดยสหรัฐอเมริกา ขึ้นบินครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อมูลที่สำคัญ ขนาดยาว ๑.๕๕-๑.๗๑ เมตร ช่วงปีก ๓.๑๑ เมตร น้ำหนัก ๑๔-๑๘ กิโลกรัม น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๒๒ กิโลกรัม เครื่องยนต์ (3W)

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) ขณะทำการบินขึ้นโดยใช้เครื่องส่งขึ้นสู่ท้องฟ้า (อุปกรณ์ ข่ายมือ) จะทำการลงโดยการพุ่งชนอุปกรณ์รับการลง (อุปกรณ์ ขวามือ) สำหรับปฏิบัติการบนเรือรบ

ขนาด ๑.๕ แรงม้า ความเร็ว ๑๔๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมง บินนานกว่า ๒๔ ชั่วโมง และความสูง ๕,๕๙๐ เมตร (๑๙,๐๐๐ ฟุต) พร้อมด้วยกล้องโทรทัศน์/กล้องอินฟราเรด และระบบสื่อสาร สามารถนำส่งขึ้นสู่ท้องฟ้าได้อย่างรวดเร็วทั้งฐานส่งบนพื้นดินและฐานส่งบนเรือรบ (พร้อมด้วยระบบนำกลับลงสู่พื้นดิน) ประจำการกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และหน่วยนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันผลิตกว่า ๑๑๑ เครื่อง

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) ขนาดเล็กแบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) มิตรประเทศสหรัฐอเมริกา นำเข้าประจำการ ๒๓ ประเทศ อาเซียนคือมาเลเซีย (กองทัพอากาศ ๑๒ เครื่อง เป็นเงิน ๑๙.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ฟิลิปปินส์ (กองทัพอากาศ ๘ เครื่อง เป็นเงิน ๙.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สิงคโปร์ (กองทัพเรือ) เวียดนาม (กองทัพเรือ ๖ เครื่อง เป็นเงิน ๙.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) จัดหาเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และอินโดนีเซีย (กองทัพเรือ ๘ เครื่อง เป็นเงิน ๙.๑๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ได้รับมอบครบตามโครงการปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะช่วยให้กองทัพกลุ่มประเทศอาเซียนมีขีดความสามารถในการลาดตระเวนบริเวณพื้นที่ความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

๔.๒ อากาศยานไร้คนบิน (UAV) ติดอาวุธ

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) แบบเอ็มคิว-๙ (MQ-9 Reaper) ผลิตจากประเทศสหรัฐอเมริกา ประจำการกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อมูลที่สำคัญ ยาว ๑๑.๐ เมตร ช่วงปีก ๒๐.๐ เมตร น้ำหนักบินขึ้น สูงสุด ๔,๗๖๐ กิโลกรัม (น้ำหนักบินขึ้นปกติ ๒,๒๒๓ กิโลกรัม) ความจุเชื้อเพลิง ๑,๘๐๐ กิโลกรัม (๔,๐๐๐ ปอนด์) เครื่องยนต์ เทอร์โบพร็อพ (TPE331-10) ขนาด ๙๐๐ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๔๘๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๑,๙๐๐ กิโลเมตร บินนาน ๑๔ ชั่วโมง เพดานบินปฏิบัติการ ๗,๕๐๐ เมตร (๒๕,๐๐๐ ฟุต) เพดานบินสูง ๑๕,๐๐๐ เมตร (๕๐,๐๐๐ ฟุต) ระบบอิเล็กทรอนิกส์การบิน และติดตั้งอาวุธได้รวม ๗ จุด (AGM-114 Hellfire จำนวน ๔ ลูก) ประจำการ ๑๑ กองบิน ปัจจุบันทำการผลิตได้ ๑๖๓ เครื่อง (พ.ศ. ๒๕๕๗)

มิตรประเทศสหรัฐอเมริกาประจำการ ๖ ประเทศ ประกอบด้วย ฝรั่งเศส (๒ เครื่อง พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อมาจัดหาเพิ่มเป็น ๑๖ เครื่อง พร้อมด้วยสถานีควบคุม ๘ สถานี รวมระบบการฝึก เป็นเงิน ๑.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ), อิตาลี (๔ เครื่อง เป็นเงิน ๓๓๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ กองบินที่ ๓๒), ตุรกี (๖ เครื่อง), เนเธอร์แลนด์ (๔ เครื่อง ฝูงบินที่ ๓๐๖ พร้อมปฏิบัติการปี พ.ศ. ๒๕๖๓), อังกฤษ (๑๐ เครื่อง พ.ศ. ๒๕๔๙ ฝูงบินที่ ๑๓ และ ฝูงบินที่ ๓๙) และอินเดีย (กองทัพเรือ ๒๒ เครื่อง เป็นเงิน ๒.๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐)

๔.๓ อากาศยานไร้คนบิน (UAV) ลาดตระเวนระยะไกล

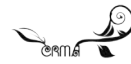
อากาศยานไร้คนบิน (UAV) ลาดตระเวนระยะไกลแบบอาร์คิว-๔ (RQ-4 Global Hawk) ขนาดใหญ่ผลิตโดยประเทศสหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อมูลที่สำคัญ ยาว ๑๔.๕ เมตร ช่วงปีก ๓๙.๙ เมตร น้ำหนัก ๑๔,๖๒๕ กิโลกรัม

เครื่องยนต์เทอร์โบแฟน (Rolls-Royce F137-RR-100) แรงขับขนาด ๗,๖๐๐ ปอนด์ ความเร็วสูงสุด ๖๒๙ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบินไกล ๒๒,๗๘๐ กิโลเมตร บินนาน ๓๒ ชั่วโมง และเพดานบินสูง ๑๘,๐๐๐ เมตร (๖๐,๐๐๐ ฟุต) กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกาประจำการ ๓๗ เครื่อง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ รวม ๒ กองบิน คือกองบินลาดตระเวนที่ ๙ รัฐแคลิฟอร์เนีย และกองบินที่ ๙๔๐ รัฐแคลิฟอร์เนีย ทำการผลิต ๔๒ เครื่อง

มิตรประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าประจำการคือกองทัพอากาศเกาหลีใต้จัดหา ๔ เครื่อง เป็นเงิน ๑.๒ พันล้านเหรียญสหรัฐ จะได้รับมอบปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF) ๓ เครื่อง จัดหาเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ จะได้รับมอบเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. บทสรุป

สงครามในประเทศอัฟกานิสถานและประเทศอิรักมีการนำอากาศยานไร้คนบิน (UAV) ปฏิบัติการอย่างกว้างขวางในภารกิจทำการบินลาดตระเวนหาข่าวในพื้นที่การรบ ความต้องการยุทธการเพิ่มมากขึ้นในการทำลายเป้าหมายที่สำคัญสูงสุด นำมาสู่การติดตั้งอาวุธโจมตีภาคพื้นดินกับอากาศยานไร้คนบิน (UAV) เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งภารกิจ ปัจจุบันภูมิภาคอาเซียนมีความขัดแย้งที่สำคัญในปัญหาหมู่เกาะสแปรตลีย์มากยิ่งขึ้น จึงมีการจัดหาอากาศยานไร้คนบิน (UAV) ภารกิจลาดตระเวนหาข่าวในพื้นที่การรบเป็นเวลาจริงเพื่อนำมาสู่การรักษาความมั่นคงของประเทศอย่างรวดเร็ว

บรรณานุกรม

- http://en.wikipedia.org/wiki/IAI_Heron
- http://en.wikipedia.org/General_Atomics_MQ-1_Predator
- http://en.wikipedia.org/wiki/IAI_Searcher
- http://en.wikipedia.org/wiki/Elbit_Hermes_450
- http://en.wikipedia.org/wiki/Boeing_Insitu_ScanEagle
- http://en.wikipedia.org/wiki/AAI_RQ-2_Pioneer
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Afghanistan>
- http://en.wikipedia.org/wiki/General_Atomics_MQ-9_Reaper
- http://en.wikipedia.org/wiki/AGM-114_Hellfire

อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

กับความสัมพันธ์

ทางด้านจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

พลโท ดร. ทวี แจ่มจำรัส

ข้าราชการบำนาญ

อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมินั้น ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติ และการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดให้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ จัดอยู่ในประเภท "อนุสาวรีย์บุคคลสำคัญ" คือสิ่งก่อสร้างที่เป็นเครื่องหมายน้อมนำให้ระลึกถึงวีรกรรม หรือ คุณความดีของบุคคลที่ได้ประกอบกรณียกิจ เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งใหญ่ไว้แก่บ้านเมืองไทย เพื่อเป็นที่รวมพลังใจ ศรัทธา และความนิยมนับถือของประชาชน และเป็นแบบฉบับแก่อนุชนไทย จึงขอย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตพอสังเขปได้ว่า ต้นกำเนิดนั้นเกิดจากกรณีพิพาทระหว่างไทยกับอินโดจีน ฝรั่งเศส

ในยุคการล่าอาณานิคมของมหาอำนาจชาติตะวันตก ไทยได้เสียดินแดนให้แก่อังกฤษและฝรั่งเศส ที่กำลังล่าอาณานิคมอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายครั้ง ซึ่งการเจรจาทำสัญญาแต่ละครั้ง ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบตลอดมานับตั้งแต่ปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ จนถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โดยไทยต้องยินยอมเสียดินแดนบางส่วนไป เพื่อรักษาเอกราช

และดินแดนส่วนใหญ่ของชนชาติไทยไว้ ต่อมาในขณะที่ยังสงครามโลกครั้งที่ ๒ กำลังดำเนินการรบติดพันอยู่ในทวีปยุโรป ไทยกับฝรั่งเศสได้มีการลงนามในสนธิสัญญาไม่รุกรานกัน เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๓ แต่สนธิสัญญาดังกล่าวยังไม่มีความใช้บังคับเนื่องจากยังไม่ได้มีการแลกเปลี่ยนสัตยาบันซึ่งกันและกัน ต่อมาฝรั่งเศสได้ขอให้สนธิสัญญานี้มีผลใช้บังคับ โดยไม่ต้องมีการแลกเปลี่ยนสัตยาบัน เพื่อที่จะรักษาผลประโยชน์ของตนในอาณานิคมอินโดจีน เนื่องจากในทวีปยุโรป ฝรั่งเศสกำลังพ่ายแพ้เยอรมนี และในทวีปเอเชีย ดินแดนส่วนใหญ่กำลังถูกคุกคามจากญี่ปุ่น ซึ่งจะทำให้อาณานิคมอินโดจีนของฝรั่งเศสไม่ปลอดภัยไปด้วย รัฐบาลไทยภายใต้การนำของ พลตรีหลวงพิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้ตอบฝรั่งเศสในการยินดีตกลงปฏิบัติตามสนธิสัญญาถ้าฝรั่งเศสยอมรับข้อเสนอของไทย ๓ ประการ คือ

๑. ขอให้มีการวางแนวเส้นเขตแดนตามลำน้ำโขง ให้เป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ โดยให้ถือร่องน้ำลึกเป็นเส้นเขตแดน

๒. ขอให้ปรับปรุงเส้นเขตแดนให้เป็นไปตามธรรมชาติ คือถือแม่น้ำโขงเป็นเส้นเขตแดนระหว่าง

ไทยกับอินโดจีน ตั้งแต่ทิศเหนือจรดทิศใต้ จนถึงเขต
กัมพูชา โดยให้ฝ่ายไทยได้รับดินแดนทางฝั่งแม่น้ำ
โขงตรงข้ามกับหลวงพระบาง และตรงข้ามกับปาก
เซคืนมา

๓. ขอให้ฝรั่งเศสรับรองว่า ถ้าไม่ได้ปกครอง
อินโดจีนแล้ว ฝรั่งเศสจะคืนลาวกับกัมพูชาให้กับไทย

โดยฝรั่งเศสปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว ความ
ตึงเครียดของสถานการณ์จึงเกิดขึ้น และ**ในที่สุด
ฝรั่งเศสก็ได้เป็นผู้เริ่มก่อการวิวาทขึ้นก่อน** โดย
นำเครื่องบินมาทิ้งระเบิดที่จังหวัดนครพนม เมื่อ
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๘๓ ไทยจึงจำเป็นต้อง
ป้องกันรักษาอธิปไตย ใช้กำลังทหารโดยจัด
เป็นกองทัพบกสนาม กองทัพเรือ กองทัพอากาศ
และตำรวจสนาม เข้าต่อสู้ตามชายแดนด้านอินโดจีน
ฝรั่งเศส ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๔๘๔ กองทัพสนาม
ของไทย เริ่มเคลื่อนย้ายกำลังบุกเข้าไปในดินแดน
ลาว และเขมร และประสพชัยชนะในเวลาต่อมา
โดยกองทัพพญายืดได้ ศรีโสภณ ไพลิน และพระ
ตะบอง กองทัพอีสาน ยึดได้ จำปาศักดิ์ กองพล
พายัพยึดได้ ปากลาย หงสา เชียงฮ่อน มีวีรกรรมการ
รบที่สำคัญที่ลำห้วยยาง ตำบลบ้านพร้าวในเขต
เขมร และการรบของกองทัพเรือที่เกาะช้าง และเมื่อ
๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๔๘๔ ไทยและฝรั่งเศสได้ลง
นามในสัญญาพักรบ บนเรือรบนาโตริ ของญี่ปุ่นที่
เมืองเซียงฮั่น โดยผลที่ประเทศไทยได้รับจากชัยชนะ
ทำให้ไทยได้ดินแดนที่เสียไปตั้งแต่รัชสมัยพระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กลับคืนมาบาง
ส่วน คือดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงเหนือที่ประมาณ
๗๙,๐๒๙ ตารางกิโลเมตร ทำให้เห็นถึงขีดความ
สามารถในเกียรติภูมิซึ่งประชาชนชาวไทยแสดง
ความชื่นชมยกย่อง ก่อให้เกิดความภูมิใจในความ
เป็นชาติไทย ทำให้ความรู้สึกชาตินิยมเกิดขึ้นในหมู่
ประชาชน มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจในกองทัพ
ไทย ในการป้องกันประเทศและประชาชนให้อยู่รอด
ปลอดภัย พลตรีหลวงพิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี
ได้กล่าวแก่ทหารที่ไปปฏิบัติราชการรบเมื่อวันที่ ๑๑
มีนาคม พ.ศ.๒๔๘๔ ว่า “ขอจารึกเกียรติประวัติของ

ท่านทั้งหลายลงเป็นอนุสรณ์อันถาวรตราบเท่าพื้น
แผ่นดินไทยไว้ว่า ท่านเหล่านี้คือผู้ได้กู้เกียรติศักดิ์
อันสำคัญมาสู่ชาติไทย อันเป็นปิตุภูมิอย่างไม่มีวัน
ลบเลือนไปจากพื้นพิภพนี้” และพิธีเปิดอนุสาวรีย์ชัย
เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๘๕ มี จอมพล
ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมาย
จากคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมา
ภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
โดยมีพิธีสวนสนามของ ทหารบก เรือ อากาศ
ตำรวจสนาม หน่วยโยธาธิการ ยุวชนพลอาสาสมัคร
และยุวনারีด้วย

เป็นเวลากว่า ๗๗ ปีแล้ว (พ.ศ.๒๔๘๕-พ.ศ.
๒๕๖๒) ที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่
ใจกลางกรุงเทพมหานคร ตอนต้นของถนนพญาไท
บรรจบกับถนนราชวิถี เป็นหลักกิโลเมตรที่ศูนย์ของ
ถนนพหลโยธินที่ยาวที่สุดในประเทศ เป็นจุดนัดพบ
ที่สำคัญของผู้คนที่เข้ามากรุงเทพฯ ในสมัยนั้น เป็น
ชุมทางที่สำคัญของรถเมล์โดยสารที่วิ่งวนเวียนผ่าน
จำนวนมากสาย ในอดีตเป็นที่รวมของก๊วยเตี๋ยวเรือ
อนุสาวรีย์ชื่อดังจำนวนมากที่อยู่ริมคลอง ในปัจจุบัน
มีทางเดินลอยฟ้าและรถไฟลอยฟ้าวิ่งเลียบผ่านทาง
ด้านทิศตะวันออกของตัวอนุสาวรีย์ชัย และสถานที่
แห่งนี้ยังเป็น ชุมทางของโรงพยาบาลที่อยู่ไม่ไกลกัน
เช่น โรงพยาบาลราชวิถี (โรงพยาบาลหญิงเดิม) โรง
พยาบาลเด็ก โรงพยาบาลอายุรศาสตร์เขตร้อน
สถาบันโรคผิวหนัง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ที่
ห่างออกไปไม่ไกลนักก็มีโรงพยาบาลรามาริบัติ โรง
พยาบาลทหารผ่านศึก และโรงพยาบาลสงฆ์ นอก
จากนี้ ที่นี่ยังเป็นที่ชุมนุมของตึกสูงที่สร้างขึ้นใหม่
โดยมีป้ายอักษรตัววิ่งโฆษณาอยู่บนยอดตึกโดยรอบ
ด้วย ทุกวันมีประชาชนจำนวนมากที่ต้องเดินทาง
ผ่านไปมาตลอดเวลา

ถ้าเปรียบเทียบกับคนในวัย ๗๗ ปี ก็น่า
จะเป็นบั้นปลายของชีวิตแล้ว ที่ได้ดูแลรักษาสุขภาพ
อนามัยของตนเองมาเป็นอย่างดี จนกว่าจะล้มหาย
ตายจากโลกนี้ไป แต่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิไม่ใช่ **จะ
ต้องเป็นอนุสาวรีย์ที่อยู่คู่ฟ้าเมืองไทยตราบนานเท่า**

แผ่นดินสลาย ให้อุณฺชนรุ่นหลังได้ระลึกถึงวีรกรรมของอดีตนักรบไทย ที่เสียชีวิตในสมรภูมิ โดยระดับชื่อพร้อมเก๋าคือไว้เป็นช่อง ๆ ภายใต้ฐานอนุสาวรีย์นี้ และมีรายนามจารึกไว้ด้านนอก รวม ๘๐๗ นาย ประกอบด้วยกรณีพิพาทอินโดจีน ฝรั่งเศส ๑๗๑ นาย กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา จำนวน ๑๐๓ นาย กรณีสงครามเกาหลี จำนวน ๑๑๘ นาย และไม่ปรากฏข้อมูลว่าจากกรณีสงครามใด จำนวน ๔๑๕ นาย ทั้งรูปทรงและภูมิทัศน์ภายนอกและภายใน ที่หลุดโรยไปตามกาลเวลา จึงสมควรน่าจะถึงเวลาบูรณะ เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมขนาดใหญ่เพื่อให้มีความสวยงามสง่า ภูมิฐาน เหมือนกับตอม่อสร้างเสร็จใหม่ ๆ ได้แล้ว

ท่านผู้อ่านคงไม่ทราบว่า อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และอีกหลายอนุสาวรีย์สำคัญ ๆ ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ความรับผิดชอบในการบูรณะซ่อมแซมขนาดใหญ่ จะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใดระหว่างองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (อผศ) กรุงเทพมหานคร หรือกรมศิลปากร หน่วยงานใดจะเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการ จากที่ผู้เขียนได้ติดตามข่าวทางสื่อมวลชน สิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นข่าวดีที่รัฐบาลชุดนี้ได้ให้ความสนใจ ซึ่งปรากฏในเนื้อข่าว ดังนี้ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๑ ที่กระทรวงกลาโหม พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประชุมร่วมกันว่าจะมอบหมายพื้นที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิให้ใครดูแล จะพิจารณาทุกอนุสาวรีย์ ไม่ใช่เฉพาะแต่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิเท่านั้น เมื่อถามว่าอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิไม่ได้อยู่ในความดูแลขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (อผศ) กระทรวงกลาโหมหรืออย่างไร พล.อ.ประวิตรกล่าวว่าไม่ใช่ของ อผศ. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมาประชุมร่วมกันก่อน เมื่อถามว่าเป็นเพราะเรื่องงบประมาณหรือไม่ จึงไม่มีใครรับผิดชอบ พล.อ.ประวิตรกล่าวว่า คิดว่าคงไม่เกี่ยวกับเรื่องงบประมาณเพราะอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ก็สร้างมานานแล้ว ส่วน

งบประมาณบูรณะซ่อมแซมมาจากรัฐบาลทั้งหมด แต่ยังไม่ทราบว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบดูแล เช่น กทม. อผศ. กระทรวงกลาโหม หรือกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากมีหลายหน่วยงานเกี่ยวข้อง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง) และประธานสภากรุงเทพมหานคร (ร.ต.ต.เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ) ได้เอาใจจริงจ้กับเรื่องนี้ โดยสั่งจัดประชุมหลายครั้งเพื่อหารือแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และอนุสาวรีย์ทหารอาสาสงครามโลก ครั้งที่ ๑ (อยู่ที่ศเหนือสนามหลวง) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๑๓ อาคารธานีนพรัตน์ เขตดินแดง กทม. โดยมีนายสมพงษ์ เวียงแก้ว รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน มีผู้แทนจาก อผศ. และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยสำนักผังเมืองของ กทม. ได้ตรวจสอบพบว่าไม่มีมติคณะรัฐมนตรี เรื่องเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและดูแลอนุสาวรีย์ต่าง ๆ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้นได้มีมติไว้ดังนี้ “การดูแลรักษาความปลอดภัยให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยและตำรวจ ในส่วนความสะอาดและความสวยงามในเขตเทศบาล ได้มอบให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล นอกเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่คณะกรรมการจังหวัด **สำหรับพิธีเป็นงานของหน่วยงานใด ให้หน่วยราชการนั้นเป็นผู้จัดงานเอง**”

ดังนั้น รองปลัด กทม. จึงมอบหมายให้สำนักผังเมืองของ กทม. เป็นหน่วยงานที่ดูแลและบำรุงรักษาอนุสาวรีย์ในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากสำนักผังเมืองได้รับมอบภารกิจ ในการบำรุงรักษาและดูแลโบราณสถาน ๑๙ แห่ง จากกรมศิลปากร ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ รวมทั้งการดำเนินการปรับปรุงอนุสาวรีย์ ในส่วนของการเตรียมการเพื่อรองรับการจัดกิจกรรมวันทหารผ่านศึก ให้หน่วยงานดำเนินการตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ดังนี้ ๑) สำนักการโยธา ดูแล

เรื่องการตกแต่ง การจัดไฟให้มีความสวยงาม ๒) สำนักงานสิ่งแวดล้อม ดูแลเรื่องภูมิทัศน์ การตกแต่งต้นไม้ ๓) สำนักงานเขตราชเทวี ดูแลเรื่องการรักษาความสะอาดโดยรอบบริเวณ ทั้งนี้ การดำเนินการปรับปรุงอนุสาวรีย์ มอบหมายสำนักผังเมือง ให้ดำเนินการออกแบบปรับปรุงพื้นที่และเพิ่มบรรยากาศโดยสอบถาม อผศ. และกรมศิลปากร เกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ในการปรับปรุง สำนักผังเมืองจะต้องเป็นผู้ดูแลระยะยาว รวมทั้งนัดหมาย อผศ. และกรมศิลปากร (ช่างสิบหมู่) ให้ทำการลงพื้นที่และสำรวจประเภทวัสดุ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการปรับปรุง ซึ่งการตั้งงบประมาณในการดูแล เป็นงบประมาณที่จัดสรร ให้ดูแลภาพรวมอนุสาวรีย์ทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร

การปรับปรุงและบูรณะอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และอนุสาวรีย์อื่น ๆ เป็นงานการบริหารการพัฒนาทางด้านสังคม ที่ริเริ่มในรัฐบาลชุดนี้ ตรงกับ พรบ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ ใน ๒ ด้าน คือ ๑. **ด้านความมั่นคง** ในการพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้คนในชาติมีจิตสำนึกรักและหวงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ไว้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวของคนทั้งชาติ ปลุกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ผนวกรงค์เสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย ผ่านทางกลไกต่าง ๆ **รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์** และ ๒. **ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** ด้วยการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ในการบริหารจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

ในต่างประเทศที่ได้พบเห็น เช่น ประเทศเวียดนามและเกาหลีใต้ รัฐบาลจะส่งเสริมให้นำเด็กเยาวชน นักศึกษาและประชาชนได้เข้าเยี่ยมชมในสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะวันหยุด

หรือปิดภาคการศึกษาอย่างเนืองแน่น เข้าแถวกันยาวมาก เพื่อปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกความรักชาติบ้านเมืองของตนเอง ในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่สุสานทหาร อารลิงตัน จะมีเปลวไฟลุกจุดติดอยู่ตลอดเวลาที่บริเวณด้านหน้า และตกแต่งสถานที่อย่างสวยงาม มีประชาชนเข้าไปเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ในส่วนของอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ได้มีการซ่อมย่อยเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๑ โดยสำนักการโยธา กทม. ได้ตกลงว่าจ้างบริษัทเอกชนทำการซ่อมแซมด้วยวงเงินประมาณ ๑.๖ ล้านบาท และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก็ได้ตกลงว่าจ้างบริษัทเอกชนทำการซ่อมแซมด้วย วงเงิน ๒.๑ ล้านบาท ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือปีต่อไป ก็คงจะได้รับการซ่อมปรับปรุงใหญ่จาก กทม. ซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักในอนาคตอย่างแน่นอน และถ้าเป็นไปได้ การสร้างทางลอดเป็นอุโมงค์ใต้ดินให้ประชาชนเข้าเยี่ยมชมได้สะดวก ที่ได้เคยมีการศึกษาไว้บ้างแล้ว ถึงแม้จะต้องลงทุนสูง และมีปัญหาการจราจรติดขัดบ้าง ก็น่าจะได้รับพิจารณาดำเนินการด้วยความรอบคอบต่อไปเช่นกัน

ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ของทุกปี ซึ่งเป็นวันทหารผ่านศึก องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (อผศ.) ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยพลเอก ศิริพงษ์ วงศ์ขันตี ผอ.อผศ. ได้จัดงานอย่างสมเกียรติ โดยในช่วงเช้าจัดให้มีพิธีวางพวงมาลาที่อนุสาวรีย์ ในช่วงบ่ายมีพิธีสวนสนามที่ ร.๑๑ รอ.บางเขน เพื่อคารวะดวงวิญญาณและเชิดชูเกียรตินักรบผู้กล้า โดยเชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน และทหารผ่านศึกทุกสมรภูมิมาร่วมกันรำลึกถึงคุณงามความดีที่เหล่าบรรพชนได้ต่อสู้เพื่อชาติบ้านเมือง จนกระทั่งต้องพลีชีพเพื่อชาติด้วยความกล้าหาญและด้วยความเสียสละ ทำให้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจของคนไทย ทั้งชาติมาตราบเท่าปัจจุบัน

เกสัชกรหญิง กนกรัตน์ ไชยลาภ

เสนาบดีกรม

"Flint" พลันท์สายน้ำแห่งมรณะ

คดีที่ยืดเยื้อกว่า ๕ ปี (๒๐๑๔ - ๒๐๑๙)

นี่ไม่ใช่ตำนานที่แต่งขึ้น แต่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น

มีความยืดเยื้อของเรื่องราวต่อเนื่องมาถึง ๕ ปี ความอันตรายของ...แม่น้ำ Flint ที่คร่าชีวิตของผู้คนหลายสิบชีวิต ที่ไม่รู้หรือโหนอเห่น จากการตัดสินใจที่ประมาทและคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนมีอำนาจบางกลุ่ม

ขอเท้าความไปเมื่อ ๕ ปีที่แล้ว เมษายน ๒๐๑๔ ที่เมืองพลันท์ รัฐมิชิแกน ผู้มีอำนาจในเมืองได้ตัดสินใจปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการด้านน้ำ

จากเดิมที่ใช้น้ำผ่านการบำบัดแล้ว จากเมืองดีทรอยท์ Detroit ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ที่สุดของรัฐมิชิแกน และก็เป็นเมืองท่าที่สำคัญด้วย

มาเป็นการใช้น้ำจากแม่น้ำ Flint ที่ ซึ่งเป็นแม่น้ำสายใหญ่ของเมือง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเกี่ยวกับน้ำ

คุณรู้ไหมว่า ก่อนหน้านี้ หลายสิบปีแล้ว (ก่อนปี ค.ศ. ๑๙๗๐) บริษัทเจเนรัลมอเตอร์ General motor (GM) ได้เคยตั้งโรงงานที่ Flint เป็นแหล่งอุตสาหกรรมรถยนต์ที่สำคัญ แห่งหนึ่งเลยทีเดียว

ถ้าถามว่า GM ผลิตรถแบรนด์อะไรบ้าง ก็ได้

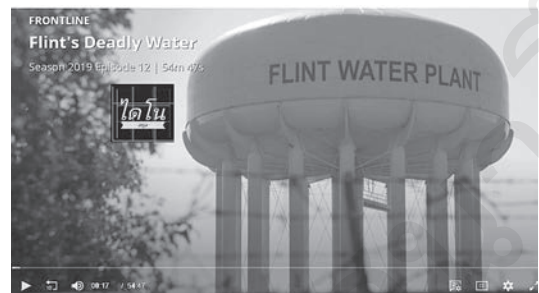
แก่ รถคาคิลแลค Chevrolet ที่พวกเราน่าจะรู้จักกัน แต่อะไรก็ไม่แน่

เพราะตอนนั้น (และอาจรวมถึงตอนนี้ด้วย) เมือง Flint เป็นเมืองที่รายได้ต่ำที่สุด เรียกว่าเป็นเมืองที่ยากจนที่สุดของสหรัฐอเมริกา

อันทำให้รัฐ มิชิแกน เข้าไปเทคโอเวอร์ การบริหารจัดการของเมือง Flint ที่กำลังตกอยู่ในภาวะใกล้ล้มละลาย

จึงทำให้ เจ้าหน้าที่สภาเมือง Flint หรือ City Council ไม่สามารถที่จะตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาด เรียกได้ว่าขาดอำนาจในมือแล้ว ไม่สามารถใช้อำนาจตัดสินใจได้อย่างอิสระเต็มที่ในการที่จะให้ 'คงอยู่' หรือ 'เปลี่ยนแปลง' แหล่งน้ำในการทำน้ำประปา

ในตอนทีใคร ๆ ก็ไม่รู้ว่าจะมีปัญหาอะไรอยู่ข้างหน้า การตัดสินใจที่จะประหยัดลดค่าใช้จ่าย Save

Cost ตัดงบประมาณ เป็นทางเลือกที่น่าสนใจมาก เพราะเท่ากับการหยุดการใช้งบประมาณ อนาคต ในโครงการสร้าง Pipeline หรือระบบ ท่อผลิตน้ำประปา ที่มีมูลค่าสูงถึง ๕ ล้านดอลลาร์ สหรัฐได้

ทั้งที่มีแผนที่จะสร้างเส้นทางน้ำใหม่ใช้น้ำ จากทะเลสาบ Lake Huron ส่งมายังพื้นที่ชุมชน เพื่อการบริโภคใช้สอยในโซนกลางของรัฐมิชิแกนซึ่ง เมือง Flint ก็อยู่ในโซนนี้ด้วย

และนี่เป็น pain point สำคัญ ที่ทำให้ชาว เมือง Flint ต้องประสบกับชะตากรรมที่เลวร้ายกับ หายนะที่มากับน้ำ เมื่อผู้บริหารลงมติร่วม ตัดสินใจ เปลี่ยนแหล่งน้ำต้นกำเนิดของระบบประปาเมือง

คุณจะรู้สึกยังไง ถ้าตื่นเช้าขึ้นมาไขก๊อก เปิด น้ำประปาใช้ จะล้างหน้าล้างตา ใส่หม้อทำกับข้าว แล้วน้ำสีใส ๆ ที่คุ้นเคย กลายเป็นสีขุ่นเหลือง อม น้ำตาล แบบน้ำชาหรือน้ำตาลสด

ซึ่งก็ตามมากับกลิ่นและรสที่หืนคาว

คุณรู้ไหมว่าในน้ำนั้นมีอะไร

ในเดือนมีนาคม ๒๐๑๖ สำนักข่าว CNN ได้ ไปสัมภาษณ์ ครอบครัว Walters ซึ่งเป็นหนึ่งในชาว เมือง Flint

เขาให้สัมภาษณ์ว่า ลูกชายสองคนฝาแฝด ของเขา อยู่ ๆ ก็มีอาการคัน ผิวหนังอักเสบ แบบที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

ซึ่งลูกคนหนึ่งคุณหมอวินิจฉัยว่า เกิดจากพิษ ของตะกั่ว

ส่วนอีกคนหนึ่ง ไม่สามารถที่บ่งบอกได้ถึง สาเหตุที่ชัดเจน แต่สิ่งที่ทุกคนได้เห็น ก็คือ ผมวง

ระบบประสาทำงานผิดปกติ และตรวจพบ..เนื้อ ออกมะเร็ง..

พิษสารตะกั่ว ที่ปนเปื้อนอยู่ในน้ำ ในขนาด สูงปรี๊ด ที่ชาวบ้านหลายพันกว่าครัวเรือนสัมผัสและ บริโภค มันค่อย ๆ แสดงตัวแล้ว

ที่แย่กว่านั้น.. ในน้ำ ของแม่น้ำ Flint นั้น เต็ม ไปด้วยเชื้อแบคทีเรีย ตัวร้าย สาเหตุของโรคติดเชื้อ ลีเจียนแนร์

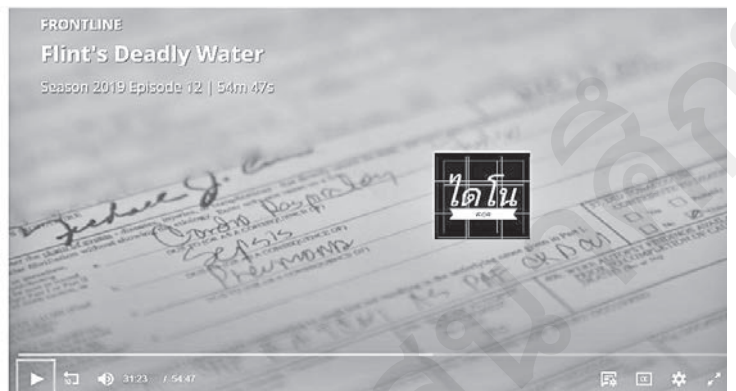
ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นโรคระบาดขั้นรุนแรง จนมี การประกาศภาวะวิกฤต Outbreak of Legionnaires ครั้งยิ่งใหญ่ในสหรัฐ

เจ้าเชื้อลีเจียนเนลลา เรียกว่าเป็นฆาตกรต่อ เนื่อง ที่ตาคนมองไม่เห็น ก็ว่าได้ โดยถูกหล่อเลี้ยง ด้วยลำน้ำเมือง Flint ที่เป็นแม่น้ำสายใหญ่

มันคร่าชีวิตผู้คนอย่างน้อย ๑๒ ราย

ถ้านับแค่ที่ดูจากการบันทึกของแพทย์ที่ดูแล และเขียนในใบมรณบัตร ถึงสาเหตุการตายว่า มา จาก ภาวะติดเชื้อ legionella

แต่ถ้ารวมจำนวนผู้ที่เสียชีวิตในเมือง Flint ด้วยโรคปอด pneumonia (๑๑๕ คน) โรคหัวใจวาย

แบบเทียบปล้นรุนแรง

ที่มีการตรวจแล้วก็บันทึกถึงสาเหตุการตายไว้ ที่พบว่าสูงขึ้นผิดปกติในช่วงเวลาเดียวกันกับการระบาดของเชื้อลีเจียนเนร์เฉพาะในเมือง Flint ก็บวกเพิ่มไปอีกเกินร้อยชีวิต

ซึ่งในทุกวันนี้ ตัวเลขของคนเป็นโรคลีเจียนเนร์ ก็ยังไม่นิ่ง ในปี ๒๐๑๙ ยังมีคนที่ได้รับผลกระทบ จากการตัดสินใจของผู้บริหารเมืองครั้งนั้น (ค.ศ. ๒๐๑๔) อยู่

ตลอดระยะเวลา ๕ ปี ๒๐๑๔ ถึง ๒๐๑๙

มีการรวบรวมข้อมูลตัวเลข ประวัติผู้ป่วย ผู้เสียชีวิต จากโรงพยาบาล มีการเก็บตัวอย่างน้ำเมือง Flint ไปเพาะเชื้อ ตรวจสอบชนิดของเชื้อลีเจียนเนลลาจากของคนไข้ ว่าเป็นสายพันธุ์ที่พบจากแหล่งน้ำประปาของเมืองจริง

มีการประสานงานกับสถาบันวิจัยทางการแพทย์ และมหาวิทยาลัยอีก ๒-๓ แห่ง

แอดนทขอบอกว่า สารคดี Flint's Deadly water หรือ ปล้นที่สายน้ำแห่งมรณะ ที่ได้มีการออกอากาศในวันที่ ๑๐ กันยายนที่ผ่านมา ตัดต่อเรียบเรียงได้อย่างน่าสนใจ

คนที่ชอบดูหนังแนว Based on true story เชื่อว่าจะสนุกกับการติดตามเรื่องจริงในเวลา ๕๘ นาทีของสารคดีนี้ (คลิกในลิงค์ข้างล่างค่ะ)

ซึ่งคุณรู้ไหมว่า ๕ ปีผ่านมา จนถึงวันนี้ คดียังไม่สิ้นสุด

แม้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่กล่าวมาจะนำ

มาสู่การจับกุม เพื่อดำเนินคดีกับผู้มีส่วนของภาครัฐและเจ้าหน้าที่ทางการ ๙ คน ที่เกี่ยวข้องกับการปกปิดข้อมูล

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุจริต ที่ละเลยการบำบัดน้ำอย่างถูกต้อง จนทำให้เกิดภาวะโรคระบาดและความสูญเสียขั้นร้ายแรงครั้งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา

ชาวบ้านใน Flint นับพันครอบครัว สัมผัสกับมาตรฐานแบบผ่องส่ง คือ สารตะกั่ว ที่มากับน้ำประปา ทั้งที่ มีการตรวจพบ ก็ควรที่จะหยุดเพื่อบำบัด หรือดำเนินการสักอย่าง แต่ก็...ไม่ได้ทำ

มีการปกปิดข่าวการระบาดของเชื้อโรคลีเจียนเนลโลสิส Legionellosis ที่เรียกได้ว่าถูกบันทึกในใบมรณะบัตร ชัดเจน ๑๒ ราย และอีกมากกว่า ๙๐ ราย ที่ป่วยด้วยอาการของโรคนี้ในช่วงเวลา ๒ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๔ ถึง ๒๐๑๕)

ถ้าคุณสงสัยว่า ฐูได้ยังไงว่า Legionnaire มาจากน้ำใน Flint จริง ๆ

เชื่อนี้มีการติดต่อจากน้ำสู่คน

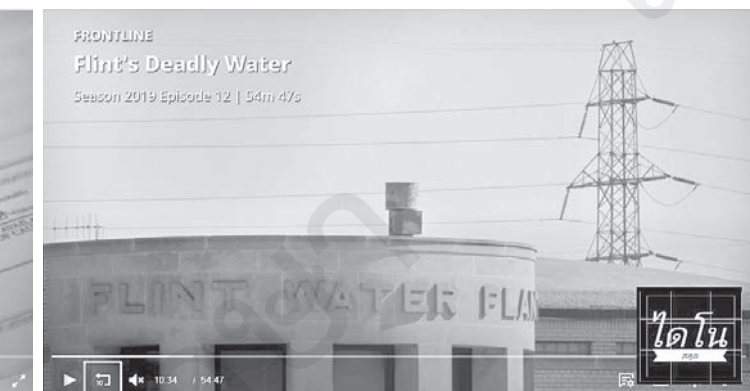
ไม่ได้ติดต่อจากคนสู่คน

แม้แต่การหายใจเอาละอองน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อนี้ หรือฉีดสเปรย์ใส่หน้า ก็สามารถติดต่อได้แล้ว

โดยเฉพาะคนที่ภูมิคุ้มกันอ่อนแอ

แท็งค์น้ำเก่า ระบบบำบัดเก่า ถึงขั้นปลด

ระวาง ควรจำหน่ายได้แล้ว ไม่สามารถที่จะจัดการกับน้ำเสียให้มีคุณภาพดีเพียงพอ สำหรับการอุปโภคบริโภค นี่คือความจริงที่ไฟร์แมน หรือหัวหน้าคนงานที่ดูแลระบบน้ำ Matt mcFarland รู้

และบอกกับน้องสาวสั้นๆ ว่า "อย่าดื่ม..อย่าใช้น้ำทำอาหารนะ...มันอันตราย"

หน่วยแพทย์ฉุกเฉินในโรงพยาบาล Flint Hospital ก็สังเกตเห็นถึงความผิดปกตินี้... ช่วงเวลาไม่กี่วัน มีคนไข้มาคนแล้วคนเล่า ด้วยอาการของกลุ่มโรคนี้...แล้วเป็นรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

เมื่อเพาะเชื้อก็เจอ Legionella ที่ต่อมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแหล่งน้ำ ก็พบว่า เป็นสายพันธุ์เดียวกัน

คุณคงจะได้... ในตอนนั้น หลังจากการเปลี่ยนแหล่งน้ำใช้ ที่ขาดการบำบัดที่ดีพอ ไม่กี่สัปดาห์ต่อมา ก็เริ่มมีเสียงบ่น วิจารณ์ จากชาวเมือง Flint ว่า น้ำเหม็น สีมันก็ผิดปกติ

และอย่างที่เราคาดการณ์ก็คือทางการเมืองแจ้งว่า ไม่มีปัญหา มันโอเค ปลอดภัยนะ

จะว่าไปที่สาเหตุก็คือ ระบบท่อน้ำประปา ที่เก่าหมดสภาพ ที่ทำให้มีสารตะกั่วรั่วออกมา แล้วก็เป็นแหล่งในการเพิ่มจำนวน ขยายพันธุ์เชื้อแบคทีเรีย legionella นี้แบบหยุดไม่อยู่

ที่จริงแล้ว โดยมาตรฐาน ถ้าเรารู้ว่ามีการระบาดของโรค ก็ต้องสาวไปถึงต้นเหตุ ต้องมีการวิเคราะห์น้ำ ฆ่าเชื้อในระบบ ... แต่ทั้งหมดทั้งหมดไม่ได้ทำที่ Flint

แม้จะมีการขอความช่วยเหลือจากสถาบัน CDC หรือ Center for disease Control and prevention ซึ่งเป็นองค์กรที่ดูแลมาตรฐานในเรื่องของความปลอดภัยทางด้านสุขภาพ

แต่ว่าก็ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้มีอำนาจในเขตท้องที่ จึงทำให้ไม่สามารถที่จะควบคุมภาวะ

ระบาดของพิษตะกั่วและเชื้อลิจิโอเนลลาได้

ผ่านมา จนกระทั่งช่วงปลายปี ๒๐๑๕ ที่ได้ปรากฏเป็นข่าวหน้าหนึ่ง

เจ้าหน้าที่ของรัฐมิชิแกนถึงได้ออกมายอมรับว่ามีปัญหาจริง

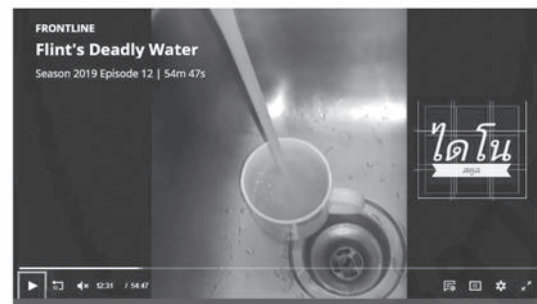
แต่นั้นก็คือครั้งเดียว เพราะเป็นการยอมรับว่ามีสารตะกั่วปนเปื้อนมากแต่ในส่วนของเชื้อ legionnaire มันยังไม่ดังเลย เพราะว่ากว่าคนไข้จะแสดงอาการ และรวบรวมสถิติได้มันก็อีกหลายเดือนต่อมา

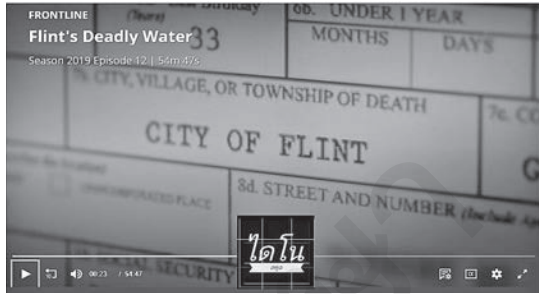
ความจริงจึงถูกเปิดเผยแค่ครั้งเดียว

จนกระทั่ง ข่าวใหญ่ รั่วปีใหม่ ๑๓ มกราคม ๒๐๑๖ ที่มีการพาดหัวข่าว สรุปตัวเลขว่า มีคนไข้ป่วยโรคลิจิเียนแนร์สูงสุดในช่วง ๒๐๑๔ ถึง ๒๐๑๕ โดยเป็นคนที่อยู่ในเมือง Flint นั้นแหละ 'ระเบิด' แล้ว

จากจุดนั้น มันกลายเป็น การสืบสวนอาชญากรรมอย่างเป็นทางการ ที่ทุกคนเริ่มจับจ้องและจุดจ่อที่จะเห็นข้อสรุปที่เป็นธรรม

ปลายเดือนกรกฎาคมปี ๒๐๑๖ อัยการรัฐได้พิจารณาคดีนำมาซึ่ง การจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐ ๙ คน

ในข้อหาการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดการระบาดของเชื้อ legionella และพิษตะกั่ว

เดือนมิถุนายน ๒๐๑๗ หัวหน้าฝ่ายบริหารการแพทย์ ๒ คน ถูกจับกุม ในข้อหาฆาตกรรมโดยไม่ได้เจตนา จากการบกพร่องในหน้าที่ ตั้งใจปกปิดและไม่แจ้งเตือนการระบาดของเชื้อลิจิโอนลลา

แต่อย่างไรก็ตาม ทางรัฐมิชิแกน ก็ยังปฏิเสธความรับผิดชอบ ซึ่งการไต่สวนคดียังไม่สิ้นสุด ก็มีเหตุให้ต้องชะงักไป เพราะมีการเปลี่ยนผู้ว่าการรัฐใหม่

จนกระทั่งในปี ๒๐๑๙ มีการกล่าวอ้างผลงานตีพิมพ์ใน journal PNAS ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๐๑๘ ถึงสาเหตุของการระบาดของโรคติดเชื้อ legionella ว่ามาจากการเปลี่ยนแหล่งน้ำและกระบวนการ บริหารจัดการน้ำที่ล้มเหลว

ซึ่งแน่นอนว่าทางรัฐปฏิเสธ ไม่ยอมรับผิดชอบการสรุปวิจัยนี้ และตั้งข้อสงสัยที่บั่นทอนความมั่นใจ

ว่า ผู้ที่ทำวิจัยนี้มีความเชี่ยวชาญมากเพียงไร

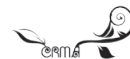
ล่าสุด ต้นปี ๒๐๑๙ มีการสาบานตนรับหน้าที่ของอัยการสูงสุดคนใหม่ของรัฐมิชิแกนไปแล้วมีการตั้งทีมสืบสวนใหม่เพื่อการรื้อฟื้นคดีอีกครั้ง บทสรุปท้ายสุดจะเป็นอย่างไร

ใครจะได้รับโทษหรือไม่

ที่แน่ ๆ คือ ตั้งแต่ ๑ มกราคมที่ผ่านมาจนกระทั่งถึง ๓๐ สิงหาคม ๒๐๑๙ มีตัวเลขคนป่วยโรคติดเชื้อ legionella ใน Flint เพิ่มขึ้นอย่างน้อยอีก ๑๖ รายแล้ว

"Flint" ฟลินท์สายน้ำแห่งมรณะ คดีที่ยื้อกันยาวกว่า ๕ ปี (๒๐๑๔ - ๒๐๑๙)

บทนี้ เป็นบทที่ยาวที่สุดในไดโนสคูล ตั้งแต่เริ่มเปิดตัวใน blockdit มิถุนายน ๒๕๖๒ เลยค่ะ

อ้างอิง

<https://articles.mercola.com/themes/blogs/mercola/VideoPanel.aspx?PostID=966438&v=20191020>

<https://articles.mercola.com/sites/articles/archive/2019/10/19/flint-water-crisis.aspx>

https://en.wikipedia.org/wiki/Flint_water_crisis

<http://www.boe.moph.go.th/fact/Legionaires.htm>

ที่มา <https://www.blockdit.com/dinoscool>

Stress: Friend or Foe

ในการสอนวิชา **Listening & Speaking** ความยากที่ประสบมากที่สุดคือจะอย่างไรให้เด็กสามารถพูดออกมา เพราะทักษะการพูดเป็นทักษะแบบ **Active** เด็กนักเรียนไทยจะเก่งทักษะ **passive** มากกว่า ความสามารถในการรับ **perceptive skills** ดูเหมือนจะไม่มีปัญหาเพราะนักเรียนก็แค่ตั้งใจฟัง มีสมาธิที่ดี แต่ **productive skills** จะเป็นทักษะที่ต้องฝึกปรือและได้รับการกระตุ้นจากผู้สอนหรือแรงขับจากตนเอง **practice + encouragement + self-drive** นอกจากนี้นักเรียนก็ต้องสร้างแรงจูงใจ **motivation** ให้บังเกิด ผู้เขียนจะสบายใจมากเมื่อนักเรียนในห้องเรียนวิชาฟัง-พูด มีความกระตือรือร้น **enthusiasm** ในการพูด แสดงความคิดเห็น ถ้าเป็นอย่างนี้สักครึ่งห้อง ผู้สอนก็เหนื่อยน้อยลง หน้าที่ของผู้สอนก็คือจะอย่างไรให้เด็กอีกครึ่งห้องกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น เคยสอบถามเด็กเป็นการส่วนตัวว่าทำไมนั่งเงียบตลอดเวลา (แม้ได้รับการกระตุ้นจากผู้สอนโดยตรงแล้ว) ได้รับคำตอบว่า **I'm not into this topic.** ได้ฟังคำตอบเช่นนี้ ก็อึ้งไปสักพัก แล้วก็ตอบแบบกวน ๆ กับเด็กไปว่า **You'd better get started real fast!** เพราะคุณต้องให้คะแนนเด็กตลอดเวลาสะสมไว้ทั้งภาคการศึกษา แต่ที่จริงเมื่อผู้สอนได้รับ **feedback** จากเด็กอย่างนั้นก็ต้องคิดหากกลยุทธ์ในการสอนให้เด็กมีส่วนร่วมในการสนทนาให้ได้ ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบหัวข้อ หัวข้อที่ยกมาในบทความนี้ **"Stress: Friend**

or Foe" ก็เพื่อเป็นการยกตัวอย่างการทำให้นักเรียนในห้องเรียนวิชาฟัง-พูด สามารถก้าวข้ามอุปสรรคต่าง ๆ นานาที่กล่าวมา

ตำราภาษาอังกฤษในสมัยปัจจุบันที่ดีและเหมาะสมในการเป็นเครื่องมือช่วยสอนมีอยู่มากมาย เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะไปเลือกเฟ้นให้เหมาะกับห้องเรียนของตน ผู้เขียนใช้หนังสือที่เต็มไปด้วยรูปภาพที่จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักเรียนได้มองภาพแล้วคิดตามคำถามของครูที่พยายามดึง **elicit** คำตอบ ความคิดเห็น หรือแง่คิด มุมมองต่างๆ หัวข้อ **"Stress: Friend or Foe"** "ความเครียด: มิตร หรือ ศัตรู" ผู้สอนก็ต้องเริ่มทดสอบว่านักเรียนเข้าใจ หัวข้อที่จะพูดคุย ถกเถียง อภิปราย หรือไม่ คำว่า **"stress"** และ **"friend"** ไม่น่าจะยาก แต่คำว่า **"foe"** อาจใหม่สำหรับนักเรียน ก็ต้องบอกให้นักเรียนอ่านหัวข้อและถามว่าคิดว่าคำว่า **"foe"** แปลว่าอะไร และนักเรียนคิดว่าหัวข้อนี้เกี่ยวกับอะไร **Read the unit title. What do you think this unit might be about?** ครูอาจสอนนักเรียนว่า **"friend or foe"** เป็นสำนวน แปลว่า "มิตรหรือศัตรู" นักเรียนก็ต้องเริ่มใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์แยกแยะ **critical and analytical skills** ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นมาก ๆ สำหรับ **generation** นี้ ณ จุดนี้นักเรียนควรคิดถึงว่าความเครียดเป็นประโยชน์หรือโทษ มีข้อดีหรือข้อเสีย ต่อมาก็คจะไปดูรูปนักแสดงอุปรากรจีนที่กำลังแสดงอยู่บนเวที สองคนกำลังแสดงส่วนอีกสองคน

รออยู่ด้านหลัง คนที่อยู่ด้านหลังคนหนึ่งดูท่าทางสงบอีกคนหนึ่งหน้าตาแสดงความตื่นตัวให้เห็นอย่างชัดเจน ครูก็ต้องให้นักเรียนดูรูปแล้วก็เริ่มป้อนคำถามอีกว่าคิดว่าภาพนี้เชื่อมโยงกับหัวข้อเรื่องอย่างไร **Look at the photo. How do you think it relates to the title ?** ถึงตรงนี้นักเรียนอยากจะพูดแล้วแต่ก็อาจยังมีอุปสรรคที่เป็นเรื่องสามัญมาก นั่นก็คือไม่มีคำศัพท์ หรือรู้ไม่พอ จุดนี้ต้องเป็นหน้าที่ของ **audio section** ที่มากับตำราเรียนและครูผู้สอนในการ **build up vocabulary** ให้นักเรียนได้มากพอสมควรที่จะทำให้ให้นักเรียนมีคำศัพท์ในการสนทนา ถ้าเห็นภาพนักแสดงอุปรากรจีนมีความตื่นเวที ก็อาจต้องนำคำว่า **“stage fright”** นักเรียนจะได้ถกเถียงได้ว่า **Stress can provides both positive energy and stage fright for the actors or actresses.** นอกจากนี้ยังนำเสนอสำนวนซึ่งอาจนำไปสู่การ **relate personal story (anecdote)** เช่น สำนวนว่า **“fight of flight” reaction** ถ้านักเรียนไม่เข้าใจก็ยกตัวอย่างสถานการณ์

For example, imagine you're walking home when suddenly a man jumps out at you. What happens ? You're suddenly full of energy, ready to run away or to fight. This is called the “fight or flight” reaction.

ครูอาจให้นักเรียนพยายามเล่าประสบการณ์ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับ **reaction** นี้ คำศัพท์อื่น ๆ ที่มาพร้อมกับคำถามของครู และ **audio section** ก็อาจเป็นเรื่อง **physical and mental health**

Is stress good, bad, or neutral (neither good nor bad) for our overall physical and mental health ?

อาจมีการพูดถึงประเภทของ **stress** ที่เป็น **acute stress: It's your body's natural reaction to a crisis, and it's not at all harmful. In fact it can save your life.** หรือ **chronic stress: the stress that lasts for long time**

ความเครียดอาจส่งผลให้เกิดความกลัว **“fear”** แต่ถ้าความกลัวรุนแรงก็จะกลายเป็นความ

กลัวแบบฝังใจ **“phobia”**: **extreme or irrational fear** มาถึงจุดนี้ครูอาจสอบถามนักเรียนว่าแต่ละคนมีความกลัวฝังใจอะไรเป็นพิเศษ นักเรียนอาจไม่รู้คำศัพท์เฉพาะ เป็นหน้าที่ของครูในการนำเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับความกลัวฝังใจ ถ้าครูมีความชำนาญเรื่องรากศัพท์ภาษากรีกหรือละติน ก็เป็นเวลาให้นักเรียนได้ทายหรือเดาคความหมายของคำและจำได้อย่างมีทิศทาง รากศัพท์เกี่ยวกับความกลัวฝังใจมักมาจากภาษากรีก เช่น

Arachnophobia: fear of spiders

Ophidiophobia: fear of snakes

Acrophobia: fear of heights

Agoraphobia: fear of crowded or open spaces

Cynophobia: fear of dogs

Xynophobia: fear of strangers

Mysophobia: fear of contamination of germs

Gynophobia: fear of women

Claustrophobia: fear of confined places

นอกจากครูจะต้องรับผิดชอบเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นแล้ว ครูยังจะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่จะนำมาพูดคุย ปัจจุบันครูมีผู้ช่วยที่มีประสิทธิภาพมาก นั่นคือ **internet** ครูต้องใช้ข้อดีนี้มาช่วยในการส่งเสริมการเรียนการสอน ในบทเรียนที่นักเรียนสามารถดูวีดิทัศน์เพิ่มเติม เช่น **TEDTALK** ใน **Youtube** ประเด็นเรื่อง **Stress** ก็จะมีนักจิตวิทยาмаพูดเรื่อง **“How to make stress your friend” with idea worth spreading...if we can view stress as our body's natural (and even positive) reaction to a difficult situation, it's far better for our relationships, health, and happiness.**

เมื่อนักเรียนดู **video** แล้วก็จะมีความรู้เพิ่มเติมในประเด็นเรื่องการจัดการกับความเครียด ให้ความเครียดที่ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้มาเป็นผลดีต่อชีวิต นอกจากนั้นนักเรียนก็จะได้ยินคำศัพท์ที่เจ้าของภาษาใช้จริง ๆ

ความหมายของสุภาชิต

๑. ทำไม่ดีหรือทำผิดแล้วไม่รับผิดชอบ กลับโทษผู้อื่น ไร้หัวใจ โทษพากย์ ก็ว่า
๒. ได้สิ่งที่มีค่าแต่ไม่รู้คุณค่า เนื่องจากเป็นไก่ เวลาที่มันคุ้ยเขี่ยหาอาหารตามพื้นดิน ไม่ว่าจะ เป็นเม็ดทราย หรือ เพชรพลอย ก็ไม่มีค่าสำหรับไก่เหมือนกัน
๓. ลูกย่อมไม่ต่างกับพ่อแม่มากนัก
๔. สร้างเรื่องเท็จให้เห็นเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา คำนี้มักใช้กับคนที่มึนลึยชอบโกหกเป็นนิสัย พูดจา เชื้อถือไม่ได้เลย โดยโบราณท่านเปรียบไว้กับการปั้นน้ำเป็นตัวนั่นเอง
๕. คนที่ทำตัวฝึกฝนเข้าด้วยทั้งสองฝ่าย ชอบแสดงตนว่าตัวเองเป็นพวกของฝ่ายนั้น ๆ เมื่ออยู่ ต่อหน้า ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายนั้นไม่ถูกกันเป็นศัตรูกัน
๖. การทำความชั่วหรือความผิดร้ายแรงซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ แม้จะพยายามกลบเกลื่อนปิดบัง อย่างไม่รู้ปิด ไม่มีดี ต้องมีผู้รู้เข้าจนได้
๗. คนในครอบครัว เพื่อนของเรา หรือคนพวกเดียวกัน คิดทรยศหักหลังเอาความลับของเรา ไปบอกแก่ศัตรู
๘. ไม่รู้อะไรเพราะอยู่ห่างไกลความเจริญ
๙. ค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้ ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก
๑๐. เงินที่จะต้องใช้จ่ายหรือเสียไปเรื่อย ๆ เป็น ระยะเวลา ๆ ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงาน นั้นสำเร็จ
๑๑. ผู้ที่คอยออกรับหน้าหรือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนก่อนผู้อื่นเป็นอันดับแรก
๑๒. แก่ใกล้จะตาย
๑๓. คนที่หวงแหนสิ่งที่ตนเองกินหรือใช้ไม่ได้ แต่ไม่ยอมให้คนอื่นกินหรือใช้
๑๔. เมื่อกระทำความเดือดร้อนให้แก่คนใกล้ชิดก็จะมีผลกระทบถึงตัวผู้กระทำหรือคนในพวก เดียวกันด้วย
๑๕. ช่วยกันทำมาหากินทั้งผิวทั้งเมื่อย
๑๖. คุยประโยชน์จากคนอื่นโดยไม่ได้ลงทุนลงแรง
๑๗. คนที่เห็นแก่ได้ หามลประโยชน์ใส่ตนเอง โดยใช้วิธีเบียดเบียน ขูดรีดเอาวัดเอาเปรียบผู้อื่น
๑๘. ชื่อของไม่คำนึงถึงกาลเวลา ย่อมได้ของแพง ทำอะไรไม่เหมาะกับกาลเวลา ย่อมได้รับความ เดือดร้อน
๑๙. ปากโป้ง เก็บความลับไม่อยู่ ชอบนำความลับของผู้อื่นไปโพยพอ
๒๐. การตอกย้ำ ซ้ำเติม เมื่อผู้อื่นผิดพลาด
๒๑. แสวงหาประโยชน์โดยตัวเองไม่ต้องลงทุน อันหมายความว่า บุคคลที่คาดหวังในผลประโยชน์ ที่จะได้รับ โดยไม่ต้องลงทุนลงแรงอะไรเลย
๒๒. พูดหรือทำขวง ๆ ให้การสนทนาหรือการงานเขวออกนอกเรื่อง
๒๓. เป็นกังวล ทุกข์ร้อน หวาดกลัวในเรื่องที่ยังมาไม่ถึง ยังไม่เกิดขึ้น
๒๔. การเสแสร้งแกล้งพูดหรือกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้ไปกระทบกระเทือนอีกฝ่ายหนึ่ง เนื่องจาก โกรธเขาแต่ไปทำอะไรเขาโดยตรงไม่ได้
๒๕. การประจบประแจงนามความดี โดยไม่ได้มุ่งหวังจะให้ใครรู้หรือไม่ได้ป่าวประกาศให้ผู้อื่นรับรู้ หรือต้องการชื่อเสียงและคำสรรเสริญจากผู้อื่น
๒๖. มีโอกาสดีควรรีบทำ

...เฉลย จงเขียนพระนามาภิไธยทุกพระองค์ ให้ตรงกับพระราชกรณียกิจ ให้ถูกต้อง

 สถาปนาราชวงศ์จักรีปกครองราชอาณาจักรไทยเมื่อ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ **ตอบ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช**

 โปรดเกล้าฯ ให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์วัดแจ้งด้วยการสถาปนาโบสถ์และวิหารใหม่ เสริมพระปรางค์องค์เดิมให้ใหญ่ขึ้น และพระราชทานนามใหม่ว่า “วัดอรุณราชวราราม” **ตอบ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย**

 โปรดเกล้าฯ ให้ปั้นรูปฤๅษีตัดตน แสดงท่าบำบัดโรคลม กับคำโคลงบอกรัตนของลม ตั้งไว้ในศาลารอบเขตพุทธาวาส เพื่อให้ประชาชนศึกษาความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างแพร่หลาย จนอาจเรียกได้ว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของเมืองไทย **ตอบ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว**

 ทรงเป็นนักโหราศาสตร์ ทรงแต่งตำราทางโหราศาสตร์ที่เรียกว่า “เศษพระจอมเกล้า” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งตำราที่ได้รับการยอมรับว่าแม่นยำและทรงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติว่าทรงเป็น “พระบิดาแห่งโหราศาสตร์ไทย” **ตอบ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**

 เริ่มทดลองใช้โทรศัพท์ครั้งแรก เป็นสายระหว่างกรุงเทพฯ – สมุทรปราการ สมโภชพระนครครบ ๑๐๐ ปี มีการฉลอง ๗ คืน ๗ วัน ทรงเปิดการทดลองปกครองส่วนกลางใหม่ ทรงเปิดโรงพยาบาลศิริราช โปรดฯ ให้เลิกรัตนโกสินทร์ศก โดยให้พุทธศักราชแทน **ตอบ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**

 ทรงมีกระแสพระบรมราชโองการให้จัดตั้งกองเสือป่าขึ้นเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เพื่อฝึกอบรมราษฎรที่มีคุณภาพ มีวินัย เคารพกฎหมายบ้านเมือง มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และส่งเสริมความสามัคคี ทรงพระราชนิพนธ์ที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ได้แก่ “โคลนตมดลื้อ” **ตอบ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว**

 ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของ ข้าพเจ้าอยู่แต่เดิมให้แก่ราษฎรโดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใด โดยเฉพาะเพื่อใช้อำนาจนั้นโดย สิทธิขาด และโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของราษฎร... ..บัดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ความประสงค์ของข้าพเจ้า ที่จะให้ราษฎรมีสิทธิออกเสียง ในนโยบายของประเทศไทยโดยแท้จริงไม่เป็นผลสำเร็จ และเมื่อข้าพเจ้ารู้สึก ว่า บัดนี้ เป็นอันหมดหนทาง ที่ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือ ให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนได้ต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอสละราชสมบัติ และออกจากตำแหน่งพระมหากษัตริย์ แต่บัดนี้เป็นต้นไป **ตอบ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว**

 ทรงสถาปนา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นพระบิดาทางการแพทยศาสตร์ **ตอบ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล**

 ทรงคิดค้นโครงการแก่งัดดิน โครงการแก้มลิง ทรงมี พระราชโองการเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทรงประพันธ์เรื่อง “พระมหาชนก” ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ปวงชนชาวไทยรักมากพระองค์หนึ่ง ทรงครองสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี เพียงพระองค์เดียวในราชอาณาจักรไทย **ตอบ พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศรพระปรมาภิไธยพลอดุลยเดชมหาจักรีบรมนาถพิตโร**

 ทรงเป็นองค์ประธาน ในการจัดสร้าง “มูลนิธิกาญจนบารมี” ศูนย์บำบัดรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบครบวงจรแห่งแรกในประเทศไทย **ตอบ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว**

...เฉลยเกมอักษรไขว้ เหล่าทหาร

Band Signal Infantry Cavalry Intelligence Veterinary Survey
Medical Jude Advocate Finance

D	F	V	B	N	U	K	L	O	P	I	G	R	D	A	I
O	L	D	I	D	U	F	N	F	H	L	L	K	G	N	G
J	L	Y	I	B	A	N	D	T	Y	I	F	L	T	S	R
F	J	U	D	E	A	D	V	O	C	A	T	E	N	M	V
G	K	B	A	N	J	K	S	F	C	S	L	D	A	B	T
H	J	G	N	M	P	B	U	C	X	L	N	B	N	Z	B
S	I	G	N	A	L	B	R	Z	I	C	V	E	C	D	C
F	N	S	Z	U	I	Y	V	G	X	B	M	C	E	X	D
V	F	E	A	F	H	J	E	D	C	A	V	A	L	R	Y
H	A	S	D	V	B	N	Y	V	D	R	Y	N	M	A	R
K	N	Z	Z	C	C	C	U	C	C	J	U	I	V	R	D
B	T	Z	C	E	V	B	K	Y	O	P	J	F	R	T	A
M	R	B	C	B	V	E	T	E	R	I	N	A	R	Y	C
M	Y	C	B	V	C	N	L	Q	I	T	E	V	W	E	V

หมายเหตุ : ผู้จัดทำได้สังเคราะห์คำศัพท์ จงมีเฉลยตามรายละเอียดข้างบนค่ะ

เสนาศึกษา

ครุฑดำ

ศ. ศีลาแลง

เรื่องราวของกลุ่มคนไทยที่รักชาติในสมัยที่เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งแรก นับว่าเป็นบทเรียนที่ทรงคุณค่าเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยทุกคนควรอ่าน เรื่องราวต่อไปนี้เป็นกรรณการเรียบเรียงจากหนังสือเรื่อง **ครุฑดำ ของหลวงวิจิตรวาทการ**

ในวันอาทิตย์เดือน ๙ แรม ๑๑ ค่ำ ปีมะเส็ง พุทธศักราช ๒๑๑๒ ๓๘๐ ปี นับขึ้นจากเวลานี้ กรุงศรีอยุธยาได้อับปางลงด้วยมืออันเข้มแข็งของพระเจ้าบุเรงนอง มหากษัตริย์พม่าผู้ชนะมอญ และมาตั้งราชธานีพม่าอยู่ที่หงสาวดี จนพงศาวดารเรียกว่าพระเจ้ากรุงหงสาวดี อันที่จริงการพ่ายแพ้ในครั้งกระนั้น เรียกว่าไม่ได้เสียเกียรติของชาติไทยเท่าไรนัก เพราะเราได้อพยพอย่างทรหดมาตลอดเวลา ๙ เดือน ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่ากำลังของเราอ่อนก็พยายามสู้ด้วยความหวังว่า น้ำหนืดจะลงมาช่วยเราเหมือนเมื่อคราวศึกตะเบ็งชะเวตี้เมื่อ ๒๐ ปีก่อน ซึ่งพม่าตีกรุงศรีอยุธยาไม่ได้ จนถึงฤดูน้ำหลากก็ต้องเลิกกลับ เพราะไม่สามารถจะแรมศึกอยู่ตลอดฤดูน้ำมากได้ แต่คราวนี้กรุงศรีอยุธยาต้องพ่ายแพ้ เพราะไทยเอง

ทรยศกันเอง ความทรยศของคนเช่นพระยาจักรี ทำให้กรุงศรีอยุธยาอับปาง ก่อนที่น้ำหนืดจะป่าลงเพียงชั่วเวลาเล็กน้อย

ในระหว่างเวลา ๒ เดือนกับ ๑๐ วัน นับแต่วันอาทิตย์เดือน ๙ แรม ๑๑ ค่ำ ถึงวันศุกร์ เดือน ๑๒ ขึ้น ๕ ค่ำ พระเจ้าบุเรงนองได้นั่งเมืองครองแผ่นดินไทย เพราะเป็นฤดูน้ำมากไม่สามารถจะยกกองทัพกลับประเทศพม่าได้ นับเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในประวัติศาสตร์ของชาติไทยที่ถูกกษัตริย์ต่างด้าวมาครองแผ่นดิน

ภายในกำแพงเมือง พวก 'ผู้รักชาติ' วรรณคดีเป็นยอดดี' ก็พยายามผูกสนธวไมตรีสวามิภักดิ์กับพม่า ส่งพืชผลข้าวปลาให้แก่กองทัพ พวกที่ถูกเกณฑ์ก็ส่งด้วยความจำเป็นจำใจ แต่นอกจากพวกถูกเกณฑ์ก็ยังมีพวกส่งเอาหน้า พวกหลังนี้พยายามจะให้ของถวายเข้าถึงพระหัตถ์บุเรงนองให้จงได้ จะทำอะไรที่เป็นความดีแก่พม่า ก็พยายามจะให้ทราบถึงบุเรงนอง มีเป็นอันมากที่ต้องการเฝ้า พอได้เห็นบุเรงนองแต่เพียงเท้า ก็คุยโวโอ้อวดกันว่าได้เข้าหาบุเรงนอง

และเห็นคนไทยด้วยกันเป็นทาสไปทันที พวกขุนนางใหญ่โตที่ยังต้องการมีอำนาจวาสนา ทั้ง ๆ ที่กรุงศรีอยุธยาเมืองมารดาของตนถูกทำลายไปแล้ว ก็ล้วนแต่พยายามพิสูจน์ตนว่ามีได้เป็นศัตรูกับพม่ามาแต่ไหนแต่ไร ส่วนมากในจำนวนนี้ชอบพูดว่าตนเองได้กราบทูลสมเด็จพระมหินทรมหาราชหลายครั้งหลายหน ให้อยอมแพ้และเป็นไมตรีกับพม่าโดยไม่มีต่อสู้อันใด แต่สมเด็จพระมหินทรมหาราชก็ทรงหลงเชื่อพวกคนโง่เขลา รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หลงต่อสู้อันใดที่ตนเดชาภาพของพระเจ้าบุเรงนองประหนึ่งแมลงเม่าบินเข้ากองไฟ พวกที่อยากได้ความดีความชอบยิ่งกว่านั้น ก็ทำทางว่าวัยดีขึ้นไปถวายพระเจ้าบุเรงนองเป็นบัญชีรายชื่อขุนนาง ข้าราชการไทย ที่ส่งเสริมให้สมเด็จพระมหินทรมหาราชต่อสู้อันใด และทำตนเป็นศัตรูกับพม่า บางคนถึงกับอาสาจับตัวคนไทยที่เกลียดชังพม่ามาให้พม่าลอบโทษก็มี

บุรุษหนุ่มอายุเพียง ๓๐ ปี มีบรรดาศักดิ์เป็นหลวงไกรพิชิตเป็นลูกของพี่ชายขุนนคร ถวายตัวเป็นมหาดเล็กในราชการสมเด็จพระมหาจักรพรรดิตั้งแต่วัยเยาว์ เขาได้เห็นพม่าในบังคับบัญชาของพระเจ้าตะเบ็งชเวตี้มาตีกรุงศรีอยุธยา ตั้งแต่อายุ ๙ ขวบ ภาพแห่งการศึกในครั้งนั้นได้บันทึกจิตใจทำให้เขาสนใจในพม่า ถึงกับพยายามหาทางศึกษาภาษาพม่า จนพูดได้ดีและอ่านหนังสือพม่าเข้าใจ สนใจตำราพิชัยสงครามและวิชาการรบ ได้รับการฝึกฝนเพลงอาวุธจากครูที่ดี เชี่ยวชาญการรบบนหลังม้าอย่างหาตัวจับยาก ความสามารถในการขี่ม้า เป็นที่เลื่องลือในหมู่ทหารเอกของกรุงศรีอยุธยา

หลวงไกรพิชิตวางแผนการที่จะระบบแบบกองโจร ปล้นพม่าอย่างย่อยยับในระหว่างทาง ได้พยายามฝึกฝนคนของตนให้เป็นกองโจรที่สามารถและอันที่จริงในกองโจรของหลวงไกรพิชิตนั้นมีโจรจริง ๆ อาสาเข้าด้วยเป็นอันมาก หลวงไกรพิชิตพยายามทดลองสมรรถภาพของคนเหล่านั้นด้วยการใช้เข้าปล้นกองลำเลียงของพม่าหลายครั้งหลายหน จนเลือกมือที่ดีที่สุดชนิดหัวกระเด็นได้ ๒๔ คน ซึ่ง

สาบานเป็นเพื่อนตายด้วยกัน ทุกคนในบรรดา ๒๔ คน ได้พร้อมใจกันสักครุฑดำไว้ที่หน้าอก เป็นเครื่องหมายสัญญา เรียกพวกของตนว่า 'ครุฑดำ' ด้วยลูกมือชนิดหัวกระเด็นทั้ง ๒๔ คนนี้หลวงไกรพิชิตวางแผนการที่จะตั้งกองโจรได้ตั้ง ๑๐ กอง คอยปล้นพม่าในเวลาล่าถอย และเชื่อว่าจะสามารถปล้นให้ระส่ำระสายได้ตลอดทาง

'เราไม่มีวิธีอื่นใดที่จะจัดการกับคนทรยศต่อชาติ นอกจากสังหารเสีย' นี่เป็นหลักของครุฑดำ ซึ่งประชาชนเห็นชอบด้วย 'การฆ่าคนขายชาติคนหนึ่ง จะต่ออายุของชาติออกไปห้าปี ถ้าฆ่าเสียสิบคน อายุของชาติจะยืนยาวไปห้าสิบปี ถ้าฆ่าได้สักหนึ่งร้อยคน ชาติจะอายุยืนไปห้าร้อยปี' ด้วยการคำนวณอย่างนี้ คณะครุฑดำได้ทำงานอย่างไม่ลดละ แต่ก็มิมีหลายคนที่คณะครุฑดำเข้าไม่ถึง เช่น พระยาจักรี ซึ่งพม่าให้ความอารักขาอย่างเข้มแข็ง ถึงกับตั้งกองล้อมวง และไม่ยอมให้คนไทยเข้าพบนอกจากลูกเมียของพระยาจักรีเอง

ครั้นถึงเดือน ๑๒ เมื่อแผ่นดินแห้งพอกที่จะเดินทัพกลับได้ บุเรงนองก็สั่งให้ยกทัพกลับ กวาดต้อนผู้คนในกรุงศรีอยุธยา ยอมให้มีคนเหลืออยู่เพียงหมื่นคน และให้มีทหารพม่า ๓,๐๐๐ คนควบคุมอยู่ บุเรงนองให้อภิเษกพระมหาธรรมราชาขึ้นครองกรุงศรีอยุธยา ในฐานะเป็นเจ้าประเทศราชของประเทศพม่า ก่อนที่กองทัพใหญ่ของพม่าจะเคลื่อนออกจากกรุงศรีอยุธยา พวกครุฑดำก็เตรียมตัวพร้อมพวกหัวกระเด็นทั้ง ๒๔ คนของหลวงไกรพิชิตก็ออกเดินทางล่องหน้าพร้อมไปกับหลวงไกรพิชิต ล่องหน้ามาในทางที่คาดหมายว่ากองทัพพม่าจะผ่าน เพื่อหาโอกาสทำการที่อยากทำอีกสักครั้งหนึ่ง

ในวันศุกร์ เดือน ๑๒ ขึ้น ๕ ค่ำ พระเจ้าบุเรงนองเคลื่อนทัพจากกรุงศรีอยุธยาเป็นกระบวนใหญ่หมื่นมา ประกอบด้วยช้างม้า คนเดินเท้าเป็นจำนวนเหลือที่จะคณานับ กระบวนช้างส่วนมากที่สุด เป็นกองขนทรัพย์ที่มีค่า ตลอดถึงเงินทองเพชรนิลจินดา ซึ่งรับจากท้องพระคลังหลวงและบริวารบาทย์จาก

ราษฎรเป็นราชพัชยาของผู้ชนะ คำที่พูดกันว่าพม่า
ชนทองไปถึง ๗ หลังช้างนั้นไม่เกินความจริง นอก
จากนั้น มีเกวียนหลายสิบล่มบรรทุกของหนัก เช่น
เสบียงอาหาร และปืนผาอาวุธที่รีบไปจากไทย เพื่อ
มิให้มีกำลังต่อสู้พม่าอีกต่อไป พวกขี้ม้าทั้งหมดเป็น
ทหารพม่า ส่วนพวกเดินเท้าส่วนมากที่สุดเป็นเชลย
ไทย ที่พม่ากวาดต้อนเอกราชสมบัติไปเป็นทาส กรุง
ศรีอยุธยาสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิครองราชสมบัติ
พลเมืองราวแสนคน พอศึกพม่ามาประชิดกรุง ก็
อพยพหลบหนียุทธภัยไปราวครึ่งหนึ่ง พม่าทิ้งไว้ให้
อยู่ในกรุงศรีอยุธยาเพียงหนึ่งหมื่นคนที่กวาดต้อน
เอาไปร่วม ๔ หมื่น เป็นการเดินขบวนอย่างยี่ดยาว
เหมือนน้ำไหล เสียงร้องไห้ของคนที่ต้องไป เป็นเสียง
ประชันกับเนตรสังข์ฆ้องกลองของพม่า คนเหล่านั้น
จะต้องเดินทางไกลกันดารไปสู่ภูมิประเทศซึ่งมิใช่
ถิ่นฐานบ้านเมืองของตัว เมื่อไปถึงพม่าก็จะถูกแบ่ง
สันปันส่วนเหมือนวัวควาย ไปเป็นทาสรับใช้ผู้ชนะ
ซึ่งเขาเป็นนาย อันเป็นการสูญเสียแห่งความเป็นไท
ความหวังที่ยังเหลืออยู่ในใจก็มีเพียงอันนิดเดียว คือ
กรุงศรีอยุธยาคงไม่สิ้นคนดี วันหนึ่งข้างหน้าคงจะมี
คนดีขึ้นมากู้ชาติและช่วยเหลือครอบครัวไทยให้พ้น
จากทาสกลับไปคืนปีติภูมินี้ เป็นความหวังอันเดียวที่
ยังเหลืออยู่

งานของครุฑดำ

งานที่ครุฑดำจะทำอย่างหนึ่งอย่างใดจะต้อง
ไม่เป็นการทำร้ายกองทัพพม่า แต่เขาก็จะต้องทำ
อะไรสักอย่างหนึ่งที่จะได้ประโยชน์คุ้มค่าเหนื่อย

เขาได้ตกลงเลือกกองเชลยกองสุดท้าย เป็น
แดนที่จะเข้ากระทำการ เมื่อได้นัดหมายกันเรียบร้อยแล้ว
แล้วก็พากันไต่เขาลงไปซุ่มอยู่ข้างทาง เรียงรายกัน
อยู่ในระยะต่าง ๆ ทั้ง ๒๕ คน ทางเดินในตอนนี้เป็น
ตอนที่เข้าป่าทึบ และทางแคบ การควบคุมของ
ทหารพม่าจึงห่างออกไป แถวของเชลยไทยก็ยี่ดยาว
และคดเคี้ยวไปมา เมื่อกองเชลยตอนสุดท้ายถึงที่ที่

ใครซ่อนอยู่เห็นว่าห่างจากสายตาของพม่า พวกครุฑ
ดำก็กระโดดเข้าผสมเป็นพวกเชลยหลังไป กระโดด
เข้าไปที่ละคนสองคน จนในที่สุดครุฑดำทั้ง ๒๕ คน
ก็เข้าปะปนอยู่ในขบวนเชลยหลังทั้งหมด

ฉะนั้นในการเดินทางวันนั้นตลอดวัน พวก
ครุฑดำก็กระซิบกันว่า “คืนนี้สองยาม” พวกที่รู้เรื่อง
ก็กระซิบกันต่อไปบรรดาเชลยที่รู้เรื่องครุฑดำ ก็ได้
รับการกระซิบเช่นเดียวกันทั้ง ๆ ที่ไม่รู้ว่าอะไรก็
กระซิบกันไป “คืนนี้สองยาม คืนนี้สองยาม” เป็น
เสียงที่กระซิบกันตลอดทาง คนไทยหลายพันคนรู้ว่า
อะไร ใครจะซักถามว่าเรื่องอะไร ไม่มีใครบอกได้ แต่
การกระซิบกันทั่วไปเช่นนั้นก็มีผล เพราะทุกคนจะ
พยายามไม่หลับ เพื่อคอยดูเหตุการณ์คืนนี้สองยาม

พอสองยามตรง ครุฑดำก็เริ่มออกทำงาน
ด้วยความพริ้วพริ้วและแคล่วคล่องว่องไว พวก
ยามพม่าที่เดินตรวจตราถูกอุดปากมัดนอนกลิ้ง โดย
มากไม่ทันมีเสียงร้องเพราะเป็นการกระทำที่รวดเร็ว
เหมือนลมพัด บางคนมีเสียงร้องบ้างแต่ไม่มีใคร
สังเกตหรือได้ยินเพราะเสียงร้องรำทำเพลงดังสนั่น
อยู่ทั่วไป ครุฑดำตัวหนึ่งก็ ‘จิก’ ยามได้คนหนึ่งโดย
ไม่รอดมือไปได้ พวกหนึ่งเชลยคนไทยเป็นชาย
ฉกรรจ์ เห็นตัวอย่างก็เอาบ้าง ยามที่เดินตรวจอยู่
ตอนกลาง ๆ ถูกคว่ำคออุดปากมัดทิ้งไปเป็นแถว
เมื่อจิกยามได้หมดแล้วบรรดาเชลยก็คลานเคลื่อน
ออกจากที่อย่างเงียบเชียบ ค่อย ๆ คลานค่อย ๆ คืบ
โดยไม่ลุกขึ้นเดินให้กองทัพเห็นตัว แต่พอเห็นว่าพ้น
สายตาพม่าก็ออกวิ่ง ทุกคนล้วนให้สัตยาบันว่า
เป็นการหนี โดยมีทันนัดหมายกัน ในขั้นแรกก็แยก
กันไปคนละทิศคนละทางที่ เพราะเป็นป่าโปร่ง เดิน
บ้างวิ่งบ้างย่อนหลังไปตามทางที่ผ่านมาเมื่อตอน
กลางวัน การเดินทางนั้น ได้พยายามแยกกันมาก
ที่สุดที่จะทำได้

หลวงไกรพิชิตเชื่อใจว่า เชลยไทยกองที่ ๔
นั้นหนีออกมาได้ทั้งหมด ถ้าเขาคำนวณไม่ผิด ก็เป็น
คนราวหมื่นคน แปลว่าเขาช่วยเพื่อนมนุษย์เพื่อน

ร่วมชาติมาได้ อย่างน้อยก็ ๑ ใน ๔ ของจำนวนเซลล์ทั้งหมด

ความปลอดภัยของคนจำนวนหมื่น

เสียงกระพรวนไกลเข้ามาทุกทีพอถึงหัวเลี้ยว ม้าก็โดนเถาว์วัลย์โดยไม่ทันเห็น คนขี่บนหลังซึ่งเป็นพม่าก็กระเด็นตกจากหลังม้า คนขี่ม้าคนที่สองก็ประสบโชคราะห์ตาอย่างเดียวกัน ครุฑดำก็เข้าจิกพม่าทั้งสองสั่งให้นำกระแสดพระบรมราชโองการของบูรเงนองไปถึงแม่ทัพพม่าที่ควบคุมกรุงศรีอยุธยา หลวงไกรฯ คั้นเอาพระบรมราชโองการออกมาอ่านได้ ความว่า เสนาบดีพม่ารับกระแสดพระบรมราชโองการของพระเจ้าบูรเงนองให้แจ้งแก่แม่ทัพพม่าที่ควบคุมกรุงศรีอยุธยาว่า คณะครุฑดำได้กระทำการของอาจเข้าปล้นเอาพระยาจักรีไปเขียนหลังแล้วลอบมาแอบแฝงอยู่ในหมู่เซลล์ พอเอาเซลล์กว่าหมื่นคนกลับเข้ากรุงศรีอยุธยา ฆ่าทหารพม่า ๒๐๐ คนที่ติดตามมาและทำลายกองทหารพม่าอีก ๔๐๐ คนอย่างไม่มีเหลือ ที่จริงพม่าน่าจะพยายามเอาตัวพวกครุฑดำนี้ให้ได้ แต่พระเจ้าบูรเงนองทรงปรารถนาจะระงับเหตุร้ายในระหว่างไทยกับพม่าให้มากที่สุดที่จะทำได้ ไม่มีพระประสงค์จะทำอะไรให้เป็นการจองเวรกันไปไม่มีวันหมดสิ้น อีกประการหนึ่งเล่า การที่เซลล์ตั้งหมื่นคนหนีไปได้ นั่น ก็เป็นความบกพร่องของทางพม่าเอง การที่ทหารม้าสิ้นชีพไปด้วยมือของพวกครุฑดำนั้น ก็นับว่าเป็นการสาสม เพราะเป็นกองทหารที่ควบคุมเซลล์พวกนี้ และบกพร่องเหลวไหลจนคนตั้งหมื่นหนีไปได้ ถ้าพวกนี้ไม่ตายด้วยมือพวกครุฑดำ ก็คงจะต้องตายโดยพระราชอาญาของบูรเงนองเช่นเดียวกัน เพื่อรักษาหัวใจของชาวไทยให้เห็นว่าพม่าโหดร้ายอยู่เรื่อยไป บูรเงนองจึงมีพระราชโองการให้แม่ทัพพม่าที่ควบคุมประเทศไทยทราบ ว่า เรื่องนี้ให้ถือเป็นอโหสิกรรมไม่ต้องมีภัยอะไร พวกเซลล์ที่หนีมาได้ ถ้ากลับเข้ามากรุงศรีอยุธยาก็มิให้กองทัพพม่าสืบค้นจับตัวส่งกลับ

หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นความเดือดร้อนอีก ส่วนพวกครุฑดำนั้นเข้าใจว่าคงตายไปเสียมากแล้ว เพราะหาญเข้ามาสู้กองทัพพม่าด้วยกำลังของตัวเพียงเล็กน้อย เวลานี้ก็คงจะเหลืออยู่ไม่เท่าไร ไม่จำเป็นจะต้องจับกุมลงโทษกรรมอย่างไร ปล่อยให้เจียบหายละลายไป เป็นอันว่าเรื่องทั้งหมด ให้ถือเป็นนิรโทษอโหสิกรรม ในตอนท้ายหนังสือนี้เสนาบดีแจ้งให้แม่ทัพพม่าผู้ควบคุมกรุงศรีอยุธยาว่า พระยาจักรี คนทรยศต่อชาติของตัวนั้น เมื่อเข้าถึงพม่าได้ไม่กี่วันทางพม่าก็หาเหตุประหารชีวิตเสีย

เขาจำเป็นจะต้องลงไปกรุงศรีอยุธยาเพื่อชุดศพพริลัยนำขึ้นมาพร้อมกับเสบียงอาหาร ซึ่งจะพอกินไปแรมเดือน เขาเชื่อว่าการลงไปกรุงศรีอยุธยาคราวนี้ จะเป็นความปลอดภัยทุกประการ เพราะการที่พม่าได้ให้อโหสิกรรมหมดแล้ว

แต่เขามีได้เฉลียวใจว่า ถึงทางพม่าจะให้ อโหสิกรรมแล้วทางไทยก็ยังไม่อโหสิกรรม การกระทำของคณะครุฑดำในการช่วยคนไทยตั้งหมื่นคนให้รอดพ้นความเป็นทาสกลับคืนมา ซึ่งเป็นงานที่พวกครุฑดำภาคภูมิใจว่าตัวได้ทำประโยชน์อันยิ่งใหญ่แก่เพื่อนร่วมชาติของตน และเป็นงานที่คนทุกคนจะต้องยกย่องสรรเสริญและนิยมยินดีนั้น กลับเป็นที่เคียดแค้นขมขื่นของพวกที่ยังมีบุญวาสนาอยู่ในกรุงศรีอยุธยา เหตุผลทั้งนี้เป็นเรื่องที่น่าใจได้ง่ายเพราะผู้ที่จะมีบุญวาสนาเป็นใหญ่เป็นโตอยู่ในเวลานั้นได้ ก็ต้องเป็นพวกที่พม่าไว้วางใจ และการที่พม่าจะไว้วางใจก็ต้องทำอะไรที่เป็นคุณประโยชน์แก่พม่า ก็ย่อมจะได้รับรางวัลสินน้ำใจเป็นเหยื่อหรือเป็นโซ่พันธอ ให้ต้องแสดงความสวามิภักดิ์อยู่เสมอ จริงอยู่ อาจมีคนบางคนที่กำลังทำดีกับพม่าเพื่อบ้านเมืองของตน แต่เมื่อมีลาภผลใหญ่หลวงเกิดขึ้น ก็เลยติดบ่วงจนถอนตัวไม่ได้ ลาภผลเป็นของที่มีฤทธาคัดทานูภาพยิ่งกว่าสิ่งใด ๆ ในชั้นแรกแม้จะไม่อยากได้ และถ้ามีเหตุการณ์อันใดมาดึงเอากลับคืนไป ก็จะต้องต่อสู้กับเหตุการณ์อันนั้น

ใกล้ ๆ กันกับเวลาที่คนไทยมาถึงกรุงศรีอยุธยา ผู้ถือคำสั่งของขุนนางก็มาถึง แม่ทัพพม่าผู้ควบคุมกรุงศรีอยุธยาได้ทราบคำสั่งตั้งนั้น ก็ไม่จัดการอย่างไรกับคนไทยที่กลับมา แต่ไม่ประกาศให้ทราบเรื่องนี้ ทั้งเรื่องได้รับอโหสิกรรม กองทัพพม่าคงสงวนท่าทีอย่างฉลาดลึกซึ้ง เป็นน้ำนิ่งไหลลึกอยู่

การที่คนไทยนับหมื่นกลับคืนเข้ามานั้น เป็นประหนึ่งสายฟ้าฟาดลงมาบนหลังของพวกมุขอมาตย์ที่กำลังรุ่งเรือง และเป็นเศรษฐกิจที่ติดอยู่ในเวลานั้น เพราะคนไทยที่กลับมาทุกคน กลับมาหาถิ่นฐานบ้านเรือนเดิมของตน เมื่อเห็นคนเข้าไปอยู่ใหม่ก็ขับไล่ บางรายละอายใจก็ออกไปโดยดี บางรายไม่ยอมออกก็เกิดทะเลาะวิวาททุบตีเป็นการไกลหาอยู่หลายแห่งหลายตำบล รูปการเกือบเป็นจลาจล ซึ่งทางราชการไทยไม่มีกำลังจะปราบ พวกมุขอมาตย์เหล่านี้ก็วิ่งเข้าขอความช่วยเหลือของพม่า แต่ก็ได้รับตอบว่ากองทัพพม่าไม่มีหน้าที่ข้องเกี่ยวกับเรื่องทะเลาะวิวาทของคนไทยด้วยกัน เมื่อไม่รู้จะทำประการใด พวกมุขอมาตย์เหล่านี้ก็ต้องถอนคนของตัวออกจากที่ดิน ซึ่งได้มาด้วยการขายชาติและผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงก็เข้าครอบครองอยู่ได้ดั้งเดิม

พฤติกรรมทั้งหมดนี้ย่อมทำความเดือดแค้นขมขื่นแก่พวกมุขอมาตย์ราชมนตรีผู้มีอำนาจวาสนาอยู่ในเวลานั้น และเข้มแข็งความพยายามทวาดร้ายก็พุ่งตรงมาที่หลวงไกรพิชิตกับพวกครูชดำที่ยังมีชีวิตอยู่ คนที่แปลกประหลาดคนหนึ่งคือ พระยามนเทียรบาลวังนอก คนผู้นี้ขึ้นชื่อมาแต่ไหนแต่ไรว่าเป็นคนซื่อสัตย์ได้ที่ดินซึ่งพม่าแบ่งให้ราว ๓,๐๐๐ ไร่ และยอมรับด้วยความเกรงใจพม่า แต่พอได้กลิ่นเหยื่อเข้าเท่านั้น ก็เปลี่ยนนิสัยไปตรงกันข้าม กลับเป็นคนโกรธแค้นครูชดำมากที่สุด และแข็งแรงยิ่งกว่าใคร ๆ ในการที่จะระหัดระหารครูชดำ คนไทยหลายคนทีกลับมาได้ถูกพวกขุนนางเหล่านี้เอาตัวมาสอบสวนจนได้ความแน่นอนว่าหลวงไกรพิชิตกับครูชดำอีก ๙ คน ยังมีชีวิตอยู่ และจะเดินทางลง

มากรุงศรีอยุธยาในเร็ว ๆ นี้

หลวงไกรพิชิตกับเพื่อนร่วมทุกข์ยากอีก ๙ คน ทำงานต่อไปอีก ๑๐ วัน ก็ตกลงใจเดินทางกลับกรุงศรีอยุธยา เขาพากันเดินทางกลับมาอย่างสบายใจไม่รีบร้อน ความอึดเอิบใจในความสำเร็จว่าเกิดมาไม่เสียชาติ เชื่อแน่ว่าในเวลานี้คนทั้งหมื่นคงกลับถึงถิ่นฐานภูมิภคานาโดยสวัสดิภาพ และคนเหล่านั้นคงมีความยินดีที่จะได้พบเขาเวลาเข้ากรุงศรีอยุธยา

พอเดินทางมาถึงเขตสุพรรณบุรี ก็พบข้าราชการไทยราว ๓๐ คน มีอาวุธครบมือ ผู้เป็นหัวหน้าอ้างตนเป็นข้าหลวงพิเศษ ออกมาต้อนรับ เป็นเกียรติยศที่คณะครูชดำได้ทำงานสำคัญ เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติมากมาย การเดินทางต่อมาได้รับความสะดวกสบายทุกประการ ข้าหลวงพิเศษและข้าราชการได้แสดงตนว่าเป็นผู้อารักขาให้ความปลอดภัย และช่วยเหลือให้ความสะดวกในระหว่างทาง ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยจนกระทั่งถึงกรุงศรีอยุธยา พอเข้าถึงกรุงศรีอยุธยาก็มีคนมาบอกว่าท่านเสนาบดีผู้ใหญ่กำลังตรวจเรือนจำอยู่ และอยากพบหลวงไกรฯ กับคณะครูชดำโดยเร็วที่สุด จึงให้ข้าหลวงพิเศษพาตัวเข้าไปพบในเรือนจำ ถึงแม้จะเป็นการแปลกประหลาดอยู่บ้าง พวกครูชดำก็ไม่เฉลียวใจ ข้าหลวงพิเศษก็นำเข้าไปในเรือนจำภายหลังที่ประตูใหญ่แห่งเรือนจำปิดลงแล้ว ครูชดำทั้งหมดจึงรู้สึกว่าตัวถูกจับ และในชั่วเวลาเล็กน้อยหลวงไกรฯ กับเพื่อนร่วมทุกข์ยากอีก ๙ คนก็ถูกจองจำในโซ่ตรวนเครื่องพันธนาการอย่างหนัก ทั้ง ๑๐ คน ถูกจองจำอยู่แห่งเดียวกัน

คราวนี้เขาก็เข้าใจว่า การกระทำซึ่งเขาคิดว่าดีและเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาตินั้น บัดนี้กลายเป็นโทษอาญาพนักงานเรือนจำได้แจ้งให้เขาทราบว่าเขาต้องขอหาหลายข้อหลายกระทง ตั้งแต่การเริ่มสังหารบุคคลสำคัญหลายคน ปล้นเอาตัวพระยาจักรีมาเขียนหลังโดยพลการ กระทำการ

ก่อให้เกิดเสียทางไมตรีกับพม่า โดยไปลอบลักเอาเชลย กลับมาตั้งหมิ่นคน ซึ่งอาจจะเป็นผลร้ายแก่ประเทศชาติ เพราะพระเจ้าบุเรงนองอาจจะส่งกองทัพพม่าใหญ่มาลงโทษกรุงศรีอยุธยาให้ย่อยยับไปอีกก็ได้ การฆ่าฟันทำลายของทหารพม่าในเวลาที่สูงครามสิ้นสุดลงแล้วและพม่ากับไทยก็เป็น 'สุวรรณภูมิที่เดียวกัน' แล้วนั้น เป็นการกระทำที่ผิดร้ายเท่ากับการกบฏ เป็นความผิดอุกฤษฏ์โดยซึ่งหลวงไกรพิชิตและครุฑดำที่เสียชีวิตอีก ๙ คนจะต้องถูกพิพากษาโทษอย่างหนัก และคาดหมายกันว่าจะไม่รอดโทษประหารชีวิต

“คอยดูเถอะ” หลวงไกรฯ พุดกับเพื่อนร่วมชีพ ทั้ง ๙ คน ซึ่งถูกจำจองอยู่แห่งเดียวกัน “คอยดูเถอะ พวกที่เราช่วยให้รอดความเป็นทาสมาตั้งหมิ่นคนนั้น จะเข้ามาพังคุกแย่งเอาพวกเราออกไป ความดีที่เราทำไว้จะไม่สูญเปล่า”

“คอยดูเถอะ” เขาคอยดูอยู่ทุกวัน แต่เขาไม่ได้เห็นสิ่งที่เขาคิดว่าจะเห็น อย่างว่าแต่คนจะยกพวกกันมาพังคุกแย่งเอาตัวเขาเลย แม้แต่ใครจะมาเยี่ยมหรือนำข้าวปลาอาหารมาให้ก็ไม่มี นอกจากคนเดียวคือ ขุนนครผู้เป็นอา ซึ่งไม่สามารถจะพูดจาปรึกษาอะไรกันได้ เพราะผู้คุมได้คุมอยู่ตลอดเวลาที่พบปะกันในชั้นแรกเขาเข้าใจว่าเป็นเพราะทางเรือนจำได้รับคำสั่งให้ ห้ามมิให้ใครเยี่ยมหรือนำอะไรมาให้ แต่พักดีเรือนจำซึ่งแสดงท่าทีไมตรีจิตต่อเขาโดยจริงใจ ก็ยืนยันแก่เขาว่า ไม่มีใครมาขอเยี่ยม หรือนำอะไรมาให้ แม้แต่จะมาถามข่าวก็ไม่มี

แม้กระนั้น หลวงไกรฯ ก็ยังไม่ยอมเชื่อว่าคนทั้งหลายจะลืมความดี “คอยดูเถอะ” เขาพุดกับเพื่อนร่วมทุกขียากของเขาต่อไป “เวลาพวกเราไปชำระ คงจะถูกปล้นตามทางเพราะคนนับหมื่นจะต้องช่วยเรา”

เขาถูกจองจำอยู่ตั้งเดือน จึงถูกนำตัวออกจากเรือนจำไปชำระ ไม่เห็นมีใครมาปล้นมาแย่งชิง ไม่เห็นมีใครมาแสดงความอาลัยไยดี เขาคาดหมายว่าจะมีคนคอยอยู่หนาแน่นในที่ที่เขาจะถูกชำระโทษ

แต่นอกจากตุลาการและเจ้าหน้าที่แล้วก็ไม่เห็นใคร นอกจากขุนนครคนเดียว และก็ไม่สามารถจะพบพูดจาอะไรกันได้นอกนั้นไม่มีใคร ความดีของครุฑดำได้ถูกลืมไปเสียสิ้นในเวลาเล็กน้อย

กฎหมายต้องเป็นกฎหมาย

ฝ่ายโจทก์ได้นำพยานเรียงแถวนั้นเข้ามาให้การ พยานทุกคนล้วนแต่ยืนยันว่า หลวงไกรฯ เป็นผู้ฆ่าคนสำคัญคนนั้นคนนี้ แต่ส่วนครุฑดำอีก ๙ คนนั้น ไม่มีใครยืนยันในเรื่องสังหารคนสำคัญเป็นอันว่าความผิดเรื่องสังหารคนนั้น ตกอยู่แก่หลวงไกรฯ คนเดียว เพื่อนร่วมชีพทั้ง ๙ คนได้พยายามสารภาพรับผิดว่า ตัวมีส่วนสังหารบุคคลสำคัญด้วยเหมือนกันแต่พยานโจทก์ว่าไม่เคยเห็นใครนอกจากหลวงไกรฯ เท่านั้นที่ฆ่าผู้มีชื่อ ตุลาการจึงไม่สามารถจะยึดถือเอาคำสารภาพของจำเลยเหล่านั้นมาเป็นหลักฐานลงโทษจำเลย

เรื่องที่เล่ามาข้างต้น ยังไม่แปลกประหลาดเท่าอีกเรื่องหนึ่งคือชายคนหนึ่งที่ถูกไปเป็นเชลยแล้วรอดมาได้ในคราวนี้เองมาให้การว่าเขาได้รับทุกขัทรมานในการเดินทางกลับครั้งนี้อย่างสาหัส เพราะพวกครุฑดำมีคำสั่งเร่งรัดให้รีบเดินทางเหมือนต้อนสัตว์ป่า เป็นการทารุณโหดร้ายเหลือประมาณ

‘เพราะบ้านเมืองเรายังมีคณชนิฉัน’ หลวงไกรฯ คิด ‘กองทัพพม่าจึงเดินลอบชายเข้ามาได้จนถึงชานเมืองพระนครศรีอยุธยา’

พระมหाराชครู พระเทพราชาดาบดี และหลวงญาณประกาศ เป็นผู้พิจารณาคดี และปรึกษากับพระอัยการ เมื่อถึงเวลาอ่านคำ ศาลจำเป็นต้องพิจารณาคดีตามกฎหมายพระราชกำหนดบทพระอัยการ จึงต้องพิพากษาให้ประหารชีวิตหลวงไกรฯ หัวหน้าครุฑดำ ส่วนครุฑดำอีก ๙ คน นอกจากคำสารภาพของตนเอง ซึ่งตุลาการเข้าใจว่าสารภาพด้วยความจงรักภักดีต่อหัวหน้าเท่านั้นแล้ว ก็ไม่มีหลักฐานอื่นมายืนยันว่าได้ทำการสังหารคนสำคัญคนใด ส่วนงานเกี่ยวกับเรื่องพระยาจักรี หรือเรื่องฆ่า

พันทหารพม่านั้น ก็ทำไปด้วยการชักนำและคำสั่งของหลวงไกรฯ จึงให้ลงโทษแต่เพียงจำคุกตลอดชีวิตเท่านั้น ส่วนหลวงไกรฯ ให้ประหารชีวิตในเวลารุ่งอรุณวันพรุ่งนี้

ราวหนึ่งปีภายหลังที่หลวงไกรฯ ถูกประหารชีวิตแล้ว สมเด็จพระนเรศวรทรงทราบดีเรื่องครุฑดำ และทรงถือว่าพวกครุฑดำเป็นบุรุษตัวอย่างแห่งเลือดกรุงศรีอยุธยา จึงในวันหนึ่ง ได้ทรงชักชวนกองทัพพม่าทั้งกองไปทำบุญศพบหลวงไกรฯ ที่วัดกำแพง ทางพม่าก็ไปด้วยความยินดี เพราะนอกจากจะเป็นการทำบุญกุศลแล้ว ทางพม่าก็ยินดีให้เกียรติแก่ผู้กล้าหาญเช่นหลวงไกรฯ การทำบุญในวันนั้นจึงเป็นงานใหญ่มโหฬาร สมเด็จพระนเรศวรและข้าราชการส่วนพระองค์พร้อมทั้งกองทัพพม่าได้ไปทำบุญร่วมกันเป็นการใหญ่ มิได้ทรงเชิญหรือบอกเล่าข้าราชการคนใด เพราะได้ทรงทราบว่าข้าราชการที่อยู่ตำแหน่งสูงเวลานั้นซึ่งซึ่งหลวงไกรฯ อยู่ทั่วกัน แต่ถึงกระนั้นพวกข้าราชการที่บุญหนักศักดิ์ใหญ่ก็พากันไปอย่างพร้อมพร่งบางคนไปร้องให้ละล้าละลักอยู่ข้างหลุมศพบหลวงไกรฯ และรำพันว่าเป็นมิตรกันมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย นับแต่วันนั้นมา ก็มีคนไปเคารพบูชาและทำบุญศพบหลวงไกรฯ ไม่ขาด

สาย ล้วนแสดงตนเป็นญาติเป็นมิตรสหายและเป็นเพื่อนน้ำสาบานของหลวงไกรฯ ทั้งนั้น

สมเด็จพระนเรศวรได้ทรงคิดการอยู่ตลอดเวลาที่จะกู้อิสรภาพของประเทศ แต่ทรงเห็นชัดว่าการเตรียมเช่นนั้นไม่สามารถจะทำได้ในกรุงศรีอยุธยา เพราะไม่รู้ว่ามีคนร้ายขายชาติจะแทรกแซงแอบแฝงอยู่ที่ใดบ้าง การเตรียมงานกู้ชาติกู้อิสรภาพจะต้องไปทำที่อื่น และจะต้องสร้างกองทัพของพระองค์เองขึ้นใหม่ จึงทรงรับอาสาขึ้นไปครองพิษณุโลก และทูลขอต่อสมเด็จพระชนก คือพระมหาธรรมราชา ขอให้พวกครุฑดำทั้ง ๙ คนพันโทษและให้มารับตำแหน่งในกองม้า ทรงตั้งให้ครุฑดำผู้มีอาวุโสที่สุดเป็นหลวงไกรพลแสน ถือศักดินา ๑,๖๐๐ อีก ๘ คน ให้แบ่งอยู่ประจำเป็นสองกองสี่คนให้อยู่ในกองม้าเกราะ และให้บรรดาศักดิ์เป็นขุนวิไชยอัศวเดช ขุนวิเศษอัศวร ขุนศรีอัศวราช ขุนชาติอาชาไนย อีก ๔ คนให้อยู่ในกองม้าแซง มีบรรดาศักดิ์เป็นขุนตรงสงคราม ขุนรามอัศวร ขุนสุนทรนิรันดร ขุนลพพาชีชาติ มีศักดินาคนละ ๕๐๐ ทั้ง ๙ คนนี้เป็นทหารม้าอยู่ใกล้ชิดพระองค์

เสนาบดีเกษ

สร้างคลองกระ...วันนี้ สร้างรายได้ให้คนไทยและ ประเทศไทย **ทันที**

ขอต้อนรับสมาชิกผู้แทนราษฎร จากการเลือกตั้ง เมื่อ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมีพรรคการเมืองต่าง ๆ ส่งผู้สมัครลงเลือกตั้งถึง ๑๐๔ พรรค เป็นการใช้เวลาานานที่สุด ในการประกาศผลเลือกตั้ง และการตั้งรัฐบาลก็ใช้เวลามากถึง ๑๐๘ วัน ทั้งนี้ ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี

👉 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้ารัฐบาลผสม ๑๙ พรรคการเมือง

ขอบันทึกประวัติศาสตร์การเมืองไทย ที่น่าสนใจก็คือ รัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นรัฐบาลผสมจากพรรคการเมือง พรรคเล็กพรรคน้อย ๑๙ พรรค แต่ละพรรคการเมืองมีนโยบายในการหาเสียงเหมือนกันบ้าง และแตกต่างกันบ้าง ส่วนประเด็นสำคัญที่ต้องบันทึกในประวัติศาสตร์

การเมืองไทย อีกเช่นเดียวกัน คือ นโยบายหาเสียง ล้วน เป็นนโยบายประชานิยม หรือนโยบาย ขยายฝัน ลดแลก แจกแถม ตั้งแต่จากครุฑ มารดา สู่เชิงตะกอน เพื่อชิงคะแนนการเลือกตั้ง จากประชาชน

👉 นโยบายรัฐบาลผสม กับสัญญาประชาคม ?

กระทรวงการคลัง ยังปวดเศียรเวียนเกล้า กับนโยบายประชานิยมของพรรคการเมืองต่าง ๆ เพราะไม่รู้ว่าจะหางบประมาณแผ่นดินจากที่ไหนมาให้รัฐบาลผสม ใช้จ่ายให้เป็นไปตามนโยบายที่หาเสียงไว้ เพราะสถิติเก่าในปี ๒๕๖๒ รัฐบาลได้ตั้งงบใช้จ่ายด้านสวัสดิการไม่เกิน ๒-๓% ของงบประมาณแผ่นดิน (๓ ล้านล้านบาท) นั่นคือ มีงบประมาณเพื่อระบบสวัสดิการเพียง ๑ แสนล้านบาท

จากสัญญาประชาคม ในการลดแลก แจก แถม และป้อนข้าวป้อนน้ำให้กับประชาชน ของ พรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ร่วมรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ฯ หรือ รัฐบาล “ลุงตู่ ๒” จะต้องจัดงบประมาณ อาทิ เช่น เพิ่มเงินผู้มีรายได้น้อย เพิ่มเงินผู้สูงอายุ เพิ่มเงินบำนาญข้าราชการ การเติมเงินแก่ผู้มีชื่อในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ การกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ การเพิ่มเงินพิเศษแก่คนพิการ การเยียวยาและประกันราคาพืชผลทางการเกษตร การลดหย่อนภาษีอากร สวัสดิการด้านการศึกษา ด้านนโยบายการเรียนฟรีฯ ด้านอาหารเช้าและกลางวันของนักเรียน ด้านสวัสดิการเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์จนถึงจบการศึกษาภาคบังคับ และด้านเพิ่มค่าตอบแทนแก่อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ทั่วประเทศ รวมเป็นตัวเลขกลม ๆ ที่รัฐบาล “ลุงตู่ ๒” จะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาประชาคมประมาณ ๑.๕ ล้านล้านบาท ในขั้นต้นทราบว่ารัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการดังกล่าว ไว้เพียงปีละ ๓.๕ แสนล้านบาท

สำหรับนโยบายการหาเงินเพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศ ของพรรคการเมืองต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะตั้งงบประมาณแผ่นดินแต่ละปีเป็น “รายรับ” แล้วนำงบประมาณ “รายรับ” ดังกล่าว มาแบ่งปันใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล ตามสัญญาประชาคม หรือปรับลดงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการต่าง ๆ ลง หารายได้จากการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีและเพิ่มภาษีจากผู้มีรายได้สูง เพิ่มการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและรัฐวิสาหกิจ และหนทางสุดท้ายคือ ต้องกู้เงินชดเชยการขาดดุลงบประมาณ เพราะรัฐบาลมีรายจ่ายสูงกว่ารายรับ

ปัญหาเศรษฐกิจสะสมมาเกือบ ๒๐ ปี
ประเด็นร้อนที่น่าห่วงใยด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมของรัฐบาล “ลุงตู่ ๒” ที่จะบริหารบ้านเมือง

ในอนาคต คือ ระบบเศรษฐกิจประเทศไทย เหมือนคนป่วยและอ่อนแอมาแต่อดีต หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นปัญหาของประเทศไทยที่สะสมมาเกือบ ๒๐ ปี จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูลจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย, สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสื่อมวลชนสายเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๒) ได้แก่

- (๑) หนี้สาธารณะมีประมาณ ๖.๙ ล้านล้านบาท
- (๒) หนี้ครัวเรือน ประมาณ ๑๒.๙ ล้านล้านบาท
- (๓) ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ เพราะความแห้งแล้ง และน้ำท่วม
- (๔) การส่งออกหดตัว (ขยายตัว ๐% ถึงขยายตัวติดลบ ๑%)
- (๕) การลงทุนภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ล่าช้าหรือ หลายโครงการไม่มีความพร้อมในการลงทุน
  - (๖) การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัว
  - (๗) การท่องเที่ยวจากต่างชาติลดลง เพราะภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และสงครามการค้า
  - (๘) เศรษฐกิจโลกชะลอตัว (เหลือประมาณ ๓%) เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำสุด เหลือ ๒.๗%

(๙) ปัญหาปากท้องและเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งมีความเหลื่อมล้ำการกระจายรายได้

(๑๐) ปัญหาการขาดดุล งบประมาณต่อเนื่อง ๑๔ ปี และในปีขาดดุลงบประมาณ ๔.๖๙ แสนล้านบาท รัฐบาลต้องกู้เงินส่วนนี้เพื่อให้งบประมาณสมดุล จึงมีภาระหนี้ดอกเบี้ย

📌 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมี ปัญหาด้านงบประมาณลงทุน

ประเด็นที่น่าวิตกต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ โดยอาศัยงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ ในกรอบวงเงิน ๓.๒ ล้านล้านบาท นั้น แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำ ๒.๓๙ ล้านล้านบาท หรือ ๗๔.๗% ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด และเหลือเป็นงบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศ ๖๕๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือ ๒๐.๕% ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายจ่ายงบประมาณปี ๒๕๖๓ โดยภาพรวมแล้ว เราจะเหลืองบประมาณการลงทุนจากภาครัฐน้อยมาก รัฐบาล “ลุงตู่ ๒” เตรียมกู้เงินอีก ๒ ล้านล้านบาท ใน ๕ ปี ข้างหน้า ดังนั้น รัฐบาล “ลุงตู่ ๒” จะต้องเชิญชวนภาค

เอกชนทั้งในและนอกประเทศ มาร่วมลงทุน เพราะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจและแก้ปัญหาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน

📌 การสร้างคลองเดินเรือสมุทรเชื่อม ๒ ฝั่งทะเล เกิดพลังสมุทรทานุภาพ

จากการศึกษาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของโลก ที่เป็นตัวอย่าง ในการสร้างรายได้ และเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ก็คือ การสร้างคลองเดินเรือสมุทรเชื่อมทะเลและมหาสมุทร ของประเทศต่าง ๆ เช่น โครงการคลองสุเอซ ประเทศอียิปต์ คลองคิล ประเทศเยอรมนี และคลองปานามา เป็นต้น เพราะโครงการดังกล่าว เกิดผลประโยชน์ในการเดินเรือและค้าขายทางทะเลทั่วโลก

ผู้เขียนคอลัมน์นี้ ขอยกตัวอย่างประโยชน์อันมหาศาลจากโครงการคลองสุเอซประเทศอียิปต์ และกลุ่มธุรกิจการค้า-การเดินทางเรือทั่วโลก ได้รับร่วมกัน พอสังเขป ดังนี้

คลองสุเอซ (Suez Canal) เป็นคลองของประเทศอียิปต์เพื่อเชื่อมทะเลเมดิเตอร์เรเนียนกับทะเลแดง ดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๓๙๗ และเปิดใช้คลองได้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๒ คลองมีความยาว ๑๙๓.๓ กิโลเมตร มีความกว้าง ๒๐๕ เมตร และความลึก ๒๔ เมตร เป็นคลองมีระดับน้ำทะเลทั้ง ๒ ฝั่งเท่ากัน (Sea level waterway) ไม่มีประตูกั้นน้ำ สามารถรองรับเรือมีความยาว ๕๐๐ เมตร กว้าง ๗๐ เมตร และลึก ๗๐ เมตร วัตถุประสงค์การสร้างคลองใช้เป็นเส้นทางเดินเรือให้รวดเร็วที่สุดจากมหาสมุทรแอตแลนติกไปยังมหาสมุทรอินเดีย โดยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินเรือ เพราะสามารถย่นระยะทางการเดินเรือ ระหว่างอาหรับไปยังลอนดอน ได้ ๕,๕๐๐ ไมล์ (๘,๙๐๐ กิโลเมตร) หรือ ประมาณ ๘ วันเศษ โดยไม่ต้องอ้อมแหลมกู๊ดโฮป ทวีปแอฟริกา คลองสุเอซปัจจุบันมีอายุการใช้งาน ๑๖๕ ปี ได้มีพัฒนาคลองขึ้นใหม่ โดยการขุดคลองน้ำคู่ขนาน

(parallel waterway) ระยะทาง ๗๒ กิโลเมตร ขยายความกว้างคลองเพิ่มขึ้น ช่วยให้การเดินทางทางกันใต้ และลดเวลารอบบริเวณปากคลองได้ถึง ๑๑ ชั่วโมง สามารถรองรับเรือขนาด ๑๒๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ ตันกรอสส์ และให้บริการเดินเรือผ่านคลองจากเดิมวันละ ๔๙ ลำ เป็นวันละ ๙๗ ลำ คิดค่าธรรมเนียมผ่านคลองของเรือ จากขนาดและน้ำหนักของเรือ ถัวเฉลี่ยต่อเที่ยว ราคาประมาณ ๒๓๕,๐๐๐-๔๖๕,๐๐๐ USD ใช้เวลาเดินเรือผ่านคลอง ประมาณ ๑๑-๑๖ ชั่วโมง คลองได้เปิดใช้งานเมื่อ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ บริหารโดยองค์การคลองสุเอซ (Suez Canal Authority) ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มรายได้จาก ๕,๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีเป็น ๑๓,๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ทั้งนี้ในปี ๒๕๖๒ เศรษฐกิจประเทศอียิปต์ขยายตัว ๕.๖% โดย คลองสุเอซ สร้างรายได้สูงถึง ๑.๘ แสนล้านบาท (ประมาณ ๒% ของ GDP ประเทศอียิปต์) คลองสุเอซใหม่ มีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองสุเอซ ประกอบด้วย

- ★ สร้างท่าเรือใหม่ ๔ แห่ง บริเวณคลองสุเอซ ได้แก่ Suez, Ismaillia และ Port Said
- ★ พัฒนาท่าเรือเมือง Neweiba บนคาบสมุทรไซไนใต้
- ★ พัฒนาท่าอากาศยานเมือง Sharm AL-Sheikh
- ★ จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมแห่งใหม่
- ★ จัดตั้ง Technology Valley ในเมือง Ismaillia

การขยายคลองสุเอซ และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองสุเอซ ตลอดแนวคลอง เพื่อลงทุนพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งภาคการผลิต โลจิสติกส์ อู่ซ่อมเรือและอื่น ๆ สามารถทำให้คลองสุเอซรองรับลูกค้าได้ถึง ๑๖๐ ล้านรายจากทั่วโลก ก่อให้เกิดการลงทุนและการจ้างงานจำนวนมากในอนาคต เนื่องจากคลองสุเอซมีความสำคัญต่อการ

เดินเรือและการค้าของโลก

พลเรือเอกไมฮับ มาฮีซ ประธานกรรมการองค์การคลองสุเอซ เปิดเผยว่า คลองสุเอซใหม่ จึงเป็นสัญลักษณ์ของอียิปต์ยุคใหม่ที่สื่อถึงความร่ำรวยทางทรัพยากรและความมุ่งมั่นของชาวอียิปต์ อีกทั้งจะเป็นโครงการสำคัญก่อให้เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจและสังคมของอียิปต์ยุคใหม่ ในหลายศตวรรษข้างหน้า

☛ **อำนาจทางทะเล และทฤษฎีสมุทธานุภาพ**

ความเจริญและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอียิปต์ เกิดขึ้นจาก แนวความคิดของผู้นำประเทศอียิปต์ ในยุคนั้น ตลอดจนประเทศมหาอำนาจทางทะเล และอดีตแม่ทัพเรือ และรัฐบุรุษอังกฤษ เซอร์ วอลเตอร์ รอลิ (Sir walter Ralieldgh) (ค.ศ. ๑๕๕๒-๑๖๑๘) ซึ่งกล่าวไว้ว่า “ผู้ใดครองทะเล ผู้นั้นจะได้ครองการค้า...ผู้ใดครองการค้าของโลก ผู้นั้นจะได้ครองความร่ำรวยของโลกและจะได้ครองโลกด้วย” (Whosoever commands the sea, commands the trade, Whosoever commands the trade of the world, commands the riches of the world, and consequently the world itself)

นักยุทธศาสตร์ด้านสมุทรภาพ (Sea Power) ให้ความหมายการครองทะเล หรือการใช้ อานุกาพทางทะเลว่า เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จาก การค้าขายและแสวงหาแหล่งวัตถุดิบระหว่าง ประเทศ ตลอดจนการใช้ทะเลเพื่อปกป้องผลประโยชน์การค้า และอาณาเขตของตน นับเป็น การใช้พลังอำนาจแห่งชาติทางทะเล หรือสมุทรภาพ (Sea Power) เพื่อก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำ โลก ทั้งทางเศรษฐกิจและทางทหาร ดังคำกล่าวของ เซอร์ วอลเตอร์ รอลี

👁️ ทฤษฎีสมุทรภาพกับที่ตั้ง ทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย

นาวาเอก อัลเฟรด ไทยเยอร์ มาฮาล ราชนาวี แห่งสหรัฐฯ ได้วิเคราะห์พลังอำนาจ สมุทรภาพ ของชนชาติต่าง ๆ ในอดีต แล้วกำหนดเป็นทฤษฎี สมุทรภาพ ไว้หลายประเด็น โดยเฉพาะองค์ ประกอบพื้นฐานที่จะสร้างความเข้มแข็ง ด้าน สมุทรภาพ มี ๖ ประการ ได้แก่ ๑) ที่ตั้งทาง ภูมิศาสตร์ ต้องอยู่ใกล้เส้นทางเดินเรือโลก ๒) ลักษณะรูปร่างของฝั่งทะเล ต้องเอื้ออำนวยต่อการ ค้าทางทะเล ๓) ขอบเขตแห่งดินแดน ต้องมีอธิปไตย ๔) จำนวนประชากร ต้องมีความเหมาะสมและมี คุณภาพ ๕) อุปนิสัยประจำชาติ ต้องมีวินัยและ อดทน และ ๖) คุณลักษณะของรัฐบาล ต้องมีความ เป็นผู้นำและวิสัยทัศน์

ในข้อพิจารณาเบื้องต้นนี้ ปัจจัยสำคัญที่สุด ที่มีผลต่อการสร้างพลังสมุทรภาพ ก็คือ “ที่ตั้ง ทางภูมิศาสตร์” ของประเทศต่าง ๆ เนื่องจากชาติ ไตมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่บนเส้นทางการ คมนาคม หรือการค้าทางทะเล จะเอื้ออำนวย ต่อการสร้างพลังสมุทรภาพทั้งทางเศรษฐกิจ และการทหาร

บทวิเคราะห์กรณีของปัจจัย “ที่ตั้งทาง ภูมิศาสตร์” ของประเทศไทย มีลักษณะเด่นและด้อย ตามทฤษฎี สมุทรภาพ ดังนี้

👁️ ลักษณะเด่นที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประเทศไทย ได้แก่

★ เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอินโดจีน รวมถึงตั้งอยู่กึ่งกลางระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียง กับเอเชียตะวันตก มีประชากรทั้งภูมิภาค ประมาณ ๔,๔๐๐ ล้านคน

★ เป็นรัฐชายฝั่งที่มีอาณาเขตติดต่อกับ ทะเลทั้งสองด้านมีแผ่นดินเป็นรูปแกลม ยื่นลงไป ใน มหาสมุทรอินเดีย ด้านทิศตะวันตก และทะเลจีนใต้ ด้านทิศตะวันออก มีความยาวของชายฝั่งทะเลทั้ง สองด้าน ประมาณ ๑,๕๐๐ ไมล์ทะเล จึงมีลักษณะ เด่นที่จะพัฒนาศักยภาพด้านสมุทรภาพให้ มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมได้

★ ตั้งอยู่ในพื้นที่ไม่เกิดภัยธรรมชาติอย่าง รุนแรง เช่น แผ่นดินไหว หรือสึนามิ

★ มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อกับ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคต สามารถที่จะพัฒนาเส้นทางคมนาคมทุกระบบ เชื่อมต่อให้ประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางใน ภูมิภาคเอเชีย

👉 ลักษณะด้อยที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประเทศไทย ได้แก่

★ ลักษณะน่านน้ำทางทะเล ทั้ง ๒ ฝั่งของ
ไทย ถูกปิดล้อมด้วยน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้าน
ทำให้อ่าวไทย เป็นเสมือนอ่าวปิดหรือกึ่งปิด ทำให้
เกิดปัญหาด้านการประมง และการเดินเรือ ผ่านเขต
เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านระหว่างมหาสมุทร
แปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย เพราะต้องอ้อมผ่าน
ช่องแคบมะละกา (สิงคโปร์) และช่องแคบซุนดา-
ช่องแคบลอมบ็อก (อินโดนีเซีย)

★ ที่ตั้งของประเทศไทย อยู่ห่างไกลจาก
เส้นทางเดินเรือสากลของโลก ทำให้มีเรือเดิน
สมุทรเข้ามาจอดเทียบท่าเรือจำนวนน้อย ขณะ
เดียวกันก็มีค่าใช้จ่ายสูงในการขนส่ง หรือ ใน
ระบบโลจิสติกส์ จึงเป็นข้อเสียเปรียบในการ
แข่งขันการค้าระหว่างประเทศ

เมื่อพิจารณาทั้งจุดเด่นและจุดด้อยที่ตั้งทาง
ภูมิศาสตร์ของประเทศไทย ตามทฤษฎี สมุททานุ
ภาพแล้ว ยังไม่สามารถใช้พลังสมุททานุภาพที่มีอยู่
แข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ เช่น มาเลเซีย
สิงคโปร์ ฮองกง หรือไต้หวัน จึงต้องปรับเปลี่ยนที่ตั้ง
ทางภูมิศาสตร์ เพื่อพัฒนาจุดด้อย ให้กลายเป็นจุด
เด่น โดยการพิจารณา ชุดคลองกระเชื่อม ๒ ฝั่ง
ทะเลภาคใต้ของประเทศไทย และการสร้างเขต
เศรษฐกิจพิเศษบริเวณ ๒ ฝั่งคลอง ตลอดจน
การพัฒนากิจการพาณิชย์นาวีคู่ขนานไปด้วย
โดยใช้รูปแบบการสร้างคลองสุเอซ ประเทศ
อียิปต์เป็นตัวอย่างของคลองกระ เพราะมี
ลักษณะภูมิประเทศ และระดับน้ำทะเล ๒ ฝั่ง
มหาสมุทรเท่ากัน (Sea Level waterway) จึงจะ
เกิดยุทธศาสตร์เศรษฐกิจที่เข้มแข็งและยั่งยืน
เป็นไปตามทฤษฎี สมุททานุภาพ

👉 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการชุด
คลองกระ และพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

★ ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์โดยตรง
ในการแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของชาติ โดยจะได้
รับประโยชน์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวแบบยั่งยืน
**จะทำให้ประเทศไทยมีที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเดิน
เรือของโลก** อันจะนำไปสู่การพัฒนาแรงงาน การ
พัฒนาการค้าขายจนเป็นศูนย์กลางการค้าและการ
พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรม
ก่อสร้าง อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรม
พาณิชย์นาวี อุตสาหกรรมต่อเรือ อุตสาหกรรมเครื่อง
จักรกล อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ อุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมบริการ เป็นต้น

★ เมื่อมีการลงทุนแล้ว ในระยะสั้นจะ
สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรม
ก่อสร้างและบริการได้ทันที จะสร้างงานและ
อาชีพให้คนไทยได้ไม่ต่ำกว่าสามล้านคน ส่วนใน
ระยะยาวสามารถสร้างความสะดวกและความ
รวดเร็วในการเดินเรือ รวมทั้งทำให้เกิดความร่วมมือ
ทางการค้าและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม
ระหว่างประเทศ เป็นการสร้างศักยภาพให้ประเทศ
ไทยเป็นศูนย์กลางคมนาคมทางทะเล และเป็น
ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลก

ประเทศไทยตั้งอยู่ในชัยภูมิทางภูมิศาสตร์
ที่สำคัญมากในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางหรือจุด
ยุทธศาสตร์ (Strategic Location) ทางการค้าและ
อุตสาหกรรมของโลก เพราะตั้งอยู่ระหว่างมหาสมุทร
แปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย โดยที่ภายในรัศมี
๒,๐๐๐ ไมล์ จากโครงการคลองกระ มีประชากรอยู่
อาศัยมากกว่าสองในสามของประชากรโลก

★ ประเทศต่าง ๆ ทั้งในภูมิภาคนี้และใน
โลกก็จะได้รับผลประโยชน์เช่นเดียวกัน กล่าวคือจะ
มีส่วนร่วมในการพัฒนาและการก่อสร้างคลอง การ
พัฒนาอุตสาหกรรมและการค้าขายต่าง ๆ อีกทั้งจะ
ได้เส้นทางเดินเรือระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ
ทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและมีความปลอดภัย

สูงกว่าการเดินทางเรือผ่านช่องแคบมะละกา ในเรื่องความปลอดภัยในการเดินเรือผ่านคอคอคอดกระนั้น จะมีระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างมั่นคง ทำให้ปราศจากการปล้นสะดมจากโจรสลัด ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของการเดินทางผ่านช่องแคบมะละกา

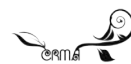
★ ประโยชน์สำคัญที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจะได้รับจากการเดินเรือระหว่างซีกโลกตะวันตกและซีกโลกตะวันออก ก็คือ โครงการขุดคลองกระจะสามารถแก้ไขปัญหาคอคอคอดกระและท่าเรือสิงคโปร์ได้ ทำให้ลดการเกิดอุบัติเหตุทางเรือ และอุบัติเหตุน้ำมันรั่วไหลลงทะเล ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญมากในปัจจุบัน ทั้งนี้จากข้อมูลจำนวนเรือที่ผ่านช่องแคบมะละกาและจำนวนเรือที่ใช้บริการท่าเรือสิงคโปร์ในช่วงปี ๒๕๒๕-๒๕๔๐ ได้มีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ โดยมีจำนวนเรือเพิ่มขึ้นจาก ๔๓,๖๓๓ ลำ ในปี ๒๕๒๕ เป็น ๑๕๓,๗๖๐ ลำ ในปี ๒๕๔๐ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงเกือบ ๔ เท่า ในระยะเวลาเพียง ๑๕ ปี ซึ่งพอจะทำให้เห็นภาพได้ว่าการจราจรในช่องแคบมะละกา และการใช้ท่าเรือสิงคโปร์ จะมีความหนาแน่นมากยิ่งขึ้นในอนาคต ถ้าวเนเลียจะมีเรือผ่านช่องแคบมะละกา

ประมาณ ๙๕๐-๑,๐๐๐ ลำต่อวัน ขณะเดียวกันบางช่วงของช่องแคบมะละกา มีความแคบมากประมาณ ๑.๕ ไมล์ทะเล รวมทั้งเกิดหมอกควันจากไฟป่าของประเทศอินโดนีเซีย ส่งผลให้ทัศนวิสัยไม่ดีในการเดินเรือ จึงเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นถึง ๖๐ ครั้ง และคงจะเกิดขึ้นมากกว่านี้ ในอนาคต

ในภาวะการเกิดสงครามการค้า (Trade war) ของมหาอำนาจเช่นนี้ ทุกประเทศล้วนได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งประเทศไทยเราด้วย ดังนั้นรัฐบาลไทยควรเตรียมเครื่องมือรองรับการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจที่จะตามมา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นคือ การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจไปสู่ความเข้มแข็งในอนาคต

กล่าวโดยสรุป คลองกระจะเป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เชื่อมมหาสมุทรของภูมิภาคโลก เพื่อการเดินเรือ และค้าขาย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ก่อให้เกิดการสร้างรายได้และการหมุนเวียนของเงินตราจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทย โดยไม่มีวันหยุด ขณะเดียวกันคลองกระ จะเป็นเส้นทางขนส่งที่สำคัญ ทั้งในยามปกติ และยามสงครามของประเทศ

เฉพาะอย่างยิ่งในยามสงครามนั้น กองทัพไทย โดยเฉพาะกองทัพเรือ สามารถเคลื่อนกำลังพล ข้าม ๒ ฝั่งทะเล ได้อย่างอิสระ คล่องตัว และรวดเร็ว ตลอดจน ประหยัดเวลา งบประมาณ และเกิดความปลอดภัยในการเดินเรือ

บาดเจ็บ

เสนาศึกษา

จากการออกกำลังกาย

พ.อ.นพ.ยรรยงค์ อิ่มสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์สำนักงานสนับสนุนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.)

กองบัญชาการกองทัพไทย

การบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย เกิดได้จาก ๓ สาเหตุหลัก คือ

๑. ร่างกายได้รับบาดเจ็บมาก่อนออกกำลังกาย

๒. บาดเจ็บจากอุบัติเหตุระหว่างการออกกำลังกาย

๓. ร่างกายได้รับบาดเจ็บหลังจากออกกำลังกาย

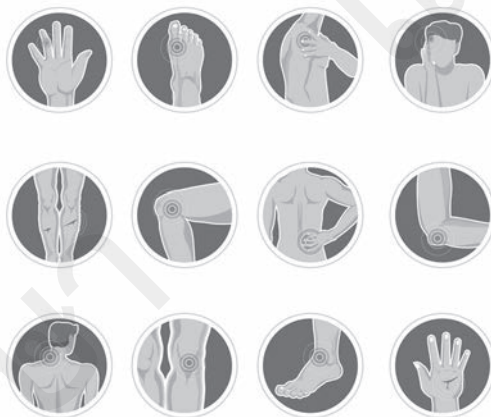
การบาดเจ็บจากการออกกำลังกายเกิดขึ้นได้กับทุกคน ไม่ว่าจะเป็มือใหม่ที่เริ่มออกกำลังกายในวันแรกไปจนถึงนักกีฬาโอลิมปิกที่ฝึกฝนร่างกาย

มาตลอด อย่างไรก็ตาม การระมัดระวังตัวจะช่วยลดโอกาสในการบาดเจ็บจากการออกกำลังกายได้อย่างมาก การบาดเจ็บที่พบได้บ่อยในผู้ที่ออกกำลังกาย ได้แก่ กล้ามเนื้อปวดเกร็งตึง ตะคริว กล้ามเนื้อฉีกขาด ข้อเท้าหรือข้อมือพลิก ข้อไหล่หรือข้อเข่าบาดเจ็บ เส้นเอ็นอักเสบหรือฉีกขาด เป็นต้น เพื่อป้องกันการบาดเจ็บดังกล่าว ขอให้ผู้ที่ออกกำลังกายทุกคนต้องคำนึงถึงและปฏิบัติตามคำแนะนำดังต่อไปนี้เสมอ

วอร์มอัพและคูลดาวน์ (Warm up and Cool down)

การออกกำลังกายทุกครั้งต้องเริ่มต้นด้วยการวอร์มอัพแล้วจบด้วยการคูลดาวน์ การวอร์มอัพจะช่วยให้ร่างกายโดยเฉพาะกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และข้อต่อทุกข้อในร่างกายได้เตรียมพร้อมสำหรับการ

PHYSICAL INJURIES

ออกกำลังกายโดยค่อย ๆ เพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจอย่างช้า ๆ รวมทั้งยืดกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และข้อต่อ ก่อนออกกำลังกายอย่างเต็มตัว วิธีการวอร์มอัพ ได้แก่ การดึงยืดร่างกายที่ละส่วน (ดึงภาพ) เล่นเครื่องปั่นจักรยานออกกำลังกายสัก ๑๐ นาที การกระโดดเชือกหรือวิ่งจ็อกกิ้งอยู่กับที่ประมาณ ๕-๑๐ นาที การคลุดาวนหลังออกกำลังกายก็สำคัญไม่แพ้กันเพราะเป็นการค่อย ๆ ปรับอัตราการเต้นของหัวใจให้กลับมาอยู่ในระดับปกติและทำให้กล้ามเนื้อ เส้นเอ็นคืนตัว การเดินประมาณ ๕-๑๐ นาทีหลังออกกำลังกายเป็นการคลุดาวนวิธีหนึ่ง หรือค่อย ๆ ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ สลับกับการกระโดดเชือกหรือวิ่งจ็อกกิ้งเบา ๆ ก็ได้ นอกจากนี้แล้ว การกระโดดเชือกยังช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและลดความเสี่ยงต่ออาการปวดกล้ามเนื้อหลังออกกำลังกายด้วย

เริ่มต้นออกกำลังกายช้า ๆ

เริ่มต้นออกกำลังกายหรือเปลี่ยนการออกกำลังกายท่าใหม่ ให้เริ่มต้นอย่างช้า ๆ แล้วค่อย ๆ เพิ่มระดับความหนักหน่วง ระยะเวลา และความถี่ต่อสัปดาห์ เมื่อสภาพร่างกายของเราแข็งแรงขึ้น เราจะสามารถออกกำลังกายได้มากขึ้นด้วย จำไว้ว่าอย่าใช้กล้ามเนื้อมัดใดมัดหนึ่งมากเกินไปหรือออกกำลังกายท่าทางทิศทางเดิมซ้ำ ๆ ควรออกกำลังกายหลากหลายแบบเพื่อหลีกเลี่ยงการบาดเจ็บและการบาดเจ็บซ้ำ ๆ ของร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งมากเกินไป อย่าคิดว่าการออกกำลังกายต้องออกกำลังกายจนเมื่อยหรือปวดถึงจะได้ผลดี เราไม่จำเป็นต้องทนเจ็บหรือปวดจากการออกกำลังกายเพื่อให้สุขภาพดีขึ้น! อย่าฝืนออกกำลังกายจนร่างกายเจ็บปวดหรือได้รับบาดเจ็บ หากรู้สึกเจ็บปวดหรือได้รับบาดเจ็บแล้วต้องหยุดออกกำลังกายและประเมินสภาพร่างกายของเราเองทันที ถ้าจำเป็นควรพักร่างกาย

ตารางยืดเหยียดกล้ามเนื้อ

 ท่าที่ 1 คอและไหล่	 ท่าที่ 2 คอและไหล่	 ท่าที่ 3 คอและไหล่	 ท่าที่ 4 คอและไหล่
 ท่าที่ 5 คอและไหล่	 ท่าที่ 6 คอและไหล่	 ท่าที่ 7 คอและไหล่	 ท่าที่ 8 คอและไหล่
 ท่าที่ 9 คอและไหล่	 ท่าที่ 10 คอและไหล่	 ท่าที่ 11 คอและไหล่	 ท่าที่ 12 คอและไหล่
 ท่าที่ 13 คอและไหล่	 ท่าที่ 14 คอและไหล่	 ท่าที่ 15 คอและไหล่	 ท่าที่ 16 คอและไหล่

My key basic stretches

Lower back stretch
Lie on your back with your knees bent, arms by your sides, and pull your knees towards your chest.

Groin stretch
Sit with the soles of your feet together. Push down on the inside of your knees to feel a stretch.

Glute stretch
Sit with one leg bent and crossed over your straight leg. Lean back, pulling your legs to your chest.

Hip flexor stretch
Stand with one leg behind you. Slowly bend your front leg, contracting the gluteal muscles on your back leg.

Quad stretch
Stand on one leg and use a chair or a wall to balance if necessary. Bend your other leg at the knee, and grasp your foot up behind you. Keep your body upright.

Hamstring stretch
Standing upright, place your heel up on to a step in front of you, with the leg straight. Gently bend forwards until you feel a slight hamstring stretch.

Calf stretch
Stand arm's length from a wall. Place both hands on the wall, and one foot behind you, heel down. Lean in until you feel a stretch in your calf.

ของเส้นเอ็นกล้ามเนื้อ ลดความเสี่ยงต่อการได้รับการบาดเจ็บจากการออกกำลังกายได้มาก อีกทั้งยังช่วยลดน้ำหนักได้จากการเผาผลาญพลังงานได้เกือบ 500 แคลอรี ถ้าว่าน้ำหนักนานต่อเนื่อง ๑ ชั่วโมง ส่วน การออกกำลังกายที่ตรงลงมาคือ การเดิน เพราะการเดินเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นออกกำลังกายโดยไม่ต้องมีอุปกรณ์ช่วย ออกกำลังกายด้วยการเดินเมื่อไหร่ก็ได้ และโอกาสเกิดอันตรายบาดเจ็บต่อร่างกายน้อย

อย่าลืม ดื่มน้ำบริสุทธิ์ในการออกกำลังกาย ต้องดื่มน้ำเปล่าก่อน ระหว่าง และหลังออกกำลังกาย วิธีง่าย ๆ คือ ดื่มน้ำเปล่า ๒๕๐ มล. (ประมาณ ๑ แก้วใหญ่) ก่อนออกกำลังกาย ๓๐ นาที จากนั้น ดื่มน้ำอีก ๒๕๐ มล. ทุก ๑๐-๒๐ นาทีระหว่างออกกำลังกาย และต้องดื่มน้ำ ๕๐๐ มล. เมื่อออกกำลังกายเสร็จแล้วเพื่อชดเชยน้ำในร่างกายที่เสียไปทางเหงื่อขณะออกกำลังกาย ถ้าเสียเหงื่อมากอาจดื่มน้ำผสมผงเกลือแร่ที่เราดื่มช่วงเวลาถ่ายอุจจาระเหลว และควรรับประทานอาหารคาร์โบไฮเดรตและโปรตีนที่ดีต่อร่างกายเพื่อเพิ่มเติมเสริมพลังงานให้กับร่างกายหลังการออกกำลังกาย

สัก ๒๔-๔๘ ชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์ (หยุดออกกำลังกายหนึ่งหรือสองวัน) เพื่อให้ร่างกายได้ฟื้นตัวหลังเจ็บปวดจากการออกกำลังกาย

การออกกำลังกายที่ดีที่สุด คือ การว่ายน้ำ เพราะน้ำช่วยพยุงน้ำหนักตัวเราให้ตัวเราลอยตัวในน้ำไม่ให้เกิดแรงกระแทกของข้อต่อและลดการตึงตัวของเส้นเอ็นกล้ามเนื้อ

	กระโดดเชือก	ปั่นจักรยาน	ว่ายน้ำ	เดินแอโรบิก	เต้นซุมบ้า
Time	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	45 นาที
พลังงาน kcal	500 kcal	500 kcal	500 kcal	500 kcal	500 kcal
คำแนะนำ	สำหรับมือใหม่ เริ่มต้นให้โดดเชือก 10-20 นาทีก่อน ค่อย ๆ เพิ่มไปเรื่อย ๆ	ปั่นจักรยาน โดยใช้เครื่องปั่น เลือกโหมดปั่นขึ้นเขา จะทำให้เผาผลาญพลังงานมากขึ้น	ขึ้นอยู่กับท่าที่ว่าย และความเร็ว ที่ใช้ในการว่าย ถ้าว่ายท่าผีเสื้อ จะทำให้เผาผลาญพลังงานดีที่สุด	เมื่อการเผาผลาญได้อย่างเต็มที่ จะต้องเดินแบบไม่หยุดพัก	เป็นการเผาผลาญพลังงานแบบยังเสริมสร้างกล้ามเนื้อได้แทบทุกส่วน

แต่งตัวให้เหมาะสมในการออกกำลังกาย
สวมชุดออกกำลังกายที่เหมาะสม ชุดออกกำลังกายจะต้องสวมใส่สบายเนื้อผ้าระบายอากาศได้ดีและไม่คับแน่นจนเกินไป เพื่อให้เลือดหมุนเวียนได้สะดวก หากออกกำลังกายด้วยการวิ่งให้สวมรองเท้าวิ่งคุณภาพดีที่มีขนาดพอดีกับเท้า หากปั่นจักรยานให้สวมหมวกนิรภัยและอุปกรณ์ป้องกันข้อเข่าป้องกันไว้เสมอ

การปฐมพยาบาลและฟื้นฟูร่างกายหลังการบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย

ที่พบทั่วไปมักเกิดจากสาเหตุการออกกำลังกายท่าทางที่ผิดทางเดิมซ้ำ ๆ การปฐมพยาบาลรักษาอาการบาดเจ็บจากการออกกำลังกายในช่วงเวลา ๒๔ ชั่วโมงแรกจะใช้หลักการที่เรียกว่า "RICE"

R = Rest : พัก หยุดการเคลื่อนไหว ในส่วนที่ได้รับบาดเจ็บหรือลดกิจกรรมและพยายามลดการลงน้ำหนักบริเวณที่บาดเจ็บ

I = Ice : ประคบเย็นบริเวณที่บาดเจ็บ ครั้งละ ๑๕-๒๐ นาที ทุก ๒ ชั่วโมง

C = Compression : พันกระชับส่วนที่บาดเจ็บด้วยม้วนผ้ายืด elastic bandage

E = Elevation : ยกส่วนที่บาดเจ็บให้สูงเพื่อช่วยลดอาการบวมอวัยวะที่บาดเจ็บ

การบาดเจ็บจากการออกกำลังกายส่วนใหญ่มักจะหายเองได้ภายในเวลาไม่เกิน ๑-๒ สัปดาห์ หากอาการบาดเจ็บไม่ดีขึ้นภายในหนึ่งสัปดาห์หรืออาการแย่ลงให้ไปพบแพทย์ งดทำกิจกรรมที่เป็น

ความต่าง "น้ำเปล่า" กับ "น้ำแร่" เลือกดื่มอะไรดี?

'น้ำเปล่าธรรมดา'
เป็นน้ำที่สะอาดบริสุทธิ์ เป็นโมเลกุลที่มีชีวิต ประกอบด้วยไฮโดรเจน 2 อะตอม และออกซิเจน 1 อะตอมยึดเหนี่ยวกันด้วยพันธะไฮโดรเจน น้ำเป็นอัญมณีที่หายาก และร่างกายสามารถดูดซึมได้รวดเร็ว

- ผู้ที่ไม่ควรดื่มน้ำแร่ ได้แก่ คนที่มีความดันโลหิตสูง เพราะน้ำแร่มีธาตุโพแทสเซียมสูง จะทำให้ความดันโลหิตยิ่งสูงขึ้น
- ผู้ที่ผิดปกติเรื่องไตหรือทางเดินปัสสาวะไม่ได้ เพราะน้ำแร่อาจไปตกตะกอน ที่ไตเกิดนิ่วจากอัมโมเนียมได้
- ผู้ป่วยโรคหัวใจ เพราะในน้ำแร่มีฟอสเฟตสูง อาจทำให้หัวใจเต้นผิดปกติ

'น้ำแร่'
คือ น้ำที่ขุดบริเวณชั้นใต้ดินซึ่งจะประกอบด้วยสารอาหารมากมาย แต่ธาตุของมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแหล่งที่เกิดทางธรณีวิทยา

น้ำแร่อัลไพน์ เกลือ-ไอโอดีน, แคลเซียม-โบรอน, ไอโอดีน ส่วนที่คงอยู่คือ อวัยวะภายในของร่างกาย เช่น การนอน หรืออาจใช้สอยทางเดินปัสสาวะ ไส้กรอกที่รับประทานของระบบสืบพันธุ์เพศหญิง และบรรเทาอาการปวดหัวของชนิด	น้ำแร่ซิลิเฟอ ช่วยกระตุ้นการทำงานของลำไส้ โดยเฉพาะในคนที่ท้องผูกเรื้อรัง	น้ำแร่ซิลิเฟอ และโบรอนมีประโยชน์ใช้ในการรักษาโรคเบาหวาน เพราะจะช่วยลดระดับน้ำตาล อาหารกรวยน้ำ มีรสหวานน้อย และช่วยลดความอ้วนที่เรื้อรัง	น้ำแร่แคลเซียม น้ำแร่ที่แคลเซียมปริมาณมากซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการแคลเซียมที่ปริมาณมากกว่าแคลเซียม
น้ำแร่คลอรีน (น้ำเกลือ) ช่วยกระตุ้นการทำงานของลำไส้และการสังเคราะห์ของฮอร์โมนและฮอร์โมนอื่น ๆ ช่วยกระตุ้นการขับน้ำดี และยังบรรเทาอาการท้องผูก	น้ำแร่คาร์บอเนต ช่วยบรรเทาอาการท้องอืดที่มักเกิดเป็นกรดกลายเป็นกลาง กระตุ้นการเคลื่อนไหวของอาหารจากกระเพาะไปยังลำไส้เล็กให้เร็วขึ้น		

สาเหตุของอาการบาดเจ็บและอยากกลับไปออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมนั้นเร็วเกินไปเว้นแต่จะหายสนิทแล้ว หากไม่สบายใจขณะรอให้ร่างกายฟื้นตัวให้หันไปทำกิจกรรมอย่างอื่นแทน ตัวอย่างเช่น หากข้อเท้าเคล็ดให้ออกกำลังกายแขนแทน หากคุณเจ็บไหล่ก็ให้มาออกกำลังกายขาโดยการเดินแทน หากหายจากอาการบาดเจ็บเกินหนึ่งสัปดาห์แล้วจะสามารถกลับมาออกกำลังกายอีกครั้ง แต่ให้เริ่มต้นอย่าง

น้ำหนักลด

แค่เพียงดื่มน้ำอุ่น

น้ำหนักลด เพราะดื่มน้ำอุ่นได้อย่างไร

น้ำหนักลด แค่ดื่มน้ำอุ่นเพียงวันละ 1 แก้ว

ได้อย่างไร คำตอบง่าย ๆ นั่นเพราะการดื่มน้ำอุ่นจะช่วยเร่งระบบเผาผลาญ

ที่ร่างกายนั้นสามารถช่วยให้เกิดการเผาผลาญไขมันและน้ำตาลในร่างกายได้ เพราะน้ำทำให้ลูกลูกลุมในร่างกายอ่อนลง จึงเกิดการเผาผลาญไขมันส่วนเกินนั้น จึงช่วยลดปริมาณไขมันส่วนเกินนั้น

ดื่มน้ำอุ่นหลังตื่นนอนตอนเช้า
โดยให้ดื่มน้ำอุ่นที่มีอุณหภูมิประมาณ 40-50 องศาเซลเซียส 1 แก้ว

อย่าเพิ่งกิน
อย่าเพิ่งรีบกินอาหารเช้าหรือเครื่องดื่มอื่น ๆ เพราะการดื่มน้ำอุ่นจะช่วยเพิ่มความอิ่มอย่างช้า ๆ ในตอนเช้า

ค่อย ๆ ดื่ม
ขณะดื่มน้ำอุ่น ให้ดื่มน้ำอีกทีใหญ่ ๆ 1 แก้ว ควรใช้เวลาดื่มน้ำประมาณ 10 นาที จึงจะเหมาะสมที่สุด วิธีนี้เป็นการฝึกความอดทนกับความรู้สึกของอวัยวะ

การดื่มน้ำอุ่น
จะช่วยเร่งอัตราการเผาผลาญเมื่อดื่มน้ำอุ่นร้อนอุณหภูมิที่ร่างกายรับรู้อาจต่ำกว่าความร้อนเมื่อร่างกายอบอุ่นแล้วจนออกกำลังกาย จึงช่วยเผาผลาญไขมันและทำให้หน้าหนักตัวลดลงได้

ให้ดื่มน้ำอุ่นที่มีอุณหภูมิสูงกว่าอุณหภูมิ
ผิวหนังหรือประมาณ 40-50 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นอุณหภูมิที่อบอุ่น เพราะไม่ร้อนและไม่เย็นเกินไปจึงจะทำให้กระบวนการเคมีที่สายใยโมเลกุลใหญ่ในร่างกายดีขึ้น

ช้า ๆ และอย่าออกกำลังกายหักโหมเหมือนเดิมทันที เนื่องจากร่างกายโดยเฉพาะอวัยวะที่บาดเจ็บจะต้องสร้างความแข็งแรงทนทานของกล้ามเนื้อใหม่ และยังคงออกกำลังกายเบา ๆ เป็นประจำต่อไปสองหรือสามสัปดาห์ ร่างกายจึงจะกลับมาแข็งแรงเหมือนเดิม แต่อย่าออกกำลังกายเฝืนตัวเองเกินไป หรือเร่งออกกำลังกายมากเกินไป เพราะถ้าเกิดบาดเจ็บอีกครั้งในจุดเดิมแล้วต้องใช้เวลาพักรักษาตัวนานกว่าเดิมมาก

การวินิจฉัยและการรักษาอาการบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย

การบาดเจ็บควรได้รับการวินิจฉัยที่ถูกต้อง โดยการตรวจร่างกายและอาจมีการตรวจเพิ่มเติม เช่น X-Ray เป็นต้น การรักษาส່วนใหญ่ใช้การรักษาด้วยยา กายภาพบำบัด ผังเข็ม นวดแผนไทยประคบสมุนไพร โดยไม่ต้องผ่าตัดรักษา ในรายที่การรักษา

เป็นแบบประคับประคอง (conservative treatment) รักษาด้วยการใช้ยารับประทานสามารถรับประทานยาป้องกันการอักเสบที่ไม่ใช่ยาสเตียรอยด์ เช่น ไอบูโพรเฟน วอลตาเรน ได้เพื่อลดอาการปวดและการอักเสบจากการบาดเจ็บ แต่อย่าลืมสอบถามผู้บาดเจ็บว่าเคยแพ้ยาหรือไม่ ส่วนการทำกายภาพบำบัดและผังเข็มรักษาจะช่วยลดอาการปวด ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่น ซ่อมแซมและเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและข้อต่อ ก่อนกลับไปออกกำลังกายอีกครั้ง หัวใจสำคัญในการรักษา คือ ต้องปรับโครงสร้างของร่างกายให้มีความแข็งแรงเพื่อพร้อมที่จะกลับไปออกกำลังกายได้หลังจากบาดเจ็บ ควรเน้นการรักษาเรื่อง...

- เสริมสร้างความยืดหยุ่น (Flexibility) ทั้งความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็นและเนื้อเยื่ออ่อนรอบข้อที่บาดเจ็บก่อน
- ฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (Muscle strength)
- ฝึกความทนทานของกล้ามเนื้อ (Muscle Endurance) การฝึกที่เหมาะสมจะช่วยให้กล้ามเนื้อและข้อต่อสามารถรองรับน้ำหนัก ช่วยให้ออกกำลังกายได้ดีและสามารถป้องกันการบาดเจ็บซ้ำบริเวณเดิมได้

นอกจากนี้ภาวะหลังเกิดการบาดเจ็บแล้วหยุดออกกำลังกาย ความสามารถความทนทานของหัวใจ/ปอด (Cardiovascular Fitness) จะลดลง ซึ่งในระหว่างพักฟื้นควรออกกำลังกายแบบแอโรบิก เพื่อคงสภาพความทนทานระบบไหลเวียน/ปอด จะช่วยให้ไม่เหนื่อยง่ายเมื่อกลับไปออกกำลังกายอีกครั้ง โดยออกกำลังกายในส่วนที่ไม่บาดเจ็บ หากบาดเจ็บที่ขาควรออกกำลังกายบนแท่น เช่น ปั่นจักรยานมือ เพื่อคงสภาพความทนทาน เมื่ออาการบาดเจ็บดีขึ้นแล้วสามารถออกกำลังกายแบบประคองส่วนที่บาดเจ็บได้โดยลดการรับน้ำหนักหรือแรงกระแทก โดยใช้อุปกรณ์ที่ช่วยรองรับแรงกระแทก เช่น ออกกำลังกาย

ภายในน้ำ การออกกำลังกายด้วยเครื่องวิ่งลดแรงโน้มถ่วง (Alter-G) ซึ่งจะมีถุงลมช่วยรับแรงกระแทกให้น้อยลง เหมาะกับคนที่ยังไม่พร้อมรับน้ำหนักเต็ม ๆ เมื่อพร้อมแล้วค่อยกลับมาวิ่งหรือออกกำลังกายปกติ โดยการฝึกออกกำลังกายหรือวิ่งที่เพิ่มระดับอย่างค่อยเป็นค่อยไปอย่างมีระบบ (Progressive Exercise Program /Progressive Running Program) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถกลับไปออกกำลังกายหรือวิ่งได้เต็มรูปแบบเหมือนเดิม

ป้องกันอาการบาดเจ็บจากการออกกำลังกาย

การป้องกันเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ควรทำควบคู่กับการรักษา ตั้งแต่เริ่มต้นโดยการหาสาเหตุของการบาดเจ็บซึ่งมาจาก ๒ สาเหตุหลัก คือ บั๊จจัยภายใน และบั๊จจัยภายนอก

บั๊จจัยภายใน จากโครงสร้างของร่างกายไม่สมดุล เช่น ขาสั้นยาวต่างกัน หัวเข่าโก่ง ข้อเท้าเอียง อุ้งเท้าสูงหรือแบนผิดปกติ มีผลก่อให้เกิดการบาดเจ็บได้ (ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการใช้อุปกรณ์เสริมใส่ในรองเท้าหรือแก้ไขรองเท้า) สภาพร่างกายไม่พร้อม กล้ามเนื้อขาดความยืดหยุ่นและความแข็งแรง เคยบาดเจ็บมาก่อนแล้วฟื้นฟูยังไม่ดี

พอ เมื่อกลับไปวิ่งหรือออกกำลังกายอีกครั้งทำให้บาดเจ็บซ้ำบริเวณเดิม

บั๊จจัยภายนอก เช่น วิ่งบนพื้นแข็งตลอดเวลาทำให้เกิดแรงกระแทกมาก การฝึกซ้อมไม่เหมาะสม เพิ่มระยะวิ่งเร็วเกินไป ทำให้กล้ามเนื้อและเนื้อเยื่อบริเวณนั้นรับภาระการลงน้ำหนักและแรงกระแทกไม่ไหว ทำให้เกิดการบาดเจ็บขึ้นได้ จึงต้องปรับการฝึกซ้อมแบบค่อยเป็นค่อยไป (progressive training) ในบางรายสวมรองเท้าไม่เหมาะสมกับสภาพของเท้าหรือรองเท้าหมดสภาพการใช้งาน บั๊จจัยเหล่านี้สามารถส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บระหว่างการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาได้

ดังนั้นถ้าหากเราทำตามขั้นตอนที่กล่าวมาทั้งการป้องกัน ปฐมพยาบาล รักษา และฟื้นฟู การบาดเจ็บจากการออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องแล้วทุกคนก็จะสามารถออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาได้อย่างมีความสุข ไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกายเพื่อแข่งขันหรือออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

เอกสาร และ ภาพอ้างอิงบทความนี้ :

<http://www.smart-mobile.com>

<http://www.siphospital.com/th/news/article/share/876/RICE>

<https://www.bangkokhospital.com/th/disease-treatment/recovery-after-sports-injury>

<http://www.th.boots.com/th/boots-common-injuries-and-how-to-avoid-them>

ตำนาน...

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

โดย ปารมิตตา สุนทรนันท์

(ภาค ๑)

ตอนที่ ๗

กำเนิด มหาบุรุษกู้ชาติ รวมแผ่นดิน

พระอัครมเหสี บอกล่าวชะตาชีวิตเด็กชายมันน์ พร้อมเปลี่ยนชื่อให้ใหม่ เป็น เด็กชายศีล ที่มีความหมายทางศีลธรรม

หลังจากที่ มันน์ กับเพื่อน ๆ ทั้ง ๗ คนได้พูดคุยกันอย่างถูกอกถูกใจ ทุกคนในกลุ่มได้ชวน มันน์ เล่นที่จับ มันน์ ตกกลงเล่นด้วยทันที เมฆ จึงได้อธิบายวิธีการเล่นและกติกา ให้มันน์ฟัง พร้อมกับ สั่งทุกคน “อ้าว... พวกเรามาแบ่งฝ่ายกัน ข้า กับ ไอ้สิ่งห้ จักเป็นตัวหลัก แล้วให้ทุกคนเลือกข้างอยู่ ข้างละ ๓ คน

มันน์ มองหน้า ชด เป็นเชิงขออนุญาต ชด เห็นว่า เด็ก ๆ เข้ากันได้ดี จึงพยักหน้าตกลง มันน์ จึงเลือกฝ่าย เกมสการเล่นก็เริ่มขึ้น เส้นแบ่งเขตแดนของแต่ละฝ่ายอยู่ตรงกลางลาน ทั้งสองฝ่ายจะผลัดกันเป็นทั้งฝ่ายรุก และฝ่ายรับ

ฝ่ายรุก : จะกลั่นลมหายใจแล้วระบายออกมาช้า ๆ เป็นเสียง อี้ หรือ ตี้ พร้อมกับวิ่งเข้าไปในแดนของฝ่ายรับ แล้วพยายามแตะตัวของฝ่ายรับ จะกี่คนที่ได้ก่อนจะวิ่งกลับแดนของตน จะถือว่าฝ่ายรับที่ถูกแตะตัวตกเป็นเชลยของฝ่ายรุก แต่หากฝ่ายรุก ถูกฝ่ายรับจับตัวได้ แล้วยึดตัวไว้จนสุดกลั่นลมหายใจ ลี้นเสียงอี้ ฝ่ายรุกก็ต้องตกเป็นเชลยของฝ่ายรับเช่นกัน และฝ่ายรับที่ถูกแตะตัวแต่แรกก็ไม่ต้องตกเป็นเชลยของฝ่ายรุก...

ฝ่ายรับ : ต้องพยายามป้องกันเชลยไม่ให้ฝ่ายรุกเข้ามาช่วยได้ และต้องป้องกันตัวเอง แล้วยังต้องหาจังหวะจับตัวฝ่ายรุกให้ได้ เพื่อตัดกำลัง เมื่อฝ่ายตนกลับเป็นฝ่ายรุกจะได้ปลอดภัย

เชลย จะต้องยืนจับหลักซึ่งปักไว้หลังเขตแดนของแต่ละฝ่ายมือหนึ่ง อีกมือหนึ่งยื่นออกไปให้ฝ่ายของตนที่อีกรุกเข้ามาแตะ เพื่อจะได้พ้นโทษกลับไปอยู่ฝ่ายตนเช่นเดิม หากมีนักโทษหลายคน ก็จะจับมือต่อ

กันเป็นแถวยาว เพื่อให้ฝ่ายของตนฝ่าแนวรับเข้ามา
แตะมือได้ง่ายขึ้น หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ตกเป็นเชลย
จนหมดคน ถือว่าฝ่ายนั้นเป็นฝ่ายพ่ายแพ้

ชด ยืนกอดอกมองดู **มัน** เล่นกับเพื่อน ๆ
อย่างไม่ยอมให้คลาดสายตา ถึง **มัน** จะเด็กกว่าหลาย
คนในกลุ่ม แต่อาศัยใจกล้าและไม่กลัวเจ็บ ในยาม **มัน**
เป็นฝ่ายรับแล้วกอดปล้ำจับตัวฝ่ายรุกไว้ได้ ชด จะ
ปรบมือพร้อมตะโกนสู้ ๆ ด้วยความตื่นเต้น

ฝ่าย **มัน** เหลือเพียงสองคน เพราะถูกจับเป็น
เชลย เมื่อจะต้องเป็นฝ่ายรุกบ้าง **มัน** หันไปมองฝ่าย
ตนอีกคนหนึ่งที่ยืนหายใจถี่ร้ออย่าง เหนื่อยหอบจนตัว
โยนแล้ว **มัน** ก็ตัดสินใจเป็นคน อี เสียเอง มัน... ก้าว
ไปยืนที่เส้นเขตแดนกลางสนาม มองไปยังเพื่อนร่วม
ทีมที่ตกเป็นเชลย ที่ยืนมือรอรับการช่วยเหลือ มัน สูด
ลมหายใจเข้าเต็มที่แล้วเริ่ม อี... เข้าไปในแดนฝ่ายรับ
มัน วิ่งหลอกล่อไปทั้งซ้ายและขวาเพื่อหาโอกาส เมื่อ
มีช่องว่างก็พุ่งตัวเข้าไปแตะมือ เพื่อช่วยเหลือเชลย
ของฝ่ายตนจนได้ แต่...พอจะกลับแดน ฝ่ายรับ คน
หนึ่งก็ปราดเข้ามากอดเอว พวกของฝ่ายรับอีกสอง คน
ต่างก็เข้ามาช่วย กัน จับแขน จับขา กอดรัดพิดเหวี่ยง
จน **มัน** ล้มลงกองกับพื้นดิน คราวนี้ฝ่ายรับที่มีอยู่
ทั้งหมดก็พุ่งตัวเข้าถล่มทับ จนมัน ไม่มีทางดิ้นรนให้
หลุดพ้นกลับแดนของตนได้จนกระทั่งสิ้นเสียงอี...ชด
ที่ยืนเอาใจช่วยอยู่ เบิกตาโตเมื่อเห็น **มัน** ถูกทับจน
ไม่มีทางดิ้น

“เฮ้ย ย...” ชด ตะโกนเสียงลั่น ขยับจะวิ่งถลัน
เข้าไปช่วย ทันใดนั้น ก็มีมือคว้าที่ไหล่ ของชด พร้อม
กับเสียงร้อง “อย่า” ชด หันกลับหลังเห็นก็ตาเหลือก
พูดละล้าละลัก “นายนายท่าน...คุณหนู”

“เด็ก ๆ เขาเล่นกันมิใช่รี ชด”

“แต่คุณหนู...คุณหนูจักเจ็บได้นะขอรับ”

“มิเป็นไรดอก ถ้าจักเจ็บบ้าง ก็ตามประสา
เด็ก ๆ เล่นกัน ปล่อยเขาสนุกกันไปก่อนเถิด”

ชด ยังหันไปมองด้วยความเป็นห่วง แต่เมื่อ
เห็น **มัน** ลุกขึ้นปัดฝุ่นที่แขน ที่ขา แล้วไปยืนจับเสา
เป็นเชลยก็ถอนหายใจโล่งอก

“คุณหนู ใจสู้จริง ๆ นา...นายท่าน” **ไหซอง**
ออกความเห็นในที่สุด **คุณพลอย** หัวเราะเบา ๆ
เพราะรู้นิสัยของหลานชาย ส่วน **นกเอี้ยง** ยิ้มเต็ม
ใบหน้าด้วยความตื่นเต้น สายตาจับจ้องไปที่บุตรชาย
ที่กำลังยืนจับเสาเป็นเชลยอยู่กลางแดด

เมื่อการเล่นตีจับ ตาแรกจบลง **มัน** และเพื่อน
ทุกคนต่างเหนื่อยหอบ แต่ก็ยังหยอกล้อ หัวเราะกัน
เสียงดัง **เจ้าสัวซุ่น** สั่งให้ ชด ไปตาม **มัน** มา เพื่อจะ
พาไปกราบหลวงตา เจ้าอาวาสวัด **มัน** หัวเราะไป
พร้อมกับก้ม ๆ เงย ๆ ดูขาของตัวเอง ที่บาดเจ็บ

“คุณหนู...คุณหนูมัน ขอรับ” เสียงของชด
ทำให้มันที่กำลังก้มอยู่ เงยหน้าขึ้นมามอง “ท่านตา
ท่านยาย ท่านแม่ มาแล้ว ยืนดูคุณหนูอยู่ทางโน้น”
ชด พุดไปพลางชี้มือไปที่ **เจ้าสัวซุ่น** และ **คณะ** ที่ยืน
อยู่” **มัน** หันไปมอง เห็นทุกคน ต่างจ้องมองมาที่ตัว
เอง และเพื่อน ๆ

มัน รีบหันกลับมามองหน้าชด ด้วยสีหน้าที่
รู้สึกว่าจะเอาอย่างไรดี...

“คุณหนู ลาเพื่อน ๆ เถอะขอรับ วันนี้เล่นเพียง
เท่านี้ก่อน ท่านตา ท่านยาย จักพาไปกราบหลวงพ่อ
ที่กุฏิ วันหลัง พี่ชด จักพามาเล่น กับเพื่อน ๆ ใหม่”
ถึง มัน อยากรจะเล่นต่อกับเพื่อนเพียงใด แต่โดยนิสัย
จะเชื่อฟังผู้ใหญ่ จึงหันกลับมามองเพื่อน ๆ ที่ยืนเงยบ
ฟังตัวเอง กับ ชด คุยกัน

“วันนี้กระผม ต้องกลับแล้วครับ ท่านตา ท่าน
ยาย และท่านแม่ มารับ”

มัน พุดจบ เด็ก ๆ ทั้ง ๗ คน รวมทั้ง **มัน** ต่าง
นิ่งอึ้ง เพียงชั่วโหม่งกว่า ๆ เด็กทั้ง ๘ คน รู้สึกถูกใจและ
ผูกพันกันแล้ว...

หลังจากเด็กทั้งกลุ่ม นิ่งอึ้งไปชั่วขณะ เมฆ ผู้ที่
โตที่สุดในกลุ่ม พุดขึ้นว่า... “คุณหนูมัน กลับเถอะครับ
คุณหนูไปแล้ว พวกผมก็จะกลับเหมือนกัน “เจ้าหน้า
เด็กหัวจุกพินหลอ พุดขึ้นมาด้วยเสียงอ่อย ๆ ว่า...
“คุณหนูมันจักไป ทำไมใจข้ามันเศร้า ๆ อะ”

มัน พุดขึ้นมาด้วยเสียงนิ่ง ๆ แต่จริงจัง
“กระผมก็เศร้าครับ”

ชด ยืนดูอาการของเด็ก ๆ ทั้ง ๘ คน แล้วพูด
ตัดบทขึ้นมาว่า...

“จักษมาเสร์อันใดกัน บ้านทุกคนก็อยู่ไม่ห่าง
ไกลจากวัดนี้ ทุกวันพระคุณหนูมัน จักษมาทำบุญกับ
ครอบครัวที่นี้ประจำ ใครมีเวลาก็มาหากัน”

ชดพูดจบ... เด็ก ๆ ทั้ง ๘ คนดูท่าทางสดชื่น
ขึ้นมา “เรือนของผมห่างไกล ๆ ครัว เดินไปเกือบสุด
ถนนหน้าวัดนี้ อยู่ใกล้คลองน้ำ หลังใหญ่ ๆ เข้าไปหา
กระผมที่บ้านก็ได้ จักษได้ฝึกซ้อมชกต่อและต่อสู้กัน
ท่านตา ท่านยาย ท่านแม่ ใจดีมาก ๆ” เด็กทั้ง ๗ คน
ดีใจร้องเสียงดัง...เฮ้ ๆ ๆ...พร้อมกับถาม มัน ด้วย
ความตื่นเต้น ดีใจว่า

“ให้พวกเข้าไปได้จริงรี”

“จริงซี...พอไปถึงบ้าน บอกเป็นเพื่อนผม เขา
จักษมาเข้าไปหาผมเอง ผมจักษบอกคนที่บ้านไว้” มัน
พูดจบ ชดรีบตัดบทขึ้นมา

“คุณหนู...ไปเถอะขอรับ “ชดพูด พร้อมกับ
กำลังจะจูงมือมันเดินไป แต่ชดก็นึกได้ว่า มันบอบช้ำ
จากการเล่นพอสสมควร จึงนั่งลงต่อหน้ามัน

“คุณหนู ซี้หลังพี่ชดเถิดขอรับ” มัน รีบตอบ
ทันที.

“ไม่เอา ๆ ๆ จักษเดินเอง พี่ชด ลูกขึ้นเร็ว”

พูดเสร็จ มันก็วิ่งตรงไปหาตา ยาย และ แม่ที่
ยืนรออยู่ โดยมีที่ท่าว่าเจ็บแต่อย่างไร

เจ้าสัวซุ่น เดินออกไปข้างหน้า อ้าแขนรอรับ
หลานชาย ที่กำลังวิ่งหน้าตั้งมา และโน้มตัวลงโอบ
กอดหลานชาย พร้อมกับบ่นว่า...

“นี่...เนื้อตัวหลานชุ่มเหงื่อ และ มอมแมมไป
หมดเลย”

มัน...ก้มมองที่ร่างกายตัวเอง ยิ้ม ๆ แต่ไม่พูด
อะไร

“หลาน เจ็บตัวอยู่ นี่หน้า... ถูกเพื่อนทับเสีย
ขนาดนั้น”

“หายเจ็บแล้ว...ครับท่านตา”

มัน ตอบคุณตาด้วยสำเนียงและท่าทาง
ราบเรียบ...

“ท่านพี่...เรารีบพาหลานไปหาหลวงพ่เถิด
ท่านจักรอนาน”

“ไป...เจ้ามัน เราไปกันเถอะ ยายเร่งเราแล้ว”

“ครับท่านตา แต่ว่าเราจักษไปที่ใดหรือครับ”

เจ้าสัวซุ่น ยังไม่ทันตอบ **คุณพลอย** ก็คว้ามือเจ้ามัน
เดินจูง ตามหลัง**เจ้าสัวซุ่น** โดยมีนกเอี้ยง เดินขนาน
ข้างอีกด้านหนึ่ง และด้านหลังตามมาด้วย

ไฮฮอง และ เจ้าชด ที่ถือตะกร้าเปล่าเดินตาม
หลังติด ๆ...

ณ กุฏิหลวงตาโชติ

คณะของ เจ้าสัวซุ่น ได้เดินเข้ามาในกุฏิ
หลวงตาโชติ ที่นั่งรออยู่แล้วได้กล่าวทักทาย ด้วย
ท่าทางสำรวม

“อ้าว...มากันแล้วนะโยม”

“ขอรับ หลวงตา” **เจ้าสัวซุ่น** ตอบรับ

“มา มา... เข้ามานั่งใกล้ ๆ หลวงตา พูดกันจักษ
ได้ยินชัด ๆ” “ขอรับ หลวงตา”

คณะ**เจ้าสัวซุ่น** ทั้ง ๖ คน เดินเข้ามาใกล้ ๆ
แล้วนั่งพับเพียบ ลงตรงเบื้องหน้าหลวงตาโชติ แล้ว
ก้มลงกราบหลวงตาพร้อม ๆ กัน

หลวงตาโชติ มองไปยังทั้ง ๖ คนที่นั่งอยู่เบื้อง
หน้า สายตาก็มาหยุดเพ่งพินิจ อยู่ที่ **มัน** และ **นก
เอี้ยง** ก่อนจะหันไปพูดกับ **เจ้าสัวซุ่น**...

“นี่คงจักษเป็นหลานชาย ที่โยมพูดถึงกระมัง”

“ขอรับ... หลวงตา แก่ชื่อ **มัน** ขอรับ...”

ในขณะที่**เจ้าสัวซุ่น**กับหลวงตา คุยกัน “มัน”
นั่งสงบนิ่ง พนมมือไหว้ เหมือนผู้ใหญ่ สายตามองไป
ที่หลวงตาโชติอย่างสนใจ

“อายุอานาม ก็ชวแล้วหละ”

“๗ ขวบ ขอรับ หลวงตา” อ้อ...เจ้าเด็กนี่ช่าง
สง่างามท่าทางสุขุม สายตานิ่งสงบดูรุ่มเย็นเป็นผู้ใหญ่
เกินตัว”

หลวงตาโชติ นั่งหลับตานิ่งสงบ...ครู่ใหญ่ ๆ ก็
ลืมตาขึ้นมาจ้องมองไปที่**มัน**แล้วพูดเป็นนัย ๆ ว่า...

“พอตั้งไข่ได้ เจ้าก็จักษรีบเดินเลยรี และ พอเดิน
ได้เจ้าก็จักษรีบวิ่งเลยเช่นกัน เจ้าคิดเยี่ยงไรกันเจ้าเด็ก

น้อย รู้ตัวเองแต่เด็กแล้ววี่ไร เจ้ากลัวไม่ทันเพลาริ...”

ท่าทางมันไม่เข้าใจในคำพูดหลวงตา จึงหันหน้าไปมองคุณตา กับ คุณยาย ที่นั่งข้าง ๆ บรรยากาศในกุฏิ เงียบไปชั่วขณะ หลวงตาโชติ เห็นทุกคนมีท่าทางฉงน !

“ทุกอย่างมันมิใช่เรื่องบังเอิญดอกนะโยม”

เสียงหลวงตาโชติ ดังขึ้นอีกครั้ง ทำให้เจ้าสัวซุ่นและทุกคนตื่นจากอาการฉงน เจ้าสัวซุ่น รีบถามหลวงตาคลับไปว่า...

“หลวงตา หมายความว่าเยี่ยงใดขอรับ ช่วยบอกกล่าวให้พวกกระผม ได้แจ้งเอาบุญด้วยเถิดขอรับ”

คุณพลอย รีบพูดเสริมขึ้นมาทันทีว่า...

“จริงเจ้าคะ ช่วยบอกกล่าวพวกเราเอาบุญด้วยเถิด ตอนหลานชายเกิด ก็มีเหตุอัศจรรย์ พวกเราคาใจกันมาจนถึงวันนี้”

หลวงตาโชติ! มองไปยังเจ้ามัน ที่นั่งนั่งสงบไม่ไหวติง ฟังผู้ใหญ่สนทนากันแล้วพูดว่า...

“ก็เหมือนที่อาตมา ว่าไปแล้ว ทุกอย่างมิใช่เรื่องบังเอิญ

โยม...เกิดมาเป็นพ่อ แม่ ลูก หลาน กันก็มีใช้เรื่องบังเอิญ ล้วนเป็นบุญวาสนาและบารมีนำพา ให้มาร่วมกัน วันข้างหน้าก็จักได้เกื้อหนุนค้ำจุนกัน อันเป็นหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้...และแม้แต่การที่โยมกับ อาตมา ต้องมาเจอกัน ก็มีใช้เรื่องบังเอิญเช่นกัน... อาตมา ก็มีหน้าที่ของอาตมา ที่ต้องมาพบเจอ” หลวงตาทะยุดพูด เหมือนนั่งคิดอะไรสักอย่าง ก่อนจะพูดต่อว่า...

“ฟังให้ดี ๆ นะ โยมตา... โยมยาย... โยมแม่... เด็กน้อยคนนี้จุติลงอย่างมีวัตถุประสงค์ ที่เป็นอื่นมิได้นอกจากเพื่อการณสำคัญของแผ่นดิน และ ผุ่ชน หาได้มาเพื่อมีตัวตนไว้ให้คนสัมผัสเล่นไม่ หากมิใช่เป็นคำสั่งฟ้า หรือ บัญชาสวรรค์ สั่งการให้เป็นไป เพราะการสำคัญนั้นยิ่งใหญ่ จึงจำเป็นต้องใช้ผู้มีบุญลงมาทำการ”

เจ้าสัวซุ่น และทุกคนในครอบครัว ตื่นตระหนก

และพิศวงในสิ่งที่หลวงตาโชติพูด ในขณะที่ มัน นั่งมองหลวงตาอย่างนิ่งสงบ โดยที่ไม่มีใครรู้ว่า “มัน” เข้าใจหรือไม่ ทุกคนรู้แต่เพียงว่า...มันเป็นเด็กที่อยู่ในโอวาท เชื่อฟังผู้ใหญ่ ฉะนั้น การที่มันนั่งนิ่งสงบ ฟังหลวงตา ก็เป็นเรื่องธรรมดา

จากกิตติศัพท์ ของหลวงตาโชติ ที่เป็นพระสายอุดมคติและปฏิบัติธรรมกรรมฐานจนญาณแก่กล้า ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับทางโลก มักจะออกเดินธุดงค์โปรดสัตว์และรอนแรมจำวัดในป่าเป็นประจำนาน ๆ ครั้งจึงจะกลับเข้าจำวัดที่นี้ ประกอบกับ ความอัศจรรย์ในการเกิด รวมถึงการใช้ชีวิตประจำวัน ของมัน จึงทำให้ทุกคนเกิดความเชื่อในคำบอกกล่าวของหลวงตาโชติ...

เมื่อเจ้าสัวซุ่น ตั้งหลักได้ จึงถามหลวงตาไปว่า...

“แล้วหลวงตาก็ให้พวกกระผมทำเยี่ยงไรกับหลานตี ขอรับ”.

“อาตมาว่า...สมควรให้เด็ก ได้ศึกษาฝึกฝนความรู้ทั้งทางโลก ทางธรรมควบคู่กันไปตั้งแต่ยังเด็ก อีกทั้งควรหาอาจารย์ดี ๆ ที่เก่งกล้ามาฝึกฝน เพื่อเป็นพื้นฐานให้เขาก้าวเดินไปสู่จุดหมายในวันหน้า และที่สำคัญโยมควรให้เขาบวชเณร”

“ขอรับ หลวงตา เรื่องบวชนั้น กระผมเห็นพ้องต้องกัน แต่ขอให้เจ้ามัน โตกว่านี้สักหน่อย กระผมคิดว่าจักให้เขาบวชเณรตอนอายุ ๙ ขวบ และช่วงที่ยังมิได้บวชเณรนี้ กระผมก็จักหาตำรับตำราต่าง ๆ ให้ศึกษา และจักให้ฝึกศิลปะป้องกันตัวตามวัยของเขาไปก่อน หลวงตา...เห็นเป็นเยี่ยงไรบ้างขอรับ”

“อ้อ... เยี่ยงนี้ดีนักแล เรื่องฤกษ์งามยามดี เมื่อถึงเวลาโยมก็ไปปรึกษา เจ้าอาวาสวัดเถิด ท่านสัมผัสเรื่องนี้ ถ้าได้ฤกษ์ดีแล้ว ก็วานเจ้าอาวาส ส่งข่าวให้อาตมา อาตมาจักได้มาร่วมอนุโมทนาบุญด้วย”

“ขอรับ กระผมจักทำตามที่หลวงตาชี้แนะ กระผมกับครอบครัว จักมีสิมบุญคุณหลวงตา ที่ชี้ทางสว่างให้แก่เรา”

“มิใช่บุญคุณอันใดดอกโยม ทุกคนมีหน้าที่ที่ใคร

มีหน้าที่อันใดก็ทำไป หลวงตา ชี้นะ มันก็คือหน้าที่ หลวงตา ส่วนโยมนั้นก็ปฏิบัติต่อเขา ตามแต่ฐานะที่ เกี่ยวดองกัน โยมเป็นตาก็ทำหน้าที่ตา ใครมีหน้าที่ อันใด ก็ทำหน้าที่อันนั้น เพราะหน้าที่ของพวกโยมก็ ถูกกำหนดมา มิมีใครเป็นหนี้บุญคุณใครดอก...หาก แต่พวกเราเป็นลูกหนี้สวรรค์ด้วยกัน จึงต้องลงมาใช้ หนี้กันขอบคุณสวรรค์นั้นเถอะโยม”

บรรยายกาศในกุฏิหนึ่งสงบ

“อาตมา อยากบอกพวกโยมว่า... เมื่อผู้มีบุญ บารมี มาเกิดแก่พวกเราเฮียงนี้ ขอให้พวกเราหมั่น ทำบุญ และรักษาศีล อย่างน้อย ๆ ก็ศีล ๕ ซึ่งเป็นศีล สำหรับผู้ครองเรือน ที่ปฏิบัติได้ง่าย ๆ ให้เราหมั่นถือ ปฏิบัติ บุญกุศลจักได้เกื้อหนุนให้เขาเดินตามทางบุญ ของเขาได้สะดวกขึ้น และในวันหน้าตามชะตาของเขา เมื่อเขาเติบโตใหญ่เขาก็ตั้งใจถือศีลด้วยตัวเขาเอง” ทุก คนรับคำหลวงตา คุณพลอย ตอบแก่หลวงตาว่า...

“เจ้าคะ หลวงตา ทุกวันนี้พวกเราก็ใส่ใจเรื่อง นี้อยู่แล้ว แต่ต่อไปพวกเรา จักใส่ใจยิ่งขึ้น เจ้าคะ”

“ดีแล้วโยม อาตมา ขออนุโมทนาบุญด้วย”

พูดจบ...หลวงตานั้นไปสักครู่ แล้วหันไปมอง หน้านั้น และ นกเอี้ยง ผู้เป็นมารดา และพูดว่า...

“เอ้อ...โยม เด็กนี้ ชื่อมัน อาตมาว่าความ หมายมันก็คืออยู่ดอก แต่ถ้าจักให้เป็นมงคลและเหมาะสมกับเด็กคนนี้อาตมาอยากให้ใช้ชื่อว่า “ศีล” ซึ่ง หมายถึง ศีล ๕ ศีล ๘ หรือ ศีลอะไรต่าง ๆ หรือการ ใช้ชีวิตแบบมีศีล และนำพาศีลไปสู่ผู้คน เพราะชะตา เขาต้องกุมหัวใจผู้คน เขาต้องเอาศีลเข้าไปกุมหัวใจ ผู้คนด้วย

“เด็กชายศีล” โยม จักใช้รี ไม่ให้ตัดลืนใจเอง อาตมาก็เพียงแนะนำตามที่สมควร

คุณพลอย...ตอบหลวงตาโชติอย่างไม่ต้องคิด และ ไม่ปรึกษาใคร

“ฉันเห็นดีเห็นงาม กับหลวงตาเจ้าคะ”

“กระผม ก็เช่นกันขอรับ”

นกเอี้ยง ไหของ กับ ขด ก็ตอบรับเห็นด้วย เช่น กัน “เอาหละ ๆ ...เมื่อทุกคนเห็นดีเห็นงามด้วย ต่อไป

นี่ก็จึงประกาศว่า เจ้าเด็กนี้ ชื่อศีล นะ” พูดไป หลวงตา โชติ หันไปมองหน้า เจ้ามัน และ เรียกเจ้ามันให้มา นั่ง ใกล้ ๆ เจ้ามันคลานเบา ๆ เข้าไปนั่งใกล้หลวงตาอย่าง ว่างาย หลวงตามองเจ้ามัน ที่กำลังนั่งประณมมือไว้ อยู่ต่อหน้า หลวงตาเอามือลูบศีรษะเจ้ามัน อย่าง เมตตา พร้อมกับเอ่ยว่า...

“หลวงตาขอให้เจ้าจงจำไว้ว่า...เจ้าชื่อศีล เด็กชายศีล และจงบอกใคร ๆ ว่าเจ้าชื่อศีล เจ้าจัก อยู่ในศีล และศีลจักคุ้มครองเจ้า เพื่อให้เจ้าได้ช่วยเหลือผู้คน และเป็นใหญ่เหนือผู้คนต่อไป

“ขอรับ หลวงตา เด็กชายศีล ประณมมือก้ม กราบหลวงตา”

จบการสนทนาในวันนี้ก็เกือบ ๖ โมงเย็น ซึ่ง จะต้องเป็นเวลาที่หลวงตาจะต้องปฏิบัติกิจของสงฆ์ หลวงตาโชติ จึงให้ศีล ให้พร พร้อมประพรมน้ำมนต์ เพื่อเป็นสิริมงคลให้แก่ทุกคน ก่อนทุกคนก็กราบลา หลวงตาคลับ...

“ขอให้พวกท่านทั้งหลายโชคดีมีชัยกันเถิด” หลวงตาโชติ อวยพรตามหลัง

*****

หมายเหตุ...

เจ้าสัวซุ่น แม้จะเป็นคนจีน แต่ด้วยความที่ มา อยู่เมืองไทยนานเกือบ ๓๐ ปี ประกอบกับคุณพลอย ผู้เป็นภรรยา เป็นคนที่ชอบทำบุญ เข้าวัดฟังธรรมอยู่ เป็นนิตย และดำเนินชีวิตประจำวันอยู่ในศีล ๕ เลย ทำให้เจ้าสัวซุ่น คำนเคยกบวัดและศาสนารวมทั้งขนม ธรรมเนียมชาวพุทธเป็นอย่างดี

ต่อมา เจ้าสัวซุ่น ได้นำครอบครัว สร้างและ ร่วมสมทบทุนในการสร้าง วัดวาอาราม และศาสน สถานสำคัญต่าง ๆ ของศาสนาพุทธ ตามสถานที่ ต่าง ๆ จึงทำให้นกเอี้ยง และ มัน เจริญรอยทางศีล ทางธรรม ตามบรรพบุรุษได้อย่างงดงาม

โดยเฉพาะในยุคที่ มัน เกิดนี้ ครอบครัวของ เจ้าสัวซุ่น ยังมีโอกาสร่วมสมทบทุนในการบูรณ ปฏิสังขรณ์ศาสนสถานต่าง ๆ มากขึ้น เพราะสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ผู้เป็นพระบิดาของมัน ทรง

เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ทำนุบำรุงและบูรณปฏิสังขรณ์ วัดวาอาราม และศาสนสถานต่าง ๆ ในกรุงศรีอยุธยาและตามหัวเมืองต่าง ๆ ทั้งทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาพระพุทธศาสนา ถึงขั้นออกกฎระเบียบ ขึ้นมาว่า...

ผู้ที่จะถวายตัวเข้ารับราชการ ต้องผ่านการบวชเรียนมาเสียก่อนจึงทำให้ยุคของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พระพุทธศาสนารุ่งเรืองมาก

บ่อยครั้งที่พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าให้ทำนุบำรุงและบูรณปฏิสังขรณ์

วัดวาอาราม และศาสนสถานต่าง ๆ เจ้าสัวชั้นและครอบครัว ก็จะบริจาคจตุปัจจัยและทุนสมทบเสมอ และพระอุโบสถวัดแห่งนี้ เจ้าสัวชั้น และครอบครัว ก็ได้ร่วมสมทบทุนสร้าง...

จนเป็นเหตุให้เจ้าสัวชั้น และครอบครัวได้พบกับหลวงตาโชติ ซึ่งมาร่วมงานฉลองพระอุโบสถด้วยในครั้งนี้ จนนำไปสู่ การพาหลานชายเข้าพบ เช่นในวันนี้

โปรดติดตามตอนต่อไป

ไฟรักไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

สงครามครั้งที่ ๒ : การให้อภัย

บทที่ ๕ สงครามไม่ใช่อาชญากรรม

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

๒ ธันวาคม ๒๕๒๐

เสียงสวิตช์ไฟในห้องยุทธการกองบัญชาการกองทัพอากาศที่ ๔ นครศรีธรรมราช อันเป็นศูนย์รวมของการบังคับบัญชาและการสั่งการต่อหน่วยกำลังในภาคใต้ดังทำลายความเงียบขึ้นเมื่อเวลา ๐๓.๐๐ น. แสงสว่างจากทุกวงไฟสว่างพร้อมกันราวกับรอยคยเวลานี้มานานแสนนานเครื่องปรับอากาศเริ่มทำงานกระจายความเย็นขับไล่ความอบอ้าว นายทหารและเจ้าหน้าที่ในเครื่องแบบชุดพรางหน้าตาเคร่งเครียดทยอยกันเข้าประจำหน้าที่ตามความรับผิดชอบ เครื่องมือสื่อสารทุกชนิดถูกเปิดและรับการตรวจสอบความพร้อมใช้งานแต่ยังไม่มีมารับส่งข่าวจนกว่าจะถึงเวลานัดหมายคือ ๐๕.๐๐ น. เพื่อรักษาความลับในการปฏิบัติไว้ให้มากที่สุดจนใกล้เวลาปฏิบัติตามแผน เป็นการป้องกันการดักฟังการติดต่อสื่อสารของฝ่ายเจ้าหน้าที่ ซึ่ง ทพท. มีขีดความสามารถกระทำได้อย่างค่อนข้างมีประสิทธิภาพ

ทุกชีวิตตื่นตัวเต็มที่สำหรับภารกิจสำคัญที่กำลังจะมาถึง บุหรี่มวนแรกถูกจุด กาแฟถ้วยแรกถูกจิบ...

“พร้อมปฏิบัติตามแผนครับ...” เวลา ๐๕.๐๐ น. นายทหารอากาศจากศูนย์สนับสนุนทางอากาศโดยตรงที่ ๔ รายงานความพร้อมให้ผ่านภพซึ่งรับหน้าที่ควบคุมอำนวยความสะดวกปฏิบัติตามแผนยุทธการครั้งนี้ได้รับทราบ พันตรีหนุ่มพยักหน้ารับทราบจากจุดที่ยืนอยู่หน้าแผนที่สถานการณ์ ฝ่ายเสนาธิการดำเนินการข่าวเดินมาสวมทับแล้วทั้งคู่ก็เพ่งมองพร้อมทุ่มเทศมามีไปยังเครื่องหมายสีแดงที่วงไว้ยังเป้าหมายต่าง ๆ บนแผนที่

เป้าหมายหลักของการปฏิบัติตามแผนครั้งนี้อยู่ที่ชายป่าริมหมู่บ้านท่ายูง

จากการปฏิบัติงานด้านการข่าวทำให้กองทัพอากาศที่ ๔ สามารถสรุปได้อย่างค่อนข้างมั่นใจว่า เมื่อคืนที่ผ่านมาอันเป็นวันครบรอบการจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ทพท.พัทลุงได้จัดให้ทีมงานเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ขึ้นที่ชายป่าริมหมู่บ้านท่ายูงแห่งนี้ และสำหรับปีนี้นับได้ว่าเป็นเรื่องแปลกอย่างยิ่งที่ลักษณะการจัดงานแตกต่างไปจากทุก ๆ ปีที่ผ่านมา ปีนี้ดูคล้ายจะขาดความระมัดระวังรายงานการข่าวที่ได้รับมาทั้งจากในทัพทลุง จากตรัง และพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งจากกรุงเทพมหานคร

เกี่ยวกับจำนวนและรายชื่อแขกรับเชิญบางคน เมื่อ
บวกกับภาพถ่ายทางอากาศ จึงทำให้กองทัพภาคที่
๔ มีความมั่นใจในสรุปรายงานการวิเคราะห์ด้าน
การข่าวจนนำไปสู่การกำหนดแผนยุทธการครั้งนี้ขึ้น

แผนยุทธการครั้งนี้หวังผลสำเร็จจากการ
จู่โจมเป็นหลัก ดังนั้นจึงไม่มีการใช้กำลังภาคพื้นดิน
แต่อย่างไร เพื่อมิให้ต้องเคลื่อนย้ายกำลังอันจะเป็น
จุดอ่อนในการรักษาความลับซึ่งจะทำให้การจู่โจม
ไม่ได้ผล หน่วยในพื้นที่จังหวัดพัทลุงและใกล้เคียง
ไม่มีหน่วยใดได้รับทราบแผนการปฏิบัติ

เวลา ๐๕.๔๕ น. นายทหารอากาศจากศูนย์
สนับสนุนทางอากาศโดยตรงที่ ๔ ก็แจ้งให้คณะนาย
ทหารในห้องยุทธการได้ทราบว่า เครื่องบินโจมตีบิน
ขึ้นจากฐานบินที่หาดใหญ่แล้ว และจะเริ่มโจมตีเป้า
หมายแรกตามแผนในเวลา ๐๖.๑๕ น. ซึ่งทัศนวิสัย
จะอำนวยความสะดวกการตรวจการณ์ให้สามารถมองเห็นเป้า
หมายและตรวจสอบผลการโจมตีได้

ทุกชีวิตในห้องยุทธการแทบไม่มีใครเคลื่อน
ไหวพูดคุย ต่างเงิบสงบ สายตาจับจ้องอยู่ที่แผนที่
สถานการณ์แผ่นใหญ่ที่ติดไว้เห็นชัด เฝ้าฟังการ
ติดต่อทางวิทยุระหว่างนักบินกับศูนย์สนับสนุนทาง
อากาศโดยตรงที่ ๔ และฐานบินที่หาดใหญ่

ทุกอย่างราบรื่น เครื่องบินไอวี เทน จำนวน
๔ ลำบรรทุกระเบิดขนาด ๒๕๐ ปอนด์ เต็มอัตรา
บินผ่านจุดอ้างอิงมาตามลำดับมุ่งสู่เป้าหมายบ้านท่าสูง
ผ่านภพขยับหรือลงบนที่เขี่ยตรงหน้าซึ่งเต็มล้น
แสงแดดอ่อน ๆ ส่องผ่านหน้าต่างห้องทางด้านทิศ
ตะวันออกและมาบนคานที่คละคลั่งในห้องเข้ามา เขา
ค่อย ๆ เดินไปที่ริมหน้าต่างทอดสายตามองไปเบื้อง
นอก ดวงอาทิตย์เริ่มโผล่พ้นขอบฟ้า สาดแสงและ
ความอบอุ่นเพื่อให้พลังแก่ทุกชีวิต

“วิหค ๑ ถึงทุกคน...เริ่มโจมตีเป้าหมายได้...”
เสียงนักบินซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการโจมตีสั่ง
การถูกส่งผ่านเครื่องรับส่งวิทยุที่เปิดเฝ้าฟังชัดเจน
ผ่านภพเปื้อนหน้าจากแสงตะวันแล้วหันมา
ให้ความสนใจกับปฏิบัติการที่เริ่มขึ้นแล้ว...

ตลอดระยะเวลาที่เหลือของคืนที่ผ่านไปมาหลัง
เสร็จสิ้นพิธีเฉลิมฉลองอันเอิกเกริก ธรณินซึ่งปกติ
เป็นคนหลับง่ายแต่มาครั้งนี้เขากลับกระสับกระส่าย
ตลอดเวลาที่เขา รู้สึกว่ายาวนานเหลือเกิน เปลที่ผูก
ซึ่งระหว่างต้นไม้ซึ่งเคยเป็นสถานที่แสนสุขสำหรับ
เขา คืนนี้กลับคล้ายร้อนรุ่ม ได้ยินเสียงอะไรที่ดังขึ้น
ในความมืดก็ตกใจตื่นแทบทุกครั้ง

ธรณินไม่เห็นด้วยกับการจัดงานที่แทบจะไม่
คำนึงถึงการปิดลับอันเป็นหลักการสำคัญอย่างยิ่ง
ทั้งในแง่สามัญสำนึกและในแง่หลักการสงคราม
ปฏิวัติ กำลังที่อ่อนด้อยกว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง
อำพรางการปฏิบัติทุกชนิด ทุกเวลา เพื่อมิให้ตกเป็น
เป้าหมายจากศัตรูซึ่งมีกำลังคนและอาวุธที่เหนือ
กว่าอย่างเทียบกันมิได้ ซึ่งเขาได้แสดงความเห็นนี้
ในที่ประชุมการจัดงานแล้ว แต่เสียงข้างมากซึ่ง
กำลังปลาทปล้ำและฮึกเหิมกับชัยชนะทั้งในระดับ
พื้นที่ ระดับประเทศ และระดับโลกไม่เห็นด้วย
โดยให้เหตุผลว่าการจัดงานอย่างยิ่งใหญ่ครั้งนี้จะ
เป็นการเสริมสร้างเกียรติภูมิของพรรคและสร้าง
ความมั่นใจให้แก่ทั้งผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ รวมทั้ง
มวลชนทั้งหลาย

ตลอดระยะเวลาการตระเตรียมงาน ธรณิน
ยิ่งรู้สึกแปลกใจกับท่าทีของฝ่ายรัฐบาลเพราะไม่มี
การเคลื่อนไหวใด ๆ เลย ทั้ง ๆ ที่มีจุดอ่อนมากมาย
ในเรื่องการรักษาความลับในการจัดงานครั้งนี้ หรือ
ว่าฝ่ายเจ้าหน้าที่จะไม่รู้จริง ๆ

หรือว่าพยัคฆ์ร้ายกำลังสงบนิ่ง รอเวลาเิน
เข้าตะครุบเหยื่อ ?

หลังร่วมกับสหายนักรบทำหน้าที่ส่งเหล่า
สหายนและมวลชนที่มาร่วมงานออกจากสถานที่จัด
งานซึ่งกว่าจะเสร็จสิ้นก็ล่วงเข้าวันใหม่แล้ว ธรณินก็
เดินไปส่งอาทิตย์ยังที่พัก ที่ตั้งกองร้อยซึ่งคึกคักไป
ด้วยผู้คนตลอดค้ำคืนที่ผ่านไปมาบัดนี้กลับคืนสู่ความ
เงิบสงบตามปกติ ธรณินกลับมาประจำหน้าที่ใน
กองร้อยแล้วพยายามนอนหลับพักผ่อนแต่ก็ไม่อาจ
ข่มตาหลับลงได้ จึงใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ด้วยการ

เดินตรวจความเรียบร้อยของเหล่านักรบที่ทำหน้าที่เวรยาม เข้านี้สมาชิกทุกคนได้รับสิทธิพิเศษไม่ต้องตื่นตั้งแต่ตีห้าครึ่งเหมือนทุก ๆ ครั้ง

แสงเงินแสงทองเริ่มสาดส่องทาทัບขอบฟ้า เป็นสัญญาณการมาถึงของวันใหม่ ธรณินงีบหลับไปโดยไม่รู้ตัว และท่ามกลางความรู้สึกครึ่งหลับครึ่งตื่นหลังจากลุกไปตรวจเวรยามครั้งสุดท้ายเมื่อตีห้าเศษที่ผ่านมา ครั้งแรกที่เดี๋ยวเสียงนกหวีดที่ตั้งกระชั้นถี่ฟังเหมือนความฝัน แต่เพียงชั่วครู่เขาก็สะดุ้งตื่นแล้วประจักษ์ความจริงว่า สัญญาณแจ้งเหตุนี้มิใช่ความฝันมันเป็นเรื่องจริง

เสียงระเบิดลูกแรกดังสนั่นกึกก้องไปทั่วบริเวณใกล้เคียงกับที่พักแรมยืนยันความเป็นจริงพร้อม ๆ กับเสียงเครื่องยนต์ดังกระหึ่มก้องท้องฟ้าติดตามมาด้วยเสียงหวีดหวิวและเสียงระเบิดลูกที่สอง ที่สาม ซึ่งคืบคลานใกล้เข้ามาตามลำดับ จนกระทั่งได้กลิ่นดินระเบิดฉุนเฉียวกลบกลิ่นหอมของอากาศยามเช้า

สังหารณ์ของธรณินเป็นจริง แต่เขาก็ยังนึกดีใจที่ได้จัดส่งแขกที่มาร่วมงานออกไปจากที่ตั้งจนหมดแล้ว ยังคงเหลืออยู่เฉพาะกำลังนักรบ ทปท. เท่านั้น มิเช่นนั้นเขาแทบไม่อยากจะนึกถึงภาพที่จะติดตามมา ซึ่งระยะเวลาสั้น ๆ เขาอดไม่ได้ที่จะหวอนรำลึกไปถึงเหตุการณ์วันนั้นที่ธรรมชาติ

ชายหนุ่มพุ่งตัวจากเปลนอน เมื่อคว้าอาวุธประจำกายตามสัญชาตญาณโดยที่สมองแทบไม่ได้สั่งการ เขาวิ่งตรงไปยังที่พักของอาทิตยาแล้วก็พบหญิงอันเป็นที่รักกำลังวิ่งออกมาพร้อมด้วยสีหน้าตระหนกจนแทบควบคุมสติไม่ได้ นี่เป็นประสบการณ์ครั้งแรกหลังจากวันนั้นที่ธรรมชาติของเธอ ธรณินร้องเรียกชื่อเธอให้สติ อาทิตยาวิ่งโผล่เข้ามาอย่างดีใจ จากนั้นเธอก็ปล่อยให้ธรณินกึ่งลากกึ่งจูงไปยังหลุมหลบภัยทางอากาศซึ่งอยู่ไม่ห่างนัก

ธรณินบรรจงโอบร่างที่สิ้นเทาไว้ในอ้อมแขน มือที่วางจากอาวุธลูบไล้เส้นผมของหญิงสาวพร้อมคำปลอบโยนจนกระทั่งค่อยคืนสติ เธอหันมาส่ง

สัญญาณขอบคุณ เสียงระเบิดยังคงกึกก้องรอบกาย ข้าแล้วข้าเล่าดูราวไม่จบสิ้น

“ไม่เป็นไรแล้วค่ะ ธรณิน” ส่งเสียงแทบตะโกนเพื่อเอาชนะเสียงระเบิด “ขอออกไปดูคนบาดเจ็บนะคะ...” สำเนียงในหน้าที่กลับคืน

“อย่าเพิ่งเลยครับ รอให้สงบเสียก่อน ออกไปตอนนี้ก็ทำอะไรไม่ได้...” ธรณินตะโกนตอบแล้วขยับตัวทำท่าจะลุกขึ้นจากหลุมหลบภัยเมื่อเห็นว่าหญิงสาวอยู่ในที่ปลอดภัยและควบคุมตัวเองได้แล้ว

“แล้วจะไปไหนคะ” หญิงสาวร้องถาม

“ไปดูสถานการณ์ครับ... ต้องไปอยู่กับเพื่อนเผื่อจะมีหน่วยกำลังเข้าโจมตีต่อ...”

หญิงสาวพยักหน้ารับทราบ ด้วยตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบของนักรบ ทปท. “ระมัดระวังด้วยนะคะ เดี่ยวฉันจะไปเตรียมด้านพยาบาลให้เรียบร้อย...” อาทิตยาส่งเสียงตะโกนแข่งกับเสียงระเบิด ธรณินหันมาพยักหน้ารับทราบแล้วเตือนให้ระมัดระวังตัวเช่นเดียวกัน จากนั้นก็วิ่งสวนไปทางเสียงระเบิดซึ่งเพื่อนนักรบกำลังอยู่ในที่กำบังและเฝ้ารอการปฏิบัติการของศัตรูทางพื้นดินที่จะติดตามมาเหมือนทุกครั้งหลังการโจมตีด้วยเครื่องบินทิ้งระเบิดและปืนใหญ่

ระเบิดอีกลูกแหวกอากาศลงมาเกิดเสียงหวีดหวิวราวเสียงกรู๋องทวงชีวิตของปีศาจร้ายแล้วตกลงกลางค่ายพักของกองร้อย เสียงระเบิดดังสนั่นราวนรกแตก ธรณินกระเด็นลอยจากพื้นแล้วร่วงลงนอนนิ่งผสมปนเปไปกับเศษดินเศษไม้ที่ประกอบเป็นที่พัก

ก่อนสติจะหลุดลอยจากร่าง เขานึกเป็นห่วงอาทิตยาแทบขาดใจ...

“ทุกเป้าหมายถูกโจมตีครบถ้วนตามแผนแล้วครับ...” นายทหารอากาศหันหน้าจากเครื่องรับส่งวิทยุสนามมารายงานให้ผ่านภพทราบ “ขอรับคำสั่งการปฏิบัติขั้นต่อไปครับ”

“จบภารกิจ กลับฐานบินได้ ผাগขอบคุณนักบินด้วยครับ” ผ่านภพซึ่งได้รับมอบอำนาจในการ

ควบคุมอำนาจการปฏิบัติตามแผนครั้งนี้ให้คำตอบ นายทหารอากาศยกไมโครโฟนในมือขึ้นแล้วแจ้งข่าวการจบภารกิจให้นักบินทราบพร้อมคำขอบคุณจากกองทัพภาคที่ ๔ เสียงนักบินตอบกลับด้วยน้ำเสียงร่าเริงได้ยินไปทั่วห้องยุทธการว่า พวกเขาพร้อมเสมอ กลับอยู่กับลูกได้ ทำให้บรรยากาศที่ตึงเครียดก่อนหน้านี้ผ่อนคลายลง ปฏิบัติการผ่านไปโดยไม่มี การโต้ตอบจากฝ่ายตรงข้ามและไม่มี การสูญเสียของฝ่ายเรา

“วิหคศูณย์สอง...วิหคศูณย์สอง...เข้าปฏิบัติการตามแผนต่อได้ ระวังตัวด้วย...เปลี่ยน” นายทหารอากาศสั่งการให้เครื่องบินถ่ายภาพทางอากาศเข้าถ่ายภาพเพื่อประเมินผลสำเร็จ พร้อมเตือนให้ระมัดระวังจากการยิงจากข้าศึกซึ่งตอนนี้คงตื่นตัวเต็มที่แล้ว

ห้องยุทธการตกอยู่ในความผ่อนคลาย นาน ๆ ครั้งก็ได้ยินเสียงโต้ตอบระหว่างนักบินกับหอบังคับ การบินเสียที่หนึ่ง จนกระทั่งเครื่องบินโจมตีทั้ง ๔ เครื่องกลับสู่ฐานบินและส่งข่าวอำลาต่อกองทัพภาคที่ ๔ เป็นครั้งสุดท้าย ห้องยุทธการก็กลับสู่ความเงียบอีกครั้งเพื่อเฝ้าติดตามการดำเนินการของเครื่องบินถ่ายภาพ

ผ่านภาพหลุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ตรงมุมหนึ่งของห้องยุทธการ เขาจุดบุหรี่มวนใหม่ซึ่งจำไม่ได้แล้วว่าเป็นมวนที่เท่าใดของเช้าวันนี้ รู้สึกโล่งใจที่ปฏิบัติการทุกขั้นตอนราบรื่นไปตามแผนที่วางไว้ จากนั้นไปก็รอเพียงรายงานผลการปฏิบัติทั้งจากภาพถ่ายทางอากาศและงานข่าวจากเครือข่ายที่วางไว้ทั่วพื้นที่

ช่วงเวลาแห่งการผ่อนคลาย ผ่านภาพนิ่งถึงการตกลงใจของท่านแม่ทัพภาคที่ ๔ สำหรับการ

ปฏิบัติการโจมตีทางอากาศครั้งสำคัญนี้...

สถานการณ์ในช่วงปี ๒๕๑๙ - ๒๕๒๐ ที่ผ่านมา ปฏิบัติการทางทหารอย่างรุนแรงถึงเลือดถึงเนื้อระเบิดขึ้นในพื้นที่ชนบทเกือบทุกหนแห่งทั่วประเทศ ตาต่อตา ฟันต่อฟัน เลือดล้างด้วยเลือด ฝ่ายหนึ่งยึดหลัก ‘อำนาจรัฐมาจากปากกระบอกปืน’ อีกฝ่ายหนึ่งยึดหลัก ‘สืบให้ทราบ ค้นให้พบ ซ้ำให้เรียบ’ ขวคราวเจ็บตายจึงกลายเป็นเรื่องปกติของสังคม

จากรายงานด้านการข่าวที่สรุปแบบฟันธงได้ว่า คืนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๐ จะมีพลพรรคคอมมิวนิสต์จำนวนนับร้อยมาชุมนุมกันที่ชายป่าบ้านท่ายูงเพื่อจัดงานเฉลิมฉลอง ซึ่งยิ่งใกล้วันนี้เข้ามาเท่าใดรายงานข่าวทุกชิ้นก็ยิ่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับกองทัพภาคที่ ๔ มากขึ้นเท่านั้น จนนำไปสู่การจัดทำแผนยุทธการขั้นในที่สุด

ขั้นแรกทีเดียว ที่ประชุมคิดจะใช้การเข้ากวาดล้างด้วยหน่วยภาคพื้นดิน แต่เมื่อฟังเหตุผลของผ่านภาพที่ประชุมก็เปลี่ยนแนวความคิด

ผ่านภาพชี้ให้เห็นชัยชนะครั้งแล้วครั้งเล่าที่ฝ่ายศัตรูสะสมสร้างเชื่อมั่นให้กับฝ่ายตนและทำลายเครดิตของกองทัพฝ่ายรัฐบาล การจัดพิธีเฉลิมฉลองแบบไม่หวาดกลัวอำนาจรัฐเช่นนี้จึงเกิดขึ้น ดังนั้น แผนการปฏิบัติต่อที่หมายคราวนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้านหนึ่งต้องทำลายขวัญและความเชื่อมั่นที่กำลังพุ่งสูงกระแสน้ำของศัตรู และด้านหนึ่งเพื่อปลุกขวัญกำลังใจของฝ่ายเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะฝ่ายพลเรือนและตำรวจซึ่งเป็นจุดอ่อนจากการกระทำของฝ่ายตรงข้ามตลอดมา

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

มือของดี มาฝาก

ในช่วงที่ผมได้มีโอกาสไปทำงานที่ จังหวัดลำปาง ได้ไปเที่ยวชมสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว และวัดต่าง ๆ ในแถบนั้น ได้พบเห็นอนุสาวรีย์ของท่าน “ทิพย์ช้าง” อยู่ทั่วไป จึงสนใจค้นคว้าประวัติเรื่องราวของท่าน เห็นว่ามีความน่าสนใจและคงจะเป็นประโยชน์ จึงขอนำประวัติความเป็นมาและเรื่องราวของ “ท่านทิพย์ช้าง” มาเล่าสู่กันฟัง พอเป็นสังเขป เชิญรับของฝากได้ ณ บัดนี้

พระยาไชยสงคราม หรือ พระยาสุลวะลือไชยสงคราม หรือ **พ่อเจ้าทิพย์ช้าง** เป็นเจ้าผู้ครองนครลำปางในช่วง พ.ศ. ๒๒๗๕ - ๒๓๐๒ (จ.ศ. ๑๑๒๐) และต้นราชวงศ์ทิพย์จักร เป็นชาวลำปางแต่กำเนิด เกิดที่บ้านปางยางคก แขวงหางสัด (ปัจจุบันคือ อำเภอห้างฉัตร) มีอาชีพเป็นพรานป่ามีความสามารถในวิชาศกกรรม เรียกกันว่าหมอโพนเพราะ

เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ ไม่กลัวช้างป่า ได้ช่วยเหลือนชาวบ้านไล่ช้างที่มาเหยียบข้าวในนาอยู่เป็นประจำ จนได้รับสมญาว่า “ทิพย์ช้าง” เคยอุปสมบทเป็นพระภิกษุอยู่ที่วัดปางยางคก

ผลงานของท่านก็คือ ระหว่าง พ.ศ. ๒๒๗๒ - ๒๒๗๕ ทางล้านนาไทยเกิดการจลาจลมีการแย่งชิงอำนาจกัน ล้านนาไทยต้องตก อยู่ภายใต้การปกครองของพม่าเป็นเวลานานกว่า ๒๐๐ ปี ไม่มีใครสามารถกอบกู้บ้านเมืองคืนมาได้ พม่าได้เข้ามาตั้งกองบัญชาการ อยู่ที่เมืองลำพูน มีทำวมหายศเป็นผู้บัญชาการ นครลำปางในขณะนั้นได้มีบรรดาพระภิกษุสามเณรจากวัดต่าง ๆ ที่มีความรู้ความสามารถในการสู้รบได้รวมตัวกัน และลาสิกขาบทออกมาช่วยกันต่อสู้กับพม่า แต่สู้ไม่ได้จึงถอยและหนีเข้าไปอยู่ในวัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดที่มีกำแพงเมืองมั่นคงแข็งแรง ภายหลังทัพพม่าของทำวมหายศได้ตามมาและยิงต่อสู้จนได้ชัยชนะ และเข้าไปคุมทัพตั้งมั่น อยู่ในวัดพระธาตุลำปางหลวง

ต่อมาได้มีพระมหาเถระแห่งวัดพระแก้วชมพู ได้ติดต่อกับหนานทิพย์ช้าง เนื่องจากได้ยินกิตติศัพท์ว่าเป็นผู้มีความสามารถ ความกล้าหาญ เฉลียวฉลาด ให้มาช่วยกันกู้บ้านเมือง หนานทิพย์ช้างได้เล็ดลอดเข้าไปในวัดพระธาตุลำปางหลวง และใช้ปืนคาบศิลา ยิงทำวมหายศตายพร้อมกับขับไล่กองทหารพม่าออกจากนครลำปางได้ หนานทิพย์ช้างจึงได้รับการสถาปนาให้เป็นพระยาสุลวะลือไชยสงคราม ครองเมืองลำปาง

พระยาสุลวะลือไชยสงคราม ครองเมือง
ลำปาง เมื่อปี พ.ศ. ๒๒๗๙ มีพระราชโอรสและ
พระราชธิดา รวม ๖ พระองค์ ตามรายพระนามดังนี้

- เจ้าชายอ้าย
- เจ้าฟ้าสิงหราชธานี เจ้าฟ้าหลวงชายแก้ว
- เจ้าหญิงคำทิพ
- เจ้าหญิงคำปา
- เจ้าชายพอเรือน
- เจ้าหญิงกม (กมล)

เจ้าฟ้าหลวงชายแก้ว ได้ครองเมืองลำปาง
และมีโอรส สืบต่อมาอีก ๗ องค์ ซึ่งถือว่าเป็นตระกูล
ของเจ้าเจ็ดคนที่เป็ต้นตระกูลที่ปกครองล้านนา
ไทยในสมัยเป็นประเทศราชของกรุงเทพ เจ้าทั้งเจ็ด
คนซึ่งเป็นโอรสของเจ้าฟ้าหลวงชายแก้วและเป็น
หลานของพระยาสุลวะลือไชยสงครามได้แก่

เจ้ากาวิละ เจ้าคำโสม เจ้าน้อยคำ เจ้าดวง
ทิพย์ เจ้าหมูล้า เจ้าคำฝั้น และ เจ้าบุญมา
ซึ่งเจ้าทั้งเจ็ดนี้ต่อมาได้ครองเมืองเชียงใหม่

ลำพูน ลำปาง สืบวงศ์ตระกูล เป็นต้นตระกูลของ ณ
เชียงใหม่ ณ ลำปาง ณ ลำพูน และเชื้อเจ็ดตน อัน
เป็นตระกูลที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของล้านนา ที่
ร่วมสมัยกับประวัติศาสตร์ของกรุงรัตนโกสินทร์
จนกระทั่งถึงในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้ยกเลิกตำแหน่ง
เจ้าผู้ครองนคร และปรับเปลี่ยนการปกครองเป็น
มณฑลต่าง ๆ และเป็นจังหวัด เช่น ในปัจจุบันนี้
จึงเป็นอันสิ้นสุดตำแหน่งเจ้าผู้ครองนคร เหลือไว้แต่
ความทรงจำทางประวัติศาสตร์ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา
ค้นคว้ากันอีกต่อไป

จากผลงานของท่านดังกล่าวแล้ว ชาวล้านนา
ได้รำลึกถึงพระคุณของท่าน จึงได้สร้างอนุสาวรีย์
และอนุสรณ์สถาน ไว้หลายแห่ง คือ

๑. อนุสาวรีย์ ณ ตำบลพระบาท ตั้งอยู่ที่
ริมถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ลำปาง-งาว ตำบลพระบาท
อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง โดยความดูแล
ของเทศบาลนครลำปาง ก่อสร้างขึ้น ในปี พ.ศ.
๒๕๒๗ โดยสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสโน) เสด็จทรงประกอบพิธี
เททอง และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี ทรงเปิดอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์
พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยจะมีการจัดพิธีบวงสรวงในวันที่
๑๕ กุมภาพันธ์ของทุกปี

๒. อนุสาวรีย์ ณ วัดพระธาตุลำปางหลวง
วัดพระธาตุลำปางหลวง มีความสำคัญเชื่อมโยง
กับประวัติศาสตร์การต่อสู้ของพระยาสุลวะลือไชย

สงคราม ดังปรากฏเป็นรอยกระสุนปืนของพระยา
สุลวะลือไชยสงคราม บริเวณรั้วพระธาตุลำปาง
หลวง จึงได้มีการจัดสร้างอนุสาวรีย์พระยาสุลวะลือ
ไชยสงคราม บริเวณลานหน้าวัดพระธาตุลำปาง
หลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

๓. อนุสาวรีย์ ณ วัดพระแก้วดอนเต้า
สุชาดาราม อำเภอเมืองลำปาง เป็นอนุสาวรีย์

รูปปูนปั้นองค์ยืน ขนาดใกล้เคียงองค์จริง สองมือ
ถือปืน ประทับในศาลาบริเวณลานหน้าวัดพระแก้ว
ดอนเต้าสุชาดาราม

๔. อนุสรณ์สถาน ดำเนินการจัดสร้างโดย
สภาวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง บริเวณบ้านหนาดคำ
ตำบลบ้านเอื้อม อำเภอเมืองลำปาง ซึ่งเป็นบ้านเกิด
ของแม่เจ้าปืมปามหาเทวี ในพระยาสุลวะลือไชย
สงคราม และเป็นที่พำนักของหนานทิพย์ช้าง ก่อน
จะขึ้นครองนครลำปาง ภายในบริเวณอนุสรณ์สถาน
ประกอบด้วย อาคารเรือนพ่อเจ้าทิพย์ช้าง เป็น
อาคารเรือนไม้ยกพื้นสูง และอาคารแสดงนิทรรศการ
พ่อเจ้าทิพย์ช้าง

เสนาศึกษา

ความเข้าใจเรื่องศรัทธา

คำปิ่น อักษรวิไลย์ เรียบเรียง

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา นั้น แสดงถึงความเป็นจริงของ สิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริง เพราะพระองค์ทรงตรัสรู้ สิ่งที่มีจริง คือ ธรรมทุกอย่างตามความเป็นจริง จึงทรงแสดงสิ่งที่มีจริงแต่ละหนึ่ง ๆ อนุเคราะห์ให้ออกอุล แก่สัตว์โลก เพื่อความเข้าใจอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ว่า ธรรม เป็นธรรม ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน แม้แต่ศรัทธา ก็เป็นสิ่งที่มีความจริงอย่างหนึ่ง ด้วย ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรม ไม่ได้ศึกษาพระธรรม ไม่มีทางที่จะเข้าใจในสิ่งที่มีจริงตรงตามความเป็นจริงได้เลย ก็เข้าใจผิดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง พูดคำที่ไม่รู้จัก เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงต้องได้อาศัยคำจริงที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง จึงจะมีความเข้าใจถูกต้องตรงตามความเป็นจริงได้ บุคคลผู้ที่มีพระมหากรุณา กว่าคนอื่นทั้งหมด ก็คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเหตุว่า สัตว์โลกมีความไม่รู้ มีความเห็นผิด เข้าใจผิดในธรรม เพราะฉะนั้น พระองค์เมื่อทรงตรัสรู้ความจริงถึงความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว จึงทรงมีพระมหากรุณาแสดงพระธรรม เพื่อประโยชน์แก่ออกุศลแก่สัตว์โลก จะได้มีความเข้าใจถูกต้องเห็นถูก เมื่อมีความเข้าใจแล้ว ก็นำมาซึ่งสิ่งที่เป็นกุศลเพิ่มขึ้น ทั้งกาย วาจา ใจ จนถึงสามารถดับกิเลสตามลำดับขั้นได้

คำว่า ศรัทธา เป็นคำที่แต่ละคนคุ้นเคยเป็นอย่างดี เพราะว่าคนในสังคมไทยก็ใช้คำนี้บ่อย แต่เวลาที่ใช้คำภาษาบาลี ก็ไม่ได้เข้าใจตามความหมายที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงความจริงของสภาพธรรมนั้น ๆ เพราะศรัทธา ก็คือ เจตสิก (สภาพธรรมที่เกิดประกอบพร้อมกบจิต) ที่ตั้งตามประเภทหนึ่ง ที่เกิดกับจิตที่ตั้งตามทั้งหมด เพราะฉะนั้น เวลาที่มีการพูดว่า เขามีศรัทธา ก็ต้องพิจารณาดูว่าเขาศรัทธาอะไร ถ้าเป็นไปในทางที่ผิด หมายความว่า เขาไม่เข้าใจคำว่าศรัทธา แต่เป็นความเห็นที่ผิด มีความเชื่อที่ผิดแล้วก็มี ความมั่นคงขึ้น ถ้าเขาเชื่อมาก ๆ ในความเห็นผิด ก็แสดงว่าความเห็นผิดต้องมากขึ้นตามกำลังของความเชื่ออย่างที่เรารู้เห็นกันอยู่ซึ่งมีมากและหลากหลายเป็นอย่างยิ่ง มีตั้งแต่เชื่อ ผิด ๆ ในเรื่องต่าง ๆ เช่น กราบไหว้ต้นไม้แปลก ๆ กราบไหว้สัตว์ดิรัจฉานที่เกิดมาไม่รู้รูปร่างแปลก ๆ ด้วยความหวังความต้องการว่าจะได้โชคลาภ เป็นต้น ก็มีการกล่าวกันว่าเขามีศรัทธา ตามความเชื่อนั้น ๆ แต่ความจริงไม่ใช่ศรัทธาตามพระธรรม ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ยิ่งพอมีความ เห็นผิดมากขึ้น ผู้คนก็กล่าวกันว่าเขามีศรัทธามาก แต่ก็ยังคงเป็นความเห็นผิดซึ่งไม่ใช่ศรัทธาจริง ๆ นี่จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญที่จะต้องมีการตั้งต้นใน การฟังพระธรรม

ศึกษาพระธรรม เพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตรงตามความเป็นจริง

ศรัทธา เป็นสภาพธรรมฝ่ายดีอย่างหนึ่ง เป็นเจตสิกที่ตั้งงามที่เกิดร่วมกับจิตที่ตั้งงามทุกประเภท เป็นไปในคุณความดีทั้งปวง **ศรัทธาจะเป็นอกุศลไม่ได้เลย** ข้อความในอัฐฐสาลินี อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก ธรรมสังคณีปกรณ์ แสดงความเป็นจริงของศรัทธาไว้ว่า “**ศรัทธา เมื่อเกิดขึ้น ย่อมข่มนิวรณ์ (อกุศลที่ทักขณจิตไม่ให้เป็นไปในกุศล) ทั้งหลาย ย่อมทำให้กิเลสสงบ ย่อมทำให้จิตผ่องใส ย่อมทำจิตไม่ให้ขุ่นมัว**”

ศรัทธา เป็นสภาพธรรมที่ผ่องใส สะอาด เพราะฉะนั้นไม่มีอกุศลเกิดร่วมด้วยเลย เป็นปัจจัยให้สภาพธรรมทั้งหลายที่เกิดร่วมด้วยในขณะนั้น สะอาด ผ่องใส เพราะเหตุว่าไม่มีลักษณะของสภาพธรรมที่เป็นอกุศลใด ๆ เกิดร่วมด้วยเลย และที่สำคัญสภาพธรรมที่เป็นศรัทธา ไม่ใช่ปัญญา เพราะปัญญาเป็นความเห็นที่ถูกต้อง ซึ่งจะเห็นได้ว่า บางครั้งบางขณะมีศรัทธาที่จะให้ท่านช่วยเหลือเกื้อกูลบุคคลอื่น แต่ก็ไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจในขณะนั้นว่าไม่ใช่เรา ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคลไม่ใช่ตัวตนเป็นแต่เพียงสภาพธรรมที่เกิดเพราะเหตุปัจจัยเท่านั้น ดังนั้นศรัทธาก็คือศรัทธา ปัญญาก็คือปัญญา บางครั้งศรัทธาเกิดโดยไม่มีปัญญาเกิดร่วมด้วย **แต่ว่าขณะใดก็ตามที่ปัญญาเกิดต้องมีศรัทธาเกิดร่วมด้วย** นี่ก็เป็นความต่างกันของสภาพธรรมที่เป็นศรัทธากับสภาพธรรมที่เป็นปัญญา แต่ถ้าเป็นเพียงคำพูดทั่วไปของผู้ที่ไม่ได้ศึกษาพระธรรม ก็พูดผิดเข้าใจผิด พูดคำที่ตนเองไม่รู้จัก แต่ถ้าได้ศึกษาพระธรรมแล้วก็จะรู้ว่าคำพูดใดถูก เช่น มีศรัทธาที่จะฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องเป็นศรัทธาที่เป็นไปพร้อมกับความเห็นที่ถูกต้อง ที่รู้ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นใคร ทรงแสดงอะไร คำแต่ละคำเป็นประโยชน์อย่างไร แต่ละคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์เกื้อกูลโดยตลอด เป็นประโยชน์คือทำให้สามารถเข้าใจสิ่งที่กำลังมีกำลัง

ปรากฏในขณะนั้นตามความเป็นจริงได้ถูกต้อง เพราะฉะนั้น ในขณะนั้นมีศรัทธาซึ่งเป็นสภาพธรรมที่ผ่องใส สะอาด ไม่มีโทษที่จะต้องการผลใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่มีโทษ ความโกรธความขุ่นเคืองใจ ไม่มีมิชฌาภิกขุจิตความเห็นผิดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง แต่รู้ประโยชน์ว่า คำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะสามารถทำให้เข้าใจได้ถูกต้อง **ในขณะที่จิตผ่องใส เป็นไปในทางที่เป็นกุศล ในขณะนั้นเป็นลักษณะของศรัทธา แต่เวลาที่มีความเห็นที่ถูกต้องเกิดร่วมด้วย ความเห็นถูกก็เป็นลักษณะของปัญญา** ซึ่งจะเห็นได้จริง ๆ ว่า คนไทยใช้คำว่าศรัทธากับอกุศลด้วย และใช้คำว่าศรัทธากับกุศลด้วย แต่ในความเป็นจริงแล้ว**ขณะใดที่เป็นอกุศลจิตย่อมไม่สะอาด จิตไม่ผ่องใส ย่อมไม่ใช่ศรัทธา** เพราะฉะนั้น ศรัทธาจึงเป็นธรรมฝ่ายดี ที่เกิดร่วมกับจิตที่ตั้งงามเท่านั้น จะเกิดร่วมกับธรรมฝ่ายที่เป็นอกุศลไม่ได้เลย นี่คือ ความเป็นจริง ซึ่งก็ยากที่จะรู้ได้ เพราะเหตุว่า สภาพธรรมแต่ละหนึ่งก็ละเอียดลึกซึ้งเป็นอย่างไร้และแตกต่างกันตามสภาพของธรรมนั้น ๆ จึงต้องค่อย ๆ ฟัง ค่อย ๆ ศึกษาสะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกไปที่ละเล็กทีละน้อยจริง ๆ

ข้อความในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกายติกนิบาต ฐานสูตร แสดงลักษณะของผู้ที่มีศรัทธาไว้ว่า “**ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ผู้มีศรัทธาเลื่อมใส ฟังรู้ได้โดยสถาน ๓ สถาน ๓ คืออะไรบ้าง คือ เป็นผู้ใคร่ในการเห็นผู้มีศีลทั้งหลาย ๑ เป็นผู้ใคร่ที่จะฟังพระธรรม ๑ เป็นผู้มิใช่ปราศจากมลทิน คือความตระหนี่อยู่ครองเรือน มีการบริจาคอันปล่อยแล้ว มีมืออันล้างแล้ว (คอยจะหยิบของให้ท่าน) ยินดีในการสละ ควรแก่การขอ พอใจในการให้และการแบ่งปัน ๑ ผู้มีศรัทธาเลื่อมใส ฟังรู้ได้โดยสถาน ๓ นี้แล**”

บุคคลผู้ที่มีศรัทธา จึงมีการเจริญกุศลทุกประการ มีการคบหาสัตบุรุษหรือกัลยาณมิตรผู้มีปัญญา มีการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ไตร่ตรอง

พระธรรม อบรมเจริญปัญญา เมื่อปัญญาเจริญขึ้นไปตามลำดับก็เป็นเหตุให้สามารถรู้แจ้งอริยสัจธรรม ถึงความเป็นพระอริยบุคคลได้ เพราะอาศัยศรัทธา เป็นเบื้องต้น นั่นเอง เมื่อศรัทธาเกิดขึ้น อกุศลธรรมประการต่าง ๆ จะเกิดร่วมด้วยไม่ได้เลย เพราะศรัทธาเป็นธรรมฝ่ายดี จะไม่เกิดร่วมกับอกุศลจิต นี่คือความเป็นจริงของธรรมที่ไม่มีใครเปลี่ยนแปลงได้

ข้อความในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสกับมหาอำมาตย์ ชื่อว่า อุคคะ ผู้เป็นมหาอำมาตย์ของพระเจ้าปเสนทิโกศล ถึงทรัพย์ภายในซึ่งเป็นทรัพย์ที่ประเสริฐ มีศรัทธา เป็นต้น ดังนี้ ว่า

ดูกร อุคคะ ทรัพย์ ๗ ประการนี้แล ไม่ทั่วไปแก่ไฟ น้ำ พระราชา โจร ทายาทผู้ไม่เป็นที่รัก ๗ ประการเป็นไฉน คือ ทรัพย์คือศรัทธา ๑ ศีล ๑ หิริ ๑ โอตตปปะ ๑ สุตะ ๑ จาคะ ๑ ปัญญา ๑ ดูกร อุคคะ ทรัพย์ ๗ ประการนี้แล ไม่ทั่วไปแก่ไฟ น้ำ พระราชา โจร ทายาทผู้ไม่เป็นที่รัก

ถ้าเทียบกันเป็นชั้น ๆ แล้ว ทรัพย์ของชาวโลก เช่น แก้วแหวนเงินทอง ข้าทาสบริวารทั้งหลาย เป็นต้น ไม่ใช่ทรัพย์ที่ประเสริฐ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ทำให้พ้นจากทุกข์ และไม่ได้นำความสุขมาให้ อย่างแท้จริง ยกตัวอย่างเช่น คนที่มีเงินทองมาก ก็เป็นทุกข์มากเพราะเงินทองได้ แสดงว่าทรัพย์นั้นไม่ได้ประเสริฐ ทรัพย์ที่เป็นเงินทองนั้นไม่ทำให้เกิดในภพภูมิที่ดีได้ เพราะฉะนั้นทรัพย์เหล่านั้นนำมาแต่ความทุกข์ ความกังวลใจ จึงไม่ประเสริฐเลย แต่ศรัทธาเป็นทรัพย์ที่ประเสริฐ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงยกเอาศรัทธาเป็นประธาน ซึ่งก็รวมทั้งศีล หิริ (ความละอายต่ออกุศล) โอตตปปะ (ความเกรงกลัวต่ออกุศล) สุตะ (การสดับตรับฟังพระธรรม) จาคะ (การสละ) และปัญญาด้วยทรัพย์ที่ประเสริฐเหล่านี้ใคร ๆ ก็ลักไปไม่ได้ มีแต่จะติดตามเจ้าของทรัพย์ อันประเสริฐนี้ไปได้เท่านั้น เพราะฉะนั้น ความ

ประเสริฐของศรัทธาจึงมากกว่าทรัพย์ทั่ว ๆ ไปของชาวโลก ทรัพย์ที่ประเสริฐมีศรัทธาเป็นต้น ทำให้พ้นจากอบายภูมิ และทำให้พ้นจากทุกข์ในสังสารวัฏฏ์ได้ในที่สุด

ชีวิตของแต่ละบุคคลที่เกิดมาในโลกนี้ เลือกเกิดไม่ได้ การที่จะเกิดเป็นบุคคลประเภทใด กล่าวคือ จะเกิดเป็นคนยากจน เชื้อญาใจ หรือ มีทรัพย์สินเงินทอง เป็นต้น ย่อมขึ้นอยู่กับกรรมที่ได้กระทำแล้วในอดีตเป็นสำคัญ ไม่มีใครเป็นผู้จัดสรร ไม่มีใครสามารถบังคับบัญชาได้เลย

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ถึงแม้ว่าจะมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไรรู้ ก็ไม่เป็นเครื่องกั้นของการเจริญขึ้นแห่งกุศลธรรมเลย สำคัญอยู่ที่ว่าจะเป็นผู้มีจิตใจน้อมไปในทางที่เป็นกุศล น้อมไปในการศึกษาพระธรรม ฟังพระธรรม อบรมเจริญปัญญา หรือไม่ เพราะเหตุว่ากุศล แม้จะเล็กน้อย ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ก็มีค่า เป็นประโยชน์ แต่ถ้าเป็นอกุศลแล้ว จะไม่มีค่า จะไม่มีประโยชน์เลยแม้แต่น้อย มีแต่โทษเท่านั้น

จึงเป็นที่น่าพิจารณาว่า **จนอะไรก็ได้ แต่ขออย่าได้จนศรัทธา** ขณะที่ศรัทธา เกิดขึ้นนั้น เป็นกุศล และสภาพธรรมอื่น ๆ ที่เกิดร่วมกับศรัทธา ก็เป็นกุศลด้วย คนที่มีทรัพย์สินเงินทองมากมาย แต่ไม่มีศรัทธา ไม่มีจิตใจน้อมไปในทางที่เป็นกุศล ก็เป็นผู้ยากจนอยู่นั่นเอง คือ จนศรัทธาและจนกุศลธรรมประการอื่น ๆ ด้วย ในทางตรงกันข้าม แม้เป็นผู้ที่ขัดสนทรัพย์สินเงินทอง มีชีวิตความเป็นอยู่ไม่ค่อยจะสะดวกสบาย แต่เป็นผู้มีศรัทธา มีจิตใจน้อมไปในทางที่เป็นกุศลอยู่เสมอ บุคคลประเภทนี้ เป็นผู้ไม่ยากจน ไม่ขัดสนเลย เนื่องจากว่าเป็นผู้มีทรัพย์ที่ประเสริฐ อันมีศรัทธาเป็นประธานที่ใคร ๆ ไม่สามารถจะลักไปได้ ไม่ก่อให้เกิดโทษ มีแต่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์อันประเสริฐนี้เท่านั้น อำนวยประโยชน์ให้ทั้งในโลกนี้ ทั้งในโลกหน้า และให้ประโยชน์อย่างยิ่งด้วย

การมีโอกาสได้ฟังได้ศึกษาพระธรรม มี ศรัทธาเห็นประโยชน์ของการได้เข้าใจความจริง นั้น มีค่าเป็นอย่างยิ่ง เพราะทุกคนต้องละจากโลกนี้ไป ด้วยกันทั้งนั้น แต่จะจากไปแบบไหน แบบไม่รู้ความจริง ซึ่งจะต้องเกิดแล้วตายอย่างไม่มีที่สิ้นสุด หรือ แบบที่ได้สะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกไว้เป็นที่พึ่ง ต่อไป ซึ่งจะขาดการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรม เป็นปกติในชีวิตประจำวันไม่ได้เลย

ข้อความในสารัตถปกาศินี อรรถกถาสังยุตตนิกาย สคาถวรรค สัทธาสูตร ได้แสดงว่า ศรัทธาเป็นเพื่อนสองที่ติดามอีกด้วย เพราะเมื่อมี ศรัทธา กุศลธรรมทั้งหลายจึงเจริญขึ้นรวมถึงปัญญา ความเข้าใจถูกเห็นถูกด้วย และเมื่อกุศลให้ผล ก็ ย่อมให้ผลเป็นผลที่ดี นำปรารถนานำใคร่นำพอใจ เท่านั้น ดังนี้ คือ

“ศรัทธาเป็นเพื่อนสองของคน คือ ได้แก่ เมื่อคนไปสู่เทวโลกและพระนิพพาน ศรัทธา ย่อมเป็นเพื่อนสอง คือ ย่อมยังกิจของสหายให้ สำเร็จ”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงว่า ศรัทธา เป็นเพื่อนสองของคน หมายถึง เป็นเพื่อนของผู้ที่จะ ไปสู่สวรรค์และนิพพาน เพราะเหตุว่า เมื่อบุคคล ประกอบด้วยศรัทธาแล้ว ย่อมสามารถทำให้ได้รับ ประโยชน์ทั้งในโลกนี้ ประโยชน์ในโลกหน้าคือเกิด ในภพภูมิที่ดี (มีสวรรค์ และมีมนุษย์ภูมิ) และได้รับ สิ่งที่ดี ที่น่าปรารถนานำใคร่นำพอใจ อันเป็นผลของ กุศล และทำให้ได้รับประโยชน์อย่างยิ่ง คือ การรู้ แจ่มอริยสังขารธรรม ถึงความเป็นพระอริยบุคคลชั้น ต่าง ๆ ดับกิเลสตามลำดับขั้นได้ ศรัทธา จึงเป็น สภาพธรรมที่เปรียบเสมือนเพื่อนที่ติดาม ที่คอย ช่วยเหลือเกื้อกูลในทางที่เป็นประโยชน์ นำมา ซึ่งประโยชน์เท่านั้น นำมาซึ่งประโยชน์ทั้งใน โลกนี้ ในโลกหน้า และอุปการะเกื้อกูลให้ถึงการ รู้แจ่มอริยสังขารธรรมประจักษ์แจ้งพระนิพพาน (สภาพธรรมที่มีจริงประการหนึ่งซึ่งไม่เกิดไม่ดับ) ดับ กิเลสตามลำดับขั้นได้

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษา อย่างแท้จริง ซึ่งมีเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่จะได้ยินได้ ฟังคำจริงที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง อันเกิด จากพระปัญญาตรัสรู้ของพระองค์ ที่ใคร ๆ ก็ไม่ สามารถคัดค้านหรือเปลี่ยนแปลงได้เลย เพราะ ความจริงเป็นเช่นนั้น แต่ละคำที่พระองค์ตรัส ไม่ ว่าจะปรากฏในส่วนใดของพระธรรมคำสอน ก็เป็น ไปเพื่อปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูก โดยตลอด ความเข้าใจพระธรรมนี้เอง เป็นประโยชน์ เป็นสิ่งที่ มีค่า ใคร ๆ ก็แย่งชิงไปไม่ได้ เก็บรักษาอย่างดีไว้ในจิต สะสมเป็นที่พึ่งต่อไปในภายหน้า

ในฐานะที่เป็นชาวพุทธแล้ว ปัญญาจะเกิด ขึ้น เจริญขึ้นได้ ก็ต้องได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัม พุทธเจ้าทรงแสดง ถ้าไม่มีการตรัสรู้ของพระสัมมา สัมพุทธเจ้า ไม่มีทางที่สัตว์โลกจะได้ยินได้ฟังความจริง ไม่มีทางที่ปัญญาจะเจริญขึ้นได้เลย แต่เพราะ มีการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและทรงแสดง พระธรรม จึงทำให้สัตว์โลกที่สะสมเหตุที่ดีมาแล้วมี โอกาสได้ฟังคำจริงที่พระองค์ทรงแสดง มีการอบรม เจริญปัญญา และได้รับประโยชน์จากพระธรรมที่ พระองค์ทรงแสดง ตามกำลังปัญญาของตนเอง

ที่สำคัญคือไม่ขาดการฟังพระธรรมที่พระ สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นผู้มิศรัทธาที่จะ ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อได้ฟังพระ ธรรม ศึกษาพระธรรมก็จะมี ความมั่นใจที่จะรู้ว่า สิ่ง ที่สำคัญที่สุดในชีวิต ไม่ใช่ลาภ ซึ่งเสื่อมได้ ไม่ใช่ยศ ซึ่งเสื่อมได้ ไม่ใช่สรรเสริญ ซึ่งเสื่อมได้ ไม่ใช่สุข ซึ่ง หหมดไปได้ อันเป็นสิ่งที่ประจำโลกที่ทุกคนก็ได้รู้ได้ เห็นด้วยตัวเอง เป็นไปตามเหตุปัจจัยไม่อยู่ใน อำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น สิ่ง ที่ประเสริฐกว่านั้น ก็คือ การที่มีโอกาสได้ฟังพระ ธรรม ได้เข้าใจพระธรรม และได้สมกับเป็นชาวพุทธ ผู้นับถือพระพุทธศาสนา คือ นับถือคำสอนของผู้ทรง ตรัสรู้เป็นสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่เป็นชาวพุทธ เพียงชื่อเท่านั้นแต่ไม่ได้มีความเข้าใจความจริง

อะไรเลยอย่างนี้ก็ไม่ตรงตามความเป็นจริง เพราะชาวพุทธจะต้องเป็นผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษา และมีความเข้าใจพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ประการที่สำคัญ พระธรรมไม่ใช่เรื่อง ฟังแค่วันเดียว สองวัน หรือ สามวัน แต่เป็นเรื่องที่ จะต้องฟังไปตลอดชีวิต และชาตินี้ก็ยังไม่พอ เนื่องจากสะสมความไม่รู้และกิเลสทั้งหลายมาอย่าง

มากมายในสังสารวัฏฏ์ ก็ต้องสะสมปัญญาเป็น กาลเวลาที่ยาวนานเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความเป็นผู้ อุดหนุนและจริงใจ เพราะถ้าเห็นประโยชน์ของ พระธรรมแล้ว ก็จะได้รู้ว่า ชีวิต ขาดการฟัง พระธรรมศึกษาพระธรรมไม่ได้.

ธรรมเตือนใจ

“กรรมชั่ว ไม่ทำเสียเลยดีกว่า
เพราะว่า กรรมชั่ว ย่อมเผาผลาญในภายหลัง
ส่วนบุคคล ทำกรรมใดแล้ว ไม่ตามเดือตร้อน
กรรมนั้น เป็นกรรมดี อันบุคคลทำแล้ว ดีกว่า”

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

 www.dhammadhome.com

[www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น
กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ฟังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]

 YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

[พิมพ์ค้นในช่องค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์

มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษา
เพื่อความเข้าใจถูกต้องตรงตามความเป็นจริง]

 Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

นายทหารย้ายเข้า.....

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พล.ต.ณัฐวุฒิ ชุณหะวัณ	รอง มทภ.๓ (อัตรา พล.ต.)	ผบ.รร.จปร. (อัตรา พล.ท.)
๒	พล.ต.ปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์	ผบ.พล.ร.๒ รอ. (อัตรา พล.ต.)	รอง ผบ.รร.จปร. (อัตรา พล.ต.)
๓	พ.อ.กิตติ ประพิตรไพศาล	รอง ผบ.ร.๑๒ รอ. (อัตรา พ.อ.)	รอง ผบ.กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๔	พ.ต.ฐาพล จินบันทึก	ประจำ รร.สธ.ทบ.	ผช.นายทหารฝ่ายกำลังพล กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๕	พ.ต.เอกพจน์ นามถาวร	ประจำ รร.สธ.ทบ.	ผช.นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๖	พ.ต.จักรกริช เสือโต	ประจำ รร.สธ.ทบ.	ผช.นายทหารฝ่ายยุทธการและการข่าว กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๗	ร.อ.ปณณกันต์ ชำนาญกิจ	ประจำกอง ศชบ.ทบ. (อัตรา ร.อ.)	ประจำกอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๘	ร.อ.หญิง สุพิศฐา ชุณหะวัณ	พยาบาล รพ.ร.๖ (อัตรา ร.อ.)	นางพยาบาล รพ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๙	ร.ท.ชน กัดสันทียะ	ประจำ มทบ.๑๒	ประจำกอง รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๑๐	ร.ต.รามเมศ สุวรรณทัต	ประจำ ยศ.ทบ.	รท.๑๖.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ปรับตำแหน่ง.....

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.ชวัน จันทวาลย์	ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))	รอง ผอ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๒	พ.อ.ศักดิ์ระวี พึ่งเย็น	รอง ผบ.กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))	ผบ.กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๓	พ.อ.ศรธรรม แสงวิสัย	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๔	พ.อ.สุภณต ศศิพุดผิพรรณ	รอง ผอ.สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๕	พ.อ.พงษ์สันต์ จันทร์สอน	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๖	พ.อ.วัฒน์ชัย ทองเลิศ	ประจำ รร.จปร.	นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๗	พ.อ.หญิง จุติมา คงอยู่	ประจำ รร.จปร.	นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๘	พ.อ.หญิง ธัชดา เดชานนทโรจน์	ประจำ รร.จปร.	นปก.ประจำ รร.จปร. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๙	พ.อ.มนต์ชัย ดวงปัญญา	ประจำ รร.จปร.	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๐	พ.อ.วีรวัฒน์ ชาวสุข	ประจำ รร.จปร.	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๑	พ.ต.กนก เจริญชัยประกิจ	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๒	พ.ต.พีรศักดิ์ เขียมละออ	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๓	พ.ต.ประวิทย์ ทองพูน	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๔	พ.ต.หญิง ปวีณา วัดบัว	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๕	ร.อ.เพ็ญพันธ์ อดุลยศักดิ์	ผบ.มว.กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๑๖	ร.อ.ไพบุลย์ คล้ายมุข	ผบ.มว.ตย.กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	ครูสอนดนตรี กรม นนร.รอ.ร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๑๗	ร.อ.อาชานรงค์ ยุพา	ประจำแผนก สปร.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	ประจำแผนก สปร.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

นายทหารบรรจุใหม่.....

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	คุณวุฒิ	ตำแหน่งบรรจุ
๑	นางสาว ธัญญลักษณ์ เขี้ยสกุล	ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมการจัดการและโลจิสติกส์) แห่งมหาวิทยาลัยศิลปากร	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๒	นางสาว วรณิษา คำเพ็ง	ปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	นางพยาบาล รพ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

